

Ființa răului

Primal Fear, 1993

Cred în lege. Cred în inviolabilitatea tribunalului și în măreția justiției. Cred, de asemenea, că lucrurile nu stau întotdeauna așa cum par, că uneori faptele pot fi manipulate, la fel cum un scamator își manipulează publicul. El atrage atenția asupra unei mâini în timp ce cu cealaltă mână execută trucul. Aceasta se numește inducere în eroare. În cazul de față, procurorul este un scamator, inducându-vă în eroare, distrăgându-vă atenția de la faptele reale prin trucuri spectaculoase și informații care, de fapt, au foarte puțin de-a face cu vinovăția ori inocența clientului meu. El a adus în fața domniilor voastre ceea ce consideră a fi o probă – de fapt, o probă neconcludentă. Declară că acuzatul a avut motivații, circumstanțe, intenții, dar nu a produs nici o probă solidă asupra crimei. După spusele sale, clientul meu este imoral, mincinos, a fost prins înșelându-și victima, este disperat chiar. Clientul meu nu neagă aceste afirmații – dar oare motivația ori împrejurarea ori intenția îl transformă într-un criminal?

Este el oare judecat pentru imoralitate, minciună sau înșelăciune? Veți putea trimite acest om pe scaunul electric pentru că este disperat? În interesul justiției, vă aduc la cunoștință că trebuie să ignorați farsele acestui scamator; priviți spre cealaltă mână: cea în care trebuie să se afle adevărata dovadă; veți descoperi că acolo nu se află nimic. Acesta este un tribunal, nu un spectacol de magie. Iar clientul meu riscă pedeapsa cu moartea.

Doamnelor și domnilor jurați, puteți afirma cu precizie că adversarul meu a dovedit, fără dubiu, vinovăția acestui om. Sistemul este viciat, căci, oricât ar fi de abil, suferă de o slăbiciune: imperfecțiunea umană. Clientul meu este uman și, deci, imperfect, aidoma scamatorului care-i dorește moartea. De aceea vă rog să nu vă lăsați induși în eroare. Analizați probele cu atenție; sunt convins că-l veți considera nevinovat.

Martin Vail
Sinteză către juriu

Statul versus Nicholas Luma
3 septembrie 1979

NU EXISTĂ TIRANIE MAI CRUDĂ
DECÂT ACEEA SĂVÂRȘITĂ
SUB PAVĂZA LEGII
ȘI
ÎN NUMELE DREPTĂȚII
MONTESQUIEU, 1742

UNU

26 FEBRUARIE 1983

Când ieșea de sub duș, arhiepiscopul Richard Rushman, supranumit "Sfântul din Lakeview Drive" atât de către catolici și protestanți, cât și de către evrei, datorită operelor sale de caritate, mai avea aproximativ zece minute de trăit. Moartea îl aștepta în prag.

Dușul fierbinte îl relaxase, așa încât începu să fredoneze, ținând isonul aparatului stereo din dormitor. *Oda bucuriei* de Beethoven era una din bucățile lui muzicale favorite. Corul triumfal îl înfiora întotdeauna. Acum răsuna cu atâta intensitate, încât nu auzi deschizându-se ușa de serviciu ce dădea în bucătărie.

Ușa de la bucătărie e descuiată! Doamne! Ce curățenie, ce aseptice pare totul – peste tot numai inox și faianță, parcă ar fi o sală de autopsie. Și muzica. Atât de potrivită. Fermecătoare. Cu volumul la maximum, ca de obicei. Nu va auzi nimic. Stă în dormitor, cu ochii închiși, și se vede dirijând orchestra cu o baghetă imaginară în timp ce fredonează. Ce al dracului de previzibil a fost totul.

Arhiepiscopul stătea în ușa băii, frecându-se cu prosopul turcesc plușat. Era un bărbat înalt, prezentabil, cu trupul zvelt și puternic. Era bronzat deasupra umerilor, pe porțiunea neacoperită de obicei de tricou. Părul negru îi cădea rebel pe frunte. Își încordă bicepsul, admirându-i proeminența în timp ce se ștergea la subsuoară. Când termină, aruncă prosopul pe jos și, rămas gol în mijlocul încăperii, începu să se legene în ritmul muzicii.

Ciocolată energizantă. O simt cum trece prin mine ca o încărcătură electrică, și-acolo jos, mă umple, mă pregătește pentru marele O. Nu da chix, sprijină cu mâna ușa frigiderului ăstuia înalt de doi metri, ca să nu facă zgomot când o deschizi. Așa, perfect. Uite-le, sticluțele de lapte cu ciocolată. Soldăței aliniau pe raft.

Intrusul răsturnă de mai multe ori sticluța de sus în jos și de jos în sus, urmărind atent cum se transformă conținutul într-o cremă groasă de ciocolată. Apoi scoase dopul și bău. În loc să apese cu piciorul pedala recipientului pentru gunoi, săltă capacul cu mâna și așeză cu precauție sticla în căptușeala de plastic.

Ce îngrijit, ce curat Ce al naibii de aseptice.

Arhiepiscopul își frecă acum trupul cu o pânză presărată cu talc. Cu ochii închiși, absorbit de muzică, își folosea vocea în chip de contrabas când intrau alămurile. Bum bum bum bum bumbumbuum...

Doamne, ce plăcute sunt cuțitele la pipăit. Ușoare, echilibrate, îndemânate, reci. Ce netede, ce lucioase, ce unse, așa ca ea, când e dornică, pregătită.

Intrusul deschise sertarul mascat în care erau rânduite cuțitele de tăiat carne și își trecu degetele pe suprafața mânerelor unse cu ulei de in. Îl alese din ochi pe cel mai mare, a cărui lamă lungă de oțel se subția până când tăișul devenea invizibil. Din ascunzișul său, lucea în lumina palidă a nopții. Intrusul luă cuțitul. Își trecu degetul mijlociu peste lungimea lamei, lăsând în urmă un fir de sânge. Îl linse.

Corul se aude din ce în ce mai tare. Mă simt din ce în ce mai încordat, mă furnică în burtă, mi se zbat tâmplele, am spasme. În scurtă vreme explodez.

Porni spre sufragerie, ținând cuțitul în jos, de-a lungul coapsei. Ușa de la dormitor era deschisă.

Sanctum sanctorum. Draperii și cuvertură purpurii, sângele Domnului. Covor alb, suflet neprihănit Lumânări aprinse, curăță aerul. Tămâie...

Și inelul, așezat pe noptieră, unde-l puneă întotdeauna când se pregătea pentru duș.

Uite-l. Numai puritate și lumină. Eminența Sa. Sfinția Sa... Împuțiciunea Sa. Sfântul cel binecuvântat al orașului? Sfântule,

unde-ți este aura? Pe tăblia patului? Prin vreun sertar? Întruchipare a răului, despuiat, dirijând simfonia îngerilor, miruit cu dreptatea de sine.

Muzica se înteeți. Intrusul păși spre noptieră, luă inelul și și-l strecură pe deget. Excelența Sa era învăluit în armonii, rupt de realitate. Intrusul se apropie și îl atinse pe umăr cu latul lamei de cuțit. Surprins, arhiepiscopul se întoarse. Ochii i se măriră a mirare. Încercă să zâmbească, dar atunci văzu cuțitul. Întrebările i se citiră pe față.

Intrusul întinse mâna cu inelul și îndreptă cuțitul spre podea. Dezorientat, arhiepiscopul schiță un nou zâmbet. Intrusul repezi cuțitul spre covor cu un gest imperativ, astfel încât Sfinția Sa îngenunche încet. Teama lui luă locul uimirii. Arhiepiscopul se aplecă înainte, pentru a săruta inelul de pe mâna întinsă dinaintea sa.

Trebuie să mă încadrez în timp. Moarte măreață, moarte de nimic... iartă-mă, Doamne, căci am păcătuț, iartă-mă, Doamne, căci am păcătuț, iartă-mă, Doamne, căci am...

„Iartă-mă, Doamne!” strigă intrusul.

Arhiepiscopul Rushman privi în sus, spre cuțitul care sclipi o fracțiune de secundă înainte de a lovi. Simți lama cum îi străpunge umărul, prin mușchi și țesut, până la os. Scoase un strigăt ce exprima deopotrivă groază, teamă și durere, ca urletul disperat al creaturilor iadului ce prevestesc moartea.

Când cuțitul își luă din nou avânt, încercă să-l oprească cu mâna teafără; cea vătămată atârna neputincioasă. Lama îi pătrunse în palmă, se răsuci, se retrase, se împlântă iar, și iar, și iar. Arhiepiscopul se înclină spre spate, încercând zadarnic să respingă lovitura mortală. Simți o arsură sub ureche; lama îi străbătu de astă dată gâtul, jugulara și esofagul, ieșind pe sub cealaltă ureche – o spintecătură atât de iscusită și puternică, încât șira spinării rămase unica legătură dintre cap și trup.

Sângele țâșni din rana îngrozitoare.

Cuțitul se abătu din nou asupra pântecului gol. Și din nou, de la un sold la celălalt. Arma ucigașă spintecă iar și iar, aruncând scântei de lumină. Victima se prăbuși pe spate, răsturnă o masă și o lampă, își strângea spasmodic rănila, simțind în mână materia moale a arterelor și a cărnii sfârtecate. Capul i se bălăbănea înainte și înapoi, ca un dop de plută pe apă. Durerea îl copleși...

În părculețul aflat peste drum de casa parohială, un poștaş își eliberă din lesă cățelușă pe nume Gretchen și-o urmări cu privirea de-a lungul tufelor ce despărteau gazonul de trotuar. De la etajul al doilea, din dosul stururilor de la apartamentul arhiepiscopului îi răsunară în urechi frânturi de muzică clasică și începu să-i țină isonul, fredonând melodia ce-i amintea de trecut.

Se opri pe trotuar și, furat de vraja muzicii, o porni cu gândul înapoi, în timp.

Deodată, un strigăt acoperi muzica:

„Iartă-mă, Doamne!”

Privi în sus, spre fereastră. Auzi o bufnitură puternică.

Lumina din spatele stururilor deveni piezișă; urmă un strigăt de groază atât de cumplit, încât cățelușă își ciuli urechile și începu să urle.

Poștaşul încremeni de spaimă. Părul de pe brațe i se zburli. Scâncind, cățelușă fugi spre stăpânul ei, care o luă în brațe. În aceeași clipă, se auzi un nou strigăt, la fel de îngrozitor, ce sfârși printr-un geamăt înăbușit.

În spatele jaluzelelor, prin razele luminii, se mișca o siluetă;

poștașul alergă pe stradă, făcând semn mașinilor, strigând după ajutor.

DOI

Locotenentul Abel Stenner a fost primul detectiv sosit la fața locului. Drept și țeapăn, pus la patru ace, era un om hotărât și sigur de sine, cu o înfățișare care ascundea orice urmă de emoție. Atât alura sa glacială, cât și totala lipsă de afectivitate îi atrăseseră de mult porecla de "Țurturele", e-adevărat, niciodată folosită față de el. La ușa casei parohiale stăteau doi polițiști în uniformă, care-l priveau cum coboară din mașină, îndreptându-se spre ei fără grabă. Unul ridică panglica galbenă ce împrejmuia zona interzisă și locotenentul trecu pe dedesubt.

Fără să le arunce o privire, spuse „Mulțumesc” și intră în clădirea din cărămidă cu trei etaje, ce făcea corp comun cu biserica în stil gotic.

— Tii, să fiu al naibii, omul ăsta n-are palton? Nu cred să fie mai mult de zece grade.

— La ce i-ar trebui palton dacă n-are sânge în vine?

Cu spatele la ușa dormitorului stătea un polițist veteran, cu părul cărunt și nasul roșu ca de bețiv. Era palid și părea emoționat. Stenner se proțăpi chiar în fața lui, împreunându-și mâinile la spate.

— Ce s-a întâmplat aici?

Polițistul deschise o agendă, din care începu să citească, poticnindu-se:

— Omul se numea, ăă... Harriman... Raymond Harriman... Își plimba câinele peste drum și... asta se-ntâmpla pe la zece și zece... și a auzit țipete, știți, niște țipete care...

— Cine a mai intrat în cameră?

— Numai eu, domnule. Am verificat, adică am vrut să mă conving că e mort, deși... nu era nevoie, având în vedere...

— Nimeni altcineva?

— Nu, domnule. Am pus un om la ușă, ăă... În bucătărie, dar numai eu am fost la locul faptei. Am oprit casetofonul cu vârful pixului, cânta groaznic de tare.

— Foarte bine. Ce ai... cum te cheamă? Travers, nu-i așa?

— Travers, domnule.

— Te simți bine, Travers?

— Da, sigur, domnule. Doamne sfinte, n-am văzut în viața mea așa ceva și doar sunt în poliție de douăzdoi de ani!

— Ce s-a întreprins până acum? Întrebă Stenner.

— Păi, am încercuit zona cu panglici. Am pus pază peste tot, în jur, înțelegeți, ca măsuri preliminare. Adică, nu intră și nu iese nimeni, dar încă n-am cercetat... biserica sau altceva, pentru că n-am știut...

— Ești sigur că te simți bine, ofițer?

Travers aprobă nesigur din cap.

— Ieși puțin la aer. Să nu între și să nu iasă nimeni... nimeni, în afară de oficialități, ai înțeles? Fără presă. Și ai grijă, nici o declarație deocamdată. Pe cel care suflă o vorbă îl atârni pe frânghie la uscat cu mâinile mele. E limpede?

— Limpede, domnule.

Bucuros să scape din locul acela, Travers se năpusti pe scări, trecând pe lângă Lou Turner, secundul lui Stenner, un detectiv de culoare, de vreo 30 de ani. Acesta intră grăbit în apartament, apoi se dădu îndărăt câțiva pași, după ce văzu priveliștea din dormitor.

— Sfinte Sisoe! exclamă, întorcându-se precipitat.

Scoase o batistă și tuși în ea. Covorul din holul ce ducea spre bucătărie era pătat cu sânge.

— Te descurci, Louis?

— Sigur. Un mic șoc, doar atât.

— E-n regulă, spuse locotenentul.

Stenner stătea în pragul dormitorului ce aparținuse arhiepiscopului Rushman, examinând prin ochelarii cu rame de sârmă o scenă parcă din *Le Grande Guignol*. În timp ce evalua dezastrul, maxilarele i se încleștară de câteva ori. Nimic altceva nu-i modifică expresia feței. Ochii săi reci și abili cercetau camera. La câțiva centimetri de capul său, pe tocul ușii, se vedea amprenta aproape completă a unei mâini însângerate.

— Louis, du-te jos. Vreau pază pe întreg perimetrul. Trimite o echipă de patru oameni în biserică, alta în casa scării – șovăi o clipă, apoi adăugă – și pe acoperiș. Începeți imediat cercetările. Vocea-i era plată, monotonă.

— Crezi că mai e aici?

— S-ar putea să avem noroc.

— În regulă.

Turner coborî. Stenner se întoarse și, pășind cu grijă, se luă după niște urme de pași însângerați, care traversau bucătăria, oprindu-se brusc la ușa de serviciu. Acolo se afla un polițist tânăr, ce aducea cu un cerb înfiorat. Pe bufetul din bucătărie era o altă amprentă însângerată.

— Cum te cheamă, fiule? întrebă Stenner.

— Roth, domnule.

— Bine, Roth. Treci de partea cealaltă a ușii și ai grijă să nu intre nimeni. Eu voi încuia pe dinăuntru. Nu te mișca de-acolo, până nu apar cei de la laborator. Ai înțeles?

— Da, domnule.

Zgribulindu-se din cauza aerului rece, polițistul tânăr coborî scara de lemn ce ducea de la ușa de serviciu spre forfota de jos, unde lanternele străpungeau noaptea. Stenner încuie ușa bucătăriei și băgă cheia în buzunar. Găsi un sul de șervețele din hârtie pe care-l luă cu el în dormitor.

Se opri în prag, admirând dormitorul spațios, decorat cu un desăvârșit bun-gust. Ușa era într-un capăt al camerei.

În capătul celălalt, cu tăblia plasată pe mijlocul peretelui opus, se afla un pat dublu, impunător, încadrat de noptiere asortate.

În stânga lui Stenner, în apropierea ușii, un aparat stereo și un aparat de radio erau așezate pe o mobilă adecvată, de comandă, în ton cu patul și scrinul masiv așezat în colț. Era limpede că, în afara suportului pentru aparate, mobila era veche, de mare valoare.

Lângă peretele din dreapta ușii erau așezate o canapea din piele neagră și o măsuță pentru cafea. Alături, era ușa băii.

În colțul îndepărtat, lângă fereastră, se aflau un scaun de piele și un taburet asortat cu canapeaua.

Fereastră, mărginită de draperii grele, era protejată de jaluzele. Draperiile, cuvertura patului și carpetele erau purpurii, iar covorul era – sau fusese – alb. Deasupra patului atârna un crucifix mare, pe fondul unei frunze de laur, iar deasupra canapelei – o fotografie cu o *Pietà* de șaisprezece pe douăzeci de centimetri.

Între ușă și canapea era garderoba.

„Se vede că îi plăcea confortul”, gândi Stenner.

Scoase din buzunar o agendă și făcu o schiță a camerei. Puse sulul de hârtie pe jos, la intrarea în dormitor și, călcând pe capăt, îl rostogoli în fața sa, ca pe un covor roșu, desfășurat în calea unui mare

demnitar. Astfel intră în mijlocul scenei.

Totul în jur era stropit cu sânge – pereții, patul, scaunul, covorul – de parcă pe-acolo s-ar fi abătut furia sadicului Jackson Pollack. Apropiindu-se de pat, detectivul observă laba unui picior, apoi un picior întreg și, în sfârșit, ceea ce rămăsese din trupul omului care fusese apreciat ca una dintre cele mai mărețe personalități ale orașului.

Cadavrul zăcea gol între pat și fereastră, cu capul înghesuit la pereți și aplecat fioros într-o parte, cu ochii ieșiți din orbite, cu obraji umflați, ca și limba ce-i atârna din colțul gurii, cu mâna îngropată până la încheietură într-o rană căscată, ce se întindea sub linia maxilarului, de la o ureche la alta. Trupul, brațele, picioarele, chiar și degetele erau ciopârțite de zeci de tăieturi îngrozitoare. Pe stomacul deschis era gravat cu precizie artistică numărul 666. Sângele ce cursese în șuvoaie formase un așternut năclăit pentru rămășițele pământești ale arhiepiscopului Richard Bernard Rushman.

În timp ce examina cadavrul, pe Stenner îl trecu deodată un fior. Organele genitale nu se mai aflau la locul lor. Stăpânit de teamă, Stenner își îndreaptă din nou privirea asupra gurii umflate: acolo fuseseră îndesate părțile intime ale preotului, iar ceea ce păruse a fi limba era, de fapt, altceva.

De obicei, pe Stenner nu-l impresionau asemenea masacre. De astă dată însă, în gură îi năvăli gustul amar al fierii; trebui să respire de câteva ori adânc pentru a-și reveni.

În spatele său, recunoscuse vocea tăgănată a ofițerului de la biroul judiciar:

— Doamne, ce porcărie!

Stenner se întoarce:

— Ai grijă cum vorbești, Harvey, suntem într-un locaș bisericesc.

— Care nu pare totuși neprihănit.

Harvey Woodside era transpirat după ce urcase scările. Avea formă emisferică, un trup masiv: capul țâșnea parcă direct dintre umerii greoi, rotunjiți. Fiind astmatic, respirația îi ieșea zgomotos printre buzele groase; de sub pleoapele cărnoase, o pereche de ochi căprui aruncau priviri iscoditoare în continuă căutare de dovezi. Purta o vestă neagră peste o cămașă havaiană în culorile curcubeului; ambele erau îndesate în pantalonii cenușii, necălcați cam de mulțor, susținuți de bretele tricolore. Mâinile sale aveau însă o delicatețe aparte și erau întotdeauna îngrijite. În general, era un om dizgrațios, adesea antipatic, dar când era vorba despre biroul judiciar, devenea un specialist neîntrecut în medicină legală.

Echipa lui, formată din trei oameni, ajunsese la intrarea în apartament, cărând niște cutii metalice.

Aruncând o privire către dormitor, unul dintre ei spuse:

— Aici o să avem de lucru până la paștele cailor.

Woodside așteptă ca Stenner să iasă din dormitor, apoi înaintă cu mersul său legănat pe cărarea de hârtie până la cadavrul arhiepiscopului Rushman.

— Bun, bun, bun, murmură după câteva minute, apoi i se adresează lui Stenner: Te-ai pricopsit cu un nebun în toată legea, Abel.

— Așa s-ar părea.

— Ai vreo idee când s-a întâmplat?

— Probabil pe la zece și zece. Mi se pare că avem și-un martor, de fapt, un martor auditiv, spuse Stenner privind și ceasul. După declarațiile lui, fapta s-ar fi petrecut acum vreo douăzeci de minute.

— Un amănunt prețios. În regulă, băieți, să trecem la treabă. Luați-o metodic, de la podea la tavan. Aveți grijă de baie, de hol – ușa aia unde dă?

— În bucătărie.

— ...Și de bucătărie. Faceți poze, luați amprente, să nu ștergeți praful, vedeți să nu vă scape nimic! Năzbâția asta o să cam zguduie cartierul.

Radiotelefonul lui Stenner prinse deodată viață.

— Domnule locotenent, ar fi cazul să veniți urgent în biserică, îi comunică Turner.

Stenner porni prin vestibul, până la capătul scărilor. Un polițist îi deschise o ușă din fundul holului; de acolo, detectivul străbătu un coridor lung și ajunse într-o cameră mică, de așteptare, alăturată altarului. Sub abscisa înaltă, dincolo de șirurile largi de bănci, îl găsi pe Turner în fața unui confesional, împreună cu patru ofițeri de poliție; toți erau cu armele în mâini, în poziție de tragere.

Stenner reduse în grabă distanța ce-l despărțea de grup, își făcu loc printre polițiști și privi în confesional.

Un tânăr în vârstă de cel mult douăzeci de ani, cu un chip aproape îngeresc, cu ochii măriți de teamă, stătea ghemuit pe podeaua confesionalului. Părul îi era năclăit de sânge, ca și fața, mâinile și îmbrăcămintea. Își ținea brațele încrucișate pe piept, iar în pumnul drept strângea un cuțit mare de bucătărie mânjit de sânge.

Clătinându-și capul înainte și înapoi, captivul murmură cu o voce abia auzită, care inspira milă:

— N-am făcut nimic. N-am făcut nimic, mamă, n-am făcut nimic.

TREI

Toți călătorii din metrou erau concentrați asupra ziarului de dimineață și, mai ales, asupra titlului de pe manșetă:

ASASINAREA ARHIEPISCOPULUI RUSHMAN!

Și a subtitlului: UN TÂNĂR ARESTAT PENTRU CRIMĂ

Martin Vail era însă mai interesat de ultimul număr al revistei *City Magazine*, pe care tocmai o cumpăraseră de la standul din stație. Cercetă tabla de materii, apoi sări la pagina 32 și se așeză comod pentru a savura articolul.

VAIL, NAȘUL INOCENȚILOR
SÂNGERARE PE CHELTUIALA ORAȘULUI
de
JACK CONNERMAN

Juriul deliberază de o oră și jumătate, e ora opt, într-o seară de joi. Mai sunt doar șapte zile pentru cumpărăturile de Crăciun, iar tribunalul, aglomerat, e tensionat ca sala de așteptare a unui spital. Se discută vrute și nevrute, dar toate privirile sunt ațintite asupra ușii prin care va reveni juriul. După ce toată lumea de aici a rezistat pe baricade de-a lungul a douăsprezece zile de mărturii atât de incendiare, încât judecătorul a amenințat că va chema pompierii, nimeni nu abandonează piesa tocmai acum, la ultimul act.

— Cine este el? În acest oraș, este *asasinul* legii. Un vampir. Privește-l cu atenție și vei vedea sângele picurându-i de pe colți. Umblă după vânat mare, vine aici cu geanta aia boțită, cum poartă doctorii, îi sfârâie călcâiele de nerăbdare să te demoleze, înțelegeți ce vreau să spun? Procurorii? Rahaat! Pe ăștia-i înghite la micul dejun, la prânz și la cină, se duce acasă și, înainte de culcare, mai îmbucă și câte-un judecător-doi.

Dacă ai ghinionul să fii procuror și te trezești în aceeași cameră cu el, știi ce ai de făcut. Bagajele. Îți strângi frumușel hârtoagele, le dai foc și te duci acasă. Faci o baie fierbinte, citești o carte, sugi niște bomboane de ciocolată. Oricum, te mai bucuri puțin de viață, pentru că ești ca și mort. Măine s-ar putea să atârni în cârlig, în vreun abator nenorocit.

Îmi vorbește un aprod ofilit, cu ochii roșii, cu burta țuguiață, cu respirația urât mirositoare, care de douăzeci și doi de ani încoace a văzut tot felul de avocați perindându-se prin tribunal. Știe toate trucurile. Fără îndoială, cunoaște mai multă legislație decât orice judecător din Philadelphia, dintr-acea plătiți cu cinci sute de dolari pe oră.

— Marty Vail. Moartea pe două picioare, îmi mai zice aprodul înainte de a pleca.

Anul se apropie de sfârșit în această seară de decembrie în sala de judecată nr. 6 a Curții Supreme – unde Clarence Darrow l-a făcut odată praf pe-un judecător local, care și-a dat imediat demisia, devenind profesor de drept – în timp ce mulțimea așteaptă cu sufletul la gură verdictul juriului în cazul *Joe Pinero versus Oraș*.

Vail șade visător pe pervazul unei ferestre, cu ochii pierduți asupra orașului luminat sărbătorește. E-atât de calm, încât ai putea crede că se află în stare de comă. Fumatul e interzis aici, dar Vail fumează țigară după țigară și nimeni nu-i spune să înceteze.

La ce s-o fi gândind?

Probabil plănuiește ca, de pe urma acestui proces, să dobândească în proprietate o halcă din orașul pe care, de un an încoace, îl târăște în noroi.

Pe banca apărării stă clientul lui, Joe Pinero, de meserie uci-gaș. Bate darabana cu degetele, îngânând o melodie închipuită. După atitudine, nu-ți poți da seama dacă e îngrijorat pentru soarta lui. De fapt, de ce-ar fi? Martin Vail i-a aplicat lovitura de grație celui mai reputat procuror al orașului, care, în momentul de față, își varsă fierea la toaletă.

„Dacă Vail ar fi aruncător într-o ligă de baseball, ar fi regele *change-up*-ului”, mi-a declarat odată un prieten, gazetar sportiv. „El nu urmărește doar scorul final. Trebuie să câștige toate punctele.”

Charlene Crowder, cu înfățișarea unui hamal încercat, după o viață petrecută copiind procese, jură că cele ce-mi povestește s-au desfășurat întocmai:

— Asta se-ntâmpla acum vreo șase-șapte ani, la începuturile lui, mă-nțelegi? Apăra un tip neînsemnat. Proba-cheie o constituia o pălărie găsită la locul faptei. Vail îl face knock-out pe procuror, dovedind că pălăria nu aparține cătuși de puțin acuzatului. Cu asta, bagă procesul în buzunar. Bun. După aia, se duce la biroul unde se păstrează probele și spune: „Clientul meu își vrea înapoi pălăria.” Azi, Vail zice că atunci a glumit, dar adevărul e că a recuperat pălăria.

În decurs de șapte ani, Vail a devenit o legendă. Nu dă interviuri, poartă întotdeauna cărți de vizită pe care scrie „Fără comentarii”, vine la tribunal în costume boțite, se tunde din an în paști, cravatele-i atârână într-o parte, ca un ștreang de gâtul spânzuratului. Cât despre pantofi, nu par a fi vreodată atinși de perie sau cremă.

Umblă ca un somnambul prin sala de tribunal, de parcă ar

căuta o idee pierdută pe jos. O clipă mai târziu, izbucnește în urlete și gesticulări, ca un vulcan. Brusc, devine fermecător, zâmbind cald, protector. După care se transformă într-o viperă, sărind la gâtul procurorului. Uneori surâde, alteori pare îngrijorat, alteori plictisit. Dar privirea aceea cenușie rămâne neschimbată. Uitați-vă la ochii lui – veți simți fiorul morții. În urmă lasă prăpăd, nu ia niciodată prizonieri. E călăul fără milă, care-și zdrobește adversarii ca pe alune.

Marty Vail la treizeci de ani: copilul teribil al legii anilor optzeci. În mâinile lui, legea nu e decât mingea unui jongler.

Joe Pinero: prietenii și dușmanii l-au poreclit, deopotrivă, „Umbra”, pentru că *oriunde* ar fi, poartă ochelari de soare – probabil nu și-i scoate nici în somn. Un adevărat bandit, un războinic al străzii, care are la activ condamnări pentru atac armat și omor prin imprudență. Prima condamnare, între doi și cinci ani, a primit-o pentru jefuirea unui funcționar cu un băț de baseball, ascuțit cu ferăstrăul. A stat închis nouă luni. A doua oară, a împușcat un tip, într-o încăierare între două bande; cazul a fost redus la omor prin imprudență, datorită lipsei de probe concludente. L-a costat ieftin: șase luni. Acum un an și jumătate, pe o stradă aglomerată, Pinero s-a jucat de-a războiul cu alți trei gangsteri. Când fumul armelor s-a risipit, doi erau morți, iar Pinero încasase trei gloanțe. Martorii au dispărut, nimeni nu știa cine și cui ce a făcut, așa că Pinero s-a mai odihnit puțin la zdup, tot pentru omor prin imprudență. Evident, nu e o figură prea populară în cercurile celor care apără legea.

Acum un an, Pinero se-ndrepta spre casă, după o petrecere de Revelion. Pe drum, i-au căzut pe cap doi polițiști – unul aparținând de ținut, altul de stat și, din întâmplare, chiar fratele primului. Polițistul regional l-a recunoscut, așa că l-au obligat să tragă pe dreapta. A-nceput hărțuiala: mersul în linie dreaptă, atinsul nasului cu degetul, suflatul în fiolă, în sfârșit, tot tacâmul legat de „conducerea sub influența alcoolului”. Și cum trecuseră deja frontiera înspre oraș, amatorilor de distracții li s-a alăturat un altul, polițist din partea orașului. Percheziționându-i mașina, au găsit în portbagaj uri pistol încărcat. Pinero s-a înfuriat, strigând diverse fraze legate de drepturile cetățeanului, ca și de polițiștii regiunii și ai statului care atrag oameni pașnici în afara teritoriului de care răspund. Rezultatul a fost o bătaie zdravănă, aplicată cu exces de zel revoltatului de către cei trei reprezentanți ai ordinii publice.

Pinero s-a trezit la spital, cu două coaste rupte, maxilarul spart, multiple contuzii și acuzații pentru conducere în stare de ebrietate, opunere de rezistență în momentul arestării și port ilegal de armă.

Dracul, amic bun cu Pinero, și-a vârat și-aici coada: analizele au dovedit că Pinero nu depășise gradul de alcoolemie permis când se afla la volan. Oficialitățile locale au înghițit în sec, mai ales în momentul intrării în scenă a lui Marty Vail. În decurs de zece luni, Vail a reușit să învrăjbească orașul cu ținutul, ținutul cu statul. După îndelungi tratative, s-a învoit să renunțe la acuzațiile aduse împotriva ținutului și statului. În schimb, a dat naștere unei dușmănii aprige între cei doi polițiști frați și omologul lor, reprezentant al orașului.

Acum, Vail contemplă luminile clipitoare din pomul de Crăciun așezat în piață; procurorul stă în genunchi la WC-ul bărba-

ților și se roagă, în timp ce juriul deliberază într-o sală alăturată, încercând să înțeleagă ce s-a întâmplat de fapt și cât va costa toată povestea.

Sunt două ore de când juriul a părăsit sala de judecată. Mă îndrept spre fereastră și mă așez pe pervaz, lângă Vail. Și-a scos cravata, și-a îndesat-o în buzunarul de la piept al costumului de tweed, care arată de parcă i-ar fi servit de pijama în ultima săptămână. Judecătorul Harry Shoat, conservator fanatic, l-a admonestat în plină ședință în legătură cu aspectul lui neîngrijit.

— Cu tot respectul, onorată instanță, mă aflu aici pentru a practica legea, nu pentru a poza pe coperta unei reviste de modă, a fost replica lui Vail, care era să-l coste o amendă de o mie de dolari, pentru dispreț manifestat față de instanță.

— Ce părere ai? îl întreb pe Vail.

— Cred că luminițele clipitoare într-un brad de Crăciun sunt cea mai elocventă dovadă a prostului gust. Arată ca niște semafoare nenorocite.

— Cât crezi că mai durează deliberarea juriului?

— Până vor hotărî cât primim.

— Crezi că-i atât de simplu?

— Da, îmi răspunde, aprinzându-și o țigară, a suta, probabil, judecând după mucerile strânse în paharul de plastic transformat în scrumieră.

— Când ai simțit că vei câștiga? îl întreb.

— În momentul în care am preluat cazul.

Încrederea în sine și privirea, astea sunt atuurile lui. Nicio dată nu-i trece prin cap că va pierde. Unica sa îndoială este legată de suma pe care o va obține.

După două ore și patruzeci de minute aflu, în sfârșit, verdictul: 7,6 milioane dolari despăgubire pentru Joe Pinero, ex-ban-dit, devenit milionar peste noapte. Sala înnebunește. Procurorul Silverman se întoarce la toaletă. Vail a obținut 2,5 milioane.

Judecătorul i se adresează, zâmbind condescendent:

— Poate acum îți vei permite un costum nou, domnule avocat.

— Poate, răspunde Vail.

Orașul pregătește un recurs.

Bătălia merge înainte.

Începe un an promițător.

Vail se zgribuli în cojocul de oaie, după ce citise de două ori articolul din *City Magazine*. *Nu-i rău, își zise, nu-i rău deloc*. Și fotografia-i plăcea. Înfățișa un bărbat tânăr, cu privirea dură, cu un zâmbet arogant, ținându-și mâinile în buzunarele pantalonilor, sprijinit de un scaun judecătoresc. La picioare-i zăcea, tuflită, o geantă în genul celor purtate de medici. Nici textul ce însoțea poza nu era mai prejos: MARTIN VAIL: RUGĂCIUNEA DE DIMINEAȚA A PROCURORILOR.

Vail râse pe-nfundate. Îi datora autorului o masă bună. Își vârî revista în buzunar și, cum metroul ajunsese la destinație, coborî, ridicându-și gulerul pentru a se apăra de burniță și de vântul umed venit dinspre nord, care-i biciuia trupul și fața. Alergă spre clădire și urcă treptele largi, de granit, două câte două.

Înăuntru își scutură zăpada de pe guler și-și aprinse o țigară. Pe hol îl întâlni pe Bob, vânzătorul de ziare, care-i flutură revista în față:

— Domnule V., e un articol ucigător!

Vail luă revista și-i strecură lui Bob o monedă în palmă.

— Păstrează restul, spuse grăbit.

— Dumnezeu să vă binecuvânteze, strigă Bob.

Vail urcă pe scări până la etajul al doilea. Ura aglomerația din lif-turi. Era ora nouă și cinci. Era cu cinci minute în întârziere. Acceptabil. Petrecuse o oră de pregătire mentală, în vederea întâlnirii ce urma. Valerie Main, secretara, îi aruncă o privire indignată.

— Ați întârziat, mârâi ea.

— Din cauza vremii, spuse Vail scoțându-și cojocul și aruncându-l pe un scaun. Purta un pulover de schi, pantaloni din catifea cord și bocanci cu tălpi groase.

— Ați sfectit-o, îi șopti secretara criptic, în timp ce intra în birou.

PATRU

Vail rămase uimit. În locul unor oameni tineri, ageri, pregătiți să încheie eficient un târg, în birou îl aștepta un grup de politicieni veroși, scoși de la naftalină: Arnold Flederman, procurorul municipal – care făcea umbră locului de când lumea –, Otis Burnside, consilier municipal – păpușarul influent care trăgea sforile în principalul cartier al orașului –, și Johnny Malloway, fost agent FBI, actualmente comisar de poliție – care se pricepea să pună degetul pe rană.

Mai era și Roy Shaughnessey.

Doamne, ce caută ăsta aici? se întrebă Vail.

Toți îi studiau ținuta cu dispreț. Încăperea impunătoare era lambrisată cu lemn de mahon și alamă, avea mobilier masiv, de valoare. În dreptul biroului, ce domina camera, se afla un scaun cu spătar de lemn, destinat lui, fără îndoială. În față era așezată asistența, dispusă în semicerc. Roy Shaughnessey ședea discret, într-o parte.

Le-ar mai trebui un reflector, care să lumineze scaunul, ca totul s-arate ca o «întâlnire de gradul trei», își spuse Vail. Apoi se așeză pe scaun, fără un cuvânt.

— 'Neața, domnule Vail, deschise Malloway discuția. Suntem aici pentru a-ți da o mână de ajutor. Ești într-o situație delicată, băiete.

— Nu există judecător în orașul ăsta care să nu-ți vrea pielea în saramură, intră Flederman în vorbă. Se aplecă și expedie un calup de tutun în scuiptoarea de alamă de lângă scaunul său.

Vail răspunse printr-un zâmbet ironic.

— Ești într-o încurcătură cam cât lacul Michigan de mare, începu Burnside, privindu-l pieziș de sub pleoapele presărate cu negi. Vrem să-ți ușurăm situația. Ai o reputație bună pe-aici. De ce să ți-o distrugi?

Toți erau preocupați de binele lui. Vail tăcu.

Tăcu și Shaughnessey, înțeleptul de la Procuratura Generală. Îmbrăcat într-un costum elegant, cu o batistă de mătase în buzunarul de la piept, se legăna încet în fotoliul mare de piele. Era un om masiv, cu fața carnoasă. Buzele umflate îi erau curbate a dispreț, părând neavizaților a schița un zâmbet. Avea o privire tăioasă, ageră. Își ținea mâinile împreunate pe piept, frecându-și întruna degetele mari. Era un bun ascultător; era, de asemenea, un înalt demnitar al statului, care, cu un semn, putea abate ciuma asupra celor care amenințau să tulbure apele liniștite ale ordinii de drept. Vail îl cunoscuse cu zece ani în urmă: un mare om politic, trecut prin treizeci de ani de experiență și patru administrații. Guvernatorii se temeau de el, în timp ce candidații la președinție îi cereau sfatul. Pe lângă el, celelalte trei

personaje din încăpere erau simpli figuranți.

De ce naiba a venit aici?

Vail încercă să afle răspunsul. Își fixă privirea în ochii lui Shaughnessey, ignorându-l pe Flederman, care scuipa întruna amenințări, aer împutit și bucăți de tutun, în vreme ce Burnside și Malloway îi țineau isonul. Fulgii de zăpadă băteau în fereastră. Radiatorul şuiera în surdină. Nimeni nu se încumeta să întrerupă înfruntarea dintre cele două priviri.

— M-ai înțeles? își încheie Flederman discursul.

Shaughnessey își desprinsese primul privirea de a lui Vail. Se uită la Flederman, iar Vail îl urmă.

— N-am înțeles, spuse Vail.

— *Nu?* întrebă Flederman.

— Cum adică, n-ai înțeles? interveni Burnside.

— Nu înțeleg ce doriți de la mine.

— Isuse, te știam băiat deștept, exclamă Flederman și scuipă, nimerind, din fericire, scui pătoarea.

— Nu ne-a ascultat, zise Shaughnessey încet.

— Ce vrei să spui? se enervă Flederman. Adică am vorbit așa, ca să mă aflu-n treabă?

— Probabil, spuse Shaughnessey, întorcându-se către Vail. Ai vreo idee?

— M-am gândit să ascult întâi oferta lor, răspunse Vail calm, separându-l astfel pe Shaughnessey de turmă. Bănuia acum de ce venise acesta: ca mediator, fără să susțină vreuna din părți. Ca ascultător înțelept.

Shaughnessey schiță un zâmbet satisfăcut:

— Înveți repede, domnule Vail.

— Mulțumesc.

— Învață? Ce să învețe? întrebă Flederman.

Shaughnessey îl privi pe Vail.

— Joci șah, nu-i așa?

— Jucam pe vremuri. Acum sunt cam ocupat.

— Există o regulă veche în șah, i se adresă Shaughnessey lui Flederman, cel care mută primul pierde.

Flederman era descumpănit. Privirea i se plimba de la Shaughnessey la Vail, de la Vail la Burnside.

— La dracu, zi ceva, Otis! se rugă el.

— Ce mă-sa vrei să spui cu „oferta”? îl întrebă Burnside pe Vail, în timp ce fața-i devenea stacojie. Noi nu facem oferte, noi îți aducem faptele la cunoștință.

Shaughnessey își scutură un fir de praf imaginar de pe pantaloni.

— Liniștește-te, Otis, spuse el împăciuitor.

— Bine, da'...

— Îți închipui că suntem aici ca să facem compromisuri? zise comisarul Malloway.

— Nu un compromis, răspunse Vail, ci o negociere. Într-un compromis, toată lumea pierde. Într-o negociere, toată lumea câștigă.

Shaughnessey râse din nou satisfăcut.

— Ce ți-o fi părând atât de nostim, Roy? îl întrebă Burnside.

— Educația.

— Cum adică?

Shaughnessey îl privi o clipă, apoi spuse:

— I-ați auzit explicația?

— Despre ce? întrebă Flederman.

— Despre compromis și negociere. Fii drăguț, domnule Vail, mai explică-le o dată.

Vail aprobă:

— Așadar, dacă luați în calcul compromisul, înseamnă că urmează să renunțați silit la ceva; dacă vă gândiți însă la negociere, dumneavoastră sunteți cei care hotărâți ce doriți să obțineți și ce doriți să abandonați. În acest fel, primiți ce vreți și vă debarasați de ceea ce vă este inutil. Fără nici o complicație.

Ochii lui Malloway se îngustară:

— Ce-ar fi să ne povestești și nouă scenariul?

— Consider că aș face o greșală, răspuse Vail.

— Aha, va să zică, așa consideri?

— Da, așa cred.

— Și de ce, oare, crezi așa? Întrebă Flederman, mutându-și bucata de tutun dintr-o falcă în cealaltă.

La întrebare îi răspuse, de astă dată, Shaughnessey:

— Pentru că vei sfârși la tribunal, Arnold. Iar domnul Vail știe că nimeni nu dorește acest lucru.

— Bine, dar... ezită Burnside, de partea cui ești, de fapt, Roy?

— Nu fac decât să vă ascult, Otis, atâta tot, zise Shaughnessey, apoi continuă, privindu-l pe Vail: Am venit să mediez în această problemă, deoarece este implicat și statul. Ți-aș fi recunoscător, domnule Vail, dacă ai binevoi să-mi expui situația din punctul dumitale de vedere. După cum văd, a avut deja loc prima mutare a jocului.

Vail se ridică în picioare. Întotdeauna vorbea mai elocvent în această poziție; își închipuia că se adresează unui juriu. Scoase din buzunar o pungă cu alune și o oferă asistenței, dar se alese doar cu priviri. Se servi singur, își aprinse o țigară, se îndreptă spre capătul încăperii și se sprijini de perete.

— Acest proces i-a costat pe contribuabili în jur de... șapte sute de mii de dolari până acum, corect? Recursul îi va costa alte șapte sute, poate chiar mai mult. Cetățenii nu vor fi încântați de perspectiva asta.

— Ti se pare că ții tot orașul în buzunarul tău împruțit? zbieră Flederman.

— Ba dimpotrivă. Dumneavoastră veți *lovi* în buzunarele cetățenilor, dacă introduceți recurs. Pe Silverman l-ați ars deja, așa că vă trebuie un nou avocat.

— Te angajez pe tine, spuse Flederman.

— De ce? Din mândrie? Nici nu aveți măcar motive întemeiate pentru a face apel. Dacă veți fi respins, veți face o figură proastă în fața contribuabililor. Intrând într-un nou proces, intrați într-o roată a norocului.

— Și dacă ți-aș trage câteva la fund? răspuse Flederman.

— Ia-o ușor, Arnold, interveni Shaughnessey. Ascultă-l pe omul ăsta, în loc să pierzi vremea certându-te cu el.

— De ce pierd vremea?

— Pentru că nu-l interesează aspectul. Nu-i așa, domnule Vail?

— Aveți dreptate, domnule, răspuse Vail gândind: „Ce bufniță înțeleaptă!”

— Nu-nțeleg, i se adresă Burnside lui Shaughnessey; putem să-l călcăm în picioare pe gândacul ăsta, și tu știi asta.

— Nu cred că-i așa de simplu.

— Ba eu cred, spuse Malloway. Îl acuzăm pe Pinero pentru port ilegal de armă. Doar e un ticălos care a mai intrat de trei ori la apă. Îi dăm douăzeci de ani. Când o să iasă de la răcoare, va fi prea bătrân ca să se mai bucure de banii pe care i-a primit la proces.

Shaughnessey ridică din sprâncene și se uită la Vail.

— În regulă, spuse Vail. Ne vedem în sala de judecată.

Malloway păli. Flederman se aplecă în scaun și se holbă la Vail.

Shaughnessey privi în podea. Apoi, către Vail:

— Spune-le!

— Nu-l puteți băga la apă pentru port ilegal de armă.

— Cum adică?

— Arestarea a fost ilegală. Clientul meu n-a fost găsit conducând în stare de ebrietate; ca atare, percheziția mașinii a constituit o încălcare a drepturilor civice. Instanța a constatat deja că nu el a provocat atacul împotriva polițiștilor. Juriul nu-și va schimba hotărârea. Așa că îi veți plăti lui Pinero alte patru milioane, veți datora încă șapte sute de mii pentru proces și vă veți ridica orașul în cap. N-aveți sorți de izbândă, domnule Malloway.

În încăpere se așternu o liniște grea. Shaughnessey se rezemă de spătarul scaunului și-și frecă degetele mari. Îl întrebă apoi pe Vail:

— Ai vreo idee?

— Da, domnule.

— S-o auzim.

— Renunțați la recurs. Cazul cu portul ilegal de armă nu stă în picioare. Pentru binele comunității, vom accepta o reducere a sumei de judecată la un milion șase sute de mii. Orașul va plăti jumătate, iar ținutul și statul vor plăti câte patru sute de mii fiecare. Ne vom da cu toții mâinile, iar Pinero va părăsi orașul pentru totdeauna. Oricum intenționează să se mute în California.

— Să fiu al dracului, spuse Flederman, scuipând tot tutunul în urna de alamă. Malloway și Burnside se uitau cu gurile căscate la Vail. Shaughnessey își freca mai departe degetele mari.

— Ce-ar fi să vă mai gândiți? întrebă Vail. Vorbim la telefon.

— De ce n-am lua o hotărâre pe loc? sugeră Shaughnessey cu delicatețe. Și, înainte ca cineva să apuce să facă vreo prostie, o să servesc din punga ta cu alune, fiule.

După plecarea lui Vail, Arnold Flederman sări în picioare și izbi cu pumnul în masă.

— Puțlău arogant! strigă el. Ce-a fost rahatul ăla cu pierdutul la prima mutare, cu negocierea și compromisul? Despre ce dracu' vorbea?

— Mă cita pe mine, spuse Shaughnessey amuzat. Mi-a audiat o conferință acum zece ani, când era student la drept.

— Glumești! exclamă Flederman.

Shaughnessey nu răspunse. Ridică receptorul, formă un număr, așteptă.

— Sunt Roy Shaughnessey, doresc să vorbesc cu judecătorul... Spuneți-i să întrerupă, trebuie să vorbesc *acum*. Aștept...

— Despre ce-i vorba? întrebă Burnside.

— Scadența, spuse Shaughnessey. Domnul Vail e pe cale să primească o lecție despre politică... Alo, Harry. În regulă, a acceptat un milion șase sute de mii... Nu, nu s-a târguit, deși ar fi putut cere mai mult... Știi, Harry, e un băiat deștept, dar are nevoie să-nvețe câte ceva despre umilință. Ți-l dau pe mână. Trage-i la fund.

CINCI

La ora zece și jumătate dimineața, localul lui Butterfly Higdon se cam golise, căci vremea micului dejun era pe sfârșite. La barul circular, Burt Sheflin își savura primul pahar pe ziua respectivă. Își înecase deja cariera de cântăreț în whisky de secară. Pins, barmanul, fost luptător profesionist, îl salută pe Vail.

Masa de biliard era ocupată de doi „duri” cu mânecile suflecate,

concentrați la culme asupra jocului.

— Ai întârziat, îl admonestă pe Vail Butterfly Higdon, care era probabil cea mai bună bucătăreasă din întreg statul.

— Adu-mi, te rog, meniul obișnuit, răspunse Vail.

— Nu vezi că strângem după masa de dimineață?

— Și ce-i cu asta?

— Te porți de parcă ar fi localul tău.

De fapt, Vail era întrucâtva proprietar, laolaltă cu o duzină de avocați, judecători, polițiști și ziariști. Cu vreo doi ani în urmă, puseseră mână de la mână pentru a salva restaurantul, pe care Butterfly era să-l piardă din cauza unui tip care, extinzându-se, voia să i-l înghită. Vail își umplu o ceașcă cu cafea și se îndreptă spre un separeu din spate.

Judecătorul ședea la locul său obișnuit, în separeul rezervat celor de-ai casei. Pe masă zăcea un maldăr de ziare, un exemplar din *City Magazine*, deschis la articolul despre Vail. Își sorbea cafeaua și citea ziarul de dimineață, ținându-și cu o mână pince-nez-ul. Pe o farfurie în fața lui, o plăcintă cu afine rămăsese neatinsă. Vail își scoase scurta, și-o aruncă pe un scaun și se așează în fața celui mai în vârstă politician din gașca lui Higdon.

— Ai întârziat, îi spuse judecătorul fără să-l privească. Observ că, mai nou, ești immortalizat în cerneală, adăugă el, arătând spre revista deschisă.

Vail trecu peste complimentul sarcastic. Scoase din buzunar patru dolari de argint și îi înșiră pe masă. Judecătorul îi privi peste ziar, sfârși articolul pe care-l citea, apoi puse, cu grijă, ziarul deoparte.

— Deci au fost patru, da?

— Patru la unu. Nu prea echitabil, aș zice.

— Ai dreptate.

Jack Spalding, judecătorul, era înalt, cu obraji scobiți; figura rasă îi era brăzdată de cicatricele lăsate de cei patruzeci și cinci de ani de bătălii purtate în tribunal. Părul cărunt era pieptănat spre spate, lăsând liberă fruntea înaltă; ochii albaștri erau ageri, atenți la orice provocare. Ca de obicei, purta un costum elegant, asortat cu cămașa și cravata. În buzunarul de la piept își pusese o garoafă.

Spalding era un om de o mare distincție, care părăsise scaunul judecătoresc, dezamăgit atât de avalanșa de procese ce priveau traficul de droguri și portul ilegal de arme, cât și de noua generație de avocați, lipsiți de orice urmă de entuziasm pentru meserie. Acum ținea cursuri în fiecare dimineață, pentru o mână de avocați promițători, care își exersau cazurile în fața lui, citindu-i articole de lege, punându-i înțelepciunea la încercare cu diverse trucuri. Bineînțeles, îi prindea întotdeauna, deși le crea uneori senzația că l-au păcălit pentru a-i învăța că adesea agerimea joacă un rol mai important într-un proces decât buchea cărții.

Martin Vail era mândria lui, fiul pe care nu-l avusese niciodată; protejatul care-și întrecuse dascălul. Îi accepta aroganța tinerească și felul încrezut de a fi ca pe niște manifestări ale unei minți atât de puternice și disciplinate, încât excludea probabilitatea eșecului.

Judecătorul zise, privind din nou cele patru monede înșirate pe masă:

— Așadar, patru la unu. S-au aruncat tare la tine. Se pare că a fost o partidă dură.

— Ai dedus corect.

— Orașul, ținutul și statul, așa-i?

— Da. Asta-i ultimul pont pe care ți-l dau.

— Au fost deci doi reprezentanți ai orașului, de vreme ce ei au primit nota de plată, apoi câte unu din partea ținutului și a statului. Ia

să vedem... unul a fost procurorul municipal Flederman, el răspunde, de fapt, de treaba asta.

Vail împinse una din monede, iar judecătorul o prinse cu palma.

— Al doilea a fost Otis. Țasta-i coada de topor a orașului. Vail îi împinse al doilea dolar pe masă.

— De la ținut... cel mai afurisit om pe care-l au. Johnny Malloway.

— Până aici ai jucat strălucit, zise Vail, trimițând al treilea dolar peste masă, către judecător. Ți-a mai rămas unul.

— Să vedem... pe cine ar asmuți împotriva ta din partea statului? Să fie cineva din guvern? Sau din procuratura generală... Oricum, cineva cu limba alunecoasă, care să-i țină în frâu pe tăvălugii ăștia de Flederman, Burnside și Malloway. Aha, trebuie să fie vorba de Woodrow P. Carlisle în persoană.

Vail clătină din cap zâmbind. Judecătorul exclamă uimit:

— Să fiu al naibii! Bine, mă dau bătut. Cine-i omul fantomă trimis de stat?

— Roy Shaughnessey.

— Glumești! spuse Spalding șocat de-a dreptul.

— Ba sunt foarte serios. Și acum vine bomba: ăsta a fost de partea mea, adăugă Vail, atacându-și cu lăcomie micul dejun, care-i fusese adus între timp.

— Ce vrei să spui?

— Oferta mea a constatat în reducerea cheltuielilor la un milion șase sute de mii și promisiunea ca Pinero să părăsească statul. Shaughnessey i-a pus să accepte fără nici o târguială. Toată discuția a durat mai puțin de o jumătate de oră.

— Și au înghițit totul, fără noduri?

— Chiar așa. Ca uns.

— Mi se pare că vei avea probleme cu clientul tău. Ce o să spună când îl vei anunța că a pierdut șase milioane jumate?

— Va primi un milion șase sute de mii. Eu o să iau doar cinci sute de mii.

— Și cum o să-i explici chestia asta? Pinero e la fel de scrupulos ca hiena. Nu uita că a băgat în pământ patru oameni până acum... cel puțin despre patru oameni știm noi.

— O să-l sperii de moarte, spuse Vail.

— Cum așa?

— Îl ameninț cu zece ani la o închisoare de stat.

— Mda, e o sperietură bună.

— Gândește-te că Pinero n-a văzut în viața lui un milion de dolari, de-abia știe să numere până la zece. Cu puțin noroc, o să sfârșească sub vreun pod, înainte să-și termine de sortat banii. Sper ca nenorocitul ăsta s-apuce măcar să-și încaseze cecul, până să se aleagă cu un glonț în creier.

Judecătorul readuse în discuție ședința de dimineață:

— Să ne-ntoarcem la oile noastre; țin să te avertizez, amice, că ceva nu-mi miroase a bine în toată povestea asta.

— Bine, dar mi se pare un târg foarte corect. Orașul va colecta opt sute de mii, statul și ținutul câte patru sute de mii. Nimeni nu va suferi prea tare.

— Da, dar aici n-a fost vorba de un simplu litigiu, ci de politică. Iar în politică nu există logică de obicei. Mă întreb ce vor tipii ăia, de fapt.

— Cred că ai devenit ușor paranoic.

— Fără-ndoială. Sunt de acord că, pentru ei, afacerea a fost rezonabilă, dar să accepte chiar așa, pe loc? Nu e-n regulă. Și zici că Roy a fost de partea ta?

— Le-a spus să accepte târgul imediat.

— Înseamnă că i-ai rămas dator, Martin. Îți va cere, la rândul lui, un serviciu.

— Hai să fim serioși. Ce-aș putea face eu pentru Roy Shaughnessy?

— Oho, sunt sigur că are ceva în minte. Când va veni scadența, vei afla. Și nu vei avea încotro. Asta-i stilul lui.

Martin Vail își continuă în tăcere micul dejun. După câteva minute, judecătorul ciocăni în masă, spunând:

— Te paște o mică problemă, avocatule.

Vail privi spre intrare, unde tocmai își făcea apariția Joe Pinero, poreclit și „Băibăiete”, din cauza unui tic de vorbire, ce se număra printre altele: pocnea din degete când vorbea, ca și cum și-ar fi dat singur ghes; scutura mereu din umărul drept, alungând de acolo câte-o muscă invizibilă. Străbătu foarte repede restaurantul. Întotdeauna mergea foarte repede.

— Băibăiete avocatule, zise el pocnind din degete, ai fost la rahatul ăla de ședință? Cum mă-sa stăm? Întrebă Pinero și se așeză la masă, lângă judecător.

— Am fost la ședință, Joe, și stăm foarte bine, răspunse Vail ștergându-se la gură.

— Băibăiete, cu ce rahat ne-alegem? Juma' de milion? Un rahat de milion cumva?

— Tu primești un milion o sută de mii, dar trebuie să părăsești statul în ziua în care încasăm cecul.

— Băibăiete, ce-aud? Ai săpat atâta pentru un rahat ca ăsta?

— Nu va avea loc nici un recurs, nu va mai fi nici o problemă. Doar să iei banii și s-o ștergi.

— Băibăiete, ce rahat, omule – se văită Pinero din ce în ce mai nervos, pocnind din degete și smucind din umăr – îmi spui, adică, să-nghit rahatul ăla de milion și gata?

— Îți spun că pleci de aici cu un milion o sută de mii, Joey. Zi că ai noroc și gata.

Pinero izbi cu palma în masă, vărsând cafeaua lui Vail.

— Băibăiete, așa noroc să aibă mă-ta. Țștia au dansat tontoroiul în capul meu, eu capăt sute de vânătăi căcăcioase, tu-ți tragi juma' de milion și pentru asta trebuie să fiu norocos, băi?

Vail se ridică în picioare. Ocoli încet separeul, își umplu din nou ceașca cu cafea și se întoarse. Se postă în fața lui Pinero și îi aruncă cea mai dură privire pe care-o avea în arsenal; de obicei, o folosea în fața martorilor care încercau să-l ducă de nas. Pinero rămase perplex. Simțea că se petrece ceva, dar nu înțelegea ce anume. Știa doar că Vail era pe cale să-l învingă. Vail spuse blând:

— Schimbă placa, Joey. Fără ajutorul meu ai fi acum după gratii pentru zece ani. Te-ai scotoci de bănuți prin buzunare, s-aduni de-un pachet de țigări.

— Băibăiete, mai sunt și alți rahați de avocați pe-aici, să știi. De ce nu-i spunem secăturii ăleia de procuror că ne vedem iar la căcatul de tribunal?

— Nu.

— Băibăiete, cum nu? Chiar așa, *nu*?

— Băibăiete, pe dracu'. Nu-nțelegi că târgul s-a încheiat? Ia-ți milionul și cară-te în California. Dacă nu, or să te toace atât de tare, încât o să-ți *dorești* să fii în statul Rock Island, „Băi”!

— Băibăiete, avocatul meu îmi dă șuturi în cur și vrea să ȝopăi de veselie. Ce părere ai, judecătorule?

— Am ieșit la pensie, spuse Spalding prudent.

— Joey, înainte să faci o criză de isterie, ascultă-mă puțin. Dacă facem recurs, or să sară și statul, și ȝinutul, și orașul pe fundul tău; a-

tât de sus, încât de-acolo vor putea vedea cum răsare soarele. Și, crede-mă, au cu ce să te-mbrobodească. Înțelegi? În momentul ăsta avem de încasat un cec de un milion șase sute de mii. Eu mă mulțumesc cu jumătate de milion pentru munca mea; tu o ștergi frumos cu un milion și-o sută de mii în buzunar și toată lumea-i mulțumită. Ai măcar *habar* câte zerouri sunt într-un milion de dolari?

— Zerouri? Pinero rămase pe gânduri, scuturându-și umărul. Băibăiete, cui îi pasă de rahatul ăsta? Un milion de rahați, asta-i mai mult decât pot să număr. Am un creier cam căcănar, este, avocatule?

— Se aranjează, Joey.

Joey îi zâmbi judecătorului:

— Băibăiete, pute avocatule' ăsta, de tare ce e, nu-i așa, dom'le judecător?

— O, da, excelent de tare, împușitul de avocat.

— Băibăiete, mă duc în căcatul ăsta de Los Angeles. Poate apar în vreun rahat de film, ce ziceți? Poate-mi *cumpăr* un rahat de film.

Pinero își scutură umărul de câteva ori, pocni din degete, se aplecă spre Vail și-l întrebă cu un aer confidențial:

— Băibăiete, câte rahaturi de zerouri sunt *de fapt* într-un milion de marafeți?

ȘASE

Ninsoarea se transformase într-o burniță înghețată. Vail reuși să parcurgă distanța dintre stația de metrou și casa lui cu două etaje, pe jumătate alergând, pe jumătate alunecând. Casa era situată în partea de nord a orașului, la zece minute de centru de mers cu metroul. O poziție ideală pentru Vail, care detesta să se urce la volan, motiv pentru care nu-și înlocuise mașina furată cu doi ani în urmă. Cartierul fusese restaurat în stilul secolului trecut. Era format din opt case, izolat și liniștit, locuit de profesori, muzicieni, tineri profesioniști în ascensiune, de esteticieni ieșiți la pensie. Din respect pentru atmosfera istorică a locului, Vail nu-și pusese firmă la ușă. Pe o plăcuță de alamă fixată pe ușă scria discret: M. VAIL, AVOCAT.

Holul cel spațios, despărțit prin uși de sticlă glisante de cabinetul de lucru spre stânga și de sufragerie spre dreapta, era domeniul lui Naomi Chance – secretara, maestra de ceremonii, organizatoarea, cercetătoarea și discipola lui Vail. Cabinetul de lucru devenise biroul lui Vail: o cameră elegantă cu alcovuri, biblioteci încastrate în pereți și un șemineu deschis. Piesa de greutate era o masă uriașă de stejar – masa de lucru, încărcată cu teancuri enorme de scrisori, dosare și cărți, lăsând doar un mic spațiu liber, unde Vail își putea desfășura activitatea. Scaunul îmbrăcat în piele era montat pe rotile, pentru ca el să se poată deplasa comod prin cameră, către diverse rafturi cu cărți și acte. Discuțiile cu clienții le purta, de obicei, pe o canapea din piele neagră, așezată în fața căminului.

Sufrageria era transformată în sală de așteptare. Apartamentul particular și-l amenajase la etaj: patru dormitoare cu băi adiacente. Cel mai spațios dintre ele devenise camera de oaspeți, cu toate că aceștia erau destul de rari. Lângă biroul său se afla bucătăria, unde își gătea din când în când.

— Ai întârziat, îl întâmpină Naomi.

— Bine, bine, răspunse Vail, îndreptându-se spre birou. Cât de vechi e cafeaua?

— Are treizeci de minute.

— Perfect.

Vail își turnă o cană mare cu cafea și o privi pe Naomi, care stătea în ușă cu un pachet în mână. Era înaltă, subțire, de culoarea ciocolatei cu lapte. Părea descinsă dintr-o gravură egipteană: pomeți înalți, ochi mari, căprui. Părul îi era aranjat în șuvițe subțiri, după stilul african. Era, cu totul, o ființă minunată, având înțelepciunea unui bătrân și agerimea unui adolescent.

— Pachetul ăsta a sosit acum vreo oră, zise ea, mor de curiozitate să-l deschid.

— Păi, deschide-l, fără ceremonialuri. De la cine e?

Naomi scoase cartea de vizită din pachet și citi: „Îți mulțumesc pentru ajutor. Sper că articolul te-a jignit. Connerman”.

În pachet erau șase exemplare din *City Magazine* și fotografia în original, fixată într-o ramă demodată din lemn. Vail mângâie rama și râse. Evident, Connerman fusese ironic în privința ajutorului. Vail îi fusese un interlocutor zgârcit la vorbă. Și asta pentru că nu-i plăcea să vorbească despre sine; nu din modestie, ci din considerentul că viața lui privată trebuie să rămână privată.

— Clasează exemplarele, spuse Vail, pune fotografia pe un raft în bibliotecă.

— Nu vrei să citești articolul?

— L-am citit.

— De ce nu mi-ai spus nimic?

— Am uitat.

— Mutule. Măcar e bun?

— Connerman cel dintotdeauna, care mănâncă rahat. Citește-l și tu. Scrie-i un bilet din partea mea. Anunță-l că îl dau în judecată pentru suma de treizeci și cinci de dolari – nu cred să posede mai mult.

— Asta e urât din partea ta.

— N-ar gusta alt răspuns.

— Ei, ce-ai rezolvat de dimineață?

— Am rezolvat: tipii renunță la recurs, „Băibăiete” primește un milion o sută de mii și pleacă din oraș, iar noi primim cinci sute de mii și cazul e încheiat.

— Superb. Dar cum va reacționa Pinero?

— L-am spus deja. A făcut o mică criză de nervi. Acum e fericit.

— Doamne, ce zi, și nici n-a ajuns încă la jumătate! Ce-ar fi să tragi un pui de somn?

— Foarte nostim.

— Ai văzut asta? Întrebă ea, despăturind ziarul *Times*.

— Am citit în metrou.

— Îngrozitor. Ce părere ai?

— Am părerea că arhiepiscopul a fost omorât și că poliția a prins un suspect.

Se așeză, își scoase pantofii, își puse picioarele pe masă și începu să și le frece.

— Nu cred să fie peste zero grade afară, zise el.

— Vrei să-ți aduc o pereche de ciorapi uscați?

— Nu mi-aș permite să te rog așa ceva, aș putea fi luat drept șovin. Și, de fapt, tu mi-ești asistentă, nu valet.

— Mă-ntorc imediat. Apropo, se zice că puștiul ăla care a ucis...

— Care *se presupune* că a ucis.

— Bine, care se presupune..., dar în articol scrie că l-au găsit ascuns în biserică, cu arma în mână.

— Repetă, te rog, după mine...

Naomi își dădu ochii peste cap, mimând cuvintele lui Vail:

— Nevinovat, până la proba contrarie.

Vail zâmbi condescendent.

— Foarte bine, zise el. Nu uita: în momentul de față, puștiul ăla,

Aaron și numaștiucum, este nevinovat. Și nu mai crede tot ce citești. Doar știi ce se spune despre ziare: prima oară când tipăresc o gafă se consideră o greșală; a doua oară devine, deja, un fapt. Nu crede nici tot ce auzi. În prima zi de facultate, profesorul de drept a intrat în clasă și ne-a spus așa: „De azi înainte, când mama voastră declară că vă iubește...

— ...să cereți părerea unei terțe persoane – îi luă ea vorba din gură – știi, iar în continuare profesorul v-a sfătuit: „Niciodată să nu uitați să întrebați și de ce”.

— Bravo, văd că înveți repede.

— Nici nu-i greu. În definitiv, aud povestea asta în fiecare dimineață, răspunse ea și urcă scările.

Deși avea cunoștințe juridice reduse, învăța foarte repede și mergea cu cercetările până-n pânzele albe. În momentul în care era pusă pe urma unei informații, pornea în căutarea datelor ca un câine de vânătoare. Pleca de la un nume și descoperea întreaga biografie. Dintr-o singură dată reconstitua un calendar. Dintr-un singur raport, alcătua un dosar. Era celibatară, bătea la mașină câte o sută douăzeci de cuvinte pe minut, stenografia și, uneori, când Vail era îngropat în cărțile lui, îi pregătea prânzul în bucătărie. Într-un cuvânt, îi era de un neprețuit ajutor.

Coborî și-i aruncă lui Vail în poală o pereche de ciorapi de lână.

— Mulțumesc, spuse Vail. Hai să vedem agenda de astăzi.

Naomi se așeză și își răsfoi carnetul. Dar Vail n-o asculta. Era absorbit de ființa ei.

Erau uneori momente, ca acesta, când lui Vail îi venea s-o ia pur și simplu în brațe și s-o ducă sus, pe scări, în stilul lui Rhett Butler. Dar între ei se încheiase o convenție: să fie parteneri de afaceri, nu de plăceri. Atracția fizică reciprocă apăruse în ziua în care ea îi răspunsese la anunțul publicat în ziarul local. Timp de două luni, de când lucrau împreună, existase o singură noapte în care bariera stabilită căzuse. Ce noapte!

Lucraseră până la miezul nopții la un raport ce trebuia prezentat a doua zi. Pe jos, în birou, erau împrăștiate cărți, note și hârtii mototolite. O harababură. Naomi era întinsă pe canapea, în fața căminului.

— Merităm o mică sărbătoare, spuse Vail.

Merse în bucătărie, de unde reveni cu o sticlă de Dom Perignon și cu două pahare.

— Pe asta o păstrez de un an. De două luni îmi doresc să o deschid.

Scoase dopul, turnă în pahare și se aplecă peste canapea. Ciocniră paharele.

— Pentru echipa noastră, spuse el.

— Să trăim, răspunse Naomi.

La al treilea pahar, Vail ședea pe canapea, mângâindu-i picioarele. Tensiunea dintre ei era electrizantă. Dar amândoi se străduiau să evite inevitabilul. Mâna lui urca încet către pulpele ei.

— Marty, gemu ea ușor.

— Fii liniștită.

Mângâierile lui urcau, abia atingând-o.

— Doamne! oftă ea.

Marty se întinse lângă ea, sărutându-i gura, apoi urechile, apoi gâtul, iar ea răspunse, așezându-i mâna sub cap, pe care i-l îndrumă pe nesimțite spre sâni. Două luni de abținere explodară atunci. Începură să se dezbrace frenetic unul pe celălalt, fără a pierde

cadența seducției mutuale. Goală, ea îl prinse între picioare, rotindu-se în cercuri largi deasupra lui, ca s-o poată simți. Apoi îl călăuzi ușor înăuntrul ei, astupându-i strigătele cu buzele.

S-au iubit atunci nebunește, fără să-și poată dezlipi trupurile unul de celălalt, ca prinși în vraja unei hipnoze.

Era patru dimineața când Naomi sări de pe canapea.

— Doamne, gema ea în timp ce se îmbrăca.

— Ce faci? Întrebă Vail.

— Ce crezi că fac? Mă îmbrac.

— Te rog, rămâi. De ce vrei să pleci acum, pentru Dumnezeu? E ora patru dimineața.

— Ai înnebunit? Tot cartierul va ști că am rămas la tine peste noapte. Oricum, trebuie să-mi schimb hainele. N-am nici periuță de dinți la mine. Totul a fost atât de... neașteptat.

— Mă doare-n cot de cartier. Nici măcar *nu-i cunosc* pe vecini.

— E vorba de principiu.

— La dracu'! exclamă Vail. Își aprinse o țigară, se așeză în capul oaselor și o privi cum se îmbrăca.

— Ce-ar fi să iei un taxi, să-ți aduci repede de-acasă niște haine și o periuță de dinți...

— Martin, oprește-te!

Își puse scurta, îl sărută pe obraz și porni spre ușă. Se întoarse suspinând și spuse:

— Uite ce e, a fost extraordinar. Nici nu bănuiești ce-a însemnat asta pentru mine. Dar n-avem voie s-o repetăm.

— Ce vrei să spui?

Naomi se întoarse și se așeză pe marginea canapelei.

— Asta ar schimba întreaga noastră relație.

— Ce? Vail o privi o clipă neîncrezător, apoi râse. Ești foarte ciudată, Naomi. Ești o femeie foarte ciudată.

Încercă s-o prindă, dar ea se feri.

— Nu-i adevărat. Am aproape patruzeci de ani și la vârsta mea trebuie să-mi folosesc capul. Pur și simplu nu vreau ca în fiecare dimineață, venind spre serviciu, să mă întreb dacă în ziua aia vom face treabă sau amor.

— Doar nu-ți închipui că va fi așa.

— Ba da. Mai devreme sau mai târziu, așa va fi, cu siguranță.

Între două depoziții ne vom strecura în dormitor pentru „una mică”. Și pe urmă o să-mi aduc aici câteva schimburi, pentru cazul în care aş rămâne peste noapte. Îmi place munca mea, Marty. Îmi iubesc șeful. Sunt plătită bine și la timp. Îmi place cartierul. Hai să nu stricăm totul, bine?

— A fost îngrozitor de bine, Naomi.

— *Întotdeauna* e îngrozitor de bine, Marty.

— Asta-i placa nevestelor bătrâne.

— Iar eu sunt o fostă nevastă bătrână.

Îl mângâie pe obraz.

— Ne-am înțeles?

Ce-i putea răspunde? Cine se poate împotrivi la ora patru dimineața?

— Bine, în regulă. Ne-am înțeles.

— Asta nu-nseamnă că trebuie să ștergem totul cu buretele, adăugă ea, în timp ce se ridica să plece.

Așadar, tensiunea dintre ei nu se risipise câtuși de puțin. Era doar pusă la păstrare.

— Ești absolut superbă în dimineața asta, Naomi. Vreau s-o știi înainte să ne apucăm de treabă, spuse Vail.

— Nu-ncepe, te rog.

— Nu-ncep nimic. N-am voie să-ți fac un compliment?

Naomi maimuțări un zâmbet de manechin, apoi răspunse:

— Ce s-a întâmplat cu tine azi-noapte? Ai avut vise erotice?

— Aseară am fost singur la „Ecranul de argint”. Am văzut două dintre filmele mele favorite: *Venit din trecut* și *Străinul*. Pelicula perfectă, fără nici o zgârietură, ca și sunetul...

— O să faci reumatism dacă mai frecventezi mult depozitul ăla nenorocit!

— Mă tot duc la depozitul ăla nenorocit de când m-am mutat în orașul ăsta înghețat. Așa că...

— Așa că pe agendă nu figurează nimic pentru azi. Dacă-ți amintești, azi urma să lucrezi pentru recurs. Totuși, figurează Leroy, cu un semn de întrebare alături.

— Ah, Leroy. Bine, spune-mi povestea lui Leroy, versiunea scurtă.

Naomi era expertă în a reduce orice dosar la un rezumat concis, ordonat cronologic, păstrând detaliile edificatoare.

— Leroy Nelson, începu ea. Un tip urâcios. Alb, douăzeci și șase de ani. Lucrează la topitoria Ames, locuiește cu maică-sa pe Railroad Avenue; a divorțat acum vreo șase luni. Are două antecedente. Primul: o bătaie într-un bar; a fost condamnat, a plătit o amendă de cinci sute de dolari. Al doilea: furt; a fost prins cu un televizor și un aparat stereo, ambele „calde”. N-a făcut pușcărie, a beneficiat de șase luni de libertate sub supraveghere. Asta a fost acum optsprezece luni. De-atunci e curat.

— Nici o scofală, remarcă Vail.

— Bun. Pe douăzeci și cinci noiembrie, a doua zi după sărbătoarea Thanksgiving, Leroy dă pasiențe cu mamă-sa. La ora șapte seara, un tip mascat jefuiește o benzinărie, situată la patru case de locuința maică-și. Sosește un echipaj de poliție, hoțul intră în panică. Băiatul de la benzinărie sare la bătaie, îi scoate masca, iar hoțul o tulsește prin ușa din spate, părăsindu-și arma la locul faptei. Ajutați de un portret robot și de descrierile tipului de la benzinărie, poliția îi face o vizită mamei și-l saltă pe Leroy. În timpul vizitei, polițiștii găsesc două uncii de marijuana în portofelul lui. Acum, Leroy are la activ două probleme: jaf armat și uz de stupefiante. El susține că a fost confundat, iar maică-sa îi oferă un alibi. Aici intrăm noi în scenă.

— Și în trei luni răsturnăm situația, completă Vail.

— Întocmai. Până la urmă reiese că Leroy a cumpărat arma acum un an, de la un magazin specializat. În declarație susține că a vândut-o cu câteva luni înainte de jaf.

— Nu ne rămâne decât să vedem ce-i cu arma asta. A vândut-o sau nu?

— Până acum n-au apărut nici chitanța, nici cumpărătorul.

— Acum ne va ajuta Video-cel-credincios.

— Ah, mașina infernală, spuse Naomi.

— Ai citit vreodată *Cu sânge rece* de Truman Capote?

— Da.

Vail găsi una din casetele video pe care le căuta și o puse deoparte, în timp ce vorbea.

— Capote descrie cum a reușit să reconstituie masacrul acela celebru din Kansas. Criminalii erau doi nenorociți, Perry Smith și Dick Hickock. În timp ce Capote a găsit cu Smith o cale de comunicare, de la Hickock n-a reușit să scoată mare lucru. Așa că stătea de vorbă cu Smith, cunoscut drept mitoman patologic, după care se ducea cu versiunea lui Smith la Hickock, iar Hickock, psihopat, dar cinstit, zicea: „Nu-i adevărat, nu s-a întâmplat așa, ci așa”. În felul ăsta, jucând ping-pong cu versiunile celor doi, Capote a putut scrie o carte extrem

de amănunțită despre cazul acela. Aha, am găsit a doua casetă.

Luă caseta și o puse lângă prima.

— Ce legătură are Truman Capote cu Leroy Nelson și cu aparatul video? Întrebă Naomi.

— Aparatul e Dick Hickock al meu. Dacă-l comparăm cu afirmațiile lui Leroy, poate aflăm adevărul. Vezi tu, Naomi, oamenii nu-și amintesc niciodată cu exactitate ceea ce spun. Dacă citez în fața unui martor din declarațiile sale, iar apoi parafrazez citatul, martorul va jura că-i reproduc întocmai cuvintele, pentru că-și închipuie că i le reproduc în continuare. Deci l-am înregistrat pe Leroy de trei ori. Uite c-am găsit și a treia casetă. De trei ori l-am interogat, de trei ori mi-a spus povestea. Două dintre versiuni coincid, în afara câtorva amănunte minore. Versiunea din prima casetă însă diferă.

Vail deschise televizorul, introduse caseta în aparatul video și-i dădu drumul. Pe ecran apăru Leroy Nelson. Era înalt, cu o față îmbătrânită, zbârcită ca o piele de animal. Părul său castaniu era țepos și netuns. Când vorbea, termina întotdeauna frazele cu un ton întrebător, ca și cum se scuza mereu. Ochii aveau o expresie obosită, o privire abătută.

VAIL: Vorbește-mi despre armă.

NELSON: Păi, uitasem de ea.

VAIL: De ce nu mi-ai pomenit nimic?

NELSON: Păi, mi s-a furat acum două luni, așa c-am uitat de ea.

VAIL: Deci, n-ai mai văzut-o de câteva luni?

NELSON: Exact. De când mi-a fost furată.

VAIL: De ce îți trebuia o armă?

NELSON: Toată lumea are nevoie de armă, nu?

Vail scoase caseta și introduse alta.

— Vasăzică, în prima casetă îmi spune că arma i-a fost furată cu o lună înainte de jaf, dar că n-a declarat nimic despre asta. În a doua casetă, filmată după o săptămână, nu-l întreb nimic despre armă și nici el nu aduce vorba. Acum să vedem caseta numărul trei, zece zile mai târziu. Aici îi întind o cursă. Eu nu apar, dar „citesc” după declarații.

VAIL: Hai să vorbim despre arma aia.

NELSON: V-am mai spus, i-am vândut-o unui tip pe care l-am întâlnit la centrul de sănătate, dar nu-l cunosc. El avea nevoie de-un pistol, eu de bani.

Vail opri aparatul și se întoarse spre Naomi.

— Înțelegi, Leroy *credea* că eu mă uit pe declarația scrisă. Uitase versiunea pe care mi-o dăduse înainte. Ceea ce-mi repeta mie era, de fapt, versiunea pe care le-o turnase polițiștilor.

— Așadar, se presupune că Leroy minte?

— Minte pe cineva.

— Și ce facem acum?

— Trebuie să aflăm adevărul despre armă.

— Crezi că el a comis jaful, Marty?

— Vom afla de la juriu.

— Susținem nevinovăția?

— Deocamdată.

— Precis o să-l scoți basma curată.

— Ce-i cu tonul ăsta înțepat? Tu ai tras deja concluzia, nu-i așa? Îl consideri vinovat.

— Poate. Dar nu-mi pasă. O să-l aperi oricum, chiar dacă-i

vinovat.

— Bine, dar asta este munca noastră, Naomi. În caz că n-ai remarcat, în ultimele șapte luni noi apărăm oameni care, de obicei, sunt presupuși a fi vinovați.

— Încă n-am reușit să mă obișnuiesc cu gândul ăsta. Adică, întotdeauna simt că... mi se pare că e o problemă morală.

— Sunt avocat, nu moralist.

— Dar legea nu-i legată de moralitate?

— Legea, dragă Naomi, n-are nici o legătură cu moralitatea. Să zicem că ești arestată pentru că au găsit la tine droguri. Ei bine, în tribunal nu ești acuzată pentru că nu e bine să iei droguri, ci pentru că le *ai asupra ta*.

— Cu alte cuvinte, e-n regulă dacă mă droghez; totul e să nu am droguri asupra mea, nu?

— Exact.

— Îmi pare cam idioată legea asta.

— Ai dreptate. Există o grămadă de legi proaste, de legi făcute cu picioarele; asta nu e treaba noastră. Ceea ce trebuie noi să facem este să le folosim așa cum sunt, în avantajul clienților noștri.

— Și cum rămâne cu drogurile în cazul lui Leroy?

— Susținem că percheziția a fost ilegală. Au intrat fără mandat. N-aveau dreptul să-l caute în portofel.

— Deci, cum procedăm?

— Trebuie să scăpăm de armă. E singurul punct slab rămas.

Telefonul începu să zbârâie. Naomi se duse să răspundă. Vail se întoarse la casetele video. Exista posibilitatea să-i fi scăpat ceva din discuțiile cu clientul său.

Naomi reveni în cameră.

— Te caută cineva.

— Să-ți lase un mesaj. Sunt ocupat.

— Nu cred.

— Cum adică, nu crezi?

— Nu cred că e bine să nu răspunzi. Ești sunat de la biroul judecătorului Shoat.

ȘAPTE

În timp ce taxiul îl ducea spre tribunal, Vail era frământat de întrebări. Oare de ce-l chemase Shoat? Era nemulțumit de târgul încheiat? Era jignit de faptul că Vail îngenunchease orașul, ținutul și statul? Sau voia să-i trântască o nouă acuzație pentru manifestare de dispreț față de instanță? Un lucru era sigur: n-avea să fie o întâlnire plăcută.

În holul tribunalului, îl întâmpină Bobby, vânzătorul de ziare:

— Alo, domnule V., am vândut toate exemplarele de azi. Datorită dumneavoastră, numărul de azi a fost cel mai tare pe care l-au scos vreodată.

— Îmi pare bine, îi răspunse Vail intrând în lift.

Sala de judecată era la etajul patru. Acum era aproape goală. Când Vail intră, Shoat își scutura simultan mâinile și capul, strigând:

— Nu, nu și nu. Cererea e respinsă. Vă rog, continuați, domnilor. Doresc să încheiem procedura astăzi, dacă se poate.

Harry Shoat, zis și Harry-Călăul, își conducea Curtea cu fervoare dictatorială. Era stăpânul moșiei, un moralist calvinist care vedea păcatul în sine, nu și pe păcătos, împărțind legea fără a ține seama de circumstanțe. Era un om veșnic serios, suspicios, lipsit de simțul umo-

rului. Mustața îi era tăiată la linie, iar părul pieptănat pe spate, lins. Într-un proces, urma întocmai calea pe care o hotărâse și astfel ciocănelul devenea în mâna sa sceptorul cu care îngenunchea Curtea.

În calitatea sa de prim-judecător republican ales în ultimii doisprezece ani, Shoat își considera victoria asupra rivalilor democrați ca pe un mandat al programului său ultraconservator. Își ascundea cu greu pornirile aspre, născute din prejudecăți, împotriva acuzaților, pe care îi considera vinovați până la proba contrarie. Îi disprețuia pe cei care credeau că pedeapsa capitală e o barbarie, ca și pe cei care căutau cauza și efectul în pleava socială a orașului.

Harry-Călăul era însă un maestru al dreptului. Fost procuror, avea o memorie extrem de bogată și amănunțită în antecedente juridice. Cu toate că era uneori capabil de interpretări uimitor de profunde și neașteptate, era un judecător rigid, total indiferent față de cadrul social al faptei și făptașului. Crima era crimă, pedeapsa – pedeapsă. Compasiunea nu-și avea locul într-un proces. Unica împrejurare în care zâmbea era citirea sentinței. Vail avea senzația că Shoat își înfrâna în mod constant impulsul de a sări din scaun, strigând aidoma Reginei de Cupă din *Alice în Țara Minunilor*: „Să li se taie capul!”

Înainte ca Vail să ia loc în sală, judecătorul îl văzu și îi indică ușa de la biroul său. Vail se arătă cu degetul: „Eu?” Shoat încuviință din cap. Așa că Vail se îndreptă, ascultător, într-acolo.

Încăperea era mică, fără fir de praf, în perfectă ordine. Pe birou nu se aflau decât o scrumieră, un telefon și un stilou în suportul său de marmură. Pe rafturile din spatele biroului, cărțile erau aliniate parcă cu rigla. Barul pentru băuturi, din colț, nu arăta nici măcar printr-o picătură de apă că ar fi folosit. Totul părea simetric în camera aceea: biroul, cu muchiile lui ascuțite; scaunele, cu spătare drepte, incomode; lămpile, cu abajururi severe, hexagonale; revistele de pe măsuța pentru cafea, aranjate în așa fel încât să se vadă titlul fiecăreia. Oare ar fi îndrăznit cineva să citească vreuna, stricându-le ordinea? Totul era riguros aici. Riguros ca și judecătorul Harry Madison Shoat de la Curtea Supremă de Justiție. Omul era însă și frustrat, căutând ordinea într-o lume de iad, care de multă vreme își pierduse simțul perfecțiunii.

Vail nu se îndură să boțască pernele de pe canapea, așa că își alese ca loc fereastră, sub care radiatorul emana aer cald, aburind geamul. Șterse cu palma un ochi de geam și privi în stradă. La colț, două limuzine negre, oficiale, se ciocniseră una de alta. Rarii trecători mergeau cu brațele întinse, pentru a-și menține echilibrul pe trotuarul înghețat. O zi potrivită pentru teribilul spectacol ce avea să urmeze.

Shoat intră în cameră c-un aer snob de stăpân. Acesta îi era sanctuarul, iar ochii săi reci îl cercetau, ca să descopere dacă fusese mutat vreun obiect din loc.

— Mă bucur să te revăd, domnule avocat, spuse el, întinzând o mână moale, cărnoasă. Drăguț din partea dumatăle c-ai răspuns atât de prompt invitației mele pe-o vreme împruțită ca asta.

Epitetul îl surprinse pe Vail. Vocabularul lui Shoat era, de obicei, foarte ales. Judecătorul își scoase roba, deschise un dulap, o așeză cu grijă pe un umeras și o netezi. Își puse haina, încheind nasturele de la mijloc.

Precis doarme în pijama, își zise Vail. Își încheie toți nasturii, chiar și ultimul de la gât; se strecoară sub plapumă și doarme pe spate, cu mâinile adunate pe piept, ca un mort, să nu șifoneze așternutul

— Mi-am amânat programul de azi, ca să avem timp să discutăm. Ce bei? Bourbon sau scotch?

— Bere aveți cumva?

— Nu, răspunse Shoat, părând umbrit de presimțiri.

— Atunci beau cu plăcere un bourbon, cu puțină gheață și un strop de apă.

Shoat se duse la bar, de unde luă sticlele cu licoare și două pahare, pe care le așeză unul lângă altul. Scăpă două cuburi de gheață într-unul din ele, adăugă apă; ridică paharul, studie cantitatea de apă și mai turnă un strop. Apoi îl umplu cu whisky și i-l dădu lui Vail. După ce își umplu propriul pahar, îl termină pe jumătate dintr-o înghițitură, după care oftă satisfăcut.

— Ce bine poate face un pahar de scotch după o zi de muncă – exclamă el – mai ales în jungla asta.

Se așeză, studie suprafața biroului, mută suportul de stilouri un milimetru spre stânga. Scoase un șervețel din sertar, șterse grijuliu fundul paharului și-l așeză pe birou.

— Am să-ți cer o mică favoare, i se adresă el lui Vail.

— Perfect. Despre ce e vorba?

— Vreau să-ți dau un caz din oficiu. N-ar trebui să fie o problemă pentru dumneata, nu-i așa? Înțeleg că ultima dumitale ispravă s-a sfârșit cu jupuirea contribuabililor de jumătate de milion.

— Conform celor constatate de juriu, Joe Pinero a fost cel jupuit.

Shoat păru plictisit. Închise ochii și spuse:

— Nu fi încăpățânat cu mine, domnule Vail.

— N-am făcut decât să redau faptele.

— Bietul bătrân Al Silverman. I-ai făcut-o. Știi că a stat trei săptămâni în spital? Dacă nu mă-nșel, acum s-a angajat profesor la universitate.

— De ce să ne-nduioșăm pentru bietul bătrân Al? A pierdut un caz. Se mai întâmplă.

— Dar nu și dumitale, mi se pare. Nu în ultimii... patru ani, am dreptate?

— Mda, atunci au fost niște târguieli pentru pledoarie, îmi amintesc bine.

— După cum bine știi, nu agreez târguielile când e vorba de pledoarie. O judecată trebuie să fie limpede: alb sau negru. Fără nuanțe.

— Da, domnule judecător. Vă cunosc părerea. Cât despre Al Silverman, e un jurist excelent. A avut pur și simplu ghinion.

— Cu un bandit, domnule Vail? Toată lumea știe că Pinero era un ucigaș... plătit.

— Ceea ce nu are nici o legătură cu faptul că trei polițiști l-au folosit ca pe un sac de box. Deci asta era, vreți să mă mâncați de viu pentru că am câștigat procesul ăla.

— Ți-am spus doar pentru ce te-am chemat. Te-am chemat, pentru că doresc să-ți cer serviciul personal despre care ți-am vorbit.

„*Niciodată nu refuzi unui judecător un serviciu personal*”, evaluă Vail situația în gând.

— Îmi plănuisem o vacanță la pescuit, spuse el, ca să-mi încarc bateriile. Presupun că mă puteți aștepta două săptămâni.

— Nu! răspunse Shoat ferm. Mâine are loc audierea cazului, care vreau să intre pe rol în cel mult șaiszeci de zile.

— Care-i acuzația?

— Omor deosebit de grav.

— Doamne! Un asemenea caz în numai șaiszeci de zile? Cine mi-ar fi clientul?

Shoat se aplecă înainte și spuse zâmbind:

— Aaron Stamper.

— Aaron... Vail își aminti deodată și îngheță. Isuse, e vorba cumva de asasinul arhiepiscopului Rushman?

Judecătorul scoase din sertar o țigară subțire, brună. Vail scoase și el o țigară.

— Te deranjează? Întrebă Shoat. Detest mirosul țigărilor obișnuite. Deci, ședința preliminară va avea loc mâine dimineață, la ora nouă. Atunci voi stabili data procesului, probabil pentru prima săptămână din aprilie.

— Adică n-am la dispoziție nici măcar șaizeci de zile, constată Vail, băgându-și, indispus, pachetul de țigări la loc.

— Ce importanță are, domnule avocat? Oricum îl vom arde pe criminal.

Figura consternată a lui Vail atrase explicații noi din partea judecătorului.

— Avem cazul pe masă, înțelegeți? Știm că monstrul ăla îl cunoștea pe arhiepiscop, l-am prins cu arma în mână, iar amprentele lui însângerate se-ntind din casa parohială până în confesional.

— Se pare că știți totul despre caz. Dumneavoastră îl judecați?

— Ți-am spus *tot* ce știu. Da, eu îl voi judeca. Și sper că n-o să-mi creezi probleme.

— Înțeleg. E un caz deschis-închis. Nu-mi rămâne decât să-l declar vinovat și să implor clemența instanței.

— Nu va exista clemență în această instanță, domnule Vail. Arhiepiscopul Rushman a fost un adevărat sfânt. Până și contestatarii pedepsei capitale vor fi de acord cu scaunul electric. Și pentru Stampler va fi, cu siguranță, scaunul electric. Va fi considerat cel mai odios criminal, după Charles Manson. Oricum ai pleda, tot acolo va ajunge.

Deci, asta era scadența. Voiau să-i arunce-n brațe un caz mort în fașă, să-l facă ținta oprobiului public, să-i frângă spinarea. Vail nu avea de ales.

— Primul lucru pe care-l voi face, anunță el, va fi o cerere pentru transferul procesului la altă instanță.

— Nici un transfer. Se pare că nu înțelegeți, domnule avocat. Du-te pe stradă, intră în restaurante, întreabă oamenii ce părere au. Vei descoperi că sunt cu toții revoltați. Au și de ce. Noi trebuie să le dăm satisfacție, domnule. Și le-o vom da.

— În acest caz, de ce nu l-am spânzura pe Stampler în fața bisericii? Este-acolo un stejar mare.

— Te-am prevenit...

— Ce m-ați prevenit? Îmi cereți să preiau cazul, când, de fapt, i-ați ales deja acuzatului celula morții. Îmi spuneți că orașul fierbe, dar nu-mi permiteți să transfer cazul unei alte instanțe...

— Vail, conversația noastră e strict confidențială, zise Shoat precipitat. Consideră că nici n-a existat.

— Bine, pot să spun ceea ce cred despre...

— Nu mă interesează câtuși de puțin părerea dumneata, nu te os-teni de pomană. Știu că tinerii duri, ca dumneata, îmi spun Harry-Călăul. Nu mă deranjează. Ba chiar, în cazul ăsta, de pildă, aș apăsa cu plăcere maneta scaunului electric.

— Poate că, dacă cereți, veți fi lăsat s-o faceți.

— Cred că mulți s-ar bate să aibă privilegiul ăsta, dacă ne gândim la tot binele făcut de Eminența Sa comunității.

Vail își dorea cu ardoare o țigară. Bău o înghițitură mare din pahar.

— Și dacă refuz?

— Nu-mi închipui c-ai putea fi atât de arogant. Și, de altfel, știi ce-ar vorbi orașul despre dumneata dacă ai face un asemenea gest, după ce ai băgat jumătate de milion în buzunar?

— Să vă spun drept, domnule judecător, nu prea-mi pasă de palavrele orașului la adresa mea. Dacă mi-aș dori, cu adevărat, să fiu o figură populară, mi-aș schimba sexul și aș participa la concursul

Miss America.

— Vail, cererea unui judecător nu se refuză, știi bine. Ar însemna curată sinucidere. Refuză-mă pe mine și-i vei jigni, astfel, pe toți judecătorii din rețea. Te-ar mânca de viu, de cum ai pune piciorul în tribunal. Mai bei ceva?

— Nu, mulțumesc. E cam devreme pentru mine. Dar aș dori totuși o țigară. Să ies din birou?

— Fumează, nu-i nici o problemă, zise Shoat enervat, turnându-și o nouă porție de scotch.

Vail își aprinse țigara, urmărind pe fereastră cum un echipaj de la serviciul de intervenții ancora una din cele două mașini ciocnite. Se aplecă înainte, uitându-se de-a lungul străzii. Nu se vedea nici un pieton. Priveliștea era stranie, mai ales pentru mijlocul după-amiezii. În timp ce echipajul se îndepărta, trăgând după el mașina cea neagră, se apropie și Shoat de fereastra aflată în spatele biroului său și se uită afară.

— Încă mai e lapoviță? întrebă el.

— Nu, dar temperatura e tot sub zero grade, așa că gheața nu se va topi. Ar fi bine să conduceți cu grijă pe drumul spre casă.

— Unul din avantajele funcției mele este că nu sunt nevoit să-mi conduc mașina, domnule Vail. Mașina mea este dotată cu un șofer; un tip remarcabil, între noi fie vorba, cam prea citit pentru un metis. E la curent cu noutățile. Uneori îmi încerc deciziile pe el. În felul ăsta, aflu și punctul lor de vedere.

— Al *lor*?

— Al metișilor. Al spaniolilor. Îmi place să fiu sincer și deschis, să le-asculț și problemele lor.

— Foarte lăudabil pentru dumneavoastră. Îi luați cumva și în seamă?

Shoat nu răspunse. Rămase cu ochii ațintiți spre Vail. Apoi, sarcasmul îi stăpâni din nou trăsăturile. Luă o înghițitură lungă de scotch și își încleștă dinții pe țigara de foi.

— Cazul acesta va atrage atenția întregii națiuni, continuă el după ce trase o dușcă bună din licoare. Arhiepiscopul era cunoscut în toată lumea. Vom avea pe cap presa națională. De aceea vreau ca Stamper să beneficieze de cea mai bună apărare cu putință. Și, când îl vom arde, să nu se poată spune că n-a avut parte de o judecată dreaptă. Din partea mea vei avea deplină libertate de acțiune; în acest fel, evităm criticile asupra sistemului nostru de justiție.

— Șaizeci de zile răgaz ca să pregătesc un asemenea proces nu înseamnă libertate de acțiune. Cine va fi procurorul?

— Habar n-am.

— Lui Yancey nu i-a mai rămas nici un procuror bun. Jane Venable pleacă luna asta, și-a găsit parteneri cu care-și deschide un birou particular.

— Presupun că vor găsi pe cineva pe măsura sarcinii.

Vail străbătu agitat camera. Nu avea nici o cale de ieșire.

— Hocus-pocus și uite-mă în sac, își zise cu glas tare.

— Poftim?

— Nimic, răspunse Vail. De fapt, nici nu l-am văzut măcar pe omul ăsta. Știu doar ce am citit azi-dimineață în ziar. Îmi trebuie nouăzeci de zile. Vreau să se amâne audierea cazului pentru vineri, ca ziua de mâine să mi-o petrec cu clientul meu. Am nevoie de-o citație, ca să pot intra în zona crimei fără probleme. Și mai vreau ca, în următoarele treizeci și șase de ore, să nu fiu sâcâit de către procurorul de district; el lucrează de aseară la cazul ăsta. Am nevoie de aceleași condiții; iar de la biroul său să mi se pună toate datele la dispoziție.

— Ai șaizeci de zile, Vail, nici o oră mai mult. Trebuie să ne

grăbim cu procesul. În rest, îți aprob toate pretențiile. Sunt cerințe rezonabile.

— Am uitat să menționez cheltuielile de judecată care mi se cuvin.

— Bineînțeles. Cât despre cheltuielile personale, cum ar fi cooptarea unor experți ca martori sau călătoriile, astea te privesc pe dumneata.

Vail stinse țigara într-o scrumieră.

— Așadar, dați o dublă lovitură, zise el într-un târziu. Societatea va primi ca ofrandă un sacrificiu uman și, în același timp, eu voi fi com-promis.

Shoat trase un fum din țigara de foi, apoi aprobă cu un zâmbet condescendent:

— Îmi place cum gândești, domnule avocat. Ai evaluat corect situația. Dublă lovitură: pedeapsă și răsplată: temele mele favorite.

Afară ninge din nou. Pe treptele înghețate ale tribunalului fusese împrăștiată sare. Vail coborî cu grijă, ținându-se de balustradă. Cele două limuzine negre dispăruseră. În locul lor, chiar la intrare, era parcată o alta, albastră-închis. „Vreun grangur care lucrează târziu”, se gândi Vail. Să fie mașina lui Shoat? Dar când ajunse la ultima treaptă, la geamul din spate al mașinii apărură o figură care se retrase imediat. Era Roy Shaughnessey. Șoferul coborî, ocoli mașina și deschise portiera din spate.

Vail se uită înăuntru, la Shaughnessey.

— Pe o vreme ca asta n-ai să găsești nici un taxi, îi spuse acesta. Urcă, te duc acasă.

Vail se urcă în limuzină. Șoferul își relua locul la volan și se întoarse spre Shaughnessey.

— Pe strada o sută unu, Fraser, îl lămură Shaughnessey, e în zona de nord. Bei un coniac, Vail?

— De ce nu?

Shaughnessey deschise compartimentul situat în spătarul locului din față. Acolo se afla un mic bar, dotat cu cele necesare. Umplu două pahare și-i întinse unul lui Vail.

— În cinstea ta, Martin; pot să-ți spun Martin?

— Bineînțeles, Roy.

— Ești un tip extraordinar, zise bătrânul înțelept, în timp ce ciocneau paharele; te-ai gândit vreodată să te muți într-un loc mai acătării?

— Unde adică?

— Uite ce e, fiule, când e vorba despre tine, te strângi ca fecioria unei călugărițe. Știu că te tragi din Sud. N-ai nici o recomandatie, nu ți se cunoaște nici o rudă. Ți s-a întâmplat să scapi hățurile de câteva ori. Cu greu am aflat câte ceva despre tine.

— De ce tot acest efort?

— Pentru că e timpul să întorci foaia. La ora asta ești un fel de Robin Hood. Începi deja să urci. Ești un câștigător, ia-ți avânt.

— Încotro?

— Haide, fiule, doar știi cât de greu e s-ajungi în vârf fără un pedigree. La ora actuală, ești cel mai bun avocat din statul ăsta. Nimeni n-ar dori să-ți pună bețe-n roate.

— Asta e un fel de ofertă?

— Să zicem că face parte din educarea ta. Trebuie să salți.

— Adică să joc marea piesă?

— Exact, rase Shaughnessey.

— De ce?

— Pentru că îți dorești ceea ce-și dorește toată lumea: să te muți în partea cealaltă a orașului, să devii cineva, să nu rămâi la stadiul cazurilor cu borfași ordinari și pistolari.

— De aceea mi-ai pus în cârcă procesul Rushman?

Shaughnessey râse din nou:

— Nu-ți fă sânge rău. Ai nevoie de puțină umilintă, Martin. Pe de altă parte, ei au nevoie de un proces-spectacol. Iar tu îi vei pune la muncă grea pentru condamnarea aceea.

— Deci trebuie să dau un spectacol și să-nvăț ce-i aia modestia, dacă-nțeleg bine.

— Acesta-i cursul lucrurilor. Nu poți ajunge nicăieri fără ajutor, Martin. Ai nevoie de prieteni.

— Aha, deci e vorba de un gest prietenesc?

— Primești și faci o favoare în același timp. E momentul propice să-ți construiești viitorul.

— Și cum propui s-o fac?

— Jane Venable pleacă. Biroul procurorului de district te așteaptă.

— Și crezi că aș putea petrece mai mult de zece minute în aceeași cameră cu Jack Yancey, fără să ne luăm la bătaie?

— Yancey are nevoie de tine. E-un puturos care-a rămas singur. Și singur nu se descurcă. Trebuie să găsească pe cineva, până se va descoperi cât e de incompetent. Tu ești acel cineva.

— Nu-mi pot permite să lucrez pentru un salariu de asistent al procurorului districtului. Numai procesul ăsta mă va costa șaptezeci și cinci - o sută de mii de dolari.

— Doar ai câștigat jumătate de milion cu Pinero și trăiești ca un pustnic.

— Strâng și eu bani pentru zile negre.

— Cunosc niște oameni care în câțiva ani pot preface banii tăi albi într-un portofoliu de milioane de dolari.

— Dintr-o dată, toată lumea vrea să mă ajute.

— Ți-am explicat de ce: pentru că ești un învingător. Faptul că pierzi în cazul Rushman nu face decât să arate că ești uman.

— De ce se grăbesc toți să-l condamne pe puștiul ăsta?

— E un personaj dăunător. Și un fapt oribil. Trebuie să facem cât mai repede ceva pentru comunitate, pentru stat. Oricum, s-ar putea să-l ai adversar pe Yancey. Pe urmă, cine știe? Treci pentru scurtă vreme de partea cealaltă a baricadei și poate descoperi că-ți place rolul de procuror; peste trei-patru ani o să te uiți de sus la tine, cel de-acum. Doar n-ai chef să preiei cazuri din oficiu până la pensie?

— Dar pentru tine, Roy, de ce are atâta importanță viitorul meu?

— Pur și simplu nu-mi place să lupt cu oamenii pe care nu-i pot învinge, răspunse Shaughnessey.

OPT

De la biroul lui, Charlie Shackelford o văzu pe Jane Venable țâșnind din lift. Era înfăolită într-o scurtă bleumarin, cu o căciuliță de lână trasă peste frunte; în picioare purta galoși. Când intră în încăpere, își scoase căciulița, eliberând o claie de păr roșu; își aprinse o țigară, croindu-și drum prin jungla de birouri, funcționari și dosare, salutând personalul din cap, ca o regină care-și salută supușii. Charlie oftă. Era superbă. Strălucitoare. Îi amintea de modelele care prezintă blănuri scumpe la expozițiile internaționale de modă, pe care le vedea la televizor.

Înaltă, semeață, arogantă, reprezenta visul de-o viață al lui

Charlie, niciodată împlinit. Venable îi fusese Pigmalionul, transformându-i defectele în calități. Astfel, nasul cam lung deveni parte a aiurii ei mistice. Gâtul prea subțire, mascat în bluze cu guler rulat ori din dantele, ajunse emblema grației ei feminine. De obicei, purta haine largi, care-i scoteau în evidență silueta înaltă și subțire. Când se prezenta însă în fața completului de judecată, purta costume scumpe, mulate pe corp; își strângea părul într-un coc sever, pentru a-și sublinia aerul profesionist, susținut și de inflexiunile vocii căpătate după ce urmasese un an școala de dicție. Totul era atunci studiat, de la gesturile mâinilor, până la privirile ochilor verzi. Bărbații din juriu salivau pur și simplu, în timp ce femeile tânjeau să aibă măcar a mia parte din șarmul ei.

O adevărată bombă, la a cărei priveriște ți se taie răsuflarea. Shackleford o adora de la distanță, ascunzându-și slăbiciunea în spatele unui fals sarcasm, rece și sardonice.

Când intră în biroul ei, se făcuse aproape ora trei. Se trânti pe scaun și își descălță galoșii, făcându-și de lucru cu unul dintre ei, în care rămăsese înțepenit pantoful.

— Charles, vrei să m-ajuti? Îmi ard picioarele.

— Sigur. Cum a mers depoziția?

— Închipuie-ți prin ce-am trecut: trei ore în compania unei bătrâne de șaiszeci și nouă de ani, bolnavă de cancer în ultima fază; ea răătăcea când în lumea morfinei, când în lumea noastră, în timp ce eu mă străduiam să-i smulg o declarație coerentă.

— Va fi valabilă, până la urmă?

— Nu știu. În orice caz, va fi postumă. Femeia nu va apuca procesul.

— Bine, dar o depoziție în stare de comă narcotică...

— Stai liniștit, Charlie. Doctorul era de față. Va depune mărturie că era lucidă în momentul depoziției.

Charlie îi pregăti o cană de supă la pachet și i-o puse pe masă, spunând:

— Când termini supa, fă-i șefului o vizită. Te așteaptă.

— Ce vrea de la mine?

— Nu știu, Janie, n-are obiceiul să mi se destăinuie. A venit pur și simplu și mi-a zis: „Roag-o pe Venable să vină la mine cum ajunge la birou”, iar eu am răspuns: „În regulă”. Asta a fost toată conversația. Dar întâi, trebuie să bei supa.

— Mulțumesc, Charlie, nu știu ce m-aș face fără tine.

— O să afli foarte curând, spuse el și părăsi camera.

Jane Venable se întinse cu coatele pe birou, savurându-și supa. Apoi fumă o țigară. În cele din urmă exclamă un „Drace!”, își luă pantofii în mână și schiopătă spre biroul lui Jack.

Încăperea era întunecată, cu storurile trase, semn că Yancey muncea din greu la exersarea loviturilor de golf. Jane bătu la ușă și intră. Spre marea ei surprindere, șeful era așezat la birou, răsfoind un dosar subțire. Yancey avea un fel de-a fi onctuos, cu vorba lui dulce și un zâmbet etern pe chip. Cu opt ani în urmă, candidase ca rezervă la postul pe care-l ocupa acum. Fusese susținut cu inima-ndoită de către democrați, care nu-și închipuiau că va câștiga. Dar Yancey se dovedi un birocrat absolut. Își puse în valoare alura plăcută și talentul înăscut de orator, depășind încercarea cu succes. Odată pătruns în biroul procuraturii districtului, devenise omul potrivit la locul potrivit, maleabil în mâinile celor care trăgeau sforile pe scena politică.

Jane Venable nu-l respecta pe Yancey din punct de vedere profesional, dar îl simpatiza. În fond, popularitatea lui crescuse în decursul

anilor, cu toate că nu era un procuror agresiv. Nu era făcut pentru rigorile luptelor din instanță, de aceea pledoariile finalizate prin înțelegeri făcuseră din el mai degrabă un vorbitor, decât un luptător. În schimb, avusese intuiția de a se înconjura de o mână de procurori duri, care se războiau pentru el. Și cum Jane era cea mai bună dintre ei, îi câștigase multe bătălii în cei șase ani cât îi fusese asistentă. Până nu demult, acesta fusese un compromis acceptabil pentru Yancey, avându-i în subordine pe Venable, pe Silverman și pe Torres, care-i mențineau reputația. Dar Torres părăsise corabia cu câteva luni înainte, Vail îl distrusese pe Silverman. Iar Venable se hotărâse recent să accepte oferta deosebit de atrăgătoare a unei firme particulare de elită. Restul echipei era slab. Yancey era, așadar, în încurcătură, cu atât mai mult cu cât peste opt-sprezece luni urmau noi alegeri. Chiar dacă era preocupat de propriul viitor, nu lăsa să se vadă acest fapt din atitudinea sa calmă, zâmbitoare. Făcu semn spre un scaun, Venable se așază picior peste picior și începu să-l maseze pe unul dintre ele.

— Vreau să știi de la-nceput, anunță ea, că mi-am petrecut dimineața la căpătâiul unei femei muribunde, afară sunt cam minus douăzeci de grade, iar picioarele-mi sunt umflate ca niște butuci. Așa că, dacă ai chef să-mi dai vești proaste, abține-te.

— Mă rog, atunci poate că ar fi mai bine să aștept până vei...

— Haide, Jack, fără fasoane. Tu ai început, așa că du treaba până la capăt.

— Dar nici n-am apucat să-ncep.

— Ba ai început, când m-ai invitat aici, la șuetă. Dă-i drumul.

— Aș vrea să-ți cer un mic serviciu.

Jane deveni suspicioasă. După șase ani, îl cunoștea bine pe Yancey.

— Nu cred, răspunse ea precaut.

— Ce nu crezi?

— Nu cred că mai am timp să fac servicii.

— Dar nici nu știi despre ce-i vorba!

— Nici n-am nevoie. Pur și simplu n-am încredere în tine, Jack. Te minți până și pe tine. Așa că, orice mi-ai cere, dacă e să-mi răpească timp, răspunsul meu e NU. Și-acum scuză-mă, am treabă.

— Vreau să-ți propun un caz cum n-ai mai avut și nici nu vei mai avea vreodată.

— *Un caz?* Știi bine că nu am timp să preiau nici un caz. În douăzeci și nouă de zile o să fiu la noul meu birou de la etajul 28, ocupată să-mi rotunjesc veniturile, împreună cu...

— Am vorbit deja cu Warren.

— Cu Warren Langton? Despre ce?

— Vrei să m-asculți puțin? Te scutesc de toate celelalte cazuri.

Până pleci, trebuie să te concentrezi asupra unuia singur.

— Care anume?

— Cazul Rushman.

— Care caz Rushman?

— N-ai citit ziarul de dimineață?

— Am văzut știrile la televizor: Rushman a fost ucis, poliția a pus mâna pe un suspect. Atât.

— Ei, din clipa asta e cazul tău. Rezolvă-l și vei pleca cu binecuvântarea mea.

— Să mă ocup *eu* de cazul arhiepiscopului Rushman? Dumnezeule, trebuie să-mi preiau noua slujbă în mai puțin de-o lună; procesul ăsta poate dura o veșnicie. Și pe urmă, bietul om de-abia a murit aseară. Nici măcar n-a fost îngropat, iar tu-i aranjezi procesul.

— Acest caz va fi judecat cât se poate de repede. Toată lumea se

grăbește să-l rezolve.

Jane sări furioasă în picioare, strigând:

— Îmi pare rău, nu pot să-l preiau. Nu poți să-mi faci una ca asta. Sunt în perioada de preaviz. Peste douăzeci și opt de zile plec de-aici, Jack.

— Pricepe odată că Blanding, Langton etc. etc. or să-ți accepte o eventuală întârziere. Te-ai gândit la publicitatea care ți se va face? La scară națională, vreau să zic. Ar fi o linie excelentă de pornire în noul tău serviciu. Și eu, care mă gândeam că vei fi ncântată.

— N-am timp.

— Ba ai, Janie dragă!

— Mai las-o baltă cu alintătura asta!

— Ne-am înțeles cu Warren. Cazul ăsta e prea important ca să-i dai cu piciorul. Așa că te așteaptă până se termină procesul.

— Dracu să te ia! Oare cu mine s-a gândit cineva să stea de vorbă? E-n joc cariera mea.

— Ești a mea până în momentul când juriul va da verdictul, draga mea. Obişnuiește-te cu ideea asta.

— Vrei să te răzbuni pe mine pentru că plec, nu-i așa?

— Uite ce e, cazul este deschis-închis. Nu ne putem permite nici un risc. Te-am ales pe tine, pentru că ești cel mai bun procuror pe care-l am și vreau să fiu sigur că-l vom înfunda pe nenorocitul ăla.

— Vrei să mă flatezi, așa-i? Mersi, oricum, Jack. Numai că, tot ce știu despre arhiepiscopul Rushman e ceea ce am văzut timp de două minute pe canalul patru azi-dimineață.

— Avem suspectul la răcoare. Dar știi cum e lumea, vrea să curgă sânge, vorba aia, ochi pentru ochi...

Zicând acestea, Yancey râse în sinea sa, ca de un banc sadic. Jane nu știa că ochii arhiepiscopului fuseseră scoși în timpul atacului.

— Probabil va pleda vinovăția.

— Nu cred că se va face un asemenea târg. Tipul trebuie ars.

— Dacă avocatul hotărăște să pledeze vinovăția, nu-l putem arde.

— Ba da. Unica noastră variantă va fi scaunul electric. Chiar dacă pledează vinovăția, putem cere pedeapsa capitală. Dacă avocatul nu e un idiot, va merge mână-n mână cu noi. N-are ce pierde.

— Cine-i avocatul?

— Nu știu. Îl va numi Shoat.

— Shoat va judeca?

— Poate. Având în vedere litrii de cerneală care se vor consuma cu ocazia asta, cred că va fi interesant să intre-n horă. Uite ce e, toți vor să se termine cât mai repede toată afacerea. Audierea cazului are loc mâine, iar procesul în șaiszeci de zile. Așa că, ce pierzi? O lună, atât. Citește asta, spuse Yancey, întinzându-i lui Jane ziarul de după-amiază, care se așeză fără tragere de inimă și citi articolul.

Un tânăr de 19 ani, fost rezident al internatului Savior House și unul din „reabilitații” favoriți ai arhiepiscopului Rushman, a fost arestat în această dimineață, acuzat de crimă prin mutilare asupra prelatului catolic, informează raportul poliției.

Poliția l-a poreclit „Măcelarul” pe tânărul Aaron Stamper, care locuiește pe Region Street. Se preconizează că va fi acuzat de crimă cu premeditare.

O sursă anonimă din cadrul departamentului de poliție ne-a informat că arhiepiscopul Rushman, cunoscut ca Sfântul din Lakeview Drive, a fost „ciopârțit în bucăți” cu un cuțit din propria-i bucătărie, în dormitorul casei parohiale de la Catedrala Sfânta Ecaterina. Conform celor declarate de locotenentul Abel

Stenner, drama s-a petrecut luni seara, în jurul orei zece. Stenner a refuzat să ofere informații suplimentare.

„În douăzeci de ani de când sunt în poliție, n-am mai văzut așa ceva”, i-a mărturisit sursa anonimă reporterului nostru. „Era ceva îngrozitor și dezgustător...”

Restul articolului era o biografie a victimei. Jane aruncă ziarul pe birou.

— E chiar așa cum scrie aici? Vreau să zic, dacă-i un caz atât de limpede, unde-i victoria mea?

— Fii fără grijă, draga mea, o vei dobândi. Știi că puștiul susține că e nevinovat?

— Chiar?

— Da.

— Parcă spuneai că-l țin la răcoare.

— Da, totuși pretinde că-i nevinovat.

— Ce s-a-ntâmplat până acum?

— Stenner lucrează de azi-noapte cu echipa lui. Stai de vorbă cu el, e pe drum. După aceea, hotărăște-te.

Venable nu se dădea în vânt după Stenner. Era un polițist strălucit, dar când lucrezi cu el, parcă lucrezi cu un robot.

— Îmi dă fiori, zise ea, adică nu-i băiat rău, dar îmi dă fiori.

— E cel mai bun polițist din oraș.

— Nu-mi pasă. Îmi plac oamenii cu sânge-n vine.

— Uite-l.

Cu obișnuita-i figură serioasă, Stenner bătu la ușă, apoi intră, purtând o servietă din imitație de piele. Îi salută pe Yancey și pe Venable și, potrivindu-și ochelarii cu rama de metal, trecu direct la treabă. Puse servieta pe colțul biroului și o deschise.

— Am aici copii ale raportului inițial și o continuare mai detaliată pe care am scris-o ulterior; primul raport judiciar, de maximă importanță. Trebuie să așteptăm rezultatele până vineri, cel târziu luni... O schiță a zonei... o fotografie a presupusului vinovat, Aaron Stampler, alb, sex masculin, nouăsprezece ani. Stampler era un intim al victimei; a fost internat la Savior House până la Crăciun, când s-a mutat într-o garsonieră pe Region Street, la numărul 2175. În aceeași perioadă a părăsit Savior House o fată de șaisprezece ani, Linda Shrieber, care a locuit la el până acum vreo două săptămâni. N-am găsit-o încă, dar nu cred să fie fugară. Am discutat cu mai mulți interni de la Savior House, nimic semnificativ până acum... Am adus mostre de amprente de mâini și de încălțăminte de la locul crimei, ca și amprente acuzatului. Pofțiți caseta care conține două ore și jumătate de interogatoriu. Iar în plicul acesta sunt pozele. Fiți pregătiți, nu sunt prea drăguțe. Autopsia se va încheia peste aproximativ o oră.

— Ai fost foarte ocupat în ultimele – Venable se uită la ceas – paisprezece ore.

— Mi s-a spus că este o prioritate absolută.

— Ce părere ai? Întrebă ea.

— Cred că băiatul e făptașul. E foarte speriat, inventează multe, dar... Îi venim noi de hac. E doar o chestiune de timp. Avem mai multe probe decât obținem, de obicei, într-o lună. Arma, amprente, inelul arhiepiscopului...

— Ce inel?

— Băiatul purta inelul arhiepiscopului.

— Deci mobilul l-a constituit jaful?

Stenner cumpăni câteva clipe.

— Nu. Nu-mi place să fac speculații...

— Te rog, măcar de data asta.

— Aș zice că a fost un fel de temei... religios. Poate că Stampler e amestecat în satanism sau într-un cult obscur. Așa se pare, după felul cum a făcut-o. Veți înțelege când veți vedea pozele. Trebuie să vă informez că n-am furnizat până acum nici un fel de informații. N-ar fi indicat să existe scăpări.

— Bună idee, spuse Venable și se întoarse spre Yancey. Deci care-i problema, Jack? Pare că până și tu ai putea câștiga un asemenea proces.

— Drăguț din partea ta. Dar eu am nevoie de o stea. Vreau focuri de artificii. Vreau să te duci acolo și să *copleșești* juriul cu fapte. Tratează cazul ca pe o prioritate absolută, nu ca pe o formalitate. Când puștiul va fi pe scaunul electric, vreau ca maică-sa, în caz că există, să-l îmbărbăteze pe călău.

— Te felicit pentru munca depusă până acum, i se adresă Venable lui Stenner. Dar era de așteptat din partea dumitale, Abel. Acesta-i prețul pe care-l plătești când ești cel mai bun. Toată lumea îți cere imposibilul.

— Mulțumesc. Încerc să vă furnizez, în continuare, date.

— Ce modest! exclamă Jane după plecarea polițistului.

Telefonul sună. Yancey răspunse.

— Da, sunt Jack... Glumești! Să fiu al naibii, poate există totuși dreptate în lumea asta... Da, cred că Jane va fi procurorul!

Jane își scutură energic capul, ridicându-se.

— Mulțumesc pentru telefon, spuse Yancey și puse receptorul în furcă.

— Ce sigur ești pe tine! izbucni ea. Nu sunt deloc convinsă că vreau să joc în circul ăsta.

— Să nu-mi spui că ai trac, răspunse Yancey, luând crosa și apucându-se să lovească mingile de pe covor.

— Haide, Jack, procesul ăsta nu te depășește nici măcar pe tine. După cum par lucrurile, poate fi rezolvat și-n somn.

Yancey exersă câteva lovituri. Apoi zise:

— S-ar putea să fie mai greu decât îți închipui.

— Cum așa?

— Tocmai am aflat cine-l va reprezenta pe Stampler.

— Hai, uimește-mă.

— Nu-i exclus. Yancey își ridică ochii de la joc. Martin Vail.

Jane era, într-adevăr, uimită.

— Martin Vail? repetă ea ca un ecou.

— Judecătorul a fost adineauri la telefon.

— Cum, Vail a acceptat cazul?

— Nu cred c-a avut de ales. După suma încasată cu Pinero, nu se putea da sărac.

— Vasăzică, i-au băgat cazul pe gât.

— Așa mi se pare.

Jane îl înfruntase pe Vail de două ori. Prima dată, juriul revenise în sală după două zile de deliberări, anunțând că s-a ajuns într-un impas. Cazul intrase pe linie moartă. După doi ani fusese închis, dându-se vina pe greșelile de funcționare a sistemului. Nimeni nu câștigase, nimeni nu pierduse atunci.

A doua întâlnire fusese un dezastru.

De trei luni, o unitate de elită de la departamentul de narcotice îi luase urma unui columbian, Raul Castillo, unul dintre principalii furnizori de cocaină ai orașului. La investigații participaseră o duzină de polițiști. Procuraseră înregistrări, filme, poze și martori, însă toate acestea se întorseseră în final în favoarea lui Castillo, care-și salvă astfel pielea.

Martorul principal era Miko Rodriguez, prieten din copilărie al lui Castillo, devenit polițist. Se infiltrase în bandă, făcuse rost de dovezi, completase lacunele anchetei și-o ajutase pe Jane să pregătească un probatoriu puternic împotriva lui Castillo. Dar ea comise o greșeală: se îndrăgosti de Miko. Și, ca orice femeie îndrăgostită, se încrezu cu totul în el, dezvăluindu-i cele mai nimicitoare arme cu care urma să se arunce în proces. Între timp, lui Castillo i se întinse capcana, fiind arestat.

Astfel, Venable intră în scenă. În sala de judecată se simțea ca peștele-n apă. Frumusețea, elanul, inteligența erau puse la bătaie, creând un spectacol fabulos. Era, probabil, cel mai bun procuror de la biroul procuraturii districtului: iute, impecabil pregătită, atentă la cea mai mică greșeală a adversarului pentru atacul mortal. Ca și Vail, nu lua niciodată prizonieri.

Vail îi era acum adversarul și, în același timp, cel mai cumplit coșmar.

Procesul durase șase săptămâni. La început, scorul se egala: câte un punct pentru ea, câte unul pentru Vail. Apoi echilibrul se strică. Vail distrusese credibilitatea martorului ei, acuzându-l de corupție și sperjur. Declară casetele și fotografiile ca probe imateriale și inconsecvente, transformând pas cu pas probatoriul lui Jane, atât de minuțios pus la punct, într-o încâlcitură de „non-sequitur”. În final rămase doar Miko Rodriguez să cârpească zdrențele cazului ei.

Rodriguez se afla de două zile la bara martorilor. În cea de-a doua zi, Vail îl doborî. Folosind chiar una din înregistrările procurorului, demonstră că Rodriguez fabricase dovezi și utilizase anumite informații pentru a scăpa de Castillo, ca să preia puterea în rețeaua cocainei. Era o acuzație gravă, dar care a rezistat. Castillo a fost eliberat, pierzându-se în jungla columbiană. La o lună după proces, Miko Rodriguez plutea pe lac, cu șase gloanțe în spinare. Pentru Jane a fost cea mai cumplită înfrângere, care a zguduit întreg biroul lui Yancey. Din fericire, cazul a fost uitat. De toată lumea, în afară de Jane.

În legătură cu cazul Castillo rămăseseră două mistere neelucidate: oare o manevrase, într-adevăr, Miko Rodriguez, ca să preia conducerea? Asasinarea lui părea să-i dea dreptate lui Vail. De asemenea, curios era faptul că Vail o cruțase de o mare umilință: niciodată nu dezvăluise că Rodriguez aflase multe informații din patul ei. Să fi fost acesta un semn de slăbiciune din partea lui Vail? Sau pur și simplu nu i se părea un aspect important? Orice ar fi fost, procesul acela o tiraniza în continuare. Nu era sigură dacă Yancey îi dăduse cazul Pinero lui Silverman pentru că ea era ocupată în acea perioadă, sau pentru că nu se-ncumetase s-o arunce din nou în ghearele lui Vail.

— De câte ori te-ai înfruntat cu Vail? Întrebă Yancey cu un aer inocent.

— Știi al dracului de bine de câte ori. Și, nu uita, prima oară a fost meci nul.

— Da, dar a doua oară era gata să ne dărâme departamentul.

— Jack, îi șopti ea dezvelindu-și colții, tu dărâmi departamentul din ziua în care ai fost ales.

Figura lui mimă durerea:

— Hai, nu fi antipatică. Voiam doar să-ți amintesc că îi datorezi o revanșă.

Așadar, Yancey avea nevoie de ea, ea avea de plătit o poliță, iar Vail era, de astă dată, cu mâinile legate.

— Presa va jubila, spuse ea într-un târziu, or să scormonească din nou cazul Castillo. Parcă văd titlurile: „Meci revanșard”, sau „Lupta

dintre sexe".

— Deci, intri în joc?

— Am senzația că-l înșel, suntem acum pe poziții total diferite, iar scenariul e deja scris.

— Și ce dacă? Nu uita că-i datorezi o bătaie.

Jane se gândi o clipă, apoi încuviință încet:

— Da, îi datorez o bătaie.

NOUĂ

Împreună cu gardianul, Vail coborî cu liftul până la subsol, trecu printr-o ușă de oțel și coborî încă un etaj pe scări. Erau cam cu patru etaje sub pământ. Celularul era scobit în piatră, cele zece celule fiind prevăzute cu uși groase de oțel. Lumina provenea de la două neoane. Podeaua și pereții erau umezi, mirosind a urină, fecale și vomă.

— N-am mai fost niciodată aici, spuse Vail dezgustat. Cum de nu porți mască și bici? Unde ți-e roata de tortură?

— Foarte nostim. Chiar o să-l aperi pe Măcelar?

— Unde-ai auzit asta?

— Ce anume, că o să-l aperi?

— Nu, porecla de Măcelar.

— Așa-i zice toată lumea.

— Vrei să spui toată lumea din celular, din poliție sau din lume?

Definește-mi acest „toată lumea”, te rog.

— ... adică toată lumea, ce mai! Așa au scris și-n ziare.

— Aha, deci în felul ăsta porecla a devenit oficială.

— Am ajuns, anunță gardianul. Deschise o vizetă și Vail putu vedea o încăpere minusculă, în care se aflau un prici și o găleată. Pereții aveau culoarea noroiului. Pe capătul priciului se distingeau, vag, o siluetă.

— Nu-i luminează aici.

— N-are nevoie de lumină.

— Ce dracu-i asta? Închisoare sau vreo temniță nenorocită din Evul Mediu? Vreau să-mi scoateți clientul de aici. *Acum!* Vreau să-l duceți într-o celulă cu toaletă, lumină și chiuvetă unde să se poată spăla pe dinți. Și mai vreau să-i faceți un duș.

— Dumneata știi ce-a făcut nemernicul ăsta?

— Nu-mi pasă nici dacă i-a dat foc papei și și-a prăjit dovleci peste el.

— Cine dracu...

— Dacă mă-ntrebi acum cine dracu' sunt, te scutesc eu de oboseală. Sunt Martin Vail, avocatul lui. Sunt și ăla care-a ușurat orașul de șapte milioane de dolari. Ai vrea să mai încerc o dată? Pentru că asta se va-ntâmpla, dacă nu-l mutați pe băiat sus, unde să aibă în primul rând aer și condiții umane. Cuvântul cheie este *acum*.

Jumătate de oră mai târziu, Stampler era curat, îmbrăcat cu o uniformă cenușie și repartizat într-o celulă dezinfectată, cu toaletă și chiuvetă. Camera nu avea fereastră, în schimb era luminată artificial. Vail aștepta în celulă. Auzi mersul târșăit și zăngănitul de lanțuri, semn că-l aduceau pe Aaron.

Stampler era legat la glezne. Mâinile-i erau încătușate, prinse de o curea de piele, cu care i se încinsese talia. Vail îl privi înmărmurit. Aaron Stampler era un băiat de talie mijlocie. Nu era nimic deosebit în aspectul lui, în afară de figură. Avea trăsături fine, pomeți înalți, un

nas drept, o gură frumos desenată, iar pielea era netedă ca porțelanul. Ochii mari, albaștri, erau blânzi, cu privirea unui căprior. Tânărul părea mai degrabă dezorientat decât speriat.

Doamne, se gândi Vail. Seamănă cu un înger.

— Scoateți-i harnașamentul ăla, porunci el.

Gardianul scoase lanțurile de la picioarele lui Stampler, îi desfăcu cătușele și îl îndemnă să intre în celulă.

— Va trebui să-ncui ușa, Marty, spuse ofițerul corecțional, un veteran care nu prea lua crimele în serios. Preferi să vii afară, să-i vorbești de după gratii?

— Încuie-ne, Tim. Te chem eu când termin.

Gardianul încuie ușa și se îndepărtă.

— Aaron, numele meu e Martin Vail. Poți să-mi spui Martin sau Marty, mi-e totuna.

Băiatul zâmbi.

— Am fost desemnat să-ți fiu avocat. Te voi apăra împotriva acuzațiilor care-ți vor fi aduse vineri, când vei fi trimis în judecată. Fac asta din oficiu, așa că nu te va costa nimic.

— Isuse! exclamă băiatul. Mulțumesc, vă sunt recunoscător. Și vă mulțumesc pen'că m-ați mutat ici-ș-a, sus.

Folosea dialectul acela vechi, specific locuitorilor din munții Appalachi, având felul direct, simplu de a se adresa al muntenilor. Vocea lui curată, ca și răspunsul copilăresc îl impresionară pe Vail. Era oare aievea puștiul ăsta?

— Aș vrea să știi că mă poți refuza. Dacă nu ne înțelegem, dacă n-ai încredere în mine...

— Nici măcar nu vă cunosc.

— De aceea sunt aici, Aaron. Ca să ne cunoaștem.

— Bine.

— Însă va trebui să-mi faci o favoare.

— Da, domnule.

— Să-mi spui întotdeauna adevărul. Să nu mă minți. Am șanse mult mai mari să te apăr dacă știu ce s-a-ntâmplat, decât dacă *bănuiesc* doar și se dovedește că m-am înșelat. Tot ceea ce-mi spui rămâne între noi. Dacă divulg ceva, voi fi dat afară din avocatură.

Băiatul încuviință zâmbind.

— Știi de ce te afli aici?

Stampler aprobă încet din cap, privindu-l pe Vail cu ochii săi mari:

— Mi-au zis că l-aș fi omorât pe episcopul Richard.

— Așa-l numeai, episcopul Richard?

— Da, domnule.

— Nu-mi mai spune „domnule”. Nu sunt șeful tău.

— Bine, răspunse băiatul și privi peste umărul lui Vail, spre ușa celei.

Vail se întoarse, întâlnind ochii reci ai lui Abel Stenner. Se ridică de pe prici și se îndreptă spre ușă.

— Te superi dacă te rog să ieși?

— Avem și noi drepturi aici, domnule avocat.

— Am o înțelegere cu judecătorul, Stenner: să nu-mi stea poliția în cale până vineri, la trimiterea-n judecată. Până atunci, prizonierul îmi aparține.

— N-am fost informat până acum, răspunse Stenner înțepat.

— În cazul ăsta, întreabă-ți șeful, iar dacă nici el nu știe încă nimic, roagă-l să-i dea un telefon judecătorului Shoat. Apropo, dumneata ai dat ordin să-l bage pe clientul meu în gaura aia de șobolan?

— Nu eu repartizez celulele arestaților, Vail, spuse Stenner încet. Cred că, într-un asemenea caz, procedura legală...

— Țin să-ți amintesc, locotenente, îl întrerupse Vail, că, în acest moment, omul din fața dumitale e nevinovat. Și va fi tratat ca orice om nevinovat care așteaptă procesul, indiferent de ceea ce crezi.

— ... constă în a ține deținuții în condiții de maximă securitate, își continuă Stenner neabătut ideea.

— Numești hruba aceea „condiții de maximă securitate”?

— După cum ți-am spus...

Vail îl întrerupse din nou:

— L-ai interogat timp de aproape douăzeci și patru de ore. Puteai măcar să-i dai voie să facă un duș. Pentru Dumnezeu, l-am găsit cu sânge uscat în păr.

— Ți-am mai spus, nu sunt responsabil pentru ceea ce se întâmplă aici. Nu fac decât să investighez o crimă.

— Ei bine, n-ai s-o faci acum.

— Întotdeauna joci dur, nu-i așa?

— Am cumva de ales?

Stenner se întoarse brusc, părăsind celularul.

Vail se așează lângă băiat, pe marginea priciului.

— Acesta e Stenner, cel care îți investighează cazul. I se spune „Țurturele”.

— Înțeleg, spuse Aaron. Nu cre' că-i curge sânge prin vine. Se juca tot timpul cu mine.

— Cine se juca cu tine?

— Domnul Stenner și partenerul lui, Turner. Un negru prietenos. Acest Stenner se uita la mine cu ochi reci și încerca să mă sperie. Pe urmă se ducea la o cafea sau la toaletă; atunci domnul Turner îmi vorbea frumos.

— Ai un bun simț al observației, Aaron.

— La urmă le-am zis: „Uitați, v-am spus tot ce știu. N-am ce să fac mai mult, decât' să-ncep să inventez. Asta vreți să fac?” Atunci au plecat amândoi și nu s-au mai întors.

Vail își înăbuși un surâs. Își închipuia foarte clar cât de greu le era celor doi polițiști să manevreze adevărul.

— Am făcut ceva rău? întrebă Aaron.

— Te-ai descurcat de minune. Sunt sigur că-ți amintești numele meu.

— Sigur, domnule Vail.

— Bun. Hai să începem. Spune-mi numele tău întreg.

— Aaron Luke Stampler.

— De unde ești, Aaron?

— Kentucky.

— De unde din Kentucky?

— Să nu râdeți. Din Crikside.

— Crikside? Cum se scrie?

— Taman cum s-aude: Crik, c-r-i-k, side, s-i-d-e. E de mărimea unei palme. E așezat lângă Morgan's Crik, de aia i se spune Crikside.

— Și câți locuitori are, Aaron?

— Știu eu, vreo două sute.

— De câtă vreme ești în orașul nostru?

— Luna viitoare se fac doi ani.

— Ai mai fost vreodată arestat?

— Nu, domnule.

— Ai mai fost acuzat de crimă?

Băiatul își scutură capul.

— Câtă școală ai făcut?

— Am terminat liceul. O parte l-am făcut prin corespondență.

— Ești un băiat deștept, nu-i așa?

— Ce să spun, știu să intru-n casă când plouă.

Vail râse cu poftă.

— Bine că nu ți-ai pierdut simțul umorului. Dă-mi voie să te întreb: erai prieten cu episcopul Richard?

— Da, domnule.

— De cât timp?

— L-am cunoscut la o lună după ce-am venit aici. Billy Jordan m-a dus la Savior House și-acolo era episcopul Richard. Mi-a spus că po' să locuiesc acolo; i-am fost recunoscător, sărac cum eram.

— Cât ai locuit acolo?

— Un an și nouă luni, până-n decembrie trecut. Când împlinești optsprezece ani, trebuie să pleci de acolo, da' el m-a lăsat să mai stau aproape un an. Am ajutat la trebile bisericii. P'ormă, în decembrie, eu și cu Linda ne-am găsit o locuință pe Region Street.

— Deci nu din cauza lui te-ai mutat?

— A, nu, domnule. De fapt, cre' c-ar fi vrut să mai rămânem, da'... era timpul să plecăm.

— De ce?

— Noi... adică Linda și cu mine, dormeam împreună. Mă furișam în dormitorul ei după ce se stingeau lămpile și... mă rog...

— Ați fost prinși?

— Nu, domnule, da' pân' la urmă cre' că ne-ar fi prins.

— Vasăzică, n-ați plecat cu binecuvântarea lui?

— Ne-a spus că suntem oșcând bine veniți acolo. N-a fost supărat pe noi, dacă asta vreți să știți.

— Așadar, n-ai avut o ceartă cu arhiepiscopul?

— Nișodată.

— Dar Linda?

— Nici ea, după câte știu.

— Ea mai locuiește pe Region Street?

— Nu, domnule, s-a mutat.

— Unde?

— În Ohio. S-a-ntors acasă. Nu-i era ușor. Știți, eu aveam o slujbă. Trei dolari pe oră. Da' ea nu și-a găsit de lucru. Într-o dimineață s-a sculat și-a plecat. Mi-a lăsat un bilet de adio.

— Drăguț din partea ei.

— Ce să-i faci? N-a fost rău c-am stat împreună. Vremile au fost rele.

— Dar n-ai suferit prea tare pentru plecarea ei, nu?

— Nu, domnule. Deși mi-a fost dor de ea, uneori.

— L-ai ucis pe Episcopul Richard, Aaron?

Băiatul scutură energic din cap.

— Nu, domnule.

— Ai fost martor la crimă?

Aaron îl privi pe Vail cu ochi mari, fără un cuvânt.

— Ai fost acolo când s-a întâmplat?

Aaron încuviință ușor din cap.

— Dar n-ai *văzut* cu adevărat cele petrecute.

— Așa cred, răspunse Aaron, privind în pământ.

— Știi cine-i făptașul?

Stampler nu răspunse.

— Bine, hai să-ncercăm altfel. Ți-e frică de cel care l-a ucis pe arhiepiscop?

Aaron îl privi, încuviințând din nou.

— Deci, îl cunoști pe criminal?

Aaron rămase mut.

Taxiul coti, oprindu-se în fața bisericii. Pe bancheta din spate, Vail

sfârșea tocmai de citit, pentru a treia oară, articolul din ziarul de după-amiază.

— N-ar fi trebuit să mă las adus aici, zise șoferul furios. Parcă aş merge pe gheață.

— Păi chiar pe gheață mergi, îi răspunse Vail, și nu m-ai adus pe gratis. Ți-am oferit douăzeci de dolari bacșiș.

— Atunci, roagă-te s-ajungem acasă. Se pare c-o să ningă iar.

— Durează doar câteva minute. Așteaptă-mă.

Catedrala Sfânta Ecaterina era cea mai veche biserică din oraș. Arhiepiscopul Rushman refuzase să-i aducă vreo modificare în structură. Era aceeași clădire uriașă din cărămidă, ca în urmă cu o sută patruzeci și cinci de ani, când fusese construită. Clopotnița se ridica deasupra copacilor din Lakeview Drive, fiind vizibilă din largul lacului.

Vail străbătu cu grijă curtea înghețată spre casa parohială – o clădire rigidă în continuarea bisericii – și intră într-un hol spațios. Într-o parte a încăperii era o scară ce ducea la etajul superior, în cealaltă – ușa biroului. În fața lui Vail se afla o altă ușă spre un coridor ce dădea, probabil, în biserică.

În centrul holului, la o masă, ședea o călugăriță.

— Bună ziua, soră, mă numesc Martin Vail.

— Domnule Vail, răspunse ea, eu sunt sora Mary Alice.

Era tânără și avea o privire ciudată; compasiunea și inocența erau amestecate cu o scânteiere de răutate.

— Am venit să... Începu Vail.

— Să examinați locul crimei, îl ajută sora.

— Exact.

— La capătul scărilor.

— Mulțumesc.

Îl uimea faptul că femeia nu era tulburată de dispariția arhiepiscopului. Poate că era doar o mască. Urcă scările. La ușa apartamentului era postat un polițist în uniformă. Vail trase cu ochiul spre dormitor. Petele oribile de sânge deveniseră brune. *Dumnezeule, se pare că Rushman a fost într-adevăr măcelărit*, își spuse.

— Cine sunteți? îl întrebă polițistul.

— De la asigurările sociale, răspunse Vail.

— Domnule locotenent! strigă polițistul precipitat.

Stenner apăru pe hol, din bucătărie.

— Ce cauți aici? întrebă cu un aer absent, ca și cum nu s-ar fi așteptat la un răspuns.

— Scena crimei, domnule locotenent. Mă aflu aici în interesul clientului meu, un drept de care mă prevalez, dacă nu cumva Jack Yancey a modificat legile în ultimele ore.

— Nu ne-am terminat treaba aici. Vei putea intra după aceea.

Vail privi peretele pătat, zicând:

— L-au aranjat bine, nu glumă.

— Da. Vei vedea pozele. Tot ceea ce ai cerut se va afla pe masa sergentului mâine dimineață, la prima oră, inclusiv rezultatele autopsiei, pe care tocmai le-am primit.

— Mulțumesc.

Vail văzu un tehnician care tăia o bucată de covor, pentru analize.

— Sper să-mi rămână și mie ceva, după ce plecați de aici.

Gândiți-vă și la mine: juma-juma.

— Nu fi așa dificil, răspunse Stenner, privind înapoi în cameră.

— Am o citație totuși, domnule locotenent.

— Când vom fi gata, te anunțăm, domnule avocat. Acum scuza-mă, te rog, încheie Stenner, arătând spre ușă.

Vail coborî scările. Sora Mary Alice plecase. Intră în birou și privi în jur.

De pe o masă mică, Papa Paul al VI-lea, sculptat în bronz, îmbrățișa parcă omenirea, privind-o cu compasiune. Pe peretele din spatele biroului era poza unicului om căruia decedatul îi dăduse socoteală: Papa Ioan Paul al II-lea.

Biroul era o piesă masivă de mahon, ca și cele trei scaune rânduite în semicerc în față. Încăperea austeră era îndulcită doar de biblioteca zidită în perete, ce se întindea pe doi pereți. Era ticsită cu literatură eclesiastică: reviste religioase, un volum de legi canonice, ediții ale unor opere de Dante, Dostoievski, Rousseau, Locke, Darwin și alți „giganți”, în limbile originale, ca și lucrări ale lui Freud, Kant și Schopenhauer.

Vail cercetă biroul ordonat, pe care se aflau doar telefonul, două tăvi pentru scrisori și o agendă, deschisă la data crimei. Frunzări agenda încărcată cu întruniri, dineuri, consultații, distanțate de multe ori între ele doar de câte un sfert de oră. Programul pentru seara fatală conținea „dojenirea ministrantului” și „repetiție pentru slujbă”; urma „Temă – Descartes: gândesc, deci exist. Ergo, dacă toate problemele pot fi rezolvate de rațiunea omenească, devine Dumnezeu o noțiune învechită? De explicat.”

Era o întrebare interesantă, pe care Vail și-o notă în propria agendă, din pură admirație pentru cel care și-o pusese. Încercă apoi sertarele. Cel de sus, din stânga, era încuiat. Vail luă o clamă pentru hârtie din sertarul central, o îndoi și o introduse în gaura cheii, care cedă după câteva mișcări abile. Înăuntru se afla un caiet mic, îmbrăcat în piele. Prima jumătate conținea adrese și numere de telefon, cea de-a doua avea ca titlu „Întâlniri personale”.

Vail răsfoi caietul. În dreptul datei de 9 martie, Rushman scrisese în creion: „Linda 555-4527”. În rest, mai erau doar câteva notații – după cum părea, arhiepiscopul nu prea avea timp pentru viața personală. După ce-și copie și această însemnare în agendă, Vail puse caietul la loc, încuind sertarul. În timp ce studia mai departe titlurile din bibliotecă, fu întrerupt de o voce cu un puternic accent irlandez.

— Scuzați-mă, domnule detectiv, vă pot ajuta cu ceva?

Preotul care intrase în încăperea era în jur de cincizeci de ani, avea părul de un alb imaculat și un chip plăcut, de heruvim. Dar trăsăturile-i erau marcate de durere, iar ochii roșii dovedeau nesomn sau plâns. Pe mâneca stângă purta o banderolă neagră.

— Iertați-mă c-am intrat aici, părinte. Nu sunt detectiv, sunt avocat... Îl reprezint pe Aaron Stamper.

— Înțeleg. Sunt părintele Augustus Delaney, răspunse preotul de loc surprins, întinzându-i mâna.

— Vail. Martin Vail.

— Bietul Aaron. Mă rog pentru iertarea lui.

— Îl cunoașteți?

— Da. Un băiat cumsecade. Dumnezeu știe ce demon cumplit i-a întunecat sufletul, de a putut face așa ceva.

Instinctul îl îndemnă pe Vail să se abată de la principiul privind calitatea de nevinovăție.

— Ce ironie a soartei! Episcopul nostru rămâne o victimă și după moarte, când nu este lăsat să se odihnească în pace.

— Sunt într-o totală de acord. Părinte, aș vrea să vă pun o întrebare cam neroadă, poate. Cu ce se ocupă un episcop?

Preotul zâmbi. Apoi, cercetând scrisorile de pe birou, răspunse:

— El conduce marele spectacol, domnule Vail, adică Sfânta Mare, care este arhidioceza. Această Mare se întinde pe o suprafață de cinci mii trei sute de mile: șapte colegii și universități, câteva sute de școli

elementare și licee, douăsprezece spitale, trei sute douăsprezece parohii și misiuni, peste o mie de preoți, peste o sută de călugări și cam trei sute de mii de călugărițe; de asemenea, mii de diaconi și ajutoare. Impresionant, nu-i așa?

— Incredibil, răspunse Vail.

Delaney se sprijini de colțul biroului, cu mâinile împreunate, și spuse:

— Episcopul este legătura dintre parohi și preoții Vaticanului. Este „profesor de doctrină, preot al sfintei adorații și reprezentant al ocârmuirii bisericești”, aceasta este definiția descrisă în legile canonice. O responsabilitate uriașă, domnule, care a strivit mulți preoți buni sub povara sa.

— Și cum făcea față arhiepiscopul?

— Cu succes. Programul său era încărcat de dimineată până seara târziu; erau mereu delegații, întruniri, apoi bineînțeles, căminul Savior House, ca și Fondul Episcopal, pe care îl finanțează operele de caritate! Pe lângă toate acestea, arhiepiscopul scrie... scria... articole teologice pentru revista *Catholic Digest*, ca și pentru alte câteva publicații eclesiastice naționale, întreținea corespondența cu parohii și preoții săi, colabora la revista *Tribune* cu câte un articol săptămânal. Erau, de asemenea, slujbele, precum și răspunsurile către nunțiul papal.

— Nunțiul papal?

— Corespondența papală. Episcopii dau socoteală doar papei, domnule Vail; au o mare putere discreționară.

— De câtă vreme era episcop?

— A fost numit de către Papa Paul al VI-lea în 1975. Au fost buni prieteni. Nu s-a înțeles la fel de bine cu Papa Ioan.

— De ce?

— Poate pentru că era prea... deschis.

— În ce privințe?

— Veniți cu mine, răspunse Delaney. Trebuie să inspectez altarul. Înțelegeți, domnule Vail, că este o perioadă foarte grea pentru episcopii din America. Se află între două tendințe opuse: cea liberală și cea tradiționalistă. De aceea Biserica trăiește o tensiune puternică, căreia mulți episcopi nu i-au rezistat.

— Ce poziție a avut arhiepiscopul Rushman?

— A încercat să... amelioreze... diferențele din Marea sa. Să le reducă la nivel de conștiință a fiecăruia. Vaticanul are un punct de vedere mai rigid.

— A intrat cumva în conflict cu Roma din această cauză?

— În nici un caz. Se prea poate să fi devenit însă suspect. Sfântul Părinte e foarte conservator.

— Avea episcopul o rutină în activitatea sa?

— Da. De obicei, cobora la șapte și zece - șapte și un sfert dimineată. Atunci avea loc rugăciunea de dimineată. Apoi făcea pregătirile pentru slujbă, și, cum asta pentru el era o mare bucurie, aproape o obsesie, făcea totul singur: aprindea luminile, lumânările din altar, aducea ostiile, umplea vasele cu apă și vin. La slujba de dimineată se dispensa de ministrant. După slujbă își lua micul dejun și citea ziarele: *Tribune*, *New York Times* și *Wall Street Journal*. Apoi își scria corespondența. După-amiezile erau rezervate întrunirilor.

— Și serile?

— Dineuri, banchete, discursuri. Marți seara își pregătea predicile. Le înregistra pe casete video, le revedea, pentru a se asigura că vor ieși perfect. De asemenea, la slujbe își înregistra ministranții, făcându-le apoi observații.

— Era, deci, un perfecționist? Întrebă Vail în timp ce se opriră în

dreptul absidei.

Câteva călugărițe împodobeau altarul cu pânză neagră și crini. În biserică erau oameni care se rugau. De undeva, din spate, se deslușea un plâns de bărbat.

— În anumite privințe. Nu mă înțelegeți greșit, domnule Vail. Era foarte uman. Îmi va lipsi cumplit de mult.

— Îmi pare rău.

— Acum vă rog să mă scuzați, am multe de rezolvat.

— Vă mulțumesc pentru ajutor, spuse Vail.

Apoi străbătu coridorul spre casa parohială și ieși afară, chiar sub apartamentul episcopului.

Ce scria în ziar? Că a fugit prin ușa de la bucătărie, fiind văzut pe alee de o patrulă a poliției.

În stânga lui era o scară masivă din lemn, ce pornea de la intrarea de serviciu. Vail cercetă clădirea în formă de L.

Apoi reveni în biserică pe drumul deja parcurs, oprindu-se în dreptul confesionalului.

Deci pe-aici a venit. Prin ușa de la bucătărie, pe scara de lemn. Mașina poliției l-a speriat, așa că a fugit înapoi, pe coridorul ăsta, și s-a ascuns în confesional.

De ce oare? Dacă nu el a ucis, de ce-a luat cuțitul și s-a ascuns? Și pe unde a scăpat adevăratul ucigaș?

O voce îi întrerupse gândurile:

— Era în primul confesional, pe cealaltă parte, îl lămurii sora Mary Alice.

— Ciudat loc pentru o ascunzătoare.

— N-aveți dreptate. E ca un dulap. Copiii adoră să se ascundă în dulapuri.

— Îl comparați pe Aaron cu un copil?

— E un bărbat-copil. L-ați văzut?

— Da.

— Frumos băiat, nu-i așa?

— Într-adevăr. Și are nouăsprezece ani. Or, în statul nostru, la șaisprezece ani ești considerat bărbat.

— Asta ce înseamnă?

— Înseamnă pur și simplu că la vârsta lui are „dreptul” de-a fi electrocutat.

— Îl puteți salva, domnule Vail?

— De ce credeți că mă aflu aici?

— Bineînțeles. Citim și noi ziarele, ne uităm la televizor...

— Îl reprezintă pe Aaron.

— Mi-am închipuit.

— Cât de bine îl cunoașteți?

— Ca oricine de aici, spuse ea cu căldură. Toți îl cunoaștem.

— Cum e?

— Muncește din greu. Atent cu cei din jur. Altruist. Un băiat tare drăguț.

— Ar fi putut avea un motiv pentru a-l ucide pe arhiepiscop?

— Există, oare, vreun motiv pe lumea asta pentru a comite o crimă?

ZECE

Vail se năpusti în casă, de parcă l-ar fi suflat vântul pe ușă. Fără să-și scoată haina, intră în birou strigând:

— Sună la Wall Eye McGinty și spune-i judecătorului că am nevoie

de el. Dacă-ți răspunde că-ncepe vreo cursă, spune-i că mă doare-n fund! Îl vreau aici, *acum*! După aceea sună-l pe Checker, să trimită un taxi după el. Îmi trebuie numărul de telefon al lui Tommy Goodman, îl uit mereu...

— 555-4411, chiar foarte simplu, răspunse Naomi nedumerită.

Dar ce se petrece aici?

— Heinrich Himmler al tribunalului ne-a pus la zid, o lămură Vail în timp ce forma numărul.

— Cine, Shoat?

— Cine altul?

— Ce s-a întâmplat?

— Ne-a aruncat în poală bomba deceniului sub forma unui caz din oficiu.

— Păi, avem unul: Leroy.

— Cum îți sună Aaron Stampler?

Naomi rămase cu gura întredeschisă, reușind să articuleze un „Do-o-oamne”.

— Puțin zis, glumi Vail cu un zâmbet amar. Avem la dispoziție șaizeci de zile ca să pregătim procesul, iar eu de-abia mi-am văzut pentru prima oară clientul... Alo, Tommy... știu că ești acasă, ridică receptorul... dă-l dracu' de robot, e vorba de ceva important.

— Importantă e și liniștea mea, răspunse Goodman ridicând receptorul. Avea o voce dură, nazală, a unui fost boxer.

— Ce faci acolo?

— E sfârșitul trimestrului. Peste două zile am examen. Oral, omule!

— Eu am nevoie de tine în clipa asta.

— La revedere, răspunse Goodman și întrerupse convorbirea.

— Drace! urlă Vail și formă din nou numărul.

Naomi își strecură capul pe ușă:

— Judecătorul îți transmite că-n zece minute are loc o cursă la Santa Anita, după aceea vine încoace.

— Fir-ar... alo, Tommy, tot eu sunt. Ascultă, mi-au pus în brațe un caz tare, tare fierbinte. Am nevoie de tine pentru următoarele șaizeci de zile... O să-ți dau douăzeci de mii, câte zece pe lună.

Goodman ridică receptorul.

— Douăzeci de miare pentru două luni!

— Destul ca să-ți plătești restul facultății și practica pe deasupra, asta în caz că nu vrei să lucrezi la mine, bineînțeles. Până una-alta, îmi trebuiești cu trup și suflet, zi și noapte, pentru astea două luni. Va trebui să renunți la cursuri trimestrul următor. Dacă e vreo problemă, pot vorbi cu domnul Markowitz...

— Nu e nici o problemă. Doar că nu-mi vine să renunț la un trimestru acum, spre sfârșit. Și am și examen oral peste două zile.

— Dă-l încolo. O să-l dai mai târziu. Oricum, judecătorul o să te-n-drume începând de mâine. Îți trimit un taxi peste zece minute.

De astă dată Vail puse receptorul în furcă.

— N-ai găsit încă un taxi? se răsti el la Naomi.

— L-am înduplecat doar pe Maxie. Nici el nu-i sigur că vine.

Vail apăsă pe un buton și ridică receptorul:

— Max?

— Salut, domnule Vail. Te-ai uitat azi pe fereastră?

— Nu-mi veni cu pretexte. Urcă-te în taxiul tău nenorocit, du-te la Wall Eye și culege-l pe judecător, pe urmă abate-te prin Sutton și ia-l pe Tommy. În drum, te abați pe la Ike, de unde cumperi delicatese pentru vreo zece-douăsprezece sandvișuri și ceva de băut. Te prezinți urgent încoace, cu toată încărcătura.

— Nici lanțurile nu m-ajută pe ghețaria asta!

- O sută de dolari, Max.
- Pe care spuneai să-l iau primul?

Tommy Goodman aştepta taxiul. Aşa se întâmpla întotdeauna când îl suna Marty. Goodman privea robotul telefonului, îl asculta pe Vail ţipând şi rugând, încercând să-l ignore; până la urmă vocea aceea îl hipnotiza, ademenindu-l cu promisiuni şi senzaţii tari, la fel cum şarpele-şi ademeneste prada.

Totul începuse acum opt ani, în vechea arenă de pe Twelfth Street... Cât de dor îi era de locul acela! De-atunci, vechii clădiri îi luase locul un stadion uriaş, dintre acelea cu gazon artificial, aer condiţionat şi gherete cu hamburgeri.

Dar cu opt ani în urmă, în fiecare vineri seara te puteai duce la sala de pe Twelfth Street, să simţi mirosurile autentice de transpiraţie, rom şi fum de trabuc şi să priveşti de lângă ring lupta egală a profesioniştilor, adevărat test de aptitudini, frumuseţe şi putere.

Goodman era un bărbat arătos, în ciuda cicatricelor pe care le purta cu mândrie: un nas puţin turtit, o ureche îndoită, o mână atât de vătămată, încât n-ar fi putut mângâia nici măcar o pisică fără să geamă de durere – toate acestea fiind trofee ale unui boxer profesionist. Puternica deviaţie de sept îi conferea o voce nazală, fapt care nu-l oprea ca, la nevoie, în virtutea celor 132 de puncte obţinute la testul de inteligenţă, să devină un strălucit orator, invidiat de orice aspirant la avocatură. Era cu doi ani mai tânăr decât Vail. Mai avea de parcurs trei trimestre la facultatea de drept şi un examen final, pentru a-şi împlini visul. Fără Marty Vail, n-ar fi ajuns aici.

Goodman crescuse frământat de două pasiuni: boxul şi dreptul, două profesii care, la urma urmei, nu se deosebeau prea mult una de alta. Elocinţa din sala de judecată îl fascina în aceeaşi măsură ca duritatea ringului de box. Idolii lui intraseră în legendă: Clarence Darrow, William O. Douglas, Muhammad Ali şi Sugar Ray Leonard. Fiind un băiat firav şi sărac, îşi găsise salvarea în acest sport, care-i conferise atât aureola de erou în timpul liceului, cât şi posibilitatea de a obţine o bursă pentru universitate. Odată luat bacalaureatul, deveni jucător profesionist, procurându-şi astfel banii necesari pentru facultate. Idolul său va deveni Martin Vail, care-şi făcuse deja un nume printr-o serie de procese câştigate spectaculos. De câte ori putea, Goodman asista, aşezat în primul rând, la loviturile de maestru ale lui Vail. Acesta, la rândul său un iubitor al boxului, îi descoperise obiceiul tânărului sportiv. Între ei se legă o prietenie trainică, iar Vail deveni mentorul studentului-pugilist.

Pe data de 3 februarie 1975, Goodman susţinea un meci, avându-l ca adversar pe George Trujillo, un taur musculos, greoi, al cărui unic atu era forţa de brută. Lovea ca un ciocan şi avea maxilare ca de fier.

Goodman rezistă timp de şase runde, lovind cu dreapta în nasul şi falca acelei stane de piatră care-şi spunea Giuvaierul din Tampa. În runda a şaptea, Goodman îşi adună toate forţele, hotărât să expedieze Giuvaierul la Tampa pe targă. Primul pumn îi împinse parcă articulaţiile degetelor până la încheietura mâinii. Durerea deveni insuportabilă. Continua să lovească, simţind cum, de fiecare dată, i se fărâmiţează pumnul, până când nu-i mai rămăsese decât stânga cu care să pareze şi să lovească. Mândria îl ţinea însă pe picioare. Când, după zece runde, sună gongul final, se prăbuşi zdrobit în scaun, în colţul său.

— Ce dracu' s-a întâmplat? întrebă antrenorul său, Elie Pincus, îngrijorat.

— Cred că mi-am rupt mâna dreaptă, reuși Goodman să șoptească.

Era adevărat. Ceva mai târziu, șezând pe masa din vestiar, privea împreună cu Vail cum Pincus îi tăia mânușa, descoperind o masă sângerândă, străpunsă de oase. Vail nu rezistase în fața priveliștii.

— Aștept afară, zise el și ieși, fiind urmat, după câteva minute, de Sawbones Watson, medicul arenei.

— Trebuie să-l ducem la spital, Marty. Două din articulații i s-au dislocat aproape până la cot. Dar nu vrea să meargă. Cred că-i e frică să nu-i taie mâna.

— Dă un telefon la salvare. Roagă-i să nu-și pună sirena în funcțiune, ca să nu-i audă.

— Băiatul e terminat, spuse Sawbones. N-o să mai poată lovi nici măcar o pernă cu mâna aia. Ce păcat! Tommy promitea să devină un luptător extraordinar la categoria mijlocie, rapid și deștept cum e. Ne dădea clasă, ce mai. Trebuie să afle că nu va mai intra în ring.

— Vorbesc eu cu el.

— Bine, dar ai grijă să stai departe când îi dai vestea. Nu uita că încă mai poate lovi cu stânga.

Vail se întoarse în vestiar, unde Goodman fusese bandajat; Sawbones îi administrase un calmant puternic.

— Ce-i asta? Un soi de priveghi? Întrebă Goodman moleșit.

— Sawbones zice că ești în găleată, băiete.

— Ce știe Sawbones? Dac-ar fi doctor adevărat, nu și-ar face veacul pe-aici.

Își trecu ușor degetele peste bandaj, murmurând:

— Adio, facultate de drept.

— Poate că nu. Poate că te angajez eu.

— Să fac ce?

— Investigații. Majoritatea tâmpiților ălor locali nu-și pot găsi nici pălăria dacă n-o au pe cap.

— Și vrei să dau eu târcoale pe ici-colo?

— Vreau să fii în fruntea echipei mele de investigații.

— Sigur. Și câți oameni sunt la... biroul de investigații al lui Martin Vail?

— Tu vei fi primul.

Fuseseră necesare patru ore pentru operație și punerea mâinii în ghips. Vail achită nota de plată. Două luni mai târziu, Tommy Goodman deveni șeful Biroului de Investigații „Martin Vail” – și unicul său membru. Era mai mult decât capabil. Avea o înclinație naturală pentru o astfel de muncă. În primul an câștigă treizeci și cinci de mii de dolari. Iar la începutul lui 1982, suma anuală se ridicase la cincizeci de mii. Facultatea însă dura mai mult decât se așteptase, datorită acestor telefoane, în care vocea maestrului îl atrăgea în diverse aventuri senzaționale. Cu toate aceste întreruperi, avea mai multe de învățat petrecând câteva ore în compania judecătorului și a lui Vail, decât la școală.

La salonul hipic Wall Eye McGinty, judecătorul era instalat comod într-un fotoliu, picior peste picior, ținând în poală legendarul său caiet negru. Cu pixul în mână, urmărea fascinat tabelul electronic, evaluând în minte rezultatele probabile.

— Uitați-vă la afurisitul ăla, îl bârfea McGinty în spate. Cu caietul lui negru ne-ar putea face pe toți milionari într-o săptămână.

— Sau ne-ar putea aduce la sapă de lemn, la fel de repede, spuse Larry Șchiopul, care nu se pricepea să mânuiască armele, împușcân-

du-se în picior, în timpul unei vânătări de căprioare în Pennsylvania. Dacă pune careva mâna pe caiet, trebuie să-l ucidem pe loc.

Caietul acela!

Judecătorul Jack Spalding fusese lovit de două tragedii către asfințitul vieții. Iubita sa Jenny, pe care o adorase în cei treizeci și șapte de ani de căsătorie, suferise un accident de mașină, zăcând o lună în comă înainte de a muri. A doua nenorocire și-o făcuse cu mâna lui. După dispariția soției, pasiunea lui controlată pentru cursele hipice deveni o adevărată patimă. Într-o singură lună reuși să piardă treizeci de mii de dolari pe pariuri. Reputația, ca și cariera lui distinsă riscau să se mistuie în mâinile *book-maker*-ilor.

Salvarea lui Spalding venise din partea avocaților, procurorilor, polițiștilor, ziariștilor, politicienilor, a tuturor celor care-i respectau cinstea și înțelepciunea, înțelegându-i nebunia. Astfel, cu ocazia unui dineu de binefacere, judecătorului i se înmână un plic cu suma necesară pentru plata datoriilor. Următorul pas l-au întreprins prietenii săi de la Brigada Moravuri: îi vânară pe șmecherii care profitaseră de judecător, storcându-l de bani.

Din acea seară, Spalding nu mai plasă nici un singur cent în pariuri. În schimb, în caietul său negru ținea evidența strictă a curselor, făcând pariuri imaginare. Ușurat de tensiunea banilor în joc, devenise un clarvăzător și, împletind judecata cu instinctul și experiența, în zece ani, adunase pe hârtie o avere fictivă de peste un milion de dolari.

În viața sa rămăseseră trei mari plăceri: seminariile de dimineață cu studenții de la drept, după-amiezile la Wall Eye McGinty și întrecerile cu Marty Vail, adevărate examene în care-și punea la bătaie priceperea acumulată în patruzeci și cinci de ani petrecuți în sălile de judecată.

Vail scoase un dolar de argint din buzunar, rotindu-l pe masă ca pe un titirez. Judecătorul acceptă pe loc provocarea:

— la să vedem... ai adunat aici toată gașca, pe frigul ăsta, cu drumurile impracticabile... se pare că avem de-a face cu un caz ieșit din comun...

— Cam așa ceva, răspunse Vail.

— Avem un nou client. Te-ai întâlnit cu cineva după masa de dimineață?

Vail încuviință.

— Deci, ai făcut sau ai primit o vizită neașteptată, despre care nu știai, pentru că nu mi-ai pomenit nimic. Din vizita asta te-ai ales cu un client nou. Persoana cu care te-ai întâlnit era chiar clientul? Sau îl reprezenta? Evident, având în vedere că mi-ai aruncat dolarul de argint, înseamnă că e vorba de cineva pe care-l cunosc sau de ceva care-mi e cunoscut...

Judecătorul se duse la fereastră și privi peisajul înghețat. Buzele-i murmurau neconținut. Apoi îl privi concentrat pe Vail și spuse:

— Aaron Stamper.

— De necrezut, exclamă Goodman în timp ce Vail arunca moneda în palma deschisă a judecătorului.

— Elementar, spuse Vail, dacă te gândești puțin, cine altul ar putea fi?

— Chiar îl apărăm pe puștiul care l-a aranjat pe Eminența Sa? Întrebă Goodman.

— *Suspectat* de a-l fi aranjat, îl corectă Vail.

— N-au așteptat mult ora scadenței, constată judecătorul.

Destinul le-a pus-o pe tavă.

— Ce vrei să spui? întrebă Naomi.

— E timpul să plătesc pentru cazul Pinero, zise Vail. Primesc în dar un client pe care trebuie să-l împing în scaunul electric. Ei bine, le arătăm noi.

— Cum ai de gând s-o faci? se interesă Naomi.

— Prin forța dreptății! zise judecătorul râzând.

În timp ce făceau sandvișuri, sună telefonul. Naomi merse în camera alăturată, mormăi ceva în receptor, închise și reveni în birou.

— Dorești să afli cine-ți va fi adversarul?

Cu toții o privire curioși.

— Jane Venable.

— Imposibil! exclamă Vail. La sfârșitul lunii se mută la o firmă particulară de lux. Are deja preaviz.

— După câte se pare, a făcut o mică excepție. Era un informator de-al meu la telefon.

— Toți folosesc momentul ăsta ca să-și achite polițele, conchise judecătorul.

— Măgarii! oftă Vail cu un zâmbet obosit.

Se strânseseră în jurul mesei. Vail nu se-atinse de mâncare. Se plimba prin cameră, cu bluza scoasă din pantaloni. În timp ce vorbea, biciuia aerul cu o riglă.

— Au nevoie de un singur lucru pentru a fi siguri de victorie.

— Ce le lipsește? întrebă Naomi.

— Mobilul. Au tot ce le trebuie, amprente, poze, filme, dar n-au un mobil care să lege cazul.

— De ce nu? interveni Goodman. A avut cuțitul în mână, a fost în casă, s-a ascuns în confesional. Ce mai vrei?

— Natura crimei, Tommy. Juriul va dori să afle *de ce*. Când vor vedea copilul acela, vor voi să știe ce l-a împins să comită o asemenea faptă. Pun rămășag pe Volkswagenul tău că Venable l-a pus pe Stenner să tragă din greu pentru chestia asta.

Judecătorul tăcea. Mușca liniștit din sandvișul cu pastramă și sorbea sifon, urmărindu-l pe Vail.

— Și dacă nu vor găsi nici un mobil?

— Vor fabrica unul.

— Și-atunci ce facem? întrebă Goodman.

— Îl găsim înaintea lor. În felul ăsta ne vom putea pune la punct tactica de luptă. Nu-i așa, judecătorule?

— Fără un mobil solid nu-l vor putea executa. Se va alege poate cu închisoare pe viață, dar nu cu scaunul electric. Așa că, povestește-ne despre clientul tău, Martin.

— N-o să mă credeți, spuse el.

— De ce, e nebun? întrebă Tommy.

— Se poartă la fel de normal ca oricine din camera asta.

— Ceea ce nu-nseamnă mare lucru, remarcă judecătorul.

— Vă spun, e cel mai drăguț băiat pe care l-am întâlnit vreodată. Arată ca un înger. Dacă ar avea șase ani, ar putea trece drept Shirley Temple.

— Are aureolă? întrebă judecătorul sarcastic.

— Am stat de vorbă cu o călugăriță de la Sfânta Ecaterina. Știți cum mi l-a descris? Generos, săritor, inimos...

— „Curajos și respectuos"... Păi, ăsta-i crezul Boy Scout-ului, completă Tommy. Are cumva și o insignă de merit?

— Nu ești nostim deloc. Vreți să m-ascultați, sau nu?

— Țț-țț-țț, făcu Naomi.

— Am petrecut treizeci de minute cu puștiul. Vă redau prima impresie, bine? Provine din Kentucky, un loc numit Crikside.

— *Crikside?*

— Da. Se cheamă așa, pentru că e în apropierea unui râu.
— Splendid, mormăi Goodman. Parcă mă și văd acolo.
— Așa e, Tommy. E la o oră distanță dinspre Lexington, spre sud, lângă o localitate, Drip Rock.
— Aha, Drip Rock. De ce n-ai spus de la început?
— Băiatul zicea că așezarea lui nu-i trecută pe nici o hartă, dar că oricine din Drip Rock te poate îndruma fără probleme.
— Și cine dracu' o să mă-ndrume spre Drip Rock?
Naomi aduse un atlas uriaș. Îl deschise și descoperi autostrada care ducea la sud de Lexington.
— Am găsit. Drip Rock se află la nord de Kerby Knob și la sud de Muntele Zion.
— Nemaipomenit, zise Goodman, și, bineînțeles, pe vremea asta e îngropată sub cinci metri de zăpadă. Cum ajung acolo?
— Găsești tu o soluție, îi răspunse Vail. Vreau să aflu cât mai multe despre Aaron Stamper, din ziua în care s-a născut, până în clipa în care a fost găsit în confesional. Vreau să știu unde-a crescut, cum îi erau părinții, cum s-a descurcat la școală, cine-i erau prietenii, ce citea, ce muzică-i plăcea. Vreau să știu cum gândește, ce ciudățenii are, când s-a culcat prima dată cu o fată... Vreau să știu tot. Asta-i treaba ta, Tommy. Ia avionul până la Lexington, acolo închiriază o mașină și du-te cât mai repede la fața locului. Asta va fi punctul de pornire. Dar mai întâi află ce poți de-aici. Du-te la Savior House și pe Region Street.
— Bine.
— Judecătorule, tu te ocupi de lege. Avem nevoie de un istoric al cazurilor de crimă prin mutilare, prin înjunghiere, din motive religioase, de sex, tiranie, vârstă, demență. Vreau să-i azvârl argumentele lui Shoat atât de rapid și de tare, încât să cadă de pe scaun încercând să le prindă. Găsește-mi *orice* s-ar putea aplica în cazul nostru. Naomi, apelează la sursele tale de informații din domeniul asigurărilor. Acolo au statistici despre tot, poate putem folosi ceva.
— Asta va fi sarcina mea? întrebă Naomi.
— Asta, plus dosarele, rapoartele, autopsia, zvonurile. Ia-ți pușca și pleacă la vânătoare după informații. Trebuie să aflăm ce pun la cale Stenner și Venable. Ei ne vor da doar datele pe care le cerem, nu și pe cele care apar fără știrea noastră. Așa că adulmecă, ține-ți urechile pâlnie și află tot ceea ce crezi că ne-ar putea folosi. Fă rost de cât mai multe informații despre Rushman. Tommy, uite o citație. Te va ajuta să pătrunzi în apartamentul lui Rushman. Stenner era încă acolo azi, jucându-se de-a tăiatul și lipitul. Vei merge acolo când te-ntorci din Kentucky. Până atunci vom avea acces la rapoartele lui și la pozele cu probe materiale.
Vail împinse dosarele și scrisorile, eliberându-și un colț de birou. Scoase o agendă, pe care desenă o schemă sumară.
— Apartamentul e la etajul al doilea. Asta e dormitorul. Aici e baia. Aici holul, bucătăria. Scările pornesc de la bucătărie. Asta e ușa de serviciu și coridorul către biserică.
— În regulă. Ce ți-a povestit Shirley Temple?
Vail respiră adânc.
— Haideți să-ncheiem un pact: să presupunem, deocamdată, că e nevinovat. Sunteți de acord?
Toți încuviințară.
— Bun. Asta e versiunea lui Aaron: mi-a spus că era în cameră când episcopul a fost atacat, dar n-a văzut practic nimic. A auzit în schimb multe bufnituri, mobile răsturnate, gemete. Imaginea pe care și-o amintește este cea a lui Rushman mort, pe jos, inelul și cuțitul

zăcând lângă cadavru. Așa că și-a pus inelul pe deget, a luat cuțitul și a fugit.

— Și-a pus inelul? Întrebă uimită Naomi.

— Lasă-mă să termin. Vail luă un creion, urmând cu el traseul lui Stamper pe schema desenată. Jos a auzit zgomot, așa că a ieșit pe ușa din dos, coborând scara de lemn. Numai că pe alee a văzut mașina poliției. A intrat înapoi pe ușa asta, a fugit în biserică prin coridor și s-a ascuns într-un confesional.

Goodman izbucni în râs:

— Povestea asta-i o baligă curată, Marty, să-mi scuzi franceza, în caz că am folosit o expresie franțuzească.

— Pe deasupra este și o declarație incompletă, spuse judecătorul. E de-a dreptul ridicol! De ce să fi luat cuțitul? De ce și-a pus inelul? Cum s-a murdărit de sânge? De ce-a făcut toate astea, în loc să cheme pur și simplu poliția?

— Era speriat. A intrat în panică.

— Pe dracu'! exclamă Tommy. Dacă intri în proces cu povestea asta, Shoat o să-ți arunce ciocanul în cap.

— E un băiat deștept. De ce-ar inventa o poveste idioată?

— Păi n-a inventat nimic, spuse judecătorul. Dar a omis un detaliu mărunț: e/l-a ciopârțit pe Eminența Sa.

— Parcă ne-am înțeles că e nevinovat, îți amintești?

— Eu nu-mi mai amintesc, replică Goodman sec.

— Există vreun mobil până acum? Întrebă Naomi.

— Încă nu. Susține că era prieten cu episcopul.

— Ei bine, dacă nu el a ucis, fiind totuși acolo, atunci cine-a comis crima? Întrebă judecătorul.

— Nu vrea să spună.

— De ce naiba?

— Se teme de ucigaș.

Tommy scutură energic din cap:

— Povestea nu stă în picioare.

— Dar e povestea lui, replică judecătorul privind în tavan.

— Ce-nseamnă asta?

— Înseamnă că suntem nevoiți s-o înghițim până vom avea cu ce s-o înlocuim, răspunse Vail. Cu asta mă ocup eu. Trebuie mai întâi să-i câștig încrederea, iar apoi să-i intru pe sub piele, ca să aflăm ce s-a întâmplat în seara cu pricina. După aceea, trebuie să folosim tot ceea ce aflăm în avantajul nostru. Mai avem nevoie de ceva.

— De un psihiatru, completă judecătorul.

— Exact. Și nu de un babalâc ramolit de la Daisyland; de-acolo își vor alege ei unul pentru examenul psihiatric.

— Și dacă nu vor face un examen psihiatric?

— Îl vom cere noi, la trimiterea în judecată. Vom cere, de asemenea, ca băiatul să fie transferat la Daisyland, la adăpost de opinia publică. Nu dați nici o relație presei. Sper ca Venable și echipa ei să fie prea ocupați pentru a fabrica știri. Poate că zvonurile se vor potoli.

— Puțin probabil, răspunse judecătorul. Cu toate acestea, sunt de acord să-l luăm din văzul lumii.

Vail străbătea din nou camera, plesnindu-se cu rigla peste palmă:

— Ne trebuie cineva tânăr, ager, cu idei noi. Cineva care să-i lovească unde nu se-așteaptă. Să-i aducă în stare să-l dezgroape pe Freud pentru a dovedi că Stamper e sănătos la cap.

— Și noi susținem că n-ar fi?

— Noi susținem că s-ar putea să nu fie. Între noi fie vorba, cea mai bună soluție la ora actuală este pledoaria pentru iresponsabilitate psihică. Ei știu asta, drept care vor încerca să ne dejoace de la-nceput planul.

— Dă-mi voie să-ți găsesc psihiatrul potrivit, se oferi judecătorul. Am câțiva prieteni la universitate. Îi voi ruga să-mi recomande pe cineva potrivit, care să găsească lacunele mentale, în timp ce eu le găsesc pe cele legale.

— Cineva care să poată dovedi că puștiul e mai nebun decât se zice despre un nebun de legat, spuse Tommy.

— Evident și asta, zâmbi cu subînțeles judecătorul.

UNSPREZECE

În zori, vremea se încălzise, astfel că, pe la ora nouă dimineața, gheața de pe străzi se prefăcuse în noroi. Mașinile mergeau totuși precaut, lanțurile roților izbind ritmic asfaltul. Era un zgomot familiar iernii. În drum spre tribunal, Vail sărea peste bălți, încercând să evite în același timp zonele noroioase.

Pătrunse în tribunal, ținând strâns pachetul pe care-l aducea de la circumscripția de poliție. Deschise câteva uși, în căutarea unei săli libere. Cea pe care o găsi îi era bine cunoscută, aici dezbătuse cu succes vreo douăsprezece cazuri. Merse la masa rezervată avocatului și deschise avid plicul gros trimis de Stenner.

Raportul autopsiei era destul de înfricoșător, dar fotografiile erau un adevărat coșmar. Gura i se usca pe măsură ce le parcurgea încet, așezându-le una câte una alături, cu fața în jos. Erau în număr de douăzeci. Ca orice studiu grafic polițienesc, erau lipsite de simț artistic, reprezentând în schimb cu fidelitate climatul sangvinar al crimei și umilința la care era supus corpul omenesc. Pornografice prin detalii și obscene prin conținut, pozele erau catalogate pe grupuri: studii de ansamblu, reflectând atmosfera respingătoare; detalii în mărime naturală, apoi prim-planuri. Vail își imagina cu ușurință figurile îngrozite ale membrilor juriului, privind una câte una pozele oribile.

Când termină, puse la loc pozele în plic și frunzări transcrierea unaia din cele două interogatorii întreprinse de Stenner și de Turner. Primul durase de la douăsprezece fără șaisprezece minute până la unu și douăzeci și șase, în noaptea crimei; cel de-a doilea, între șase și patru minute și șapte și douăsprezece minute, dimineața, a doua zi. Nu fusese încă transcris, dar în pachet existau înregistrări audio ale ambelor interogatorii. Erau, de asemenea, mostre de amprente, ca și un raport judiciar cu adnotația „Raport inițial. Urmează altele”. Era, cu totul, o cantitate impresionantă de muncă, pentru scurta perioadă în care fusese realizată. Din transcriere reieșea că Aaron Stampler le prezentase de două ori detectivilor versiunea redată lui Vail, în două ocazii, timp de două ore și cincizeci și trei de minute. Precis că la ora asta, la biroul procuraturii districtului se râdea deja în hohote de toată povestea.

Pentru a-și înlătura imaginile înfiorătoare din minte, Vail începu să traverseze sala cu pași mari. Pentru el, legea era în același timp religie și întrecere, tribunalul fiindu-i templu și arenă totodată. Aici simțea cu adevărat că trăiește. Aici i se descătușau mintea și energia, încununându-l cu laurii învingătorului.

Ușa sălii se întredeschise, iar prin fantă se ivi capul lui Goodman. Pierdut în lumea lui, Vail se gândea la Aaron Stampler. Să fi putut comite băiatul ăsta cuminte și simplu o asemenea crimă? Părea absolut imposibil. Era agil și îndemânatic, dar, de asemenea, necioplit, având firea naturală a muntenilor. Cu toate că nu era naiv, manifesta un interes ciudat față de acuzațiile aduse. Acest fapt constituia unul din testele de inocență ale lui Vail: absența fricii. În mintea lui Aaron nu

exista pedeapsa, deoarece nu exista nici sentimentul de vinovăție. Totuși, ce se întâmplase în noaptea aceea? Era cu puțință ca declarațiile lui Stamper să fie adevărate? Dacă da, atunci cum putea Vail s-o dovedească?

— Alo, ce se petrece aici? Întrebă Goodman.

— Un moment de reculegere. Poftim în arenă.

— Ți-am adus niște cafea.

Goodman puse pe masă o pungă cu două cești de cafea și două gogoși.

— Perfect. Ia o înghițitură bună și stai jos înainte de-a te uita la pozele astea!

— Sunt chiar așa urâte?

— Vin direct din iad.

Vail se așeză pe colțul mesei. În timp ce mânca, îl privea pe Goodman cum răsfoiește încet catalogul groazei, scoțând din când în când câte-un „Vai!” sau „Doamne ferește!”

— Când le va vedea juriul, Stamper va fi un om mort, constată Goodman într-un târziu.

— Poate că da, poate că nu.

— Sunt de-a dreptul incendiare. Ne pot aduce prejudicii grave.

Cum să le folosim în favoarea noastră?

— Crezi că un om sănătos putea face una ca asta?

— Deci, ne axăm pledoaria pe ideea că e nebun?

— E tot ce putem face.

— Înseamnă că-l declari pe Stamper vinovat?

— Nu neapărat. În cazul în care nu-i putem dovedi inocența, doar afirmația că e nebun l-ar putea scăpa de execuție.

— Vasăzică, cum pledăm mâine dimineață?

— Susținem că e nevinovat.

Tommy Goodman își îndreptă Volkswagenul jerpelit în direcția Lakeview, pe Crosstown Boulevard. Savior House se zărea deja, pe dreapta. Coti pe Banner Street și parcă lângă vechea clădire a fostului liceu. Fără a opri motorul, rămase nemișcat, năpădit de amintiri.

Liceul „Franklin Roosevelt” în ziua bacalaureatului, anul 1973. Fusese printre cei numiți „hippies afurisiți cu plete”, cărora primarul refuza să le înmâneze diplomele dacă nu se tundeau. Și astfel, treizeci și doi de băieți asistaseră la întreaga ceremonie cu părul îndesat sub toca de gală, acoperindu-și buzele cu o mână, în timp ce un veteran infirm din războiul din Vietnam, numit Robbie DeHaviland, absolvent al liceului, înmâna diplomele.

Pe la jumătatea discursului, spre stupoarea tuturor, DeHaviland își descărcase deodată sufletul împovărat asupra primarului, a directorului liceului, a autorităților orașului, statului și guvernului american.

„Ce s-a întâmplat cu libertatea din țara asta?” – strigase el furios. „Nu mi-am lăsat jumătate din corp în iadul acela împuțit, ca să văd aici oficialitățile alese călcându-ne drepturile în picioare. Unde e libertatea cuvântului? Dar libertatea opiniei? Pentru ce dracu' luptăm? Dacă urâți ca și mine războiul ăsta, spuneți-o pe față! Dacă părul lung e o manifestare a sentimentelor voastre, lăsați-l să vă crească până la fund! Voi, care ați obținut bacalaureatul și vă pregătiți să porniți în viață, primiți azi diplomele. Iar dacă primarul și directorul acestui liceu nu vi le înmânează, le sugerez să îngenuncheze în cel mai apropiat cimitir al veteranilor, să le sărute moaștele la toți!”

Adunarea înnebunise, iar directorul Joe Leady fusese nevoit să împartă toate diplomele. Ajuns pe podium, fiecare din cei treizeci și

doi de protestatari își scosese toca, aruncând-o în mulțime și lăsându-și pletele libere.

Fusese o zi măreață atunci, pe 2 iunie 1973.

Mai târziu se descoperise că DeHaviland fusese atât de beat când ținuse discursul, încât a doua zi nu-și mai amintea nimic. Nimeni nu-și putea închipui pe atunci că în curând, înainte de terminarea războiului, liceul se va desființa.

Goodman admiră melancolic vechea clădire, acum renovată, zugrăvită în culorile curcubeului. Era una din realizările episcopului Rushman, care strânsese fondurile necesare pentru refacerea așezământului și transformarea sa într-un internat pentru tineri fugari și reabilitați. Însă pentru a realiza un proiect atât de complex, Sfântul din Lakeview Drive avusese nevoie de-o adevărată avere.

Poate că locul acela era Savior House pentru defunctul prelat. Pentru Goodman, rămânea însă Liceul „Franklin Roosevelt”, liceul *lui* pentru totdeauna.

Ieși din mașină, traversă terenul de sport, intră pe ușa din spate și o porni pe hol. Interiorul era rece și curat. Nu se-auzeau țipete, nici pașii copiilor grăbindu-se la clasă. Vestiarele dispăruseră. Vechile uși cu geam fuseseră înlocuite. Laboratorul de fizică era acum camera pentru privit la televizor.

O fată tânără îl scoase din visare:

— Vă pot ajuta cu ceva?

Goodman se întoarse spre interlocutoarea sa: o puștoaică drăguță, în vârstă de cel mult șaisprezece ani, cu părul strâns într-o coadă de cal.

— Am făcut liceul aici, spuse el.

— Nu știam că a fost vreodată liceu. De fapt, nici nu m-am gândit c-ar fi putut fi altceva decât Savior House.

— Află că a fost un liceu extraordinar. Cred că ar trebui să fiu recunoscător că i s-a găsit o utilizare și n-a fost lăsat în ruină.

— Ați venit doar în vizită sau căutați pe cineva?

— Vreau să vorbesc cu responsabilul internatului.

— Surorile sunt la rugăciune. Dar vă pot ajuta eu. Sunt monitoare de sală. Mă numesc Maggie.

— Ha-ha, monitoare... e plăcut să aflu că au mai rămas măcar obiceiuri de pe vremea mea. Maggie, îl cunoști pe Aaron Stampler?

Întrebarea o surprinse. Se retrase un pas, uitându-se înapoi, ca și când ar fi fost pândită.

— Doar nu sunteți de la poliție, răspunse suspicioasă. Au mai fost o dată aici.

„Drăguțul de Stenner, primul peste tot”, se gândi Goodman.

— Nu, spuse el. Eu lucrez pentru avocatul care-l va apăra pe Aaron. Aș dori să stau de vorbă cu prietenii lui, să aflu ce fel de om este.

— Păi, îl cunoșteam cu toții. Aici ne știm cu toții între noi.

— Îl *cunoșteți*?

— Ah, am vrut să spun...

— E în regulă. Știu ce-ai vrut să spui. A fost o lovitură pentru toată lumea.

— Aaron era un băiat drăguț, continuă ea, folosind tot timpul trecutului. Foarte deștept. Destul de liniștit. S-a mutat de aici acum două luni.

— Da? Unde a plecat?

— Se simțea jenat pentru că trăia cu Linda. S-a dus undeva, în vestul orașului.

— Linda și mai cum?

— Aici nu folosim numele de familie, știți? Nu e elegant să-ntrebi pe cineva care-i este al doilea nume.

— Mulțumesc pentru observație. N-aș vrea să fiu grosolan.

Fata râse cu poftă, apoi spuse:

— Haideți cu mine, să-i cunoașteți pe câțiva din grup. Dacă nu vor dori să vă vorbească, vor pleca sau vă vor spune s-o lăsați baltă.

În următoarea jumătate de oră, Goodman nu află mare lucru. În sala de mese erau vreo douăzeci de copii, manifestând, fără excepție, contrariere la adresa crimei. Consensul în legătură cu Aaron era: un băiat inteligent și prietenos, cu un temperament normal. Îi plăceau muzica, filmele și avea o prietenă pe nume Linda, care plecase cu el de la Savior House. Utilizând un cod special de stenografie, pe care și-l perfecționase în timp, Goodman lua notițe într-un carnețel care-i devenise biblie.

De ce a plecat?

Toată lumea pleca odată și-odată.

Unde era Linda acum?

Nimeni n-o văzuse după seara crimei.

Îl considerau pe Stampler ucigaș?

Așa scriu ziarele.

De ce a făcut-o?

Nimeni n-avea idee.

Se-nțelegea bine cu episcopul?

Toată lumea era de acord că Aaron fusese favoritul său în această comunitate de copii pierduți.

Cine-i erau cei mai apropiați prieteni?

N-avea prieteni apropiați. Era cam singuratic.

— Cred că Billy Jordan s-ar putea numi „prieten apropiat”, spuse Maggie. El și cu alți ministranți.

— Aaron era ministrant?

— Nu tocmai, spuse un băiat. Se pregătea pentru asta. Dar, oricum, episcopul îl trata ca și pe ceilalți.

— Ceilalți?

— Ceilalți ministranți. Era ca un fel de club privat. Episcopul obișnuia să filmeze slujbele, apoi îi puneă să le vadă la televizor, ca să-și dea seama unde-au greșit.

— Și pe el, nu-i așa?

— Poftim?

— Și tipul pentru care lucrez eu are mania să-nregistreze totul pe video. Cât despre mine, mă bazez pe carnețelul ăsta-minune.

— Mă tem că nu v-am fost de mare ajutor, spuse Maggie.

Reveniți pe seară, când se-ntorc majoritatea copiilor. Poate să știe cineva mai multe.

— Am să revin curând, răspunse el.

Ieșind din clădire, se opri puțin pe terenul de sport, amintindu-și iar de trecut. Aici trecuse în lumea adulților, în locul acesta care adăpostea acum tineri fugari, drogați și respinși de părinți. În ciuda coloritului vesel și a aerului de familie, Goodman nu simțea aici decât nostalgie și tristețe.

Absorbit de gânduri, nu observă figura răvășită care-l urmărea cu ochi înspăimântători de la o fereastră a etajului al treilea.

Jane Venable își ridică surprinsă capul, văzându-l pe Vail prin perețele de sticlă. Presupuse că musafirul venise la Yancey, dar își dădu imediat seama că se-ndrepta spre biroul ei.

Se opri la ușa cubului ei de sticlă și bătu în geam, sesizând un gest de invitație cu mâna.

— Doamne! exclamă ea. Nu există nici un loc privat în orașul ăsta?

— E doar o vizită de politețe, ca între prieteni, doamnă procuror, răspunse Vail.

— Sigur. Unde-ți sunt ghimpii înveninați?

— Mă gândeam ca, de data asta, să tratăm problema într-un mod civilizat.

— Tu nu cunoști noțiunea de „civilizat”, Vail. Oricum, sunt ocupată. Ce te aduce în sălașul leului?

— Leoaica.

— Aha. Dă-mi voie să-ți mărturisesc ceva, Vail. N-am încredere în tine. Mă-ngrijorează însăși ideea că umbli liber prin *clădirea asta*, nu mai pomenesc de biroul meu.

Cum invitația de a lua loc întârzia, Vail se așează pe colțul biroului, jucându-se cu un teanc de scrisori.

— Ce vrei? Întrebă Jane smulgându-i teancul din mână. Ai venit doar să mă hărțuiești?

— Iată ce poate gândi o minte bănuitoare. Am trecut pe-aici pentru o mică discuție înaintea audierii de mâine și uite ce pățesc! Voiam doar să mă asigur că amândoi cunoaștem regulile jocului.

— Shoaht hotărăște regulile.

— Ascultă, am primit cazul ăsta *ieri*. Mă gândeam că putem sta puțin de vorbă.

Ochii ei se îngustară. Se rezemă de spătarul scaunului, mușcând din radiera creionului.

— Bine. Îți spun care sunt regulile: se exclud negocierile privind pledoaria, ideea că ar fi nebun, transferul la altă instanță și reducerea sentinței. Trebuie să-l zdrobim pe băiatul ăsta. Ai vreo întrebare?

— Nu, informațiile tale mi-au completat destul peisajul.

Jane deveni malițioasă:

— Ai văzut pozele?

— Un material incendiar.

— Incendiar pe fundul meu.

— Și ce fund!

— Sunt perfect admisibile în instanță, îi tăie Jane vorba. Arată natura atroce a crimei. Brutalitatea...

— Să nu folosești cuvântul „atroce”. Jumătate de juriu nu va ști ce-i aia.

— Bine, am înțeles. Vrei să ne batem pentru poze? O vom face la timpul potrivit.

— La drept vorbind, pozele astea ar putea fi un argument solid pentru a dovedi că e nebun. Nici un om întreg la minte n-ar putea...

— Am stat o oră de vorbă cu Stamplere, până ai apărut tu.

— Și chiar crezi că el a făcut-o?

— Chiar *știi* că el a făcut-o. E la fel de sănătos ca noi doi.

— Ceea ce nu spune prea multe. Oricum, putea fi un acces de nebunie temporară.

— Nu vreau să discut cazul ăsta cu tine, Vail. Nu înainte de-a fi în sala de judecată, în fața judecătorului. Vei avea acces la toate datele oficiale. În rest, nici o vorbă în plus.

— N-am venit să spionez.

— Cred și eu. Pentru asta o plătești pe doamna aceea drăguță. Cum o cheamă?

— Naomi Chance.

— Unde a lucrat înainte de a o angaja tu? La CIA?

— Vrea doar să se asigure că vom primi orice informație la care avem dreptul.

— N-am de gând să te păgubesc, avocatule. Așa că nu vei avea motive să te plângi de joc neloial în proces.

— Dar faptul că Shoaht mi-a acordat doar cincizeci și opt de zile

pentru a pregăti acest proces, nu crezi că-i un joc neloial?

— Problema asta o lămurești cu domnul judecător.

— Într-o lună, de-abia se va găsi un juriu.

— Ei bine, atunci vom pierde o lună și gata. Te-am avertizat, nu ne târguim. Băiatul tău e la fel de vinovat ca Iuda.

— Hristos l-a iertat pe Iuda, remarcă Vail zâmbind.

— Din nefericire pentru tine, Shoat nu e Hristos.

— Așadar, nu ne facem concesii.

— Să fim serioși, tu ai făcut vreodată concesii?

— Deci, jucăm dur.

— Și fără a lua prizonieri, toarse Jane satisfăcută.

Ieșind din birouașul lui Venable, Vail se opri la un telefon din biroul mare și formă un număr. Răspunse centralista.

— Domnișoara Chance v-a lăsat un mesaj: „A sunat judecătorul. Ne-a făcut rost de un psihiatru. Numele: dr. M. B. Arrington; urmează să sosească mâine. Celebru. Și-a petrecut ultimii trei ani cercetând subiecții cu comportament aberant. Ne vedem mai târziu. Naomi.” Ați înțeles ceva?

— Cred că da. Mulțumesc.

Vail se gândi la dr. M. B. Arrington. Un nume de origine pur americană. De ce n-o fi găsit judecătorul pe cineva numit Stenner, sau Freudmetz, ceva cu rezonanță germană ori vieneză? Doctorii străini au mai mare impact asupra unui juriu decât cei crescuți acasă. Nu-i rămânea decât speranța că acest bătrân Doc Arrington va ține piept asalturilor nemiloasei inchizitoare Jane Venable.

Toate vasele care aduceau hârtie din fabricile aflate în Minnesota și Wisconsin, cherestea din pădurile situate în Michigan, chimicale, fier și cărbune din New York și Pennsylvania înfruntau viscolul iernii și arșița verii, descărcându-și poverile pe întinderea docurilor și a depozitelor, zonă cunoscută sub numele de Region.

Region Street era un șir de depozite abandonate, formând un fel de tampon între întinderea de docuri numite Region și oraș. Părăsite de proprietari, ca și băncile care le moșteniseră, clădirile fuseseră condamnate la demolare. Dar cum buldozerele progresului erau ocupate să dărâme alte zone, aceste cuburi jalnice de cărămidă deveniseră aziluri de noapte pentru oropsiții soartei. În interiorul pereților lipsiți de ferestre ai clădirilor, pe care locuitorii le numeau Caverne, mulți dintre săracii orașului își construiseră domiciliile. De obicei, erau formate din lăzi mari de lemn în chip de camere, adunate între ele, pentru a forma apartamente, numite de locuitori standere. Podelele de beton și pereții de cărămidă compromiteau protecția contra vântului și a zăpezii, creând un mediu umed și rece, care combătea puțină căldură obținută în coșciugele acelea înecate în întuneric. Cum nu existau nici instalații sanitare, nici vreun mijloc de colectare a gunoaielor, cavernele miroseau a mâncare stricăță, a corpuri nespălate și a fecale. Prin zidurile oarbe răzbătea ecoul mizeriei umane: accese de tuse, strănuturi, spasme de vomă. Goodman încercă să-și imagineze cum arăta această împărăție a gunoaielor în timpul verii. Nu reuși.

Rătăci printre standerele împrăștiate, cu lanterna aprinsă, încercând să-l detecteze pe Stampler. În prima cavernă nu găsisese nimic. Intrând într-a doua, în lumina lanternei apăru un om. Era, de fapt, o epavă umană, cu fața brăzdată de riduri adânci, cu bărbia ascunsă de o încâlcitură cenușie în chip de barbă, cu ochii răvășiți de degradare și viciu.

— Ce vrei? întrebă el cu o voce spartă de bătrânețe și tăcere în-

delungată.

— Caut un stander.

— Al cui?

— Aaron Stamper. Un băiat tânăr, arătos...

— Rahat, îl cunosc, știu totul despre el, răspunse omul, accentuând de fiecare dată pronumele care-l desemna pe Aaron.

— Ce știi?

— L-a omorât pe preot. Știe toată lumea. Știrile umblă repede în caverne.

Hârâitul lui vru să treacă drept râs.

— Care e locuința lui? întrebă Goodman. Vreau doar să arunc o privire.

— Ești rudă cu el?

— Sunt unchiul lui, minți Goodman.

— Rahat.

Goodman scoase o bancnotă de cinci dolari, pe care o ținu în raza lanternei.

— Care e?

Bătrânul ochi bancnota, iar buzele începură să i se miște, de parcă ar fi încercat să înghită ceva. Întinse o mână jengoasă și crăpată. Goodman strânse bancnota în pumn:

— Arată-mi mai întâi.

— Rahat.

Bătrânul se deplasă cu greu printre bucăți de carton și beton, oprindu-se în dreptul unei caverne. Standerul era construit din placaje de lemn, într-o simetrie ce atesta că fusese structurat cu grijă și cu un simț practic deosebit. Ușa improvizată era căscată, iar broasca zăcea ruptă pe jos.

— Nu le-a trebuit mult să o distrugă.

— A omorât un preot, îngăimă prăpăditul.

— Ține, spuse Goodman, întinzându-i hârtia. Du-te și cumpără-ți un Cadillac.

— Gaură de cur! spuse bătrânul dispărând în noapte.

Goodman pătrunse în stander. Fusese golit de toate obiectele indispensabile vieții în caverne: păaturi, saltele, lumânări. Locuința lui Aaron Stamper era formată din două încăperi. Cea de-a doua, construită din trei lăzi de ambalat frigidere, era un fel de dulap. Pe un perete rămăsese un diblu: probabil pentru atârnat hainele. Era limpede că Aaron pusese multă râvnă și mândrie în munca lui; cu toate acestea, standerul fusese devastat în doar câteva minute.

Goodman își plimbă lanterna pe pereții camerei principale. Pe jos erau împrăștiate vreo zece cărți broșate, lipsite de interes pentru cei ce jefuiseră locuința. Concentrat în cercetare, Goodman nu observă umbra din spatele lui. În timp ce citea titlurile cărților, auzi un zgomot, un pas pe beton ori o răsuflare ușoară. În clipa în care se întoarse, primi o lovitură puternică în falcă. Era dată la nimereală, din cauza întunericii și a mișcării lui Goodman, dar reuși să-l descumpănească. Acesta încercă să-și caute agresorul cu raza lanternei, dar o altă lovitură i-o aruncă în partea opusă a camerei. Agresorul bâjbâia acum în semiobscuritate, împiedicându-se de cărți. Intuind direcția zgomotelor, Goodman se aruncă într-acolo, cuprinzându-l cu ambele brațe. Îl răsuci spre dreapta, îi făcu vânt spre pumnul lui stâng, cu care însă rată lovitura. În timp ce încerca să repete mișcarea, silueta întunecată plonjă cu capul în pieptul său, lovindu-l apoi cu umărul în stomac. Amândoi își pierdură echilibrul, izbindu-se de placajul pereților, care cedă, proiectându-i în beznă cavernei. Goodman căută orbește, apucă o ureche de care atârna un cercel și trase cu putere de lob. Agresorul urlă de durere și se

îndepărtă. Dezorientat de obscuritate, speriat, Goodman rămase nemișcat. Auzi în sfârșit pași alergând, pierzându-se în noaptea cavernelor.

Bâjbâi drumul înapoi, spre bârlogul lui Aaron, găsi lanterna și-și desfăcu pumnul: în palma însângărată se afla un cerclă de argint în formă de lacrimă, de care atârna o bucățică de carne.

Adună cărțile broșate și se îndreptă spre lumea celor vii.

DOISPREZECE

Limuzina neagră înainta încet pe Division Street, făcându-și loc în traficul aglomerat. Coti la dreapta, spre piața tribunalului. Acolo, la baza treptelor, un grup de vreo zece ziariști și patru care de televiziune, printre care unul de la canalul CNN, așteptau cu nerăbdare sosirea criminalului deja notoriu. Stampler stătea pe bancheta din spate a limuzinei, cu cătușe la mâini și lanțuri la picioare. Purta un costum albastru- închis, cămașă albă, cravată vișinie și o pereche de mocasini cu jumătate de număr mai mari, în care îndesase ziare. Era încadrat de Vail și de șeful poliției din oraș. În față ședea doi polițiști, dintre care unul conducea mașina.

— Da' știu că ești celebru, puștiule, nu glumă, constată șeful poliției.

— Mda, „Marele Circ"... zise Vail disprețuitor. Fii atent, Aaron, iată ce va urma...

— Știu ce este aceea o trimitere în judecată, domnule Vail. Noi vom intra în sala de judecată, unde procurorul va citi acuzația împotriva mea.

— Așa este. Te va acuza de omor deosebit de grav.

— Da, domnule.

— Asta-nseamnă, că vor urmări să-ți dea pedeapsa capitală.

— Mi-a spus gardianul.

— S-a grăbit să-ți dea vestea cea bună, nu?

Aaron zâmbi:

— Bănuiesc că da.

— Să știi că am fi putut intra prin spate, evitând bălciul ăsta. Dar cred că e vremea să te arăți presei. Sunt convins că toți se așteaptă să vadă un Dracula. Le vom oferi o mică surpriză.

— Vă mulțumesc pentru costum și pentru celelalte.

— A trebuit să ghicesc lungimea pantalonilor.

— Îmi vin la fix. N-am avut nișodată un costum așa de bun.

— Arăți bine, Aaron. Vreau să arăți destins, dar nu chiar cu zâmbetul pe buze. Te vor sâcăi, îți vor băga microfoane sub nas, te vor asalta cu tot felul de întrebări. Ignoră-i. Nu suflă o vorbă. O să trecem cu bine, vei vedea.

— Da, domnule.

— Acum nu ți se va cere să depui vreo mărturie. Dacă judecătorul îți va pune vreo întrebare, mă lași pe mine să răspund.

— Eu să nu-i spun nimic?

— Nici un cuvânt. Pe toată durata audierii vreau să rămâi mut ca peștele.

Vail își petrecuse după-amiaza precedentă în biblioteca juridică a orașului, în căutare de cazuri care să-i sprijine cererile pe care intenționa să le prezinte judecătorului. În una din ele plănuia să respingă utilizarea în proces a fotografiilor legiste, care ar fi provocat cu siguranță o puternică reacție emoțională în rândul juriului. Cunoscându-l însă pe Shoat, nu-și punea mari speranțe în acest sens.

La micul dejun, Vail își desfășurase planul de atac în fața prietenului său, judecătorul.

— E strategia ta, Martin, îi răspunsese acesta.

— Adică?

— Adică nu am intenția să-ți sugerez nimic.

— Dar ai rezerve?

— Cum bine știi, pentru orice problemă există o sută de soluții.

Unul dintre motivele pentru care te admir este că ieși hotărâri instinctiv, îndeplinindu-le cu pasiune. Ceea ce-i sperie pe adversarii tăi, chiar și pe unii judecători, este că intri în scenă cu vitejia unui luptător care crede în cauza lui și în victorie, iar sentimentul ăsta inspiră teamă. Pe deasupra, ești un avocat strălucit. În concluzie, chiar dacă uneori nu sunt într-un totu de acord cu tine în anumite aspecte juridice, n-aș îndrăzni să-ți critic stilul.

Cu această ocazie, judecătorul îi dăduse două recomandări de procedură neprețuite, ce urmau să facă parte din tactica lui Vail. Strategie și tactică, acesta era modul în care Vail aborda lupta. Strategia presupunea prezentarea unui tânăr plăcut și inteligent în fața instanței, urmând apoi două întrebări: ar fi putut el comite o asemenea faptă?

Dacă da, atunci din ce motiv? Prin tactică ar fi pus întrebarea: „Este Aaron vinovat?” și nu „Este el nevinovat?” – atenuând astfel prejudecata juriului împotriva lui Aaron.

— Sunt convins că îi vei da bătaie serioasă de cap lui Shoa, îi spusese judecătorul. Apoi izbucnise în râs. Nu-l aprecia pe Harry-Călăul, considerându-l un politician cu suflet împietrit, pus să îndeplinească o misiune ce presupunea compasiune și înțelegere.

— Îl cunoașteți pe judecător? Întrebă Aaron, întrerupându-i gândurile lui Martin.

— Da, îl cunosc. Nu-ți fă griji din pricina lui. Judecătorul e ca un agent de circulație: păstrează ordinea și hotărăște ceea ce e admisibil și inadmisibil din punct de vedere legal. Juriul e cel care trebuie să te preocupe. El decide ce probe ia în considerare, ce martori sunt credibili și, în final, dacă ești vinovat sau nu. În acest moment, viața ta e în mâinile a doisprezece oameni... care nici n-au fost încă aleși.

— Mă cam sperie.

— Fii liniștit, mai înfricoșător de-atât nu poate fi.

Își croiră drum printre reporterii înarmați cu microfoane, camere video, reportofoane și aparate de fotografiat, care-i asaltau cu tot felul de întrebări.

— Tu l-ai omorât?

Tu l-ai omorât? Își zise Vail bănuitor. *Cine dracu a pus întrebarea asta?*

Cei trei reprezentanți ai poliției le deschideau drum, în timp ce Vail, încheind grupul, arboră bine cunoscuta-i carte de vizită pe care era scris: „Nici un comentariu”. Mulțimea îi urmă în sala de judecată, vânându-și locurile în sectorul rezervat presei. Printre gazetari se afla și Jack Connerman. Stătuse deoparte, amuzându-se în fața spectacolului. Își găsi un loc alături de E. J. Odum, vechi ziarist la *Tribune*, care publica articole cinice și rigide din viața tribunalelor. Connerman era un irlandez scund, cu fața veșnic roșie și cu un început de burtă. Cu doi ani în urmă, fusese propus pentru Premiul Pulitzer. Cum nu câștigase, părăsise ziarul, preferând să lucreze la *City Magazine*, unde câștiga mai bine și putea să scrie cu mai multă subiectivitate. Își câștigase mulți adepți, vânzarea bună a revistei datorându-se articolelor lui.

— Ce părere ai? Îl întrebă el pe Odum.

— E doar o trimitere în judecată, nu *anatomia unei crime*.

Doamna procuror îl va acuza, iar Vail va pleda pentru „nevinovat”, fiindcă n-are încotro. Nu-i nici o filosofie

— Cu Vail nu știi niciodată la ce să te-aștepți.

— E doar o trimitere în judecată, repetă Odum.

Harry Shoat aștepta din ușa biroului ca sala să se umple, pentru a-și face intrarea. Cu o seară înainte cinase împreună cu Roy Shaughnessey.

— Ascultă, Harry, vrei să ajungi judecător la Curtea Supremă? Atunci, ascultă-mi sfatul: las-o mai moale. Porecla asta de Harry-Călăul nu e-n avantajul tău.

— Dar ce-ai vrea să fac? Să spun bancuri?

— Pentru Dumnezeu, nu-ți cer să te mânjești cu cremă de ghetă pe față și să cânti bluesuri. Gândește-te că-l avem în mână pe Vail, așa că-ți poți permite să fii puțin binevoitor.

— Binevoitor?

— Da. Pauză. Binevoitor.

Binevoitor! Era vorba de o trimitere în judecată, de o procedură strictă și-atât. Unde începea bunăvoința?

Alvin McCurdy, aprodul, constată că sala era plină. Nici nu era de mirare, așa se-ntâmpla de fiecare dată când Vail intra în scenă.

— Ridicați-vă, intră Curtea! porunci el, în timp ce Shoat își ocupă locul, aranjându-și obiectele în ordine pe masă: agenda, creioanele, termosul cu apă, paharul și, în sfârșit, cel mai îndrăgit instrument: ciocănelul. Lângă ciocănel puse și o riglă din oțel. Potrivindu-și ochelarii cu rame de metal, spuse:

— Chemați primul caz.

— *Statul versus Aaron Stampler.*

— Este toată lumea prezentă?

— Da, domnule, răspunse McCurdy.

Shoat privi peste ochelari. Ca de obicei, Venable era fermecătoare în taionul ei cenușiu, cu părul strâns în coc. Prin contrast, Vail purta o jachetă de tweed, pantaloni de doc, o cravată aproximativă și bretele roșii.

— Observ, domnule Vail, că n-ai mai dat pe la frizer de când ne-am văzut ultima oară.

— Am fost foarte ocupat, răspunse Vail, zâmbind cu înțelese.

— Sper că până la proces îți vei găsi puțin timp. Sunteți gata?

— Da, domnule judecător.

— Doamna procuror?

— Da, onorată instanță. Statul îl acuză pe Aaron Stampler de omor deosebit de grav, respectiv pe data de douăzeci și șase februarie 1983, în jurul orei zece seara, în acest oraș, numitul Stampler l-a ucis cu premeditare, prin înjunghiere, pe reverendul arhiepiscop Richard Rushman. Având în vedere natura crimei, solicităm respingerea eliberării pe cauțiune.

— Ce mărturisește clientul dumitale, Vail? întrebă Shoat.

— Onorată Curte, cu îngăduința dumneavoastră, doresc să înaintez cererea, conform căreia clientul meu să fie transferat la Spitalul de Stat de Psihiatrie Daisyland, pentru un examen psihiatric, *înainte* de a i se aduce vreo învinuire.

— Omor deosebit de grav, domnule judecător. Nici o concesie! strigă Venable. Avem dovezi din abundență pentru a sprijini acuzația.

— Sunt de acord, răspunse Shoat. Învinuirea este profund înțeleasă. Analiza ei rămâne în sarcina juriului. Domnule Stampler, înțelegeți acuzația care-ți este adusă?

Tânărul îl privi pe Vail, care spuse:

— Domnule judecător, clientul meu refuză să răspundă, temându-se că orice va spune îl va incrimina.

Judecătorul și Venable rămaseră înmărmuriți.

— Acuzatul refuză să răspundă dacă înțelege învinuirea? întrebă Shoat surprins.

— Da, domnule judecător. Până când vom deține rezultatele unui examen psihiatric, se va abține să răspundă la întrebări și să facă declarații.

— Asta-i o noutate. Dorești cumva vreo garanție în acest sens?

— Nu, domnule. Având însă în vedere publicitatea excesivă la care este supus clientul meu, ca și natura crimei de care este învinuit, am dori ca procesul să fie încredințat unei alte instanțe.

— Se respinge! strigă Shoat în momentul în care Vail termină fraza.

— Cer excepție.

— Luat la cunoștință. Altceva?

— Domnule judecător, domnul Stamper a suportat câteva ore de interogatoriu din partea poliției și a reprezentanților procuraturii înainte să mi se fi repartizat cazul. De aceea consider că drepturile nu i-au fost respectate.

— A fost înștiințat de drepturile lui? o întrebă Shoat pe Venable.

— Da, domnule judecător. I s-au luat trei interogatorii, fiind înștiințat de fiecare dată.

— A renunțat la drepturi?

— Da, domnule. Avem trei declarații semnate de deținut, în care este de acord să le vorbească ofițerilor de poliție în absența unui avocat.

— Domnule Vail, după cum vedeți, împricinatul a fost instruit în privința drepturilor sale, renunțând la ele de bunăvoie. Dacă dorești, putem verifica aici și acum.

— Nu este necesar. Clientul meu nu neagă acest lucru. Ceea ce obiectez eu este faptul că a fost interogat *înainte* de a avea, măcar, un avocat.

— Dumneata ai primit cazul în dimineața ce a urmat crimei.

— Când el fusese interogat de două... două ori, continuă Vail, ridicând două degete. Stătea sprijinit de masa lui, cu gleznele încrucișate și cu degetele mari agățate de bretele.

Shoat oftă:

— Cred că despicăm firul în patru, domnule avocat. Nu văd aici vreo violare a drepturilor.

— Este în joc viața unui om, domnule judecător. Consider că merită să despicăm câteva fire.

— Sunt convins că așa consideri, își arată Shoat exasperarea.

— Domnule judecător, interveni Venable, am aici înregistrări ale interogatoriilor. Dacă nu există obiecții, aș dori să vi le prezint.

— Obiectez, domnule judecător! strigă Vail. Cer ca toate interogatoriile ce au fost luate înaintea venirii mele să fie declarate nule.

— Pe ce temei?

Ținând un volum deschis în mână, Vail își părăsi locul, apropiindu-se de masa judecătorului.

— Permiteți-mi să vă atrag atenția asupra cazului *Statul Nebraska versus Flannery*, dezbătut de Curtea Supremă, volumul 43, pagina 685. Curtea a hotărât că domnișoara Flannery a fost privată de drepturi, cu toate că renunțase la ele, pe motiv că în momentul arestării ceruse un avocat, solicitarea nefiindu-i îndeplinită timp de optsprezece ore. În acest interval, ea a fost supusă unor interogatorii deosebit de dure, în urma cărora a cedat nervos, mărturisind că este vinovată. Astfel, Curtea a decis că drepturile i-au fost violate, ea neprimind sprijinul unui avocat *înainte* de-a fi anchetată. Aș completa

că, în cazul nostru, odată solicitat un avocat, nici o acțiune nu este valabilă până la sosirea acestuia. De fapt, nu există vreun aspect incriminatoriu în aceste interogatorii; este însă o problemă de principiu.

— Să fim serioși, spuse Venable pe un ton disprețuitor. Ce principiu? I s-au citit de trei ori drepturile, i s-a atribuit unul dintre cei mai buni avocați din întregul stat.

— O, vă mulțumesc, doamnă procuror, răspunse Vail.

Venable îi aruncă o privire, apoi continuă:

— Și din aceste interogatorii reiese clar că Stampler a înțeles acuzațiile... Știa...

Vail revenise la masa lui. Fluturând acum raportul dactilografiat, o întrerupse din nou:

— Domnule judecător, vă rog să rețineți faptul că Stampler a declarat de opt ori, inclusiv cu ocazia arestării, că este nevinovat. Citez din transcriere, pagina 1, următorul dialog consemnat după ce locotenentul Stenner i-a enunțat clientului meu drepturile:

STENNER: Ai un avocat?

STAMPLER: Nu, domnule.

STENNER: Dorești să îți se repartizeze unul din oficiu?

STAMPLER: Da, domnule, aș dori foarte mult.

— Nu uitați *Nebraska versus Flannery*, domnule judecător. Polițiștii ar fi trebuit să se oprească acolo până când Stampler ar fi fost reprezentat din punct de vedere juridic.

— Acuzatul a semnat *trei* renunțări! insistă Venable.

— A știut oare ce semnează? Domnule judecător...

Shoat ridică mâna. O privi pe Jane Venable:

— Doamnă procuror, respect punctul dumneavoastră de vedere și nu intenționez să sugerez că ați violat în vreun fel drepturile deținutului. Cu toate acestea, domnul avocat ne-a demonstrat că există precedente în această problemă. Cred, de asemenea, că ar fi bine să porniți amândoi de pe poziții egale, așa că voi susține obiecția domnului Vail. Doamnă Venable, interogatoriile nu vor fi luate în seamă.

— Excepție! exclamă ea.

— Se consemnează, răspunse Shoat, făcându-i semn grefierului. Altceva?

— Solicit transferul clientului meu la Daisyland pentru perioada precedentă procesului, în scopul efectuării unui examen psihiatric complex.

— Asta se poate face și-aici, domnule judecător, sări Venable. De ce să-l trimitem așa departe?

— Presupun că procurorul nu are obiecții împotriva unui examen psihiatric, spuse Vail.

— Nici una. Obiectăm însă în privința transferului la Daisyland.

— Unul din motivele pentru care cerem acest transfer este publicitatea creată în jurul acestui caz. Pentru a-i face dreptate clientului meu, consider necesară punerea lui la adăpost de opinia publică. De vreme ce nu-l putem încredința unei alte instanțe, unica soluție rămâne transferul lui la Daisyland.

— Nu văd cum s-ar reduce atenția publicului prin mutarea lui. Cu toate acestea, dacă intenționezi un consult psihiatric, Daisyland îmi pare cel mai potrivit loc, interveni judecătorul.

— Am dori să avem facilitat accesul la deținut, spuse Venable pe un ton înțepat.

— De ce? Oricum nu vă va spune nimic. Nici chiar dacă-l întrebați

cum îl cheamă.

— Ce-ar fi să ne păstrăm forțele pentru proces? Încercă Shoat să fie „binevoitor”.

— Obiectez împotriva transferării deținutului, declară Venable.

— Se respinge, doamnă procuror. Nu găsesc nici un motiv împotriva transferului. În condițiile în care deținutul refuză să vorbească, nu aveți nevoie să-l vizitați. Curtea decide transferul lui Aaron Stamper la secția de criminalistică a Spitalului de Stat Daisyland, urmând să fie examinat de personalul spitalului.

— Cer, de asemenea, ca eu și echipa mea să primim aprobare de vizite necondiționate, spuse Vail.

— Se acceptă. *Altceva mai doriți?* Întrebă Shoat apăsător.

— Da, domnule judecător. Apărarea cere eliminarea, în cadrul procesului, a fotografiilor făcute de către medicul legist.

Venable sări în picioare, dar Shoat ridică mâna dreaptă, împiedicând-o să intervină.

În boxa rezervată presei, Connerman râdea. Se aplecă spre Odum, spunând:

— E dat naibii Vail. Începe judecata înaintea procesului.

— O să-l enerveze pe Shoat.

— Face asta de ani de zile.

— Scuzați-mă, doamnă Venable, spuse Shoat. Sunt sigur că obiectați în privința pozelor. Să-i permitem însă domnului Vail să se justifice. Domnule avocat?

— Nu numai că fotografiile vor incendia juriul, dar ele vor atrage subiectivism și prejudecăți. Fără să negăm comiterea crimei, considerăm că, în afară de un gros-plan, care să arate locul faptei, celelalte fotografii nu au nici o legătură cu vinovăția ori nevinovăția clientului meu.

Shoat o privi interogativ pe Venable.

— Domnule judecător, răspunse ea, pozele reflectă natura... *atroce* a crimei. Ajungând aici, îl privi ironică pe Vail. Aici nu e vorba de o simplă crimă, ci de un caz de mutilare, probabil chiar tortură. Juriul are dreptul să înțeleagă brutalitatea faptei. Dacă apărarea admite comiterea crimei, nu ar trebui să obiecteze împotriva folosirii fotografiilor în proces.

— Vă repet, domnule judecător; mi se pare de-a dreptul pervers să arătăm juriului, format din oameni normali, nesofisticați, o serie întreagă de poze morbide, își susținu Vail punctul de vedere.

— Pozele redau adevărul, spuse Venable sec. În curând, apărarea va obiecta împotriva aducerii armei crimei în instanță.

— În locul dumneavoastră nu i-aș da idei, răspunse Shoat, încercând să zâmbească. Cât despre poze, domnule Vail, vă vom examina cererea. Mai aveți ceva de adăugat?

— Domnule judecător, spuse Vail, îmi permit să vă atrag atenția asupra cazului *Statul Georgia versus Appleby*, din anul 1978, volumul 156, pagina 978, în care Curtea a hotărât că domnul Appleby, acuzat de viol, a fost nedreptățit la trimiterea în judecată. Fiind retardat mintal, nu a înțeles acuzațiile ce i s-au adus. Astfel, considerăm că domnul Aaron Stamper nu poate fi învinuit până când nu i se va stabili competența de a înțelege natura acuzației.

— Chiar așa? Își ieși Venable din fire. Și ce-ai vrea să facem? Să-i dăm drumul?

— Nu, afirm doar că va intra de bunăvoie în secția adecvată a spitalului de stat, pentru a fi examinat. Specialiștii vor hotărî dacă este apt pentru proces.

— Domnule judecător..., începu Venable.

— Codul statului Georgia, domnule judecător. *Statul versus*

Appleby, interveni *Vail*, ridicând din umeri.

Shoat citi articolul prezentat de *Vail*. Își scoase ochelarii, se rezemă de spătar și i se adresează resemnat doamnei procuror:

— Trebuie să recunosc, are dreptate.

— Se supune de bunăvoie examinării? mârâi *Venable*.

— Vă înțeleg consternarea. De aceea v-aș sugera să procedați cât mai curând la alcătuirea unui juriu și apoi la definitivarea acuzației, pentru a se putea începe procesul de îndată ce domnul *Stampler* va fi examinat. Între timp, Curtea stabilește data procesului pe douăzeci și șase aprilie – *Shoat* zâmbi către amândoi – scurt și cuprinzător.

— Domnule judecător, se grăbi *Vail*. Cu respect cerem Curții acordarea a minimum nouăzeci de zile pentru pregătirea procesului.

— Marți, douăzeci și șase aprilie, ora nouă dimineața, domnule *Vail*. Aveți timp berechet.

— În acest caz, obiectez.

— Împotriva a ce? întrebă *Shoat*.

— Împotriva stabilirii datei.

— Pe ce vă întemeiați? explodă *Shoat*.

— Temeiul este acela că domnul *Stampler* nu este acuzat de nici o crimă, astfel încât nu aveți cum stabili data vreunui proces contra lui.

În boxa presei, *Connerman* abia își putea stăpâni hohotele de râs care-i dădeau ghes.

— Superb! șopti el.

Shoat îl privi pe *Vail*. *Venable* se pregăti să obiecteze, dar își dădu seama că *Vail* avea dreptate; judecătorului îi era imposibil să hotărască judecarea cuiva căruia nu i se aducea nici o acuzație oficială.

— De ce nu l-am elibera? tună ea către *Vail*. Poate data viitoare îi vine de hac unui cardinal, sau chiar Papei!

— De ce nu unei doamne procuror? îi întoarse *Vail* lovitura cu un zâmbet.

Shoat își dădu seama că scăpase hățurile. Apucă rigla de otel, o ridică, plesnind în masă cu toată forța. Atât *Vail*, cât și *Venable* încremeniră. Judecătorul se ridică, aplecându-se peste masă, spre cei doi:

— Ajunge! Dacă aveți ceva de spus, vă adresați mie, ați înțeles? Nu voi permite ca acest proces, dacă mai apucă vreodată să aibă loc, să se transforme într-un joc de-a câinele și pisica. Deci, hotărâsc următoarele: domnul *Stampler* va fi examinat la spitalul de stat; procurorul va formula acuzația oficială, împreună cu juriul; orice informație obținută de la domnul *Stampler* înaintea implicării domnului *Vail* este inadmisibilă în fața juriului și a Curții. Alte întrebări? Bun. Aprod, cazul următor!

— Le-a copt-o iar! exclamă *Connerman* încântat.

— Ce le-a copt? întrebă *Odum* pe un ton blazat.

— Păi, în clipa asta acuzarea nu-l poate reține pe *Stampler*, căci l-a obținut spitalul. Interogatoriile au fost anulate, la fel cum vor fi, probabil, și pozele. *Stampler* nu e acuzat de nimic, iar *Vail* nu mai e înghesuit de timp; examenul psihiatric poate dura și-o lună.

— Ei și? Mare scofală! *Vail* și-a obținut cele nouăzeci de zile.

— Gândește-te puțin: dacă doctorii îl găsesc pe *Stampler* inapt pentru proces, băiatul va fi internat la balamuc, scăpând de scaunul electric, adică exact ceea ce dorește *Vail*.

— Acum ce se va întâmpla? îl întrebă *Aaron* pe *Vail*, în timp ce ziaristii se-mbulzeau spre ei.

— În primul rând, ieșim de aici, îi răspunse *Vail*, îndemnându-l pe șeful poliției, care-i însoți spre ieșire.

Goodman li se alătură, încadrându-i din spate.

— Aaron, ți-l prezint pe Tom Goodman, asistentul meu. Lucrăm împreună la cazul tău.

— Da, domnule, spuse băiatul, dând mâna.

— Ai înțeles că vei fi mutat la Daisyland?

— Da, domnule.

— Ai auzit vreodată de Daisyland?

— Da, e un azil de nebuni.

— Ei bine, oficialitățile sunt mai generoase ca tine: l-au numit Institutul de Stat pentru Sănătate Mentală. Important e că acolo vei avea condiții bune și vei fi îngrijit ca pacient, nu ca deținut.

— Mi se pare în regulă.

— Ai încredere în mine, băiete. Face parte din plan.

— Plan?

— Nu-ți fă probleme. Voi afla când te mută acolo. Înainte să pleci, vom sta mai mult de vorbă. Avem psihiatrul nostru care te va examina. Îl cheamă dr. Arrington.

— Veniți și dumneavoastră?

— Bineînțeles. Acum, Tom are o întrebare pentru tine.

Vail întinse palma în care ținea cercelul.

— Aaron, recunoști cumva cercelul ăsta? Întrebă Goodman.

Aaron îl privi atent, apoi își scutură capul.

— Nu cunoști pe nimeni care poartă asemenea cercei?

— Nu, domnule. De unde-l aveți?

— L-am smuls din urechea cuiva, în standerul tău.

— La mine?

— Da. M-a atacat în timp ce cercetam locul. Aveai acolo ceva de valoare?

— Un aparat de radio și câteva cărți.

— Ți-am recuperat cărțile, restul fusese luat deja când am ajuns eu acolo.

— N-aveam mare lucru, spuse Aaron cu tristețe.

— Îți păstrăm noi cărțile.

— N-are rost. Le-am citit. Știți, era plăcut să am câteva cărți.

— Precis au o bibliotecă la Daisyland, spuse Vail. Să sperăm că vei avea timp să citești.

Băiatul zâmbi fericit:

— Mă bucur să aud asta, domnule.

Două zile mai târziu, Aaron Stampler era incriminat de marele juriu pentru omor deosebit de grav.

Vail ședea la biroul său. Privirea îi rătăcea peste fotografiile crimei, pe care le prinsese în ace pe un panou rezemat de bibliotecă. La o ceașcă de cafea, studia impactul vizual asupra pozelor. Era convins că Shoat nu va accepta excluderea lor.

Pierdut în contemplații, nu observă taxiul oprit în fața casei, nici persoana care coborî, ținând o servietă sub braț și câte o valiză în fiecare mână. Soneria îl trezi la realitate. Înainte de a se ridica, auzi ușa deschizându-se și închizându-se la loc. În birou își făcu apariția o femeie drăguță, în jur de treizeci de ani, cu obraji îmbujorați de ger.

— Domnul Vail? Întrebă ea timid.

— Da?

— Sunt Molly Arrington.

Femeia îl privi încurcată.

— Am fost chemată de judecătorul Spalding, explică ea. Sunt dr.

TREISPREZECE

Vail rămase încremenit. Femeia stătea în ușă, descumpănită.

— Presupun că știați de sosirea mea.

— Sigur că da. Însă nu... vă așteptam atât de târziu.

Se ridică zâmbind:

— Scoateți-vă paltonul și luați loc.

Musafira își dezbracă mantoul, dezvăluind o siluetă mărunță și delicată; apoi își netezi cu ambele mâini fusta cenușie de stofă.

— Mă scuzați pentru ora înaintată. Autobuzul a întârziat la Indianapolis. Am pierdut avionul.

— Autobuzul?

— Este unicul mijloc de transport la Winthrop, Indiana. Acolo este Clinica Justine. Nu cred c-ați auzit de ea.

Avea un ten de adolescentă, ochi frumoși, albaștri, iar părul castaniu-deschis era tăiat drept, deasupra umerilor. Vocea îi era atât de fragilă, încât părea aproape o șoaptă.

— Nu, n-am auzit, răspunse Vail, dar asta nu înseamnă nimic. Nu mă pricep la psihiatrie.

— Înseamnă că suntem chit. Nici eu nu știu nimic despre drept.

Minunat, se gândi Vail. *O amatoare timidă - exact ceea ce ne trebuia.*

— Toate s-au întâmplat atât de repede, încât nici n-am avut timp să-mi găsesc o cameră, spuse ea. Imediat după ce am primit telefonul judecătorului Spalding, consiliul a organizat o ședință fulger, pentru a-mi aproba plecarea. N-a fost o problemă. De fapt, ideea i-a incitat. Va fi o experiență excelentă pentru mine.

— La drept vorbind, eu aveam nevoie...

— De cineva mai experimentat?

Vail era puternic stânjenit. Scoase două cești din dulap și le umplu cu cafea din ibricul cel mare.

— Ce-ar fi să ne apucăm de treabă? spuse el. Doriți o ceașcă cu cafea proaspătă? Sau ceva mai tare?

— O cafea mi-ar prinde bine.

— E vorba de un caz dificil. Pot să-ți spun Molly? Eu sunt Martin sau Marty, cum îți vine mai ușor.

— Îmi puteți spune Molly. Îmi pare rău că nu am experiență în domeniul juridic.

— Și ce dacă? Nici eu n-am avut niciodată de-a face cu un psihiatru, nefiind implicat în vreun caz de asemenea gen. Hai să facem un târg: dumneata îmi dai lecții de psihiatrie, iar eu duminică lecții de drept.

Îi întinse ceașca. Deși sfioasă, vocea ei sună acum fermă:

— Să știți că nu mă supăr dacă preferați pe altcineva. Să fiu sinceră, nu știu cum arată o sală de judecată. În schimb, cunosc foarte multe despre comportamentele distonante, domnule Vail. Ca psiholog, ca psihiatru și ca epidemiolog. Am cercetat peste o sută de cazuri. Și, ca un amănunt, aș prefera să nu-i numiți pe acești oameni „nebuni”.

— Corect. Dar cum să-i numim?

— Tulburați mintal. Dereglați mintal...

— Nu există un singur cuvânt pentru a-i defini?

Femeia îl privi câteva clipe, sorbi din cafea, apoi spuse:

— Vă convine termenul „țicniți”?

În primul moment, Vail nu știu dacă interlocutoarea lui era seri-

oasă sau glumea. Apoi, neputându-se abține, izbucni puternic în râs. Discretă, îl urmă și ea.

— N-aș fi vrut să spun asta, șopti ea.

— Molly, să știi că în prezența judecătorului, a asistentei mele, Naomi Chance, a detectivului meu, Tom Goodman, și a mea poți spune absolut orice ai chef. Noi așa lucrăm. Întrebarea este: vrei să lucrezi cu noi? Repet, e un caz împuțit.

— Articolele pe care le-am citit în ziare nu erau prea explicite.

— Polițiștii sunt afuriși, la fel ca procurorul. Intenționează să-l așeze pe băiat în scaunul electric. Iar noi trebuie să-l oprim.

— Cât e de grav?

Ca răspuns, Vail îndreaptă lampa de birou spre panoul cu fotografii. Molly nu reacționează, ceea ce-l surprinse. Cuprinse întâi panoul cu privirea, apoi se apropie, îngenunche și studie pozele atent, una câte una.

— Dacă le vede juriul, puștiul e ca și mort, spuse Vail.

— Pozele sunt extrem de grăitoare, răspunse ea, în timp ce se ridica, dar nu dădu nici o explicație, iar Vail nu ceru lămuriri.

— Când îl pot vedea?

— Azi-dimineață a fost transportat la Daisyland. Te-aș ruga să-l vizitezi mâine. Cu cât începi mai repede treaba, cu atât e mai bine. Nu prea avem timp.

— Cât?

— Mai puțin de două luni.

— Am petrecut două luni încercând să smulg un „bună dimineață” unui pacient, spuse ea cu un zâmbet trist.

— Băiatul ăsta o să-ți spună cu siguranță „bună dimineață”. De asta n-ai nici o grijă. Ce-ar fi să-l cunoști chiar acum?

— Acum?

— Am înregistrat azi o discuție cu el, explică Vail, arătând spre televizor. Ne putem uita, dacă nu ești prea obosită.

— Păi... am bagajele aici. Am plecat așa, pe grabă... N-am avut timp să-mi rezerv o cameră. Aș dori să sun la un hotel mai întâi.

— Poți face și asta, sau... poți rămâne aici. Sus am două camere de oaspeți, fiecare cu baie separată, se pot încuia pe dinăuntru. Bucătăria e la parter, iar ibricul e întotdeauna plin cu cafea. Îți putem găsi și mâine o cameră.

— Nu vreau să vă incomodez...

— Nu mă incomodezi deloc.

— În cazul ăsta, cred că mi-ar plăcea foarte mult.

— Haide, îți duc bagajele sus. Precis ești moartă de oboseală. Ne putem uita la casetă și mâine.

— Nu. Îmi arunc doar cu puțină apă pe față și-mi pun papucii, spuse ea hotărâtă. Vreau să văd caseta. Și... aveți poate puțin bourbon?

— Ne trebuie un mobil, spuse Vail. Vreau să-l găsești dumneata înaintea lor. Să sperăm că nu vor fabrica unul. În acest caz, noi trebuie să accentuăm pe iresponsabilitate. Dacă ne-o iau înainte, suntem în încurcătură. Așa că, înainte de toate, vreau să-ți dai seama dacă Aaron a avut vreun motiv de a-l omorî pe Rushman; evident, *dacă* l-a omorât el.

Molly ședea dreaptă pe scaunul ei, sorbindu-și băutura.

— Credeți că el a făcut-o?

— Da, răspunse el aprinzându-și o țigară.

— Și cu toate astea îl apărați?

— Regula numărul unu, Molly: clientul este nevinovat până la pro-

ba contrarie. Nu contează ceea ce credem noi, ci ceea ce crede juriul. Bineînțeles, în calitatea mea, încep întotdeauna prin a presupune că e vinovat.

— De ce?

— Pentru că de aceea are nevoie de mine.

— E un punct de vedere foarte cinic.

— Nu cinic, ci practic. Dacă-mi pot dovedi mie însumi că Aaron Stamper nu l-a ucis pe episcop, atunci pot convinge și Curtea.

— Și dacă nu puteți? Vail ridică din umeri:

— Toată lumea îl consideră pe Stamper vinovat. Deci, eu trebuie să-i dejoc planul procurorului; trebuie să anticipez punctul său de vedere, dovedindu-l pe al meu în același timp. Aici intri dumneata în joc.

— Nu înțeleg.

— Procurorul de district e foarte pornit. Iar doamna procuror e o adevărată șerpoaică.

— Cum o cheamă?

— Jane Venable. E strălucită. În plus, are motive personale: am înfrânt-o într-un proces acum doi ani și e dornică să-și ia revanșa. Judecătorul Shoat nu mă place. De altfel, toți vor să-mi pună pielea pe băț.

— Știu, spuse ea. Am citit articolul din *City Magazine*.

— Nu crede orice citești.

— Mi s-a părut foarte măgulitor din punct de vedere profesional. Și foarte impersonal totodată.

— Prefer așa.

— De ce?

Vail tăcu, întrebându-se dacă nu cumva Molly începuse să-l analizeze psihic. Apoi îi sugeră subtil:

— Aș dori să ne concentrăm asupra clientului meu.

— E cam greu. Sunteți atât de... pătimaș.

— Pătimaș?

Molly păru puțin stânjenită de reacția lui față de acest cuvânt.

— Așa reiese din articol.

— Cumva trebuie să fiu. Lumea din orașul nostru nu presupune doar că Aaron ar fi vinovat. Toți vor să-l vadă mort.

— Credeți că asta se va întâmpla? Adică va fi executat?

— Sigur. Noi vrem dreptate, publicul vrea răzbunare. Când cineva e acuzat de crimă, mai ales de una gravă, în sala de judecată vei observa întotdeauna, în spatele procurorului, un personaj cernit: soția, mama, tatăl sau fratele victimei, cerând răzbunare. O sală de judecată e ca o groapă cu lei. Iar noi avem datoria să nu-l lăsăm pe împricinat să fie aruncat înăuntru.

— Astfel vă vedeți clienții? Sub formă de sacrificii umane?

— Molly, știu legea la perfecție, dar sunt al naibii de pragmatic.

— Și agresiv...

— Absolut.

— Cu idei fixe...

— Eu numesc asta concentrare.

— Cinic...

— Este o însușire esențială: nu crede pe nimeni, nu crede nimic.

Nu crede ceea ce vezi, nici ceea ce auzi, nici ceea ce citești. Și, pentru Dumnezeu, nu te încrede în nimeni.

— Toate astea par... nu știu cum.

— De prost gust. Legea e de prost gust. Crima e de prost gust. La fel sunt jaful, violul, atacul, delapidarea, divorțul. Obişnuiește-te cu ideea asta. Nu căuta aici etica, fii doar mulțumită când o găsești. Nu căuta dreptatea, roagă-te să primești măcar un dram. Nu încerca să

înnobilezi nimic. Lasă-i pe scriitori s-o facă.

— Se pare că am o grămadă de-nvățat.

— Să ai grijă de Aaron, răspunse Vail cu un zâmbet liniștitor. De judecător și de juriu mă ocup eu. În ochii curții, crimele se împart în două categorii: *malum in se* și *malum prohibitum*. Cele mai grave sunt prima categorie, înseamnă „răul în sine”: răul moștenit, omorul, violul, mutilarea. *Malul prohibitum* presupune restul prejudiciilor, de la spargere la delapidare. Noi avem de-a face cu *malum in se*, doctore. Pentru așa ceva se va cere o pedeapsă pe măsură.

— Adică electrocutarea, completă Molly.

Vail aprobă din cap:

— Bine-nțeles, nu ne încurcăm cu prizonieri, cum se zice. În afară de cazul în care putem demonstra că băiatul e nevinovat ori că era nebun de legat în momentul comiterii faptei.

— Există posibilitatea să fie nevinovat?

— Așa susține el.

— Susține că nu l-a ucis pe episcop?

— Ce-ar fi să-l ascuți chiar dumneata? spuse Vail, strecurând casetă în aparatul video. E o convorbire scurtă, pe care am avut-o înainte de a-l transporta la Daisyland.

Vail porni aparatul. Pe ecran apăru imaginea lui Aaron de la talie în sus, șezând pe prici, într-o celulă. Era aplecat înainte, ținându-și coatele pe genunchi. Vail nu era în imagine, i se auzea doar vocea.

VAIL: Spune-ți numele întreg, Aaron.

STAMPLER: Aaron Luke Stampler.

VAIL: De unde ești?

STAMPLER: Crikside, Kentucky.

VAIL: De când locuiești în oraș?

STAMPLER: De doi ani. Am venit ici-șă în martie 1981.

VAIL: Unde ai făcut școala?

STAMPLER: Școala primară am făcut-o la Crikside. P'ormă am mers la liceu în Lordsville, care e la douăj' de mile de Crikside.

VAIL: Părinții tăi trăiesc?

STAMPLER: Nu, domnule. Tata a murit de plămâni acu' patru ani. Mama a murit anul trecut. Frate-meu, Samuel, a murit într-un accident de mașină.

VAIL: Mai ai rude?

STAMPLER: Nu, domnule.

VAIL: Ai terminat liceul?

STAMPLER: Da, domnule.

VAIL: Cu ce grad?

STAMPLER: (*mândru*) În afar' de matematică, am fost elev de gradul A pe toată linia. Matematica nu mi-a plăcut nișodată, da' m-am descurcat și-acolo.

VAIL: Când l-ai întâlnit prima oară pe episcopul Rushman?

STAMPLER: Cân' am venit în oraș, am întâlnit un băiat, Billy Jordan. El m-a dus la Savior House. Acolo era episcopul Rushman.

VAIL: Ați fost prieteni? Vreau să spun: episcopul avea grijă de tine?

STAMPLER: Da, domnule. M-a dus în casă, mi-a dat de lucru pe la biserică, să câștig și eu niște bani. M-a ajutat și să mă înscriu la cursuri prelungite.

VAIL: Cum sunt astea?

STAMPLER: Prin corespondență.

VAIL: Un fel de cursuri pentru începători?

STAMPLER: Așa ceva.

VAIL: Când ai început cursurile?

STAMPLER: Toamna trecută. Episcopul zicea că-i păcat să nu merg mai departe cu învățătura.

VAIL: Îți place școala?

STAMPLER: Da, domnule. Mai mult ca orice, îmi place să-nvăț, chiar dacă accentul meu îi face pe oameni să râdă.

VAIL: De aceea ai ales cursurile prin corespondență?

STAMPLER: Nu, domnule... erau mai ieftine. Și p'ormă, aveam mereu câte ceva de lucru. Nu puteam să merg la ore.

VAIL: Ce-aveai de lucru?

STAMPLER: De-o pildă, acu' fac curățenie la bibliotecă... adică făceam, înainte de...

VAIL: Aaron, ai avut probleme *de vreun fel* cu episcopul Rushman?

STAMPLER: Nu, domnule. Vroia să mă alătur Bisericii, iar eu învățam pentru asta. Ne uitam la casetele cu slujbe, eu și ministranții.

VAIL: Nu ești cam în vârstă pentru un ministrant?

STAMPLER: Era o cale bună să-nvăț ce-nseamnă Biserica.

VAIL: Discutai despre asta cu episcopul?

STAMPLER: Da, domnule, și citeam. Episcopul mă lăsa să-mprumut cărți din bibliotecă, oșcând vroiam.

VAIL: Ce fel de cărți?

STAMPLER: De toate. Și am citit aproape tot.

VAIL: Dar discuțiile cu episcopul erau prietenoase, nu?

STAMPLER: Da, domnule. Discutam despre felurite soiuri de credință.

VAIL: Deci, nu ești catolic?

STAMPLER: Nu, domnule.

VAIL: Mergeai înainte la biserică?

STAMPLER: (*ezită și privește înapoi*) Da, domnule. Mergeam la Biserica lui Isus Hristos și a Pocăinței Veșnice.

VAIL: Așa se chema biserica? N-am mai auzit numele ăsta.

STAMPLER: Era un predicator de prin părțile alea, domnule Vail.

VAIL: Așadar, episcopul Rushman te-a ajutat să-ți prelungești studiile, să intri la Savior House, să-ți găsești o slujbă și te-a pregătit să devii catolic, poate chiar ministrant. A făcut multe pentru tine, nu-i așa?

STAMPLER: Da, domnule.

VAIL: Și niciodată n-ați avut vreo neînțelegere?

STAMPLER: Nu, domnule.

VAIL: Nici când ai plecat de la Savior House?

STAMPLER: Nu, domnule. El ș-a dat sama că e timpul să plec.

VAIL: Aaron, tu înțelegi de ce te afli aici?

STAMPLER: Da, domnule. Se zice că l-am omorât pe episcopul Richard.

VAIL: Știi ce ți se va-nîmpla?

STAMPLER: Da. Merg la Daisyland, ș-acolo or să hotărască dacă sunt nebun sau nu, ca să mă judece.

VAIL: Și înțelegi cât e de gravă situația?

STAMPLER: Sigur. S-ar putea să mă execute.

VAIL: Povestește-mi despre seara în care a fost ucis episcopul. Erai în apartamentul lui, nu-i așa?

STAMPLER: Da, domnule. M-am dus acolo cu ministranții. Ne-am uitat la casetă, p'ormă am servit niște răcoritoare, Coca-Cola și prăjituri, ș-am discutat despre religie.

VAIL: Cât era ceasul?

STAMPLER: Păi, nu știu exact, n-am ceas. Cre' că era vro opt. Am stat acolo cam o oră jumate. Socotesc c-am plecat de acolo pe la nouă jumate.

VAIL: Și cu cine erai?

STAMPLER: Eram cu Peter, cu John, cu Billy și cu Sid.

VAIL: Toți locuiesc la Savior House?

STAMPLER: În afară de Billy și de mine.

VAIL: Care le sunt numele de familie?

STAMPLER: Acolo nu folosim numele de familie, domnule Vail.

VAIL: Nu le cunoști numele de familie?

STAMPLER: (*clătinând din cap*): Nu, în afară de Billy Jordan.

VAIL: Unde locuiește?

STAMPLER: Are un stander, ca și mine, în caverne.

VAIL: Bun. Deci ai plecat din apartamentul episcopului pe la nouă treizeci. De ce te-ai întors?

STAMPLER: Nu m-am întors. M-am dus jos, în bibliotecă, să-mprumut o carte.

VAIL: Cât timp ai stat acolo?

STAMPLER: (*ezitând*) Nu sunt sigur...

VAIL: De ce nu ești sigur?

STAMPLER: (*agitat*) Pen'că... nu-mi amintesc, nu am ceas. Citeam *Almanahul bietului Richard*, de Benjamin Franklin. Ș-am auzit zgomot sus, așa că am urcat și l-am strigat pe episcop, da' nu mi-a răspuns nimeni. Muzica era dată la maxim. Atunci am crăpat ușa și... și...

VAIL: Și ce?

STAMPLER: Nu-mi aduc aminte.

VAIL: Nu-ți amintești ce a urmat?

STAMPLER: Știu doar că stăteam acolo și țineam în mână cuțitul și inelul... și... episcopul era... era sânge peste tot, pe mine și pe el și... pe jos... și... el sângera îngrozitor...

VAIL: Pe urmă ce-ai făcut?

STAMPLER: Cre'... cre' că m-am speriat și-am luat-o la fugă, numa' că era cineva jos, așa că am fugit prin ușa de la bucătărie, da' pe alee era o mașină de poliție; eu am intrat iute înapoi, în biserică și... și...

VAIL: Și te-ai ascuns în confesional?

STAMPLER: (*aproabă din cap*).

VAIL: Asta-i tot ce-ți amintești?

STAMPLER: Vă jur, domnule Vail, mai mult nu știu.

VAIL: De ce n-ai aruncat cuțitul și n-ai chemat poliția?

STAMPLER: Pen' că eram speriat rău. Și episcopul era tăiat tot... nu știu de ce. Am fugit.

VAIL: Aaron, cine mai era în cameră când te-ai întors sus?

STAMPLER: (*privește în jos și își scutură capul*) Nu știu.

VAIL: Ultima oară când am stat de vorbă mi-ai spus că te temi de persoana aceea.

STAMPLER: Da, domnule.

VAIL: Nu vrei să-mi spui cine e?

STAMPLER: Nu știu.

VAIL: *Nu știi* cine era?

STAMPLER: (*clatină din cap*).

VAIL: Și totuși ți-e teamă?

STAMPLER: (*privește spre Vail*) Dumneavoastră nu v-ar fi, domnule Vail?

Vail opri aparatul.

— Asta e, doctore. Asta-i tânărul pe care trebuie să-l apărăm.

Molly își puse paharul gol pe colțul biroului și tăcu.

— Am o singură întrebare, Molly: e posibil ca povestea să fie adevărată?

Ea se uită câteva clipe la poze, apoi spuse:

- Da. Ar fi putut intra într-o „stare de refugiu”, timp de trei-patru minute.
- Ce-i aceea „stare de refugiu”?
- E un fel de amnezie temporară. De pildă, un epileptic aflat în criză intră într-o asemenea stare. La fel un bețiv, care nu-și mai amintește ce a făcut cu câteva ore în urmă, are ceea ce se numește o „stare de refugiu indusă chimic”. În cazul lui Aaron e foarte posibil ca șocul să-i fi creat o „stare de refugiu”.
- Cât durează, de obicei?
- În medie, cinci minute. Dar cunosc și cazuri în care a durat șase luni.
- Șase luni!
- Da, e o manifestare a anumitor tipuri de personalități dereglate. Vă voi povesti ore întregi despre asta.
- Mă interesează foarte mult. Dar, până una-alta, din ceea ce mi-ai spus, rezultă că Aaron Stampler e posibil să susțină adevărul?
- Absolut.

PAISPREZECE

Goodman opri mașina în vârful dealului, se dădu jos și cercetă împrejurimile. Înaintea lui, drumul cobora abrupt, între pereți înalți, populați cu pini, care străjuiau o vale îngustă. La picioarele sale, văzu drumul lung cam de jumătate de milă, mărginit de un torent zgomotos și de o cale ferată într-o parte, iar în cealaltă, de stânca prăpastiei. De-a lungul șinei se înșirau case sărăcăcioase și magazine, probabil aparținând toate companiei miniere. Nu erau mai mult de șaptezeci de clădiri demodate ce urmau linia sinuoasă a văii. Praful negru depus de-a lungul anilor acoperise pereții zugrăviți; cu toate acestea, așezarea păstra un aer îngrijit, de mândrie gospodărească.

Mai era ceva. Ceva ce Goodman nu putea defini. Apoi își dădu seama că locul acesta părea a fi în afara timpului. Da, asta era: lipseau antenele de televizor, firmele, panourile. Era ca și cum trecuse dealul în alt secol.

Domnea o frumusețe tristă, otrăvită de gazele mortale și de praful de siliciu emanate din minele săpate adânc în măruntaiele acelor dealuri domoale. *Raiul și iadul laolaltă*, gândi Goodman, fiind deodată atras înapoi în timp. Către Gary, statul Indiana, cu douăzeci și cinci de ani în urmă, un loc diferit de acesta prin mărime și accentul locuitorilor, și totuși ciudat de asemănător. O așezare dominată de coșuri de fabrică în locul dealurilor, colorată în negru și cenușiu în loc de verde, Gary era la fel de mohorâtă. Acolo se topea oțel în furnale uriașe, aici scoteau cărbune din pământ. Amenințarea morții bântuia însă la fel de persistent și aici, și acolo. Tatăl lui, Tweed, își pierduse viața, manevrând un cazan cu oțel topit. Zdrobit fizic și psihic din cauza muncii grele îndelungate, nu se putuse mișca destul de repede. După moartea sa, Goodman, care avea pe atunci nouă ani, se mutase, împreună cu mama sa, la oraș. Nu avuseseră niciodată nimic. Totul aparținuse companiei.

Așa încât Goodman știa la ce să se aștepte. Închiși, suspicioși în fața străinilor, locuitorii erau cu siguranță greu de abordat. Luptându-se de o viață cu vremea, sărăcia și cu geografia, erau oameni simpli, cu mințile stăvilite de munți, de ceață, de teamă pentru lumea adevărată; visele și speranțele le erau zăvorâte în coșciugele de antracit. Prăbușirea, explozia, boala și clima erau pentru ei cei patru călăreți ai apocalipsei care le guvernau existența. Cu toate acestea, e-

rau oameni credincioși și cinstiți, cu teamă de Dumnezeu, gata să-și dea viața pentru țară și pentru compania care-i hrănea, ucigându-i în același timp. Erau sarea pământului.

Pe micul indicator scria: CRIKSID, KENTUCKY, 212 LOCUITORI. Numărul fusese revopsit, o dată cu fiecare reducere a populației. Cu timpul, tinerii părăseau localitatea, pornind în căutarea unei vieți mai bune. Unul dintre ei fusese Aaron Stampler.

Goodman era frământat de întrebări. Nu cumva frustrarea își pusese amprenta pe imaginația acestui băiat inteligent, dornic de nou și de libertate? Nu cumva valea aceasta sumbră îl îmbolnăvisese de o furie înăbușită, ce se dezlănțuise într-un mod îngrozitor și obscen?

Răspunsul începea de aici.

Goodman porni mașina, urmând drumul din fața sa, care, mai departe, devenea strada principală din Crikside.

Magazinul de feronerie era o clădire joasă și lungă, cu acoperiș de tablă. În interiorul slab luminat erau expuse topoare, lămpi cu petrol, atelaje. Urma farmacia Valensky, primăria – o construcție din lemn, al cărei turn îi conferea mai degrabă aerul de biserică. Mai departe erau băcânia, o prăvălie numită Miranda's Emporium și trei clădiri șubreze, ce păreau a se sprijini una pe alta: un mic restaurant, flancat de un bar și de un magazin cu băuturi.

CAFENEAUA ȘI BARUL SIMPSON, scria pe firma prăfuită. În continuarea restaurantului era o casă veche, în care-și desfășura activitatea AVERY DAGGETT, AVOCAT. Goodman se întrebă ce putea să facă un avocat în cătunul acela. Testamente pentru oameni săraci? Puțin probabil. Intentări de procese împotriva companiei? În nici un caz. Companiei îi aparțineau cu siguranță toate bunurile și sufletele de aici. Daggett se afla evident în slujba ei.

Era un orașel cât o palmă, unde un joc de șah putea declanșa bârfe pentru o săptămână-ntreagă.

Goodman se hotărî să-și înceapă cercetările pornind de la farmacie, dar era pustie, iar proprietăreasa, o femeie ursuză, refuză să lege vreo conversație. Pe plăcuța de alamă, fixată lângă ușă, era gravat: CONCESIONAT DE KC&M. Același lucru se-ntâmplă la Miranda's Emporium. Din spatele prăvăliei, două femei, îmbrăcate în rochii simple, tricotate, îl priveau de după rafturile de marfă. Cea grasă, cu părul ondulat artificial – proprietara –, îl abordă politicos, dar înțepeni prompt îndată ce auzi numele lui Aaron Stampler. La ieșire, Goodman observă plăcuța identică cu cea de la farmacie. Traversă spre băcanie. Și aici aceeași plăcuță. Într-adevăr, după cum ghicise, KC&M deținea întregul târg. Totul era concesionat. Nimănui nu-i aparținea nimic. Oricine provoca neplăceri era probabil exilat, cu mâna goală.

Băcânia era o încăpere mare, aglomerată, deservită de un bărbat. Goodman se îndreptă spre o ladă frigorifică pentru băuturi răcoritoare. Vânzătorul îl remarcă și veni spre el. Avea o barbă cenușie, ochi mohorâți și tenul gălbejit al cuiva care petrece prea multă vreme în casă. Măinile îi erau atât de firave, încât se puteau vedea venele și mușchii. Îl cercetă pe Goodman cu o privire pătrunzătoare.

— Aveți niște Coca-Cola în lada asta? întrebă Goodman pe un ton prietenos.

— Doar Royal Crown. Trebuia să vină Jerome ieri, da' n-a putut.

— Merge și Royal Crown.

Vânzătorul avea accentul specific celor din Apalahi, dar mai pregnant decât al lui Aaron. Scoase dopul unei sticle și-i șterse gâtul cu șorțul său curat, înainte de a i-o întinde lui Goodman.

— Cât face?

— Cincizeci de cenți. Săptămâna trecută i-a crescut prețul.

Goodman îi dădu un dolar. Pe tejghea era un borcan deschis, pe care era lipită poza unui bărbat. Sub poză, pe un bilet, fusese scris de mână: „Pentru înmormântarea lui Zachariah Donald decedat luni 14 februarie de infarct”.

Semnele de punctuație lipseau cu desăvârșire din text. Borcanul era aproape plin cu monede de tot felul și cu vreo cinci bancnote. Goodman puse restul primit în borcan.

— L-ai cunoscut pe Zach? Întrebă vânzătorul.

— N-am avut plăcerea.

— Atunci ești un om generos, călătorule.

— O nimica toată.

— Nu cred că mulți străini ar face asta.

— Trec mulți străini pe-aici?

— Ești al treilea de când a-nceput anul. Ceilalți s-au rătăcit. A trebuit să-i îndrum înapoi, prin Krebs's Knob, spre Zion. Te-ai rătăcit?

— Nu.

Vânzătorul se apucă să rânduiască mărfurile pe rafturi.

— Zach era fermier, spuse el, nu lucra în mină. Sus, pe Sackett's Ridge. Dacă mergi spre sud, treci pe lângă ferma lui. Bun gospodar.

— Trebuie să fie foarte greu să te ocupi cu asta pe-aici.

— Așa-i. Moș Donald, ăsta era bunicul lui Zach, a pornit treaba. Se zice că se sufoca în mină. Asta-i poveste veche.

— Mda.

— Vrei să ronțai ceva? Biscuiți cu brânză?

— Da, mulțumesc.

Vânzătorul luă un pachet de biscuiți de pe raft și-l puse în fața lui Goodman, pe tejghea.

— Face patruzeci de cenți.

Goodman îi dădu un dolar, punând din nou restul în borcan.

— Dacă mai stai mult pe-aici, s-ar putea să-l înmormântăm pe Zach chiar mâine, zise vânzătorul, fără nici o intenție de a glumi.

— Și cât va costa înmormântarea?

— Nu știu sigur. Pe vremea asta, Charlie Koswalski, ăla de se ocupă cu pompele funebre, aduce gheață de la Balta Hoppy. O duce la el, în salonul pentru înmormântări, unde-l ține pe Zach. Când se topește gheața din jurul lui Zach, Charlie adună toate borcanele astea, care s-au împărțit prin tot orașul; banii adunați în ele, ăsta-i prețul pentru înmormântare.

— Foarte practic.

— Nu cre' că-l mai poate ține pe Zach multă vreme. Au trecut deja patru zile.

— Adevărat.

— Dorești o cameră? Poți găsi alături, la Morgan's Crik.

— Nu caut o cameră. Aș dori să stau de vorbă cu doamna Stamp-ler. O cunoașteți, nu?

— Da, da' ai cam întârziat.

— Cum adică?

— A murit, ia să vedem... În martie? Da, e aproape un an de atunci. Nu prea ești informat.

— Așa se pare.

— Era o femeie ciudată. Mereu mormăia, de parcă se certa singură. Nici un măr nu putea să cumpere fără gâlceavă.

— De fapt, voiam să-i vorbesc în legătură cu fiul ei.

— Samuel sau Aaron?

— Aaron.

— Aha. Înseamnă că știi ce s-a întâmplat.

— Da. Îl cunoașteți?

— Bine-nțeles. Trăiesc aici de cincizeș' patru de ani. Îi știu pe toți

care s-au dus.

— Cum era Aaron? Întrebă Goodman precaut.

— Aaron? Altfel decât ceilalți băieți.

— Cum așa?

Vânzătorul își trase un scaun de lemn pe care se așeză, invitându-l pe Goodman să șadă pe lada frigorifică.

— Nișodată mulțumit, spuse el. Mereu căuta altceva. Vroia să fie ba doctor, ba actor, ba poet. Era oricum prea isteț pentru vârsta lui. Asta o fi meritul domnișoarei Rebecca.

— Cine e domnișoara Rebecca?

— Profesoara de la școală. S-a ocupat mult de el. L-a ajutat și-n timpul liceului. Era un băiat muncitor. Mi-a făcut treabă și mie, și doctorului. Venea mereu la timp, nu se plângea nișodată.

— Era nervos?

— Nervos? se miră vânzătorul. Ba deloc. Și dacă stai să te gândești, toată lumea-și sare câteodată din pepeni.

Goodman aprobă din cap.

— Aaron era un băiat cumpătat. Cân' era un mucos, venea aici, se proțăpea în fața tăvilor cu bomboane și se gândea câte cinci minute pân' alegea. Și pe urmă, îi plăcea tare mult să citească. Drace, stătea cu orele aici, la rafturile astea cu cărți, pân' se hotăra pe care din ele s-o ia acasă.

În spatele său, Goodman văzu niște rafturi cu cărți broșate, unele recondiționate cu scotch. Pe o hârtie se anunța: CĂRȚI DE ÎMPRUMUTAT. 10 CENȚI PE ZI.

— Era mare amator de citit?

— Putea să dea gata o carte într-o singură zi. Chiar două, dacă erau subțiri.

— Harnic băiat! exclamă Goodman admirativ.

— Într-un fel, da. Cu toate astea, n-a vrut să intre în mină. Tai-că-su s-a luptat mult cu el, da' nu era făcut pentru mină.

— Tatăl lui mai trăiește?

— Nu. A murit de silicoză, acu' vreo patru ani. P'ormă a murit fratele lui, prin 1976.

— Tot din cauza minei?

— Nu, accident de mașină.

— Ce familie ghinionistă!

— Așa se pare, călătorule. În Sackett's Ridge bântuie fantomele acum.

— Fantomele?

— Chiar așa. Acu vro doi ani, m-am dus acolo cu câinii mei, care s-au pornit să alerge în cerc și tremurau de mama focului; al naibii de speriate, bieteale animale. După aia mi-am dat seama că erau chiar pe locul unde s-a găsit mașina. De-atunci n-am mai fost pe-acolo și nu sunt singurul care-a pățit-o.

— Deci la Sackett's Ridge, zise Goodman. Cred că o să mă feresc să trec pe acolo.

— Bine-ai gândit, călătorule.

— Ei, vă mulțumesc pentru ospitalitate.

— Doar ai plătit, răspunse vânzătorul, salutându-l cu mâna.

Goodman se sui în mașină și porni spre capătul orașului. Pe dreapta, o firmă îi atrase atenția: DR. CHARLES KOSWALSKI, MEDICINĂ GENERALĂ ȘI POMPE FUNEBRE.

Ce spusese oare băcanul? *Vroia să fie doctor și l-a făcut treabă și doctorului.* Casa avea două uși; pe una scria DOCTOR, pe cealaltă SALON FUNERAR. Goodman se hotărî să intre pe prima dintre ele. Un clopoțel anunță că ușa s-a

deschis. Goodman pătrunse într-o cameră de așteptare, în care erau o canapea ruptă și două scaune ponosite. Mirosea ca în apropierea oricărui cabinet medical, a iod, a vitamine, a dezinfectant; mai exista însă un miros dulceag și greșos, pe care Goodman îl identifică: provenea de la formaldehidă, aparținând de celălalt gen de activitate cu care se ocupa doctorul. Ușa glisantă din fundul camerei se deschise, iar în prag se ivi un bărbat scund, gras, chel ca un ou.

— Pot să v-ajut?

— Dacă sunteți Dr. Koswalski.

— Sunt.

Goodman prezintă legitimația deschisă.

— Mă numesc Goodman, domnule doctor. Mă interesez despre Aaron Stampler.

— Aha. Și ce v-ar interesa?

— Vreau să-mi fac o imagine despre băiat. Cum era?

— Vreți să știți, adică, dacă manifesta tendințe criminale?

Întrebarea îl surprinse pe Goodman. Răspunse zâmbind:

— Da, și asta.

— Mare păcat cu băiatul ăsta.

Doctorul avea o față rotundă; gâtul părea să-i lipsească, iar mâinile-i erau pufoase. Purta o cămașă albă, cu gulerul înnegrit de jeg. Cravata era pătată de grăsime, iar costumul negru, de înmormântare, nu reprezenta o ținută prea încurajatoare pentru clienții care-l vizitau în calitate de medic.

— Încă nu suntem siguri că el e făptașul, spuse Goodman.

— Așa scriu ziarele din Lexington.

— Lucra pentru dumneavoastră, nu-i așa?

— Din când în când. Deștept băiat. Nu mi-aș fi închipuit c-ar fi în stare de așa ceva. A plecat de-aici, părăsind-o pe maică-sa. La drept vorbind, când a murit ea, a fost o binecuvântare. Cel puțin anul trecut înnebunise de tot. Nu ieșea niciodată din casă. Pândeau de după perdele, țipa la trecători, vorbea singură.

— A avut probleme de acest gen înainte de plecarea lui Aaron?

— Mă rog, ciudată a fost dintotdeauna, dar la sfârșit ajunsese în ultimul hal.

— Ați tratat-o?

— Nu era nimic de tratat. Nu făcea rău, nimeni nu voia s-o vadă închisă la spital.

— Aaron avea un temperament irascibil?

— Aaron? Nu mai mult ca alții. Își avea și el zilele proaste. Atunci venea aici, stătea liniștit și bombănea cu obidă. Dar cine n-are zile proaste?

— Aveți dreptate.

— Probabil că era așa din cauza chelfănelilor.

— Primea des bătaie?

— Toți băieții primesc bătaie, domnule Goodman. E un lucru obișnuit între un tată și-un fiu. Aaron rămânea însă îmbufnat după aceea.

— Adică nu suporta să fie bătut ca ceilalți băieți?

— Biblia spune să-ți respecti tatăl și mama. Nu te ridici împotriva tatălui tău. Cel puțin, pe-aici nu se face una ca asta. Îmi amintesc că, odată, când avea vreo zece ani, l-a împins pe taică-su peste un scaun, a fugit și s-a ascuns toată noaptea în garajul meu.

— Cu ce vă ajuta Aaron? Întrebă Goodman, schimbând subiectul.

— Făcea curățenie. Uneori mă ajuta la operații. Voia să devină doctor. De fapt, voia să devină multe. Avea o noțiune foarte vagă despre viitorul lui.

— Vă ajuta în operații?

— Nu oficial, bineînțeles. Îmi ținea lumina, îmi dădea instrumen-

tele.

— Ca un fel de felcer?

— Așa ceva.

— Și făcea curățenie după operații?

— Da. Nu-l deranja să vadă sânge. Ar fi ieșit un antreprenor pe cîste. Numai că nu-l interesa. Era prea ocupat cu învățătura și cu visele.

— Deci vă ajuta în ambele domenii?

— Da. Se purta cum trebuie. Nu-l impresiona nimic. De pildă, când au murit fratele lui, Sam, și Mary Lafferty pe deal, i-a ajutat pe oameni să-i aducă aici. Nici n-ai fi zis că-i cunoștea măcar.

— Cu ocazia accidentului?

— N-a fost nici un accident. Tinerii făceau dragoste în Fordul bătrânului Stamper. Cum era iarnă, lăsaseră motorul pornit. S-au intoxicat cu monoxid de carbon. Erau goi-goluți când i-au găsit. Nici nu și-au dat seama că mor. O adevărată plăcere.

— Și Aaron v-a ajutat să faceți autopsia?

— Da, era dat naibii băiatul. Era-n stare să se uite la o autopsie și să mănânce acadele în același timp. N-avea nici o problemă.

Pe cealaltă parte a străzii era școala, o clădire veche, compusă doar din două camere. Fusese construită pe marginea stîncii, cu o scară largă din lemn care-o lega de stradă. Părea vopsită de curînd. Goodman urcă treptele până la ușă. Placa de alamă era, de astă dată, mai generoasă: DONATA ORAȘULUI CRIKSID, DIN PARTEA COMPANIEI KC&M.

Goodman intenționează să aștepte până la sfârșitul orelor, dar se răzgîndi și intră. În încăperea spațioasă, doisprezece elevi erau adunați în trei grupe. Una dintre grupe conținea doar doi copii ce păreau în jur de treisprezece-paisprezece ani. În spatele clasei se aflau trei uși, ducând, probabil, spre camerele de recreare și vestiar.

Profesoara, o femeie înaltă și subțire, îl privi severă:

— Da?

— Nimic, doamnă profesoară, răspunse Goodman, încercând un zâmbet fermecător. Aș zăbovi câteva minute. Poate-nvăț și eu ceva.

— Hm! exclamă femeia surprinsă. Apoi ochii ei cenușii se-ntoarseră spre elevi.

Goodman avu răgaz s-o examineze. Nu părea să aibă mai mult de patruzeci de ani. Era îmbrăcată după moda anilor șaizeci. Purta o jachetă de doc peste o bluză înflorată. Fusta în clini îi ajungea până la glezne. Era încălțată cu cizme negre. Părul îi era strâns într-o coadă de cal. Nu era fardată și nu purta podoabe. Deși trăsăturile ei îndulcite de pistru erau delicate, privirea dură și sfidătoare o îmbătrânea.

Când ora luă sfârșit, copiii țâșniră spre ieșire, neuitând să-i arunce lui Goodman câte-o privire curioasă. Profesoara se apropie, cu mâinile în buzunarele jachetei, cu ochii în ochii lui.

— Ei, despre ce e vorba? întrebă ea cu o voce hotărâtă, lipsită de accentul localnicilor.

— Mă numesc Goodman, răspunse el la fel de direct. Lucrez pentru avocatul lui Aaron Stamper.

Înmărmurit, femeia făcu câțiva pași înapoi.

— Aha, și ce faci pentru avocatul acela?

— Sunt detectiv. Fac același lucru ca și poliția, însă cu alt scop.

— Îl cunoști pe Aaron? întrebă ea scrutându-l din ochi.

— N-am apucat. Am fost nevoit să vin încoace dis-de-diminează.

— Și vei ajuta la apărarea lui?

— Da, dar pentru asta trebuie s-o iau de la capăt.

Răspunsul îi plăcu femeii, iar vocea i se domoli.

— Crezi că el a făcut asta?

— Probele împotriva lui sunt copleșitoare.

— Nu asta te-am întrebat.

— În acest moment, noi îl considerăm nevinovat.

— Nu mi-ai răspuns încă.

— De aceea sunt aici, domnișoară... Rebecca, nu-i așa?

Femeia nu răspunse.

— Uite ce este, domnișoară profesoară, eu sunt de partea lui. Trebuie să aflu cât mai multe despre el. Mă poți ajuta?

Femeia se întoarse la catedră, tencui niște cărți, pe care le puse într-un dulap. Apoi începu să măture clasa. Deodată se opri, spunând:

— Uneori, unul singur poate să-ți răsplătească eforturile.

— Ca, de pildă, Aaron?

— Da. A fost cel mai bun elev pe care l-am avut vreodată. Un băiat dificil. Dar toate geniile sunt așa...

— Era un geniu?

— Da. Întotdeauna cu un pas înaintea celorlalți. Întotdeauna dornic să știe cât mai mult. Femeia continuă să vorbească, reluându-și măturatul. E greu să predai altor cincisprezece sau douăzeci de copii în același timp.

— În ce fel era dificil?

— Era ca și cum ai încerca să umpli o sticlă cu un pai înăuntru. El sorbea totul prin pai înainte ca eu să reușesc să umplu sticla.

Goodman îi ținu fârașul și, privind-o, o surprinse cum îl cercetează. Ochii ei își schimbaseră imediat direcția și femeia mătură resturile de creioane, hârtii și ambalaje de gumă în fâraș. Apoi îi luă fârașul din mână, aruncând conținutul într-un coș de gunoi.

— Și cititul..., își depănă ea gândurile, ca pentru sine. Aaron citea orice. Shakespeare, Thomas Paine, Rover, Freud, Hemingway... O, Doamne, citea tot ce-i cădea în mână. Știi că citea în latină? Chiar foarte bine.

— Ce fel de om era?

— Era ca un om care moare de foame, iar învățătura-i e hrana. Era plăcut, era și arogant. Uneori frustrat, alteori vesel, apoi îmbufnat. Era altfel decât ceilalți, domnule Goodman. A refuzat să lucreze în mină. Tatăl lui l-a bătut de multe ori, dar n-a reușit să-l convingă. Sper că am contribuit și eu aici. L-am susținut în hotărârea lui. E un băiat frumos. Nu și-a făcut prieteni. Ceilalți râdeau de el.

— Eu caut motivații, Rebecca, nu ace în covor, nu mărunțișuri. Motivații profunde, înțelegi? Trebuie să-mi pot da seama dacă a ucis, de ce, ce l-ar fi putut stârni.

— Deci îl crezi vinovat, nu?

— Ți-am mai spus, sunt probe puternice împotriva lui. S-ar putea să fim nevoiți să-l scoatem nebun.

— Nu e nebun, domnule Goodman.

— Când l-ai văzut ultima oară?

— Acum doi ani. În ziua în care a plecat. Mama lui s-a împotrivit. Ar fi fost o tragedie să rămână aici.

— A fost o tragedie că a plecat.

Rebecca îl privi persistent. Expresia feței i se întristă. Trupul părea că i se împuținează, pierzându-și consistența. Se așeză pe un scaun, cu ochii pironiți pe fereastră. În sfârșit, vorbi, arătând cu mâna:

— Predau la opt clase aici, domnule Goodman. Clasele unu-trei acolo, patru, cinci și șase, acolo, șapte și opt aici. Știi cum mă simt? Că am realizat ceva, dacă reușesc să-i bag în liceu. Dacă nu intră până la paisprezece-cincisprezece ani, băieții intră în mină, iar fetele se mărită.

— La paisprezece ani?
— Da.
— Dumneata l-ai convins pe Aaron să plece?
— Ți-am spus, mi-ar plăcea să cred că am avut și eu o contribuție.
— Ascultă-mă, Rebecca. N-am venit aici ca să-l trimit într-un ospiciu, ci ca să-l scap de scaunul electric.
Deodată, femeia cedă. Își puse mâna pe gură, închise ochii, iar lacrimile începură să-i curgă pe obraji. Încercă să-și înăbușe plânsul:
— Toți anii ăștia... Ce risipă! Ar fi putut ajunge orice, avea nevoie doar de...
— De ce?
— Nu știu. De o încurajare, de-un imbold... Se temea de singurătate, chiar mai mult decât...
Se opri, neputând continua. Lacrimile-i inundară fața.
— Cred că toți avem nevoie de asta, spuse Goodman. Îmi pare rău, sincer îmi pare rău.
— Nu, *mie* îmi pare rău, spuse ea printre suspine.
Goodman se apropie de ea, punându-i ușor mâna pe umăr. Îi simți trupul încordându-se, dar nu-și retrase mâna până când n-o simți destinzându-se. Îi cuprinse obrazul în palmă. Cum ea își presă fața de mâna lui, îi cuprinse capul cu cealaltă mână, călăuzindu-l spre umărul său. Atunci ea își dădu drumul, plângând fără nici o reținere.
Goodman o ținu astfel, până când suspinele încetară. Se îndepărtă de el, întorcându-și capul.
— Îmi pare rău, spuse.
— De ce? Mă bucur c-am fost aici. Mi se pare că aveai nevoie să te descarci. Iartă-mă, n-am vrut să te supăr. Mă duc să-ntreb în altă parte, poate la restaurant.
— Nu, să nu faci asta. La ora asta, bărbații se întorc din mină. Vor bea. Nu le plac străinii, mai ales cei care pun întrebări despre ai lor. Chiar dacă nu-l plăceau pe Aaron, s-ar simți jigniți.
— Bine, dar am venit să-l ajut.
— N-or să te creadă... Vino la mine. Locuiesc sus, în pădure. Îți fac ceva de mâncare și stăm de vorbă despre Aaron Stampler!

CINCISPREZECE

Părăsi șoseaua principală, urmând indicatoarele ce conduceau către un complex de clădiri, împrejmuite de un zid de cărămidă. La poarta principală era un corp de birouri cu o firmă discretă: INSTITUTUL PENTRU SĂNĂTATE MINTALĂ STEVENSON. FONDAT ÎN 1924.

Gardianul, îmbrăcat simplu, în pantaloni kaki și cămașă albastră, îi ieși în întâmpinare, se uită la legitimația ei, apoi o îndrumă spre clădirea principală. Molly era nerăbdătoare.

Molly Arrington își începuse studiile de biologie marină în statul Iowa, când un eveniment tragic îi schimbă cu totul cursul vieții.

Walter, tatăl ei, era fermier. Iubea pământul negru, fertil din Iowa, ca și viețuitoarele care trăiau pe suprafața lui. Le împărtăși copiilor săi, Molly și Bobby, această idilă cu natura și pământul. Refuza să folosească pesticidele, preferând să planteze un acru în plus, „ca să hrănească toate creaturile”. Nu creștea animale pentru sacrificare; vacile erau pentru lapte, găinile pentru ouă, doi juncani – pentru reproducere. Pe deasupra, orice câine sau pisică răătăcită care

le trecea pragul își găsea acolo un cămin adevărat. Opt căței de toate mărimile și rasele și șase pisici împărțeau pe-atunci casa cu ei.

Prima oară când Walter Arrington văzu la televizor bombele cu napalm înghițind pădurile vietnameze, se îmbolnăvi. Nenorocirea umană și distrugerea naturii îl zdruncinară atât de cumplit, încât refuză să mai privească știrile de război, chiar și în decursul anului în care fiul său lupta în Vietnam.

Athena Arrington murise la treizeci și cinci de ani. Când o luase de nevastă, Walter știuse că viața ei era amenințată în orice clipă din cauza unei malformații congenitale a inimii. Dar o adorase, încercând tot timpul să-i dăruiască o existență fericită. La moartea ei, cei trei supraviețuitori îi împrăștiaseră cenușa peste câmpul fermei, devenit astfel un monument viu în amintirea ei. În acea vreme, Bobby împlinise cincisprezece ani, iar Molly doisprezece.

Walter, Molly și Bobby formau o familie unită printr-o dragoste și o încredere ieșite din comun. Triumfurile, ca și dezamăgirile, erau împărțășite între ei, bucuriile și tristețile unuia erau trăite de toți trei.

Molly terminase tocmai primul an la universitate când Bobby, căpătându-și diploma de arhitect, plecă în Vietnam. Când reveni, nu mai era fratele ei, ci o umbră de om, golit de sentimente, închis în sine, întunecat, cu o veșnică expresie de groază în priviri, ca mărturie a iadului trăit în război. Părăsind arhitectura, se întoarse la fermă, torturat de amintiri tainice. Comunicarea cu cei din jur deveni dureroasă, încât le răspundea în fraze scurte, criptice, enervându-se când nu era înțeles. Se ferea de somn, preferând să zacă treaz în pat, decât să se lase pradă coșmarilor. Molly își întrerupse studiile, privind disperată împreună cu tatăl ei cum Bobby se retrăgea încet și sigur din realitate, căutându-și adăpost într-o lume născocită.

Întâmplarea cumplită se petrecu într-o zi caldă de iunie. Molly se afla la delfinariu, când fu chemată la telefon. Recunoscuse vocea plânsă a tatălui său:

— Tată, ce s-a întâmplat?

— A împușcat câinii, Molly. A împușcat toți câinii.

Ajunsa acasă într-o goană, își găsi tatăl pe banca de la poartă, plângând în hohote. Molly îl îmbrățișă îndurerată. Apoi îl zări pe Bobby. Stătea ghemuit la marginea unui lan de grâu, cu pușca pe genunchi. În jurul lui zăceau opt câini în semicerc.

— S-a dus acolo cu o pungă de mâncare, povesti Walter printre suspine, și a chemat câinii. Doamne, credeam că vrea să se joace cu ei. Pe urmă, am auzit împușcăturile. Poc, poc, iar și iar... Am alergat acolo și știi ce mi-a spus? „A trebuit s-o fac, sufereau. Pământul le ardea picioarele”. Ce-a vrut să spună, Molly? Ce s-a întâmplat cu Bobby al nostru?

Molly se așeză lângă fratele ei, luându-i ușor arma de pe genunchi. El o privi și zise:

— Vă rog, ajutați-mă.

Molly îl cuprinse cu brațele și începu să-l legene încet, în timp ce lacrimile-i curgeau pe obraji. După o vreme, Billy murmură:

— Hai cu mine, mămico.

Fură ultimele lui cuvinte. Rămaseră astfel, până când Molly îl simți cum îi cade, adormit, în poală.

Billy nu se mai trezise niciodată în lumea reală. De zece ani trăia un somn catatonie. Iar Molly își părăsise visul de-a înota cu delfinii, pentru a urma o cale mai întunecată, dar cu aceeași dăruire.

Institutul Stevenson era în mod cinic numit Daisyland – Țara Margaretelor – împrumutând numele orașului. De la poartă pornea o alee

cu prundiș, mărginită de tufișuri scunde. În curte o întâmpină un tânăr de culoare, care se recomandă Clyde, informând-o că Harcourt Bascott, directorul așezământului, lipsea, lăsând instrucțiuni personalului de a o sprijini. Politicos și plăcut, Clyde îi luă camera video din mână, rugând-o să-l urmeze. Străbătură curtea spre ceea ce se numea Aripa Nouă, o clădire cu trei etaje, cu acoperiș ascuțit. Ferestrele mari nu aveau gratii, fiind construite din sticlă specială, rezistentă la șocuri. În ansamblu, Aripa Nouă avea o structură armonioasă, fiind proiectată cu intenția vădită de-a îndulci cât de cât existența celor pe care soarta-i adunase aici.

Secția de maximă securitate se afla la unul din capetele pavilionului, izolată printr-un perete ce avea o singură ușă, glisantă, din oțel. La o masă lângă ușă ședea ofițerul de pază, îmbrăcat în aceeași ținută ca și paznicul de la poartă. Le zâmbi, invitând-o pe Molly să semneze într-un registru.

Secția consta dintr-un hol larg, bine luminat, cu încăperi pe ambele părți. Ofițerul îi conduse în prima cameră pe dreapta. Era spațioasă, dotată cu un birou, un scaun de lemn, un pat și o fereastră înaltă. Totul era vopsit în alb. Ofițerul deșurubă un capac în perete, arătându-i lui Molly priza pentru camera ei video, apoi plecă pentru a-l aduce pe Aaron Stamper.

Molly nu era pregătită pentru tinerețea, franchețea și aura de inocență ce lumina chipul lui Aaron. Era îmbrăcat cu pantaloni și cămașă de culoare albastru-deschis, teniși și ciorapi albi. Nu avea cătușe la mâini. Când o văzu, rămase surprins.

— Aaron, sunt doctor Molly Arrington. Martin Vail te-a anunțat că sosesc, nu?

— Da, doamnă, dar mă așteptam la un bărbat.

— Știu. Și Martin a fost mirat când m-a văzut. Se întoarse apoi către ofițer: Puteți aștepta afară, vă rog?

— Sunteți sigură? răspunse acesta, plimbându-și privirea de la unul la celălalt.

— O să fie bine, nu vă faceți probleme.

Neîncrezător, ofițerul părăsi camera.

— Martin mi-a spus că nu te deranjează dacă filmez întrevederea noastră.

— Nu, doamnă.

Molly îi zâmbi, apoi se apucă să pregătească aparatul. Nu reuși însă să focalizeze imaginea.

— Îmi dați voie să vă ajut? întrebă Aaron. Vă puteți așeza colo, iar eu voi fixa imaginea pe dumneavoastră.

— Mulțumesc, răspunse ea.

Se așeză pe scaun; Aaron reglă imaginea și fixă camera pe trepied.

— Gata. Cînd doriți să începeți, apăsați pe butonul ăsta.

— Unde-ai învățat să filmezi?

— Episcopul Richard m-a-nvățat.

Aaron se întinse pe pat, cu gleznele încrucișate și cu brațele sprijinite pe piept. Trăsăturile-i erau animate, iar ochii-i străluceau de nerăbdare. Era, probabil, bucuria de-a rupe singurătatea și izolarea la care era supus.

— Te simți bine așa? întrebă Molly apăsând pe butonul de pornire.

— Da, doamnă.

— Nu vreau să stăm încă de vorbă despre episcop, Aaron.

— Asta-i o ușurare. Am spus de-atâtea ori povestea, că nici nu știu ce-aș mai putea adăuga.

— Hai să discutăm despre copilăria ta.

— Da, doar că nu e un subiect interesant.

— Povestește-mi despre orașul tău.

— Se cheamă Crikside.

— E în Kentucky?

— Mda. Un prieten de-al meu zicea că dacă vrei să-l găsești, trebuie să-l cauți la biroul de obiecte pierdute.

— E foarte nostim.

— Da, e nostim. Dar Crikside nu-i nostim deloc.

— Ce vrei să spui?

— E un orășel mic și împruțit, în care n-ai ce face. Nici măcar o bibliotecă nu există. Mama spunea că acolo poți numa să muncești, să mergi la biserică și să mori.

— Și erai de acord cu ceea ce spunea mama ta?

— Bine-nțeles. Eram acolo și vedeam cum se trăiește.

— Ce planuri de viitor aveai?

Aaron părea deschis la întrebările ei. Răspundea cu candoare, fără manifestări emoționale, iar uneori era atât de obiectiv, încât parcă vorbea despre altcineva.

— Nu știi. Cre' că am încercat tot ce se putea. Am muncit pentru Avery Dagget, avocatul, și pentru doctorul Koswalski, și pentru domnul Boise, băcanul. Într-o vară am tuns iarba din fața primăriei. Cel mai mult îmi doream să învăț.

— Ce să înveți?

— Orice. Citeam tot ce găseam. Era ca și cum aș fi călătorit, un fel de a fugi din locul acela. Și Rebecca... domnișoara Rebecca, profesoara noastră, avea o grămadă de cărți, pe care mi le împrumuta. După ce le citeam, îmi puneam întrebări, să vadă ce-am înțeles. La liceu era mai bine. Mergeam la Lordsville cu autobuzul. Era peste munte, cam la treizeci de mile distanță. Acolo aveau o bibliotecă pe cinste.

— Ce fel de cărți citeai?

— Tot felul de cărți: istorie, geografie, filosofie, cărți științifice, de ficțiune. Și cărți de aventură. De toate.

— Domnișoara Rebecca a însemnat mult pentru tine?

— Ea m-a ajutat să-nvăț. A venit acolo cân' aveam nouă ani. Da, doamnă, a-nsemnat foarte mult.

— La fel de mult ca mama ta?

— Mama era... cum să spun... cam simplă la minte. Pentru ea, toți bărbații se nășteau ca să meargă-n văgăună.

— Văgăună?

— Da. Știa că mi-e frică de gaura aia, da' asta n-avea nici o importanță pentru ea.

— Ți-era frică?

— Da, mai tare ca de orice.

— Ce era văgăuna asta, Aaron?

— Era mina de cărbuni. Tata și Samuel munceau acolo, ca toți bărbații.

— Samuel e fratele tău?

— Era, a fost omorât într-un accident de mașină.

— Povestește-mi despre văgăună.

— De cân' mă știu mi-era frică de ea. De câte ori mă gândeam că trebuie s-ajung acolo odată ș-odată, mă lua cu frig. De cân' am aflat cum e-n văgăună, am avut mereu vise îngrozitoare.

— Ce fel de vise?

— Visam că mă duc în iad și tot felul de ființe se târăsc spre mine și mă sufoc. Am citit odată versul ăsta: „Ce chinuri și suplicii ai îndurat, așteptând Răul care niciodată n-a venit”. Emerson l-a scris.

— Ai o memorie foarte bună.

— Îmi amintesc tot ceea ce-mi place, iar versul ăsta mai ales,

pen'că așa mă simțeam și eu, chinuit de frica aceea. Numa că la mine a venit Răul.

— Deci, te-ai dus în văgăună până la urmă?

— Da, doamnă.

— Și ce-ai simțit?

— În dimineața în care am împlinit nouă ani, ce-am găsit pe scaunul de lângă pat? O pălărie de miner cu lampă. Tata o comandase special pentru mine. Am început să plâng, pentru că știam că venise ziua de care mă temeam cel mai mult. La masă erau cu toții bucuroși, ca la o sărbătoare. Samuel s-a învoit de la școală ca să meargă cu noi. Tot drumul pân' la mină mi-a fost așa de frică, de-mi venea să vomit. În lift eram doisprezece. Erau acolo domnul John Canaan și Bobby Aronski, îmi amintesc asta, pen'că amândoi au murit mai târziu, cân' s-a prăbușit galeria. Și toți bărbații erau îndoți de spate, de parcă aveau optzeci de ani. Era mai cumplit ca-n visele mele. Cân' a pornit liftul, am început să tremur. Lumina aia de la intrare se micșora din ce în ce mai mult, pân' am rămas în întuneric. Și nimeni nu-și aprindea lampa. Mă dureau ochii de-atâta întuneric și-mi mirosea a ouă clocite, iar gura mi se uscase. Cân' am ajuns, liftul ne-a scuturat tare. Toată lumea a ieșit și-a pornit în tunelul ăla negru... așa de negru, încât luminile... luminile nu luminau nimic, ca și cum... le-ar fi înghițit întunericul. Tunelul n-avea decât un metru și ceva înălțime, iar oamenii trebuiau să lucreze ghemuiți. Din cân' în cân' cineva striga: „Foc în galerie!” și atunci veneau nori groși de fum negru. Credeam cu adevărat c-am să mor în ziua aceea. Șapte ore am stat acolo. Îmi închipuiam cum se năruiesc galeriile peste noi, cum ne zdrobesc. Cân' am urcat, mă uitam în sus, ca să văd lumina de la intrare, am văzut-o cum crește, mă simțeam ca și cum... înviam. Afară, toți mă băteau pe spate, bucuroși. Erau încovoiați și fețele lor erau negre, în afară de ochi și guri, parcă erau niște demoni. Tata mi-a tras multe curele, da' n-am mai coborât acolo niciodată. Niciodată.

— Te bătea des?

— Cam o dată pe lună.

— O dată pe lună?

— Da, uneori venea beat de la bar, știam pen' că-i vedeam ochii răi. „Scoate-i!” – atât îmi striga. Eu îmi scoteam pantalonii și mă aplecam peste scaun, iar el mă bătea cu cureaua lui groasă. Uneori erau doar trei lovituri. Alteori patru sau chiar cinci. Da' merita. Oșcătă bătaie era mai bună decât văgăuna.

— Și-l mai dușmănești pentru bătaile astea?

— Cre' că da. Da' nu atât pentru bătai, cât pen' că m-a dus acolo.

— Îți urăști tatăl din cauza asta?

— Cred că da. Curelele n-au fost așa dureroase. Știam că trebuie să fac penitență, pen' că nu-l ascultam pe tata.

— Să faci penitență?

— Da, episcopul Richard m-a învățat asta. Cân' greșești, trebuie să plătești prin penitență.

— Și crezi în judecata asta?

— Păi nu sunt încă sigur dacă să cre' sau nu.

— Ce te face să nu crezi?

— Poate...

— Da?

— Poate din cauza reverendului Shackles.

— Vorbește-mi despre el.

— Cân' aveam șapte sau opt ani, a venit reverendul Shackles în orașul nostru: un om lung și uscat ca o prăjină. Avea o barbă lungă și neagră și niște ochi furioși, răi, care te străpungeau ca niște sulite. Nu credea în iertarea păcatelor. Dacă greșeai o singură dată oșcât de

puțin, mergeai direct în iad. Se uita la mine cu ochii ăia de foc și tuna: „Uită-te la tine, băiete, locul tău va fi în iad!” Iar eu mă uitam la el și părea atât de mare și de înspăimântător, încât parcă vedeam un vulcan dezlănțuit.

— Și credeaai ceea ce-ți spunea?

— Pe vremea aceea eram convins. Mă temeam mult de el. În Biblia lui nu există milă, nici iertare.

— Deci, n-avea nici un rost să faci penitență, nu-i așa?

— Asta-i, doamnă. Dacă după ce-ți plătești greșeala nu găsești iertare, atunci penitența n-are rost.

— Încă mai crezi că vei merge în iad?

— Nu știu. Episcopul Richard mi-a zis odată că iadul e chiar în mințile noastre.

— Și ce-ai înțeles din asta?

— Încă nu sunt sigur.

— Deci, ți-era frică de văgăună și de reverendul Shackles. De tatăl tău te temei?

— Mă temeam doar să nu mă ducă iar acolo.

— Dar nu te-ai mai dus?

— Nu, doamnă, și nici nu voi merge vreodată.

— Mai spune-mi despre mama ta.

— Păi, nu-i prea păsa de educație. Cre' că simțea că-i o pierdere de vreme.

— Îți citea? Îți spunea povești?

— Nu, doamnă. Mama nu știa să citească. Nu-mi povestea decât din Biblie, povești pe care le-ncepea, da' nu le termina; uitase sfârșitul.

— Ai citit Biblia?

— E prima carte pe care-am citit-o. Era singura pe care-o aveam în casă.

— Câți ani aveai?

— Știu eu, șase-șapte ani.

— Și-ai citit-o toată la vârsta aia?

— Da, doamnă.

— Și ce-ai înțeles atunci?

— Știți cum e Biblia. De câte ori o citești, descoperi lucruri noi.

— Și cum era cu domnișoara Rebecca?

— Mi-a fost profesoară de când aveam nouă ani, până cînd am terminat liceul. Bine, în liceu aveam mulți profesori, da' pînă am ajuns acolo, domnișoara Rebecca mi-a fost *unica* profesoară.

— Așadar, toți copiii învățau într-o singură clasă?

— Da, doamnă. Erau împărțiți: un grup stătea acolo, altul dincolo și așa mai departe. Rebecca... domnișoara Rebecca... se plimba la fiecare grup, învățându-i pe rând.

— Și era pricepută?

— Cea mai inteligentă persoană pe care am întâlnit-o vrodată.

— Mai inteligentă decât episcopul?

— Decât orcine.

— Ce-mi poți spune despre prietenii tăi?

— Nu prea aveam prieteni. Vedeți, cei mai mulți dintre băieții de vârsta mea știau că vor ajunge în mină. Nu prea stăteau de vorbă cu mine.

— Te evitau.

— Cre' că mai degrabă îi evitam eu.

— Și fetele la fel?

— Până cînd am intrat la liceu, da. Aveau toate un singur gând: să meargă la școală pen' că așa trebuia, iar apoi să se mărite cu băieții care mergeau în mină.

- Și tu nu acceptai ideea asta?
- Aș zice că exprimă deznădejde.
- Ai dreptate. Deci ai avut o copilărie cam singuratică?

Molly îl urmări cum se gândește la întrebare. Fața i se întunecase. Avea o expresie consternată, ca și cum n-ar fi știut răspunsul, ori nu și-ar fi pus niciodată problema. În sfârșit spuse:

- N-am suferit din cauza asta.
- Te simțeai diferit de ceilalți?
- Eram diferit. Toți gândeau la fel. Nu visau, nu puneau întrebări, luau totul așa cum le era dat. Da, doamnă, eram diferit de ceilalți și mă bucur că-i așa.
- Putem vorbi puțin despre sex?
- Da, doamnă.
- Ești virgin, Aaron?
- Nu, doamnă. Aaron zâmbi. Nu mai sunt de la șaispe ani, din liceu.

- A fost o experiență plăcută?
- Da, doamnă.
- Câți ani avea fata?
- Era de vârsta mea. Era o fată din Morgan's Creek, ne cunoșteam de mici.
- Te-ai simțit vinovat?
- Cre' că dacă i-aș fi povestit asta reverendului Shackles, m-aș fi simțit. Da' nu m-am frământat, dacă asta vreți să spuneți.
- Fata a avut neplăceri?
- Nu mi-a spus nișodată.
- Ai avut vreo experiență homosexuală?
- Aaron șovăi o clipă, apoi își scutură capul:
- Nu, nu m-am gândit nișodată la așa ceva.

Când băiatul dădu semne de oboseală, Molly puse capăt convorbirii. Fusesse un prim contact interesant, dar Molly explorase doar periferia vieții lui Aaron. Ceea ce aflase era elementar: teama de întuneric, repulsia față de autoritate, incompatibilitatea cu semenii săi. Fobia, disocierea, alienarea, dezorientarea religioasă, toate aceste elemente se regăseau la Aaron, nefiind însă neapărat simptome ale unei dereglări psihice. Dar cine nu s-ar fi temut de văgăună, cu tot ceea ce-nseamna ea? Sau de fanatismul reverendului Shackles? Sentimentele acestea erau mai degrabă mărturii ale „sălașului demonilor” din mintea sa, ale viselor sale rebele. Astfel, călătoriseră împreună de-a lungul abisului, dar nu priviseră încă în adânc.

ȘAISPREZECE

La prăvălia de vinuri Early Simpson's, Goodman descoperi într-un raft dosnic o sticlă prăfuită de vin roșu, care data, probabil, din vremea întemeierii companiei' KC&M. O cumpără și porni cu mașina pe drumul indicat de Rebecca. Descoperi cabana ei pe cealaltă parte a râulețului, într-un desiș de pini. Căsuța avea o construcție aparte față de clădirile din sat. Era în formă de A, cu o fereastră mare ce dădea spre Morgan's Creek, cu o vedere ieșită în relief, până aproape de apă. Goodman trecu un pod din lemn, parcându-și mașina alături de Chevroletul ei.

Lângă preșul de la intrare îi văzu cizmele. Începu să-și scoată și el pantofii uzi, când ușa se deschise.

— Nu trebuie să faci asta, spuse Rebecca. Eu o fac pentru că-mi place să umblu prin casă în șosete.

Era o apariție surprinzătoare. Își scosese jacheta din doc și fusta, înlocuindu-le cu un trening, cu pantalonii strânși la gleznă, și șosete roșii din lână. Părul desfăcut, de culoarea lavei fierbinți, i se revărsa pe umeri. Părea mai vulnerabilă, mai destinsă, probabil că în căsuța aceea se simțea în siguranță.

În cameră ardeau lumânări, dând o aură părului, îndulcindu-i trăsăturile. În cămin ardea focul, răspândind o atmosferă intimă. Pe rafturile de pe pereți erau înghesuite o mulțime de cărți. Într-un colț, pe o măsuță, erau expuse fotografii, unele înrămate, celelalte împrăștiate de-a valma. Lângă aparatul stereo așezat lângă un perete erau câteva teancuri de discuri, majoritatea cu muzica anilor șaptezeci. Încăperea arăta curată, dar dezordonată, ca și cum lucrurile ar fi fost lăsate acolo unde fuseseră folosite. Nu exista telefon.

— Sper că nu te deranjează lumânările, spuse Rebecca. Aprind lumina electrică doar atunci când citesc sau cos. Nu-mi place risipa.

— E foarte plăcut. Îmi place mirosul lumânărilor.

— Eu le fac. Lui Aaron îi plăceau mult. Poezia lui preferată era de Edna St.Vincent Millay. Poate o știi:

Lumânarea mea arde la ambele capete;
Nu va dura toată noaptea.
Dar, o, dușmani, și, o, prieteni,
Dăruiește sclipiri minunate!

— Mi-o amintesc din liceu, răspunse Goodman.

— Știu că-i un clișeu. Ceea ce era înduioșător la Aaron era faptul că nu recunoștea stereotipurile. Totul era nou pentru el – Rebecca făcu un semn către pick-up. Pune un disc, te rog. Între timp, pregătesc masa. Sper că-ți place tocana.

— La nebunie.

— Foarte bine. Fierbe de ieri, trebuie să fie gustoasă acum.

Goodman căută în teancul de discuri: Crosby, Stills și Nash; Buffalo Springfield; Rolling Stones; Jefferson Airplane; era un fel de călătorie muzicală prin anii șaiszeci și șaptezeci. Alese *Cheap Thrills* cu Janis Joplin și Big Brother. Apoi cercetă rafturile cu cărți. Dintre pagini ieșeau fâșii de hârtie. Erau uimitor de multe astfel de semne. Scoase un volum intitulat *Citate pentru viață* și îl deschise. Găsi o frază subliniată ușor cu creionul: „Răul ne vine tuturora din propria noastră imaginație, mascat cu toate virtuțile. William Butler Yeats”. Frunzări cartea până la următorul semn, pus pentru un proverb chinezesc: „Există doi oameni perfecți: cel nenăscut și cel mort”.

— Sunt semnele lui Aaron, explică Rebecca, intrând în cameră. Își însemna cu creionul pasajele care-l interesau; după ce le memora, ștergea semnele. Nu-și terminase lucrul când a plecat.

— Înseamnă că are o memorie colosală.

— Într-adevăr.

Rebecca gustă cu o linguriță din tocană, apoi se linse pe buze, satisfăcută. Goodman scoase dopul sticlei de vin. După ce Rebecca puse în farfurii două porții generoase de tocană, îi ținu respectuos scaunul, iar ea se așeză, mimând un zâmbet cochet.

— Déjà vu, murmură ea, ca pentru sine.

— Poftim?

— Nimic, doar o amintire... Unde-ai găsit un vin așa bun? Doar nu la noi?

— Era ascuns după sticlele cu poșircă.

— N-am mai băut de mult vin. Domnișoara profesoară din Crikside n-are voie să dea buzna la Simpson's când i se face sete.

Mâncarea era delicioasă. În timpul mesei discutară despre Stamper, despre obsesia tatălui, ca fiul să-l urmeze în mină; despre mama temătoare de a-și contrazice soțul, care vorbea cu spiritele și care-o învinovăța pe Rebecca pentru emanciparea băiatului, ca și despre pedepsele aplicate cu cureaua, numărul loviturilor fiind în concordanță cu gravitatea ofensei aduse.

— Uneori, când venea aici, era bătut atât de tare, încât spatele-i era numai carne vie...

Goodman o privi consternat. Ea se uită repede în altă parte, schimbând rapid subiectul discuției.

— Mai spune-mi despre mama lui, o rugă Goodman. Avea probleme psihice?

— În ultimul an n-a ieșit din casă. Dacă n-ar fi ajutat-o vecinii, ar fi murit de foame. Poate că singurătatea a distrus-o. Oricât de urât se purtase cu Aaron, era disperată când a plecat. Toată viața s-a sprijinit pe familie. Când a rămas singură, s-a pierdut.

— Mă gândeam la perioada dinainte. Știi, băcanul și doctorul Koswalski mi-au sugerat că era foarte ciudată.

Rebecca râse:

— Tot ce se poate.

— Și că nu dădea doi bani pe educație.

— E-adevărat, dar nu-i o raritate pe-aici.

— Se pare că Aaron era un spirit rebel.

Rebecca aprobă melancolic:

— Era însetat să afle cât mai multe. Când lucra la Koswalski, citea cărți de anatomie. Când îl ajuta pe Avery Dagget, studia dreptul. În al doilea an de liceu a jucat rolul lui Biff în *Moartea unui comis-voiajor*. A fost minunat, a jucat cu pasiune. Bine-nțeles că lumea n-a priceput mare lucru din spectacol, dar lui nu-i păsa. În fiecare seară se transforma efectiv în Biff. Dar nici cu actoria n-a mers prea departe. De fapt, n-a mai pomenit niciodată de ea, după piesa aceea.

— Încotro a plecat de aici?

— Cred că la Lexington. Am aflat că acolo a lucrat o vreme la spital.

— Nu ți-a scris niciodată?

— Nici nu m-am așteptat.

În cameră se făcu liniște. Goodman era frământat de-o întrebare. Dar se abținu s-o pună, păstrând-o cu grijă în memorie.

Rebecca se aplecă peste masă, cercetându-l.

— Cu ce te-ai ocupat înainte de a deveni detectiv?

— Am fost boxer profesionist.

— Adevărat? Întrebă ea surprinsă.

— Da. Cu ce câștigam de-acolo îmi plăteam facultatea de drept.

Mi-am strivit mâna, și de-atunci Marty m-a angajat detectiv.

— Marty e avocatul?

— Da.

— Și e bun?

— Cel mai bun. Dacă există vreo șansă pentru Aaron, aceea e Marty.

O vreme mâncară în tăcere. Deodată, Rebecca întrebă:

— Ai fost în Vietnam?

— În șaiszeci și opt-șaptezeci.

— Au fost ani grei.

— Orice an a fost acolo greu. Dar eu n-am dus-o chiar așa greu.

Făceam aici instrucție câte două săptămâni, pe urmă mă trimiteau să lupt în Saigon ori în Golf și iar veneam acasă, pentru antrenamente.

— Ai câștigat toate meciurile?

— Toate, în afară de ultimul.

— Ce s-a întâmplat atunci?

Goodman ridică mâna dreaptă. Oasele se sudaseră strâmb, arătând răsucite și deformate. Pumnul era zbârcit, ca un trunchi de copac. Rebecca se apropie, îi luă mâna într-a ei, palpându-i defectele cu degetele.

— Îți plăcea să te lupți?

— Mi-a plăcut câtă vreme am jucat ca amator. Nu și ca profesionist. Nu mai jucam pentru stil, ci pentru bani. Când mi-am distrus mâna, am simțit un fel de ușurare.

— Nu-i distrusă. E doar diferită; are personalitate.

— Mulțumesc. Dar tu de unde ești?

— Din Santa Fe.

— N-ai accentul din Santa Fe.

— Am fugit de acolo la șaisprezece ani. Am petrecut șase ani în suburbia Haight – se opri pe gânduri. Doamne, visam zi și noapte. Timp de șase ani, am crezut că soarele e verde, iar norii vârgați; așa arăta lumea prin prisma LSD-ului.

— Și cum ai ajuns aici?

— Am găsit un anunț în *Lexington Tribune*, răspunse ea zâmbind. Apoi se ridică, merse puțin cam prea drept spre bucătărie, luă un pachet de țigări și se-ntoarse, pășind la fel de precaut.

— Uneori mai fumez câte-o țigară. Câte una la trei patru luni.

E-un drog slab, cu toate că acum n-am nevoie de „iarbă”.

Își aprinse o țigară.

— Ce-ai făcut după episodul cu Haight Ashbury?

— Am călătorit de colo-colo. Mi-am petrecut o vreme în diverse alte comunități. Mai târziu, după ce-am ieșit de la dezintoxicare, am dat de anunțul acela. M-a atras faptul că nu se cereau referințe. Experiență pedagogică aveam, pentru că predasem timp de un an unor copii, într-o comunitate lângă Toledo. În plus, e foarte important să găsești o slujbă pentru care nu ți se cer referințe, după ce-ai luat-o razna timp de șase ani.

— Deci sunt deja zece ani de când ești aici?

— Da, de la douăzeci și patru de ani. Eram încă marcată. Visam că mintea mi-e invadată de extraterestri.

— Haide, lasă prostiile. Să nu-mi spui și tu că la Sackett's Ridge bântuie stafiile.

— Vedeam figurile la geam. Erau mineri spațiali, îi recunoșteam după luminile psihedelice pe care le purtau la căști. Îi simțeam cum mi se strecoară în creier – se opri, râzând amuzată. Acum s-a terminat cu vedeniile. Sau poate mi-au pătruns în minte pentru totdeauna.

— Poate le-ai gonit.

— Nu știu. Oricum, există cu adevărat o fantomă la Sackett's Ridge. Au văzut-o niște oameni serioși.

— E o „ea”?

— Presupun că e Mary Lafferty.

— Aha. N-ai vrea să facem o plimbare pân-acolo, s-o luăm prin surprindere?

— Nu. Nu vreau fantome în seara asta.

— Bine. Acum va trebui să-mi găsesc o cameră pentru la noapte. Mi s-a spus că există un han la opt mile depărtare de aici.

— În Morgan Creek. Ai aflat de la Clyde Boise, nu-i așa?

— Da, de la proprietarul băcăniei.

— Ha, ha, asta-i o glumă bună. „Proprietarul”...

— Înțeleg acum simțul umorului din orașul ăsta. El mi-a povestit și despre accidentul în care au murit Sam și Mary. Oribil accident.

Rebecca își propti coatele pe masă și, cu bărbia sprijinită în

căușul palmelor, îl studie pe Goodman. Marcat de cicatrice și de frământările trăite, chipul lui era deosebit de expresiv, aproape frumos. Legănată de amețeața plăcută a vinului, simțea că-l poate privi adânc înăuntru; văzu un pastor al sufletelor pierdute, un om născut pentru a ocroti, care putea îndura tăietura sabiei fără să crâcnească, dar cu un suflet neprihănit, de copil. Îl atinse cu degetele pe față. Cicatricea aspră ascunsă în sprânceană și nodul de la rădăcina nasului avură efectul unui afrodisiac. Cu respirația întretăiată, se ridică și, luându-l de mână, îl conduse spre dormitor.

Patul, de dimensiunea unui continent, era acoperit cu o plapumă lucrată de mână. Rebecca aprinse o lumânare, așezând-o pe noptieră. După ce-i descheie nasturii cămășii, își plimbă cu voluptate palmele pe pieptul lui. El îi răspunse mângâindu-i părul, apoi gâtul. Nerăbdători, se dezbrăcară unul pe altul și rămaseră un timp goi, față în față, sorbindu-se din priviri.

Ea îl trase apoi spre pat, sărutându-i bărbia, sprâncenele, în timp ce mâinile ei îl căutau. Se mângâiară cu nesaț, iar timpul se dizolvă în extaz. Se rostogoli peste el și, gemând, îl călăuzi înăuntru ei.

Se prăbușiră istoviți unul lângă altul, rămânând o vreme nemișcați, pentru a păși din nou în realitate.

— O, Doamne, îi șopti ea. Cât e de minunat să-ți dorești ceva cu atâta putere. Nu mi s-a mai întâmplat de multă vreme. A fost atât de bine... să-mi doresc din nou.

— Ești chiar atât de singură?

— Cumplit. Te-am dorit din clipa în care ai intrat în școală, spunându-mi că vrei să-nveți ceva. „În sfârșit, un bărbat cu umor”, mi-am zis; „cu un umor adevărat”. Nu știi cât e de important pentru mine.

O mângâie ușor pe spate, apoi îi simți pulsul revenit la normal.

— Nu crezi că o țigară mi-ar prinde bine? Întrebă ea într-o șoaptă ușoară.

El aprinse o țigară și i-o dădu. Ea trase câteva fumuri cu ochii închiși, apoi îl rugă, sprijinindu-se de trupul lui:

— Rămâi cu mine în noaptea asta... Vreau să te simt lângă mine când mă trezesc. Vreau să te miros înainte de a-mi deschide ochii. Luăm dejunul împreună, iar eu voi întârzia la școală. La urma urmei, în doisprezece ani n-am întârziat niciodată.

— Ce naiba faci? o întrebă el sprijinindu-se într-un cot și privind-o.

— Ți-am spus, mă atragi...

— Nu de mine vorbesc; ce naiba faci aici, în fundătura asta, în Crikside?

Rebecca nu răspunse imediat.

— Cred că mă ascund, se plânse ea, în sfârșit.

— De ce?

— De lume... mi-e teamă să mă întorc.

— Nu-ți este dor să trăiești cu adevărat, cum ai trăit acum?

— Mi-e dor de un bărbat vesel. Mi-e dor să fiu iubită... ocrotită de brațe puternice. Întotdeauna mi-a plăcut mirosul de after-shave. E-adevărat, întâi mi s-a făcut dor de muzee, de muzică bună și de altele asemenea. Dar am rezistat fără toate astea. Am învățat, în schimb, să cânt la vioară. Mi-am câștigat independența, pentru că nu sunt angajata companiei KC&M, ci a ținutului. Terenul ăsta îmi aparține; l-am cumpărat de la ținut. Casa mi-am cumpărat-o printr-un anunț din ziar. Mi-a sosit întregul ansamblu, sub formă de set, în genul aeromodelor. Am muncit la ea doi ani, mi-am tocmnit tâmplari, instalatori și electricieni.

— Ai de gând să rămâi aici?

Înainte de a răspunde, Rebecca privi tristă pe fereastră:

— Cred că da.

— Pot să-ți pun o întrebare intimă?

— Despre Aaron, nu?

— Pentru el am venit aici, dacă-ți amintești. Mi-ai spus despre bătaile pe care le primea și despre semnele de pe spate. De-atunci mă chinuie întrebarea: ai văzut semnele?

Rebecca nu răspunse.

— Ai trăit cu Aaron? Întrebă el, urmărindu-i expresia feței, care trecea în grabă de la furie, la răceală, apoi la resemnare.

— De ce-aș fi făcut-o?

— Nu știu. A fost o simplă întrebare. Spune „nu” și gata.

— Nu pot, se lăsă pe spate cu ochii închiși. Da. De când a-mplinit paisprezece ani, până a plecat.

— De la paisprezece ani?

— Era un fel de ritual. Făceam dragoste de două, trei ori pe săptămână, în afară de cele patru luni când a fost cu Mary. Pe urmă, după ce-a murit ea, am continuat.

— Care Mary?

— Mary Lafferty.

— Iubita fratelui său...

— A fost prima dragoste a lui Aaron. Tocmai începuse liceul, la Lordsville. Fata era din Morgan's Creek. Au fost împreună patru luni, iar în acest timp Aaron a manifestat un simț ciudat, nu atât al credinței, cât al monogamiei. N-a păstrat și relația cu mine. Sam era mai mare cu un an decât el. Era în echipa de fotbal. Probabil că Mary l-a găsit mai atrăgător. A fost pentru Aaron prima decepție. Ni se-ntâmplă tuturor.

— L-a zdruncinat întâmplarea?

— Nu chiar. Când a aflat, i-a șters pur și simplu pe amândoi din minte. Așa proceda cu oricine care îl făcea să sufere.

— Un puști de paisprezece ani?

— Dacă n-ai trăit într-un loc ca ăsta, nu poți înțelege.

— Încearcă-mă.

Fata își mai aprinse o țigară și trase un fum, fără să-l privească în timp ce vorbea:

— M-a atras pasiunea lui. E o calitate rară pe-aici.

— Numai pasiunea?

— Întrebarea asta face parte din investigație?

— Da, răspunse Goodman nesigur.

— Hmm. Ți-am mai spus că avea o minte sclipitoare. Puteam discuta despre lucruri pe care nu le-nțelegea nimeni. Odată, am stat în pat aproape trei ore, vorbind despre fotografiile lui Ansei Adams; exprimam sentimentele pe care mi le inspira fiecare poză. Așa ceva ni se întâmpla de multe ori...

Ea ședea pe jos, cu picioarele încrucișate, iar el îi citea din Winesburg, de Sherwood Anderson, una din cărțile lui preferate. Ajunsese la sfârșitul unei nuvele numite Mama, o melodramă despre incapacitatea dintre mamă și fiu de a-și împărtăși sentimentele. Când îi citea, îi dispărea accentul. Inflexiunile specifice localnicilor făceau loc vocalelor ordonate și consoanelor concise, dând cuvintelor o curgere armonioasă.

El îi citea: „Caută clanța ușii. Întunericul din cameră îi deveni de nesuportat. Simțea nevoia să-și strige bucuria dăruită de cuvintele fiului său, dar fata ei nu mai cunoștea râsul...”

Se opri din citit, ridicându-și ochii spre Rebecca. O privi îndelung, cu răsuflarea întretăiată, iar chipul îi exprima întrebarea nerostită de

multă vreme. Rebecca știa, căci simțea cum se naște și crește în el dorința stăpânită cu greu.

— Po' să te ating? întrebă el temător.

— Nu se spune „po'", ci „pot".

— Pot. Pot, pot, pot... repetă el, închizând o clipă ochii, cu răsuflarea întretăiată, de parcă ar fi alergat.

Nu mai putea da înapoi. Inima-i bubuia, făcând să-i zvâcnească tâmpile. Degetele lui îi atinseră pielea, în deschizătura bluzei. Apoi coborî încet, simțindu-i parcă fiecare moleculă. După ce o explorează astfel, îi deschise bluza cu mișcări delicate, contemplându-i sânii ca pe o minune. Măinile n-o mai atingeau acum, dar erau acolo, temătoare, așteptând încuviințarea.

— Poți, șopti ea, luându-i mâinile și așezându-i-le acolo, simțindu-și sfârcurile întărite în palma lui.

— Nu mi-e rușine de ceea ce s-a-ntâmplat, spuse Rebecca. Nu l-am sedus. S-a petrecut pas cu pas, în timp. Dacă nu mă-nșel, a-nceput să mă dorească de pe la doisprezece ani. Iar când a izbucnit lucrul acela, ni-l doream amândoi.

— De fapt, chiar tu spuneai că aici tinerii se căsătoresc de la paisprezece ani. Cu toate astea, cred că ceea ce ați făcut ar fi putut însemna o jignire profundă față de lumea din Crikside.

— Poate că și gândul acesta ne-a aruncat pe unul în brațele celui-lalt.

— L-ai iubit?

Ea se gândi destul de mult, jucându-se cu fumul țigării. Răspunse într-un târziu:

— L-am compătimit... De fapt, compătimirea era pentru amândoi.

Deodată se răsuci pe o parte, apoi se așeză pe marginea patului. Pielea albă îi era ascunsă sub flacăra rebelă a părului.

— Am făcut parte din viața lui. Așa că l-am învățat tot restul.

ȘAPTESPREZECE

La ora opt și jumătate dimineața, când Naomi Chance ajunsese la birou, îl găsi pe Vail adâncit în lucru. Neras, cu cămașa mototolită ca o hârtie aruncată la coș, studia fotografiile, luând notițe, îndeletnicire pe care și-o începuse din seara trecută. Pe birou îl aștepta cana cu cafea aburindă. Era atât de concentrat, încât n-o auzi intrând. Era obișnuită cu starea aceasta, pe care Vail o numea „scufundare". Era într-adevăr o scufundare într-o altă lume, în care toate informațiile și fațetele cazului trebuiau ordonate ca-ntr-un joc de puzzle, spre a forma un tablou cât de cât complet, chiar dacă unele piese lipseau. Douăzeci de minute mai târziu, Vail se năpusti în biroul ei.

— Ce oră e? o întrebă el precipitat, căci nu purta niciodată ceas.

— Aproape nouă.

— S-a întors Tommy. Va fi aici împreună cu judecătorul înainte de douăsprezece.

— Aha, o ședință strategică?

— Da, abia aștept să aud veștile lui Tommy.

— Ce crezi c-ar putea afla în târgușorul ăla? Dar doctorița?

— Vine și ea. Vreau să asculte și ea noutățile.

Cam în același timp, în celălalt capăt al orașului, locotenentul

Stenner își adunase toți colaboratorii în birou. Era o încăpere mare și goală, total lipsită de personalitate și căldură. Pe o masă de lucru încăpătoare se aflau două telefoane, o agendă de telefon și două teancuri de rapoarte conținând activitatea de teren, în stânga cele cu misiuni executate, în dreapta cele cu misiuni de executat. Scaunul rigid, cu spătar drept și necapitonat, părea la fel de confortabil ca un scaun de tortură. În această cameră austeră nu existau fotografii, nici cărți, nici diplome sau medalii pe pereți, ci doar două panouri, primul folosind ca suport pentru fotografiile cazului Rushman și fotocopiile unor rapoarte, iar pe al doilea, fiind afișate celelalte cazuri aflate în lucru și studiul fiecăruia. Se vedea limpede că Stenner era atât de devotat datoriei, încât nu suporta prezența vreunui obiect care să nu fie strict funcțional. Era acolo doctorul Bill Danielson, expert medical din partea ținutului; Harvey Woodside, medicul legist cel astmatic și obez, ca și echipa de șase detectivi, polițiști de elită, conduși de sergentul Turner. Jane Venable ședea lângă ușă, pe un scaun incomod, ca de altfel tot mobilierul și atmosfera din biroul locotenentului.

Stenner își scoase haina, o așeză pe spătarul scaunului și rămase în picioare în fața celorlalți. Bretelele roșii care îi susțineau pantalonii bleumarin, împreună cu sângele episcopului din poze erau unicele pete de culoare din încăpere. Apoi își potrive ochelarii și începu, frecându-și mâinile:

— Am început cercetările acestui caz acum o săptămână. Să vedem cât de departe am ajuns. Domnule Danielson, aveți cuvântul.

Danielson avea în jur de cincizeci de ani. Părând pescar pasionat, pielea îi era aspră și bronzată. Bicepșii puternici i se ghiceau sub cămașa azurie. Nasturii de la guler îi erau desfăcuți, iar cravata trasă în jos. Provenea din Sud, iar vocea lui joasă reda un amestec rezonant al accentului plat din Midwest cu al celui dulce din Georgia. Scoase un creion din buzunarul de la piept și se apropie de panoul fixat de perete, pe care erau expuse fotografiile cazului Rushman, ca și fotocopiile câtorva rapoarte. Toată lumea era înarmată cu pixuri și agende, pregătită să ia notițe. Înainte de a-și începe expunerea, Danielson își dezveli o țigară de foi din ambalajul de celofan.

— Aș prefera să nu fumezi, interveni Stenner. O să-mi miroasă biroul zile întregi.

— Mă rog, e biroul tău, Abel, răspunse Danielson contrariat. Apoi trecu la subiectul întâlnirii, folosind țigara neaprinsă ca indicator. Victima, episcopul Rushman, a prezentat în total șaptezeci și șapte de plăgi fatale. Moartea a putut fi cauzată și de o hemoragie puternică, de un șoc traumatic, ori de un colaps cardiac, toate acestea datorate gradului ridicat de distrugere a organismului.

Rănilor produse de arme cu vârful și muchiile ascuțite se împart în patru categorii: cele provocate prin înjunghiere, prin incizie, prin crestare și cele din secționări terapeutice, acestea din urmă practicate în chirurgie. Pe corpul victimei se regăsesc toate cele patru categorii de plăgi. În cazul înjunghierii, arma cea mai des utilizată este cuțitul, aici fiind vorba de un cuțit de bucătărie, de tipul celor pentru tranșat carne, cu o lamă de treizeci de centimetri lungime și aproximativ zece lățime. Putem atribui toate rănilor acestei arme.

În cazul înjunghierilor, rana se lățește la suprafața pielii, iar marginile nu sunt sfâșiate. Mărimea și forma ei depind de forma armei, de direcția în care a fost implantată, de mișcările lamei în interior, de mișcările victimei, ca și de starea de relaxare ori de tensionare a pielii. Danielson indică elemente din câteva poze. Victimei i s-au aplicat treizeci și șase de lovituri prin înjunghiere: paisprezece în piept și torsul superior, dintre care șapte au străpuns inima și plămânii; patru în antebrațul stâng; trei în cel drept; trei în

palma stângă; una în cea dreaptă; opt în abdomen și trei în piciorul drept. Evident, victima a fost înjunghiată în brațe și palme datorită încercărilor de a se apăra.

— Scuză-mă, Bill, interveni Stenner, dar cred că ar fi mai bine să păstrăm explicațiile tehnice pentru proces. Deocamdată ne interesează numărul loviturilor și cauza morții.

— Bine. Așadar, plăgile prin incizie sunt cele în care instrumentul este introdus în piele, apoi direcționat de-a lungul corpului. Am găsit douăsprezece incizii, principala aflându-se în zona gâtului. Aceasta ar fi putut reteza capul. De fapt, doar coloana vertebrală l-a împiedicat să se desprindă de trup. E greu să spun care dintre răni a fost provocată întâi, dar bănuiesc că cea de la gât, suficientă, de altfel, pentru o moarte aproape instantanee. Interesant este că, de obicei, o lovitură atât de profundă și de completă se aplică de la spatele victimei. În cazul nostru, a fost aplicată din față. Moartea a provenit nu numai din hemoragie, ci și dintr-o embolie masivă. Am detectat aer în inimă și vene.

— Deci episcopul și-a văzut moartea cu ochii, spuse Turner.

— Așa cred. În general, în rănilor profunde produse la gât intervine pe loc spasmul cadaveric, rigor mortis, cu alte cuvinte. Dar aici nu s-a întâmplat așa.

— De ce? întrebă Venable.

— Rănilor din brațe și palme dovedesc încercarea de a se proteja. Alte incizii i s-au aplicat pe față, scalp, piept, abdomen și picioare. Dar nici una n-a fost cauzatoare de moarte. Au fost șaptesprezece creștături, majoritatea superficiale. În sfârșit, dintr-a patra categorie de răni a făcut parte secționarea organelor genitale, care au fost puse în gura victimei. Această amputare s-a efectuat cu o deosebită îndemânare chirurgicală, mai ales dacă avem în vedere că a fost practică cu un cuțit de bucătărie.

— Crezi că făptașul avea cunoștințe în domeniul medical? întrebă Stenner.

— Foarte posibil. Sângerarea a fost extrem de puternică, continuă Danielson, fără a-și curma șirul expunerii din cauza întreruperilor. Cadavrul conținea mai puțin de jumătate de litru de sânge la autopsie. Asta e o raritate. În mod normal, sângerarea încetinește când organismul încetează să funcționeze, ceea ce duce la ipoteza că victima a supraviețuit mai mult decât era de așteptat

Stenner îl întrerupse cu o nouă întrebare:

— S-a luptat mult?

— Da, judecând după rănilor de pe mâini. Dar nu mult timp.

— Câtă vreme crezi că a durat?

— Intervalul de timp în care survine moartea, ca urmare a unei incizii a gâtului, este mai scurt dacă au fost străpunse venele sau arterele și dacă se produce aeroembolia. În cazul de față se regăsesc ambele elemente. Judecând după rănilor de pe mâini și brațe, victima ar putea supraviețui maximum un minut, un minut jumătate. Dacă prima tăietură a fost la gât, nu văd cum a mai putut fi conștient, dar se pare că a fost.

— Ce-i cu poza din dreapta? Cea care arată ceafa? întrebă unul dintre detectivi.

— Ajungem oricum la ea, răspunse Danielson, indicând o fotografie ce reprezenta ceafa cadavrului. Imediat sub linia părului era scris cu sânge „B32.156”. Nu pot explica semnificația acestui număr; tot ceea ce pot preciza este că a fost scris cu sângele victimei, la fel ca numărul 666, creștat pe stomac, un mesaj satanic.

— Ai mai tras vreo concluzie? întrebă Stenner.

— Aș accentua faptul că majoritatea rănilor au fost provocate cu

multă îndemânare și precizie, atingând organele vitale, cauzând traume. Au fost și tăieturi întâmplătoare. De asemenea, cred că ucigașul era stângaci.

— Mulțumesc, spuse Stenner, iar Danielson se întoarse la locul lui.

— Ce aveți de zis, doamnă Venable? o întrebă Stenner.

— Până aici n-am nimic de spus.

— Lou, ce-ați descoperit?

Turner se-ndreptă spre panoul cu poze și prinse în ace o diagramă a scenei crimei.

— Deci, avem trei interogatorii care nu sunt admise în proces, dar care stabilesc evenimentele. Stamper declară că a intrat aici, pe ușa principală, a auzit zgomot în apartamentul episcopului și a urcat. Apoi a intrat în dormitor, unde-a luat-o razna. Pretinde că mai era cineva în cameră, cineva de care se temea. Nu-și mai amintește decât momentul în care a ieșit din dormitor. A auzit ceva jos, a intrat în panică, a fugit pe hol, a ieșit pe ușa de la bucătărie, a coborât, apoi a văzut mașina poliției, așa că s-a refugiat în biserică prin coridorul acesta și s-a ascuns în confesionalul în care a fost găsit.

— Ce părere ai? întrebă Stenner.

— Că povestea asta e cel mai pur rahat. Scuzați-mă, doamnă.

— Am mai auzit expresia, spuse Venable zâmbind. Și sunt perfect de acord cu dumneata, domnule sergent.

— I-am cercetat standerul, dar fusese golit înaintea sosirii noastre.

— De către cine? întrebă Venable.

— De alți locuitori ai... cavelor. Mă-ndoiesc că erau prea multe lucruri de luat. Încercăm s-o găsim pe fată, pe Linda. Până acum n-am avut succes. Se pare c-a plecat acum vreo trei săptămâni. La Savior House nu sunt înregistrate numele de familie, dar i-am dat oarecum de urmă. Provine din Ohio, probabil din Akron sau Dayton. N-o condamni c-a plecat, nimeni nu rezistă prea mult în caverne.

De la internii din Savior House, ca și de la personalul bisericii, n-am aflat mare lucru. Toți susțin că se afla în strânse relații cu episcopul. Băiatul ăsta, Stamper, e foarte deștept, probabil are un indice al inteligenței de 130-140. Vine din *Crikside*, Kentucky, care are o populație în jur de două sute cincizeci de suflete. În încăpere răsunară râsete. Zâmbi și Turner, apoi continuă. Am discutat cu oameni care-l cunosc. Nu mi-au semnalat nici o manifestare ieșită din comun, n-a fost arestat. Se pare că era un puști cu multă personalitate. Tatăl i-a murit de silicoză, fratele a fost ucis într-un accident de mașină. Mama lui a murit anul trecut, cam la un an de la plecarea lui. Se spune că în ultimul timp nu mai era în toate mințile, dar n-a fost consultată de medic. Acesta i-a numit comportamentul „nebunie de singurătate”. Stamper a fost un elev strălucit, atât la școală, cât și la liceu, dar n-am reușit să aflăm ce-a făcut în lunile dintre momentul plecării și cel al apariției în orașul nostru, așa că nu mi-am terminat tema pentru acasă, domnule locotenent.

— A fost luat în evidența poliției? A existat vreun incident? întrebă Venable.

— Nici unul, până acum. A lucrat câteva luni ca infirmier la spital. I s-au dat referințe bune, dar și-a părăsit locul de muncă; s-a angajat ca om de serviciu la bibliotecă, unde a fost de asemenea bine apreciat. Făcea cursuri prin corespondență la City College, dar nu i-am obținut încă fișa.

— Ai vreo idee despre ce-ar putea reprezenta numărul de pe ceafa victimei? întrebă Danielson.

— Eu nu, răspunse Turner zâmbind. Poate altcineva?

Ceilalți detectivi dădură din umeri.

— Mulțumesc, Lou, zise Stenner. Doctore Woodside, e rândul dumneavoastră.

Woodside își ridică trupul enorm de pe scaun și se îndreptă cu mersul său legănat spre panoul cu poze.

— Fără să vă plictisesc cu amănunte tehnice, iată concluziile la care am ajuns: cuțitul găsit asupra suspectului în momentul arestării este cu siguranță arma crimei. Sângele de pe hainele și corpul său aparține victimei. S-au detectat, de asemenea, pe arma și pe hainele domnului Stampler fragmente de carne ale celui ucis. Ampretele de pe clanțele ușilor, pereți și de pe armă se potrivesc cu cele ale suspectului. Pe hainele lui sunt și fire din covor. După urmele de sânge de pe covor, i-am putut reconstitui drumul de la locul crimei în bucătărie. Putem dovedi că a ieșit pe ușa bucătăriei, coborând pe scara de serviciu, că s-a întors în clădire pe ușa din spate, a intrat în biserică și de-acolo, în confesional.

— S-au găsit amprente pe sertarul cu cuțite din bucătărie? întrebă Venable.

— Ciudat, dar nu s-au găsit. Am prelevat de-acolo niște fibre de țesătură, dar nu le-am putut stabili proveniența.

— Ar fi extraordinar dacă am putea dovedi că a pătruns pe ușa bucătăriei, de unde și-a procurat cuțitul, pe care l-a dus în dormitor, explică Venable. Astfel am stabili premeditarea.

— O să am aspectul în vedere.

— Foarte bine, interveni Stenner. O privi cu o expresie care încerca să fie un zâmbet: până aici aveți vreo remarcă?

— Suntem destul de avansați, spuse ea, luând locul lui Woodside în fața auditoriului. Însă, pentru a avea un caz complet, ne lipsesc două elemente.

— Motivația? întrebă Stenner.

— Exact. Sunt convinsă că psihiatrii îl vor considera pe Stampler apt pentru proces, dar asta nu exclude posibilitatea ca Vail să-și bazeze pledoaria pe nebunie. Să nu uităm că și-a angajat un medic pentru examinarea arestatului. Se numește Molly Arrington, treizeci și patru de ani. A absolvit Universitatea de Stat din Indiana cu magna cum laude și a lucrat șase ani la Clinica Justine din Indiana, ocupându-se de comportamente atipice. Se pare că e strălucită, așa că ne va aduce argumente serioase. Dar dacă-l putem aduce pe Stampler la judecată, ne trebuie un mobil, Abel, unul care să-i convingă pe jurați. Altfel, Vail se va folosi chiar de natura crimei, dovedind că protejatul lui e nevinovat ca un miel.

— Bine, doamnă procuror. Ne vom strădui să găsim o motivație. Care este al doilea element?

— Dovediți că n-a existat o a treia persoană în cameră, când episcopul a fost înjunghiat.

Cu câteva minute înainte de ora prânzului, Vail își strânse echipa în birou. Molly Arrington ajunse ultima, suflând din greu, ca după o alergătură.

— Aceasta este doctorița Molly Arrington, psihiatrul nostru, o prezentă Vail. Scuză-mă că te-am adus atât de repede de la Daisyland, dar am vrut să te cunoască toată lumea și să auzi și tu ce-a aflat Tommy în Kentucky.

— Mă bucur să vă cunosc, spuse Molly cu un zâmbet.

— Am stabilit deja regulile jocului. Toți spunem ceea ce gândim, fără vreo rețineră. Naomi, ai citit raportul autopsiei. Ai descoperit ceva ce *nu* știam?

— Ați observat numărul 666 crestat pe stomacul lui Rushman?

— Da, spuse Vail. Va trebui să verific dacă Aaron ori vreunul din puștii de la internat făceau parte dintr-o societate satanică.

— Mai e ceva. Nu deținem încă poza, dar din raport reiese că pe ceafa episcopului s-a găsit numărul „B32. 156”, scris cu propriul lui sânge.

— „B32.156”? Ce dracu' poate să-nsemne?

— Cine știe? dădu Naomi din umeri.

— Probabil un simbol, sugeră Molly.

— Ce fel de simbol? întrebă judecătorul.

— Nu știu. Simbolurile compun un limbaj universal. De exemplu, crucea e simbolul creștinătății. Triplul 6 de pe stomacul victimei îl reprezintă pe diavol. Reprezintă același lucru oriunde l-am găsi și pentru oricine l-ar scrie.

— Aș vrea să fac o remarcă, interveni Goodman.

— Dă-i drumul.

— E-n legătură cu pozele. M-am gândit mult la ele în timpul călătoriei. Mi se pare că dovedesc din plin premeditarea.

— Cum așa? se miră Vail. Dovedește-mi-o!

— În primul rând, cuțitul trebuie să fi fost adus din bucătărie. Ce-ar fi căutat un cuțit de tranșat carne în dormitorul episcopului?

— Nu știu, răspunse Vail. Dar ar fi *putut* fi acolo. Procurorul trebuie să dovedească *absența* cuțitului în dormitor, nu noi suntem cei care trebuie să dovedim *prezența* lui acolo înaintea pătrunderii criminalului.

— O chestie foarte vagă, conchise Goodman.

— Tommy, în momentul de față totul e vag, dar trebuie să-ncepem de undeva. Nu uita, pornim de la prezumția că Aaron e nevinovat, așa că tot ceea ce întreprindem trebuie să ducă la concluzia asta. Stabilirea vinovăției e problema adversarilor noștri.

— Mai e ceva, continuă Tommy.

Merse la panoul cu poze, oprindu-se în dreptul celor care reprezen-tau urmele însângerate pe podeaua bucătăriei. Naomi se apropie de el.

— Ce vedeți? întrebă Vail.

— E clar că a ieșit pe ușa bucătăriei, răspunse Naomi.

— Asta știam.

— Da, dar dacă te uiți cu atenție, observi că nu sunt urme de pași, ci pete. Din poza asta îți dai seama că petele se opresc aici, la colțul bufetului. De-acolo și până la ușă nu mai sunt pete.

— Și ce-i cu asta?

— Bănuiesc că petele provin de la ciorapii lui. Cred că la intrare își scosese pantofii, ca să nu-l audă episcopul. După aceea a luat cuțitul din sertar, a mers în hol, a intrat în dormitor, unde i-a aplicat episcopului cele patruzeci de lovituri.

— Conform autopsiei au fost șaptezeci și șapte, preciză Naomi, element la fel de grav ca și pozele.

— Vom trece peste asta în pledoarie, spuse Vail. Raportul cu numărul și localizarea rănilor, cauza morții și altele, va fi prezentat în proces, dar, după toate probabilitățile, nu va fi citit de jurați. Or să fie ocupați cu alte treburi.

— În orice caz, își sfârși Goodman ideea, amănuntul cu scosul pantofilor dovedește premeditarea. N-a fost vorba nici de furie subită, nici de nebunie temporară, ci de un plan bine pus la punct.

— Da, în cazul că așa s-au petrecut lucrurile, remarcă Vail.

— Cum altfel s-ar fi putut petrece? întrebă Naomi. Te-a mințit atât pe tine, cât și pe polițiști, declarând că a intrat pe ușa din față, că s-a speriat de zgomote și-a fugit prin spate. E clar că a intrat prin bucătă-

rie.

— Posibil. Dar acuzarea nu poate face uz de interogatorii în proces, iar noi n-avem de ce. Ceea ce *trebuie* să facem este însă să aflăm dacă Aaron ne-a mințit și de ce.

— Dacă a mințit, de ce-a făcut-o? Întrebă Goodman.

— Poate pentru că era speriat, dezorientat, îi răspunde judecătorul. E posibil să fie nevinovat, dar îi e teamă să spună adevărul, că în aparență e vinovat.

— Așa că se pune din nou întrebarea dacă mai era cineva în cameră. În caz că da, Aaron ar fi putut intra prin față, scoțându-și pantofii să nu fie remarcat. În momentul în care s-a speriat de zgomotele de jos, ar fi putut fugi prin bucătărie, punându-și pantofii înainte de-a ieși afară, în frig.

— Prea-i cusut cu ață albă, spuse Goodman sceptic.

— Poți dovedi că n-a fost așa? Întrebă judecătorul.

— Nu.

— Atunci înseamnă că nu batem câmpii și că problema pantofilor și a petelor devine contestabilă, completă Vail. Nici o variantă nu poate fi dovedită, deci oricare e posibilă.

— Iar în majoritatea cazurilor, adăugă judecătorul, juriul preferă să le respingă pe amândouă, decât să adopte vreuna.

— La fel și cu cuțitul, spuse Vail. Vom admite că a părăsit locul faptei avându-l asupra sa, dar nu că l-a și dus acolo.

— Foarte bine, îl aprobă judecătorul. Lasă-ți adversarii să dovească contrariul.

— S-au găsit amprente pe sertarul din bucătărie? Întrebă Goodman.

— Vom ști când vom vedea raportul judiciar.

— Și dacă purta mănuși? sugeră Naomi.

— Și dacă dansa în trupa Bolshoi Ballet? interveni judecătorul.

— Cu alte cuvinte, nici o supoziție nu e valabilă până nu ne-o vor dovedi, explică Vail gluma judecătorului.

— S-au descoperit fibre de mănuși pe sertar?

— Asta o vom afla tot din raportul judiciar.

— Ce credeți că va hotărî Shoat în legătură cu admiterea fotografiilor în proces? Întrebă Naomi.

Vail privi spre judecător, ridicându-și o sprânceană. Spalding se scărpină pe vârful nasului.

— Nu-i va fi ușor să decidă, spuse el în sfârșit. Personal, cred că pozele sunt corespunzătoare. Dar dacă le admite, pot deveni baza unui apel... Bănuiesc că le va admite ca probe.

— Doamne! exclamă Naomi.

— Nu dispera, o liniște Vail. Asta ar putea fi în favoarea noastră.

— Cum?

— Depinde de mobil, sugeră judecătorul.

— Chiar așa, aprobă Vail. Pun pariu că-ntreaga noastră opoziție muncește pe brânci să facă rost de un mobil. Dacă nu-l vor găsi, vor putea folosi cu succes pozele în favoarea noastră, făcând uz de legea McNaghten.

— Cine-i McNaghten? Întrebă Molly.

Judecătorul se offeri să explice:

— În 1843, McNaghten a împușcat mortal un membru al Parlamentului Britanic. Curtea l-a declarat nevinovat pe motiv de nebunie. Opinia publică a fost revoltată, așa încât Curtea de Apel a formulat legea McNaghten, care spune că, pentru a se obține achitarea, trebuie dovedit că în timpul comiterii crimei acuzatul s-a aflat sub influența unei puternice tulburări mentale datorate unei boli psihice, nefiind conștient de natura faptei.

— Sau chiar conștient fiind, completă Vail, n-a putut distinge răul de bine.

Goodman completă:

— În traducere: doar un nebun poate comite o crimă fără mobil.

Vail se ridică și începu să străbată camera cu pași mari, după cum îi era obiceiul.

— Mai avem la îndemână și conceptul impulsului nestăpânit, zise el. Aici se încadrează cei care pot deosebi binele de rău, dar, datorită tulburărilor psihice, nu-și pot controla acțiunea. Așa că avem destule posibilități, n-avem decât s-o alegem pe cea mai convingătoare, cu care să zdrobim acuzarea, îi zâmbi el lui Molly Arrington. Aceasta este sarcina expertului nostru psihiatru. Îmi dau seama că n-ai avut decât o singură întrevvedere cu Aaron, dar...

— N-aș lua cuvântul până nu ascult raportul domnului Goodman, spuse ea.

— Mă cheamă Tom, preciză Goodman zâmbind.

— De acord. Dă-i drumul, Tommy, spuse Vail.

— Eu nu sunt psihiatru. Așa că o să vă povestesc pur și simplu ce-am aflat și ce cred eu. De fapt, nu prea știu ce să cred.

— Ce naiba ai aflat acolo? Își manifestă Vail nerăbdarea.

— Nu-i vorba de ce-am aflat, e... cum să-ți spun, Marty, puștiul ăsta a avut o copilărie îngrozitoare; am impresii confuze, contradictorii despre el.

— Toți suntem în aceeași situație, Tommy.

În timp ce povestea, Goodman privea fotografiile, încercând ca prin ele să-și mențină obiectivitatea. Îl descrie pe Stamper ca pe un copil dotat, care nu-și găsisese locul în comunitatea lui, neprimind sprijin, nici aprobare pentru realizările sale, menținut într-o continuă stare de frustrare de către tatăl obtuz și dur, hotărât să-i lase fiului moștenire numai munca istovitoare din mină. Vorbi despre mama lui Aaron, o femeie simplă, care considera educația ca pe ceva obscur, diavolesc, ca și despre firea neînfricată a băiatului, care nu se lăsase descurajat de bătăile și de insultele părinților. Povesti, în sfârșit, despre Rebecca, mentora, sprijinul înzestrării sale intelectuale, fiind martorul călătoriei lui pe tărâmul diverselor profesii și al artelor, ca și călăuza lui în viața sexuală.

Când sfârși expunerea, Goodman își consultă nelipsita agendă neagră.

— Mai sunt câteva aspecte, completă el. Pe masa din sufrageria Rebeccai erau expuse cinci fotografii ale lui Aaron, la diferite vârste; citind o carte, pescuind, surprins în grupul colegilor, toți pozând țepeni în fața școlii, cu Rebecca în centru. Dar nu era nici o poză doar cu ei doi. Un alt aspect: Aaron își însemna o grămadă de citate din cărți, lipind fâșii de hârtie la paginile respective. După ce le învăța pe dinafară, elimina semnele. Mi-am notat două citate care mi-au părut deosebite: „Răul ne vine tuturor din propria noastră imaginație, mascată cu toate virtuțile”, și un proverb chinezesc: „Există doi oameni perfecți: cel nenăscut și cel mort”.

Goodman își notase câteva întrebări: *A fost Aaron supus unui abuz fizic sau sexual, în sens juridic? Instinctul sexual îi era atât de pervers, precum par faptele? Au putut contribui acești doi factori la a-i crea o tensiune interioară, care l-a împins spre măcelărirea episcopului Rushman?*

— Probabil, sugera el, Molly ne-ar putea lămuri aici. Știți ce mă întreb? Dacă nu cumva a fugit de frustrările de-acolo, ca să cadă într-un nou hățiș de frustrări. Poate... poate i-a căzut cerul în cap.

— Crezi că el e făptașul? Îl întrebă Vail, care-l ascultase concentrat, fără a se lăsa afectat emoțional de scurta și nefericita viață a lui

Aaron Stampler.

— Zău că nu-mi dau seama, Marty; dacă mă gândesc bine, cine dracu nu s-ar țicni după ce a dus o asemenea viață?

Vail nu răspunse. În schimb, i se adresă lui Molly:

— Doctore, poftim în scenă.

— Să vedem întâi caseta, spuse ea. Vocea-i deveni brusc puternică și autoritară. Părea un căpitan care preia comanda vasului.

Iar Vail își zise: *Doamne, ea ne conduce de-acum.*

— De acord, spuse Vail. Se răsuci spre aparatul video, în care introduse caseta conținând întrevederea de la Daisyland.

— Înainte de-a începe, aș vrea să știu cum îți poți da seama când cineva suferă de tulburări psihice? se interesează Goodman.

— E un procedeu bine structurat, exact ca în medicină, explică Molly. Cauți simptome, manifestări, influențe.

— Toate acestea pot fi încadrate în standarde?

— Da. Se regăsesc în *Manualul de diagnostic și statistică ale bolilor mentale*, publicat de Asociația Americană de Psihiatrie.

— Știu că-i o întrebare cam nătângă, spuse Naomi, dar de ce se-ntind întotdeauna pacienții pe canapea, iar psihiatrul stă în spatele lor?

— În acest fel, subiectul se simte în largul lui. Faptul că nu-l vede pe doctor îi reduce din inhibiție, nedistrăgându-l nici de la ceea ce simte nevoia să exprime.

— Care e obiectivul final?

— Asocierea liberă de idei; incitarea subiectului de-a se concentra asupra experiențelor interioare, a imaginației, a sentimentelor... crearea unei atmosfere propice exteriorizării celor mai intime gânduri.

— În ce mod te ajută atmosfera asta?

— În această stare, pacientul re trăiește cu acuitate experiența unor evenimente traumatice din trecut, esențiale pentru stabilirea diagnosticului. Prima mea întâlnire cu Aaron a fost o discuție de suprafață, dar un început promițător.

Urmăriră caseta concentrați. După ce întrevederea filmată luă sfârșit, nimeni nu rupse tăcerea câteva minute. Vail vorbi primul:

— Ei, Molly, ce părere ai?

Cu mâinile încrucișate în poală, Molly rămase tăcută aproape un minut întreg, gândindu-se. *Ce vor de fapt să afle? Dacă a făcut-o el și de ce? Dacă este un ucigaș cu sânge rece, ori dacă încurcă realitatea cu iluziile? Dacă e păpușa, ori păpușarul?* Într-un târziu, răspunse:

— Nu sunt sigură. După cum văd, toți suntem confrunțați cu aceeași problemă dificilă: cum să-l salvăm pe Aaron Stampler de la moarte. Diferența este că voi lucrați prin tactici și strategii legale, în timp ce arma mea e logica științifică, lucru care cere mult timp, poate chiar ani întregi.

— Da, dar acum nu mai avem la dispoziție decât cincizeci și una de zile, spuse Goodman căzut pe gânduri.

— Ai ajuns la vreo concluzie până acum? întrebă Vail.

— Nu, încă nu.

— Știi, cu toții suntem derutați, continuă el. Aaron spune că a făcut prima oară dragoste la șaisprezece ani. Profesoara susține că l-a sedus cu doi ani înainte. O altă minciună o constituie împrejurările în care a murit fratele lui.

— N-aș zice că l-a sedus, interveni Goodman.

— Dar ce-ai zice? E vorba de o femeie de vreo treizeci de ani și de un copil de paisprezece.

— Știu, dar din modul cum povestea ea, părea totul foarte natural.

— Ți s-o fi părut ție natural, dar te asigur că doamna procuror va fi de cu totul altă părere. O va zugrăvi pe femeia asta în cele mai negre culori. Nici măcar n-o putem cita în proces. Dacă ar veni de *bunăvoie* să depună mărturie, Venable se va grăbi s-o pună în lanțuri pentru corupere de minori. Or, n-o putem lăsa să se autoincrimineze.

— Scuzați-mă, întrerupse Molly discuția pe un ton înțepat. Vorbiți despre tactici legale, care nu mă privesc. Și până la un punct, ceea ce spuneți n-are sens. Poate că *el* a sedus-o, ori poate că evenimentul e-atât de dureros pentru el, încât și l-a șters din minte. Iar povestea cu fratele și logodnica poate fi un mit local, de ce vă pare atât de ciudat faptul că nu dorește să-l umbrească? Părerea mea e că băiatul are un indice de inteligență cu mult peste normal. Pentru Dumnezeu, a citit Biblia la șase ani. La ora asta ar fi trebuit să fie student la Harvard, nu om de serviciu într-o bibliotecă.

— Presupun că dorești să te-ntorci la Daisyland? o întrebă judecătorul, privind-o admirativ.

— Chiar mâine. Am enorm de lucru. Iar pe tine, Tom, țin să te felicit. Ai aflat foarte multe în doar două zile.

— Și tot degeaba, răspunse Goodman nervos.

— Ai răbdare. Cred c-ar trebui s-o găsești pe fată.

— Pe cine, pe Linda?

— Da.

— Cine știe unde s-o fi dus? Majoritatea celor de la Savior House se-ntorc la un moment dat de unde au venit.

— Ce să caute acolo? Crezi că Aaron s-ar fi întors la Crikside?

— Așadar, e posibil ca ea să nu se fi-ntors acasă, spuse Vail.

Poate că se ascunde prin apropiere.

— Și poate că știe ce s-a întâmplat de fapt, completă Goodman.

— Stampler zice că fata a plecat acum vreo trei săptămâni, menționează Naomi.

— Poate c-o acoperă, sugerează Goodman.

— Crezi că *ea* l-o fi omorât pe Rushman? întrebă Naomi.

— Nu neapărat, răspunse Vail. Poate-au făcut-o împreună. Sau poate a fost martoră. Poate că Aaron se teme, de fapt, pentru ea, nu pentru propria-i persoană.

— Ești pe drumul cel bun, Marty.

— Am avut vreun caz în care s-o pornesc pe-un drum greșit?

Tom râse:

— Ne-ai zis-o.

— Doctorița ți-a ordonat s-o găsești pe fată, Tommy, i-o întoarse Vail. Ce mai stai?

OPTSPREZECE

Strada era pustie. Din șoseaua principală răzbătea zumzetul unui trafic intens. Un vânt înghețat scutura crengile moarte ale copacilor ce mărgineau strada Banner.

Intrând în Savior House, desluși notele șovăitoare ale unui saxofon. Cineva, la etaj, încerca să interpreteze melodia „Misty”. O găsi pe Maggie în camera cu televizorul. Se purta foarte amabil, dar Goodman nu reuși într-o oră de conversație să apuce nici un fir din ghicitoarea numită Aaron Stampler.

— Îmi pare rău, îi spuse Maggie. Trebuie să-nțelegeți, aici avem o regulă de aur: nimeni nu-și dezvăluie secretele; ar rupe vraja. E meritul episcopului, știa cum să protejeze oamenii. De aceea nu suntem obligați să ne declarăm numele de familie, nici localitatea de

unde provenim.

- Respect regula, Maggie. Îți mulțumesc pentru ajutor.
- Bineînțeles, dacă aflu ceva ce v-ar putea fi de folos, vă anunț.
- Tu ești „cloșca” aici?
- Urma să fiu noua mascotă a ministranților, spuse ea cu o umbră de melancolie în glas.

Apropiindu-se de Volkswagen, Goodman observă o fâșie de hârtie prinsă sub ștergătorul de parbriz. Era un șervețel împăturit, pe care era scris cu litere mărunte un mesaj: „Alex. Strada B. Liliacul și Păsărica”.

Goodman privi de-a lungul străzii, dar nu văzu pe nimeni. Se urcă în mașină. În timp ce aștepta ca motorul străvechi să se încălzească, se uită încă o dată spre Savior House. La o fereastră de la etajul al doilea, o umbră se retrăgea în dosul perdelei.

- Fir-ar al dracului, zise el cu voce tare. Și porni către strada B.

Cu mulți ani în urmă, strada B fusese una din zonele comerciale de lux ale orașului. Vitrinele găzduiseră blănuri de hermină și vizon, ca și cele mai noi și scumpe creații ale bijutierilor. Dar cu timpul, magazinele fuseseră eclipsate de zgârie-nori cu parcuri interioare și însoțitori de lift îmbrăcați în uniforme. Rămăseseră doar patru clădiri cu aspect deprimant, în care mai erau active numai barurile cu clientelă depravată și prăvăliile de amanet.

Fâșia de pavaj ce ducea spre șoseaua subterană devenise loc de acostare pentru oamenii de afaceri bisexuali și homosexuali aflați în drum spre casă; o piață de desfacere, unde tineri proxeneți ofereau plăceri pentru toate gusturile.

Goodman se alinie în șirul de Cadillacuri și Mercedesuri care defilau cu viteză redusă pe lângă „băieți duri”, îmbrăcați în piele și ținte, tineri cu aer de colegieni, purtând jachete sport, puști aflați la pubertate, cu coșuri pe față și travestiți, care-și etalau marfa sub forma unui carnaval plimbător, ce-și atingea culmea între orele șase și opt seara.

„Liliacul și Păsărica”, se gândi Goodman. „Proxenetul și prostituatul. Păsărica e Alex. Dar cine-i Alex?”

— Alo, drăguțule, ce zici de chestia asta? îl întrebă un „comerciant”, fluturându-i o poză pornografică în fata parbrizului. Are douăzeci de centimetri și e numai a ta. Ia-o cât e caldă... Ia uite-o p-aia mică, a mea... Ia uite ce banană roșie...

La fiecare acostare, Goodman punea aceeași placă:

- Îți caut pe Liliac și pe Păsărică.

După o jumătate de oră de dialoguri umilitoare, îl găsi pe primul. Era chel, cu capul în formă de ou, cu un diamant în ureche; purta o mustață ceruită la capete; peste umerii de om Neanderthal avea o mantie de piele. Pe față avea o mască neagră din hârtie creponată, cum se poartă la carnavaluri.

- Ești Liliacul?
- Cine altul, iubărețule?
- Îl caut pe Păsărică.
- Ești nou pe-aici?
- Ce vrei, să-ți dau o scrisoare de recomandare? întrebă

Goodman oftând.

— Știi că ești nostim? remarcă Liliacul, apoi examinează Volkswagenul cel uzat. Zici că-ncap doi în nuca asta?

- Ce-ar fi să încercăm? Cina-i gata.

Ochii Liliacului se-ngustară în spatele măștii. Nu-i plăcea să fie luat în zefleMEA.

— Te costă între cincizeci și șaptezeci să i-o tragi. Nu știu dacă ești în stare să suporti cheltuiala.

Goodman scoase la iveală o hârtie de o sută de dolari, zicând:

— Punem pariu?

Privirea Liliacului căpătă scânteii. Banii erau limbajul universal pe strada B.

— Vino după mine. Ai un radiator în cutiuța asta?

— Cui îi trebuie radiatorul?

Liliacul râse, cotind pe-o alee lăturalnică, între două clădiri de cărămidă, presărată cu gunoaie, sticle goale și tomberoane.

Marty, afurisitul, ai să-mi plătești scump excursia asta, își zise Goodman, urmându-și „ghidul”.

La un moment dat, Liliacul se opri, ridicând mâna. Goodman opri și el mașina. Huiduma ciocăni într-o ușă dărăpănată. Ușa se deschise și Păsărica ieși, chiorându-se în lumina orbitoare a farurilor.

— Stinge lumina! porunci Liliacul.

Alex era înalt și subțire. De sub o pălărie pleoștită îi ieșeau niște lațe blonde și slinoase, ce se răsfrângeau pe umerii unei scurte jerpelite din piele de căprioară. Era zgribulit de frig, cu mâinile îndesate în buzunarele scurtei. Bărbia-i era presărată cu smocuri firave de păr, iar ochii mohorâți scrutau întunericul.

— Vrei s-o facem în chestia asta? întrebă el, arătând Volkswagenul.

Goodman ieși din mașină, ținându-și mâinile de-a lungul trupului.

— N-o s-o facem deloc, spuse el. Ești Alex, nu-i așa?

— Pe mă-ta! mârâi Liliacul.

Puștiul se răsuci, lipindu-se de ușă. Liliacul se repezi spre Goodman, ținându-i urechea cu un pumn de mărimea unui ananas. Goodman pară lovitura cu brațul drept și, apropiindu-se, îl pocni sub bărbie cu dosul palmei stângi. Buimăcit, Liliacul se izbi de peretele de cărămidă. Alex încercă să-l ocolească pe Goodman, dar fostul luptător profesionist îi întinse rapid un picior în cale, iar puștiul se prăvăli pe burtă.

Liliacul apucă o bucată de fier dintr-un tomberon, rotind-o cu ambele brațe. Dar, până să-și sfârșească rotirea, Goodman îi aplică o scurtă de stânga sub nas, apoi încă una și încă una. Capul matahalei juca pe spate la fiecare lovitură, în timp ce posesorul său încerca zadarnic să se apere. În sfârșit, în urma unui upercut, Liliacul zbură înapoi, aterizând pe spate, printre gunoaiile unui tomberon răsturnat în cădere. Din nas îi țâșni sânge. Se ghemui pe-o parte, gemând:

— Nasul meu, mi-ai spart nasul.

— Dacă te mai ridici de acolo, îți rup și picioarele, răcni Goodman.

Auzi un zgomot în spate; Alex se refugia în clădire. Pornind pe urmele lui, Goodman ajunse într-un fel de temniță întunecată, în care lumina pătrundea doar prin geamurile sparte și fisurile din pereți. Primul etaj era un amestec de ruine. Goodman se revăzu deodată în Vietnam, rătăcit într-o junglă de ziduri dărâmate, bârne căzute și tavane prăbușite. Îi reveniră în minte tacticile învățate în antrenamentele de-atunci și rămase nemișcat ca o statuie, cu simțurile încordate, în așteptare. După câteva minute, o scândură trosni în stânga lui. Umbra lui Alex sălta iute printre ruine. Goodman îl urmări în liniște, reducând distanța față de fugar. Când ajunse destul de aproape, apucă o bucată de lemn și i-o aruncă în picioare. Scurtătura îl lovi din spate la încheietura genunchilor, Alex se împiedică și, dărâmând un perete din placaj, căzu din nou cu fața în praf. Goodman îl săltă de guler, trântindu-l de zidul exterior. Aerul îi ieși din plămâni ca dintr-un balon înțepat, ochii bulbucați îl priviră îngroziți pe Goodman, care, apucându-l de unicul cercel rămas în ureche, îi suieră:

— Potolește-te, lichea, sau rămâi și fără amândouă urechile.
Se scotoci în buzunar, scoase cercele capturat în locuința lui Aaron și-l ținu în palmă la vedere.

— Nu! urlă băiatul.

— Vrei să stăm de vorbă sau preferi să ȝopăi de durere?

— Te rog, nu mă chinui!

— Atunci spune-mi ce căutai în standerul lui Aaron? întrebă Goodman, împungându-l cu degetul în bărbie.

— Ă... ă... m-am gândit că poate are și el un radio... sau ceva dosit...

Goodman smuci de cercele din ureche, iar fața băiatului se schimonosi de durere.

— Cum de-ai știut că eram acolo?

— Acolo locuiesc. În primul stander pe dreapta. Te-am auzit vorbind cu moșul. Mi-am zis că poate știi ceva și te-am urmărit.

— Ce să știu?

— Ei... poate că-ți pomenise Aaron de-o ascunzătoare.

— Gogoși! exclamă Goodman, trăgând de cercel.

— Aaa!

— Ia mai încearcă o dată!

— Nu știi de glumă, omule... scânci Păsărica. Nici măcar nu ești polițist.

— Să-ți spun ce știu: știu că te cheamă Alex, mai știu că am un cercel de-al tău și că sunt pe cale să-l iau pe-al doilea.

Trase, iar lobul urechii se lungi un centimetru. Puștiul începu să ȝipe:

— Nu, nu, te rog!

— În cazul ăsta, lasă minciunile.

— Avea niște cărți...

Chinul reîncepu.

— Doamne, nu mai trage, te rog!

— La prima minciună îți smulg urechea.

— Era o casetă video! urlă băiatul.

— Cu ce?

— Nu știi?

— Răspunde-mi. Ce conținea caseta?

— Un spectacol!

— Ce fel de spectacol?

— O porcărie din aia, cu ministranți.

— Cum adică?

— Chiar nu știi?

Goodman se apropie de Alex, trase de cercel fără să-i dea drumul și-i șopti:

— Te mai întreb o singură dată: ce fel de spectacol?

— Porno! zbieră puștiul îndurerat.

Surprins, Goodman dădu drumul cercelului.

— Porno? murmură el, nevenindu-i să creadă.

— Da, o casetă cu orgii.

— Zi mai departe! îl îndemnă Goodman înmărmurit.

— Ne ducea în locul ăla, Preirie, clădirea aia veche care ținea de biserică. Își fixa aparatul pe pat, noi ne puneam pe treabă, iar el ne spunea cum să stăm și ce să facem, ca la Hollywood. El comanda cine începe. Uneori toți, alteori doar unul. Câteodată, când se încălzea, oprea aparatul și venea și el.

— Cine „el”?

Băiatul zâmbi strâmb:

— Cine altul? Episcopul!

— Episcopul *Rushman*?

— Da, Sfântul în persoană. Știi cum numea chestia asta? „Eliberarea de diavol”. Bună găselniță, nu?

— Și tu erai unul dintre ministranți?

— Da. Eu, Aaron, Billy și Peter.

— Doar voi patru?

— N-am fost noi primii. Cine știe câți or fi fost înaintea noastră? Chiar dacă n-ar recunoaște nimeni. Și chiar dacă ar recunoaște? Cine i-ar crede?

— De ce-l interesa pe Aaron caseta asta?

— Pentru că era și fata acolo, omule.

— Linda?

— Normal. Ea era „jucărica”.

— Vrei să spui că erați voi patru, episcopul și cu fata?

— Văd că ai înțeles.

— Și erați cu toții la episcop în seara în care a murit? Teama se strecură în privirea lui Alex.

— N-am avut întâlnire în seara aceea. Nu mai avusesem de o lună.

— Nu se poate, era notată în agenda episcopului.

— Nu știi nimic despre asta. Poate formase un nou grup. Uite ce e, întâi au plecat Aaron și cu Linda. Pe urmă am tăiat-o și eu. Acum vreo două săptămâni, s-au dus și Peter și Billy Jordan. După aia, l-a lăsat pe Aaron. Așa că poate era o gașcă nouă. Drace, poate că Aaron recruta puști pentru porcul ăla bătrân.

Iar Maggie urma să devină noua „mascotă”. Doamne!

— Deci nu erai sigur că Aaron are caseta?

— Știu doar că ultima dată când ne-am văzut, mi-a spus că are de gând să intre-n bârlogul episcopului și să pună mâna pe casetă; era îngrijorat din cauza Lindei.

— E vorba despre o singură casetă?

— Da. Ne filma, pe urmă, la următoarea întâlnire, ne arăta caseta ca să ne întărească... se pricepea să ne „scape de diavol”, nu glumă... După aia ștergea caseta.

— Vasăzică, după acea ultimă filmare, nu v-ați mai întâlnit, iar tu n-ai mai apucat să vezi filmul?

— Așa e. Chiar după ultima adunare, Aaron a plecat cu Linda și mi-am zis că ce dracu, dacă tot sunt și eu amestecat în rahatul ăla, de ce nu m-ar plăti pentru asta?

— Știi că va trebui să povestești toate astea la procesul lui Aaron?

— Pe dracu, omule. Crezi că o să povestesc vreodată așa ceva? N-o să mă creadă nimeni. Și nu te baza nici pe Linda, Billy ori Peter.

— I-ați putea salva viața lui Aaron.

— Ce-mi pasă mie de Aaron? Era un înfumurat împuțit, se credea mai tare decât toți.

— Atunci vom găsi alt martor, iar tu o s-o pățești oricum.

— Și ce-o să faci? O să dai un anunț la ziar? Nu ne știi nici numele de familie, nici orașele de unde venim. Fără caseta aia nu poți dovedi nimic și, oricum, episcopul n-apare în „spectacol”. Ultima oară, artiștii au fost Billy Jordan, Peter și Linda, care au șters-o demult.

— De ce i-ar fi făcut Aaron una ca asta episcopului? Să-l taie în bucăți, vreau să zic.

— De unde să știi?

— Avea o fire impulsivă?

— Nu tocmai. Avea mereu o curea în mână, iar dacă nu puteam să... trecem la treabă, ne plesnea, zicând că necuratul a pus mâna pe noi.

— Vorbeam despre Aaron.

— Ah, credeam că despre Excelența Sa. Aaron nu era mai rău ca ceilalți. Oricum, el era favoritul, mână în mână cu episcopul. Cine știe, poate și-o fi găsit un alt băiat și i-a dat cu șutul lui Aaron.

— Destul de tare, încât să fie „răsplătit” cu șaptezeci și șapte de lovături de cuțit?

— Doamne Sfinte!

— ...și cu tăierea organelor genitale, care i-au fost îndesate în gură?

— Drace, nu l-am crezut așa de ciudat.

— Dar cât de ciudat era?

— Păi, toată ziua ne vorbea în citate, se purta ca un fel de geniu, de parcă le știa pe toate.

— Îl deranja faptul că Linda făcea sex cu ceilalți băieți?

— N-aș crede. Mi se părea chiar că-i place. Tuturor ne plăcea, o dată ce ne obișnuisem.

— Doamne! exclamă Goodman, neputându-se abține. Când a început porcăria asta?

— Acum vreo doi ani.

— Fata n-avea mai mult de...

— Pașpe ani, îl ajută Alex.

— Și ceilalți?

— Aaron avea șapțișpe, eu și Peter cînșpe. Cred că Billy Jordan era cel mai mare, vreo optișpe ani. E-un tip bine făcut, dotat; cred că de aia îl ținea bătrânul pe lângă el; chiar după ce împlinise douăzeci de ani.

— Ce te face să crezi că nu voi ați fost primii?

— Prea știa episcopul ce și cum, omule, își coborî el privirea, rușinat. Știi, când pentru noi a fost pentru prima oară, pentru ei n-a fost.

Goodman era atât de absorbit de mărturisirile lui Alex, încât nu-l auzi pe Liliac decât atunci când acesta era la câțiva pași. Se răsuci pe călcâie și zări matahala năpustindu-se asupra lui, sprijinindu-și pe umăr o scândură de lungimea unui bătac de base-ball. În loc să se retragă, Goodman atacă. Bruta își repetă greșeala: lansă arma prea târziu, dându-i timp lui Goodman să-l dezarmeze și să-l pocnească cu piciorul în rotulă. Apoi, instinctul îl îndemnă să-i aplice o directă de dreapta în falcă. Imediat, durerea îl străpunse până la umăr. Dar chinul produs de folosirea mâinii vătămate nu fusese zadarnic; fostul său adversar zăcea întins pe spate, cu „aripile” frânte.

— Nu te-nveți minte odată? îl dojeni Goodman.

Amintindu-și de Alex, se întoarse în momentul în care băiatul o zbughea pe ușă, sfărâmând-o și pierzându-se în noapte. Goodman nu-l urmă. Avea lucruri mai urgente de rezolvat.

O jumătate de oră mai târziu, Goodman găsi un magazin de articole electronice pe Plains Avenue, de unde cumpără o casetă video. După ce scoase învelișul de celofan, și-o strecură la spate, în cureaua pantalonilor, trăgându-și jacheta pe deasupra. Apoi porni în viteză spre Lakeview.

Polițistul care păzea apartamentul episcopului era cufundat în lectura unei cărți broșate, instalat confortabil într-un fotoliu procurat din sufragerie.

— Salut, îi spuse Goodman. Am venit să verific împrejurimile. Uite biletul de intrare, completă el, arătându-i citația.

— Ai cam întârziat.

— Am trăit ore grele. Poliția și-a terminat treaba aici?

— De unde naiba să știu? Dar dumneata cine ești?

Goodman scoase portofelul, deschizându-l în dreptul autorizației,

În timp ce explica:

— Goodman. Detectiv particular. Lucrez pentru avocat.

Polițistul îl privi disprețuitor.

— Înseamnă c-ai avut insomnii în ultima vreme. Trebuiau să-l împuște pe nenorocitul ăla de cum l-au găsit, fără toată zarva asta.

— Unde, în biserică? răspunse Goodman cu un aer inocent.

— N-ai înțeles bine, nu mai face pe nebunul, zise polițistul îmbufnat. Se ridică, rupse sigiliul de hârtie și deschise ușa cu gesturi reticente.

— Ce te-ai supărat așa? încercă Goodman să-l împace. Amândoi ne facem doar meseria.

— Atunci, de ce nu te-ai făcut hingher?

— Din același motiv pentru care dumneata nu stai la intrarea de-afară să-ngheteți și te lăfăi în schimb aici, sfidând Biserica.

— Bine, deșteptule. Hai, saltă-ți etichetele, trebuie să te percheziționez.

Goodman ridică mâinile. Polițistul îi făcu o percheziție sumară, fără ca măcar să-i atingă spinarea. Apoi intră în apartament și, cum polițistul se pregătea să-l urmeze, îi zise:

— N-am nevoie de ajutor, mulțumesc. Conform procedurii, pot să fac singur cercetările.

— 'Nțeles.

— Ușa rămâne deschisă.

— Dacă asta te face fericit, de acord.

Cu mâinile în buzunare, Goodman se opri în mijlocul încăperii. Din mochetă se tăiaseră câteva bucăți. Sângele de pe pereți devenise brun-închis. Lângă pat, balta enormă de sânge fusese cuprinsă în conturul cadavrului desenat cu cretă. Întreaga cameră respira încă durere, teamă, ură și răzbunare. Figura în cretă de pe podea părea o parte din ființa victimei. Deși Goodman căpătase dispreț pentru persoana ucisă, încercă să-și imagineze cu inima strânsă ultimele clipe ale arhiepiscopului Rushman, întrebându-se dacă acesta își dăduse atunci seama de faptul că întreaga-i viață fusese o minciună și că se afla în pragul iadului.

Scuturându-și gândurile apăsătoare, Goodman pătrunse în garderobă. Într-un colț, văzu camera video. În spatele robelor episcopale atârinate cu grijă pe umerase, într-unul din rafturi, alături de bluze și cămăși împăturite, găsi două teancuri de vreo treizeci de casete. Cercetă etichetele, majoritatea purtând notația de mână „slujbă” și data respectivă. La baza unuia din teancuri, privirea-i îngheță pe un titlu: „Ministranți. 2/9/83”.

Aceea era! Goodman cercetă ușa. Polițistul citea. Își puse o pereche de mănuși din plastic, îngenunche și, dezlipind atent eticheta, o lipi pe caseta cea nouă pe care-o adusese. Apoi împinse caseta căutată din teanc și o smulse. Teancul se prăbuși zgomotos. Auzi trosnind fotoliul polițistului. Aruncă repede caseta falsă printre celelalte, strecurându-și-o pe cea originală la spate, în ascunzătoare. În timp ce, cu un fals aer jenat, încerca să refacă teancul de casete, auzi în apropiere vocea enervată a polițistului.

— Ce mama dracului?

— E-n regulă. Am fost puțin cam neîndemînic.

— Ai grijă. Dacă strici ceva, se sparge în capul tău.

— Am să fiu mai atent.

Polițistul se duse la locul lui. Goodman merse la baie, deschizând și închizând cu zgomot ușile de la dulapuri, deschise geamul. Chiar dedesubt era un tomberon. Scoase caseta, ținti și-i dădu drumul. Închise fereastra la loc și-și făcu de lucru în dormitor, luând notițe la-ntâmplare în agendă.

— Ai tot ce-ți trebuie? întrebă polițistul.
— Cred că da. Bucătăria e pe acolo?
— Da.
— Mă duc să arunc un ochi. Pe urmă vreau să cobor pe scara de serviciu. Îmi descui, te rog?
— În regulă. Ai nevoie de-o lanternă? Jos e-un întuneric de coșmar.
— Am, mulțumesc.
Cercetă superficial bucătăria, ieși pe ușa de serviciu, spunându-i „gazdei” sale:
— Cobor să văd împrejurimile. Poți să-ncui. Mulțumesc.
Jos făcu câțiva pași, se opri, se uită în jur, apoi merse după colț. Reperă tomberonul și începu să scormonească printre hârtii mototolite, până simți caseta. O puse la loc, în cureaua pantalonilor. Zece minute mai târziu, se afla în drum spre casa lui Vail.

NOUĂSPREZECE

Molly lăsase deschisă ușa camerei ei. Ședea la masă, frunzărind un maldăr de cărți de specialitate. Își întrerupse lucrul, datorită tam-tamului și a vocii care fredona o melodie undeva, la etajul al doilea. Își însemnă pagina la care rămăsese și-o porni pe urma sunetelor. Ajunse în dreptul unei încăperi transformate în miniseră. În centru, se afla o masă lungă, de zinc, având la capăt o chiuvetă. Un șir de becuri speciale crea iluzia luminii soarelui. Dedesubtul lor erau niște floricele delicate, albastre, cu frunzele asemănătoare ferigii. În partea opusă a camerei, era un cub din sticlă în care erau suspendate patru orhidee. Vail îngrijea florile, cântându-le și bătând tactul cu piciorul: „Eu și umbra mea, hoinărim pe bulevard”... Se opri, uitându-se stânjenit la Molly.

— Scuză-mă, spuse ea. Nu te-am auzit urcând.

— Erai cu nasul în cărți.

— Încercam să găsesc o logică în povestea asta. Florile sunt pasiunea ta?

Vail se fâstâci, ca și cum i-ar fi fost violat cel mai intim cotlon al sufletului, dar își reveni imediat.

— Am început să cultiv orhidee. Până acum n-am reușit mare lucru. Sunt foarte sensibile.

— Ce sunt astea? arătă Molly înspre florile albastre.

— Mama le numea „frumoasele albastre”. Sunt flori de iarnă sălbatice. Sunt la a patra încercare cu ele. De data asta cred că mi-a ieșit figura.

— De ce? E așa de complicat?

— Se pare că nu apreciază mediile false. Tânjesc după soarele adevărat.

— Așadar, ești un horticultor de apartament, chicoti Molly.

— Să nu spui nimănui. Mama iubea florile astea. Creșteau pe malul râului. Când eram copil, le culegeam pentru ea; le puneam într-o vază, pe pian. Uneori o auzeam vorbindu-le: „Ăsta-i Mozart” și, în timp ce cânta, le povestea despre el.

— De aceea crești specia asta de flori?

— Cred că da.

— Cum era mama ta?

— Și-a părăsit postul de la filarmonica orașului, ca să se mărite cu tata. S-au mutat într-un târg, unde preda pianul. De fapt, nu-i plăcea atât să predea, cât adora instrumentul ăsta.

— Cu ce se ocupa tatăl tău?
— Era profesor de muzică și conducea orchestra liceului.
Amândoi erau muzicieni, dar mama era cea talentată.
— Pare c-ai avut o familie fericită.
Vail o privi îndelung, înainte de-a răspunde:
— Nu neapărat. Era alcoolică. A murit când eram în clasa a opta.
— Îmi pare rău.
— De ce? N-a fost vina ta.
— Ce răspuns ciudat.
— Poate impertinent. Dar întotdeauna m-a jenat că, atunci când spuneam că mama a murit, mi se răspundea „Îmi pare rău”, din partea cuiva care nici n-o cunoscuse măcar.
— Asta presupune că-mi pare rău pentru *tine*, pentru durerea ta.
„Explicația” îl surprinse, căci rămase pe gânduri. Spuse într-un târziu:
— A fost un gând minunat. Îți mulțumesc.
Își trecu încet degetele peste florile albastre, iar amintirile-l năpădiră, ducându-l înapoi, în timp.

Cu o toamnă înainte, Vail își regăsea, după zece ani, orașul natal. Evitase această călătorie de când începuse practica juridică în marea urbe. Pentru a parcurge drumul de trei ore, alese vremea de noapte, pornind frământat de temeri și emoții. Primele două ore și jumătate se scuseră plăcut. După ce pătrunse însă în localitatea numită cu ironie Rainbow Flats (Cîmpiile Curcubeului), îl cuprinse amintirile întunecate. În minte i se perindau nume și chipuri din trecut, dar mai ales fantoma orașului de demult.

Acum un secol și jumătate, un grup de exploratori răătăciți descoperiseră vasta depresiune, întinsă pe aproape cincizeci de mile, străbătută de un râu cu apa albă. Ulmii, stejarii și pinii creșteau în voie. Țărmurile râului erau pline de flori sălbatice. Căprioarele și urșii părăsiseră malul apei, gonți de oamenii care le invadaseră ținutul.

Trecând drumul îngust și periculos pe care și-l amintea bine, zări lumină la orizont. Apoi simți mirosul îmbâcsit. Umbrele începeau să se materializeze prin fum și aburi. Percepu curând și zgomotul, în timp ce trecea pe lângă combinate chimice, fabrici de hârtie, oțelării și rafinării. Nu se schimbase nimic, doar aceste colosuri otrăvitoare se răspândiseră ca plaga. Pe lângă peisajul acesta uriaș și sumbru, infernul lui Dante părea o copie ștearsă. Coșurile înalte răspândeau nori de fum acid în cerul vulnerabil. Oțelăriile improșcau globuri orbitoare de foc, ce păreau a se hrăni din impuritățile chimice împrăștiate în aer. Apele curgătoare purtau bășici de gaze pe valurile lor mohorâte. Șuierăturile, dangătele, fluieratul sirenelor, țipetele claxoanelor și scrâșnetele roților de fier pe șinele de oțel se contopeau într-o bubitură năprasnică, artificială ca de tunet. Și, din toate acestea, din acest holocaust al Americii muncitoare, duhori scârbavnice îi ardeau nările și ochii. În jurul lui, pământul părea un cadavru uriaș în putrefacție.

Milă după milă, răzbăteau cacofonia progresului și putoarea dezgustătoare a realității. Milă după milă, pământul era ars, iar vegetația dispăruse. Ținutul arăta ca o planetă străină, programată pentru auto-nimicire.

La capătul zonei industriale, râul cotea pe sub șoseaua suspendată, formând o barieră naturală între Flats și Oakdale – orașul în care se născuse. Aici, Vail se opri, ieși din mașină, își aprinse o țigară și rămase în reculegere, cu privirea ațintită asupra râului. Din locul acesta, nu părea a se fi schimbat nimic din peisajul de pe vremuri. Tăbăcăria,

o clădire lungă și joasă, în formă de depozit, domina încă râul, pe partea sudică a podului, iar clădirea din cărămidă ce adăpostea fabrica de în-călțăminte se profila în partea de nord.

Aici copilărise Martin Vail, aici își petrecuse adolescența, aici își lăsase familia și prietenii, fugind de spectacolul crimei ecologice asupra ținutului pe care-l iubise. Filmul amintirilor i se perinda în minte: se văzu în formația de muzică a liceului exersând în după-amiezile de vară; pe terenul de fotbal, trăgând cu ochiul la frumoasa Elaine Golanka, cum râdea în tribună, fluturându-și părul minunat; în bucătăria buncii, adulmecând mirosul de cafea; în Chevroletul lui Paul Swain, simțind emoția primului sărut; buimăcit de durere la înmormântarea mamei; primind felicitări de la domnul Nolan la ceremonia înmânării diplomelor; revăzu privirea întunecată a primului său cățeluș, Pal, iar apoi simți din nou apăsarea în piept care-l sufocase când îl găsisese pe bietul Pal mort pe șosea, strivit de roțile unui camion. Și mai simți mângâierea mătăsoasă a părului iubitei sale, Emily Grantham, teama la aflarea veștii că e însărcinată și ușurarea când lucrurile se rezolvaseră.

Revenea acum pentru a-și lua rămas-bun de la femeia care-l formase și care-l îndemnase să părăsească Oakdale pentru totdeauna: Catlain Vail. Ma Cat, bunica lui.

O mașină de poliție opri lângă el. Vail își feri ochii de lumina orbitoare a unei lanterne.

— Aveți nevoie de ajutor? îl întrebă o voce plăcută, tinerească.

— Nu, mulțumesc. Admiram doar priveliștea.

— Ar fi bine să vă aprindeți farurile, sugerează polițistul, camioanele astea uriașe vin în viteză mare pe-aici.

— Mulțumesc, am să le-aprind, răspunse Vail.

Mașina de poliție se îndepărtă în direcția podului. Dar când Vail se urcă din nou în mașină, pentru a-și aprinde farurile, își dădu seama că vraja se rupsesese. Demară și apucă, la rândul lui, spre podul îngust.

Strada principală era aproape la fel după zece ani. Vail trecu pe lângă frizeria lui Shick și simți un nou junghi în inimă.

În ziua aceea era la cofetărie cu un grup de prieteni când înăuntru dădu buzna Dick Hurst: „Marty, vino repede. S-a întâmplat ceva cu tatăl tău.”

Zăcea pe aleea din față frizeriei, cu un picior îndoit sub trup, cu ochii ațintiți spre cer.

„Ce s-a întâmplat?” întrebă cineva, iar altcineva povestise: „E Larry Vail, șeful orchestrei de la liceu. A făcut probabil un infarct. A venit aici, s-a tuns, a ieșit pe ușă și-a căzut mort, pur și simplu”.

Mai târziu, în capelă, Vail se-ntrebă: *De ce vine moartea la mine atât de brusc, fără să m-anunțe?* Întâi îi luase mama, apoi primul câine, după aceea pe cel mai bun prieten, iar acum, pe tatăl său.

Spitalul vechi, un ansamblu de clădiri meschine din lemn, fusese înlocuit cu un centru medical modern, cu cinci etaje, construit din cărămidă și sticlă. Vail nu se opri însă aici, nu era încă pregătit să dea ochii cu Ma Cat. Străbătu strada Pine Road, spre casa buncii sale. Încă de pe alee se vedea limpede că Ma Cat nu mai era acolo. Pajiștea era năpădită de buruieni, boschetele netunse, iar lumina de la intrare era stinsă. Din fericire, puștani de școală n-apucaseră încă să spargă geamurile. Pentru Martin geamurile sparte simbolizau golul definitiv. Ma Cat și casa aceasta erau încă unica lui legătură cu familia și trecutul. Acum i se-nchidea ușa asupra unei jumătăți din viață. Nu intra înăuntru. Rămase în dreptul porții, a aceleiași porți unde primise vestea morții mamei lui. Scăpase din mână buchețelul de „frumoase albastre” pe care i le culesese, căutând alinare în dumbrava de ulmi,

căci nimeni nu-l prevenise, nimeni nu-i spusese că mama lui va muri. Stătuse acolo până când venise bătrânul Watkins cu dricul. Atunci fugise în casă, începuse să-i lovească pe toți cu picioarele și cu pumnii, apoi îi rugase s-o mai lase puțin, ca și cum ar fi rămas un fir de viață, care s-ar fi stins când ar fi dus-o la casa funerară. Cei din jur îi trataseră durerea ca pe o complicație sâcâitoare, doar Ma Cat îl luase sub aripa ei ocrotitoare, alinându-i sufletul.

Luându-și inima în dinți, Vail se-ntoarse la spital.

Când o văzu însă pe Ma Cat, curajul i se risipi. Cancerul o redusese la dimensiunea unui vrej; mușchii și carnea se topiseră, doar pielea părea să mai susțină oasele. Pielea-i era cenușie, întinsă pe craniu. Iar ochii, foste oglinzi ale unui spirit înțelept și pătrunzător, erau acum ferestre oarbe, deschise în hăurile căscate pe chipul ei. În jurul ei, pluteau mirosul dulceag al morții și zgomotul progresului ce caracterizează orașul: piuitul aparatului conectat la inimă, strănutul alimentatorului cu oxigen, bâzâitul monoton al monitorului. Îl privi din pragul eternității, cu ochii pe jumătate închiși. Oare-l vedea? Îl putea auzi? Îi simțea măcar prezența'?

— Ma, sunt eu, Marty, îi șopti el în ureche. M-auzi, Ma?

Nu dădu nici un semn de recunoaștere, dar el continuă să-i vorbească despre el, despre cât demult îi dusesese dorul. Într-un târziu, intră sora. O privea pieziș cum aranjează tuburile, cercetează graficul EKG. Apoi îi auzi glasul.

— Marty?

Se întoarse. Sora stătea la căpătâiul patului; o femeie înaltă, cam de treizeci de ani, cu părul negru, scurt. Îi zâmbea.

— Sunt Emily.

— Doamne, Emily, scuză-mă. Sunt așa de zăpăcit...

— Nu-i nimic. Ce bine îmi pare să te văd. Arăți nemaipomenit.

— Mulțumesc. Și tu arăți formidabil. Când ai devenit soră?

— După ce am muncit un an la tăbăcărie. Dacă n-ai nici o ambiție, o capeți cu siguranță în iadul ăla... Da, m-am măritat, am două fete, completă ea, văzând privirea lui zăbovind asupra verighelei.

— Cine a fost norocosul?

— Joe Stewart. Ți-l amintești? A terminat liceul cu doi ani înaintea ta.

— Un tip înalt, în echipa de box?

— De bowling.

— Ah, da.

— Dar tu?

— N-am reușit până acum. Nu i-aș dori nimănui să ia o pacoste ca mine.

— Nu vorbi așa. Mi-ai frânt inima când ai plecat. Și-acum mă gândesc la tine. De câte ori cineva pomenește de trecut, mă ia cu fiori.

— Și eu mă gândesc la tine.

Emily se opri deodată, stânjenită de panta abruptă pe care alunecase discuția.

— Îmi pare rău de Ma Cat, spuse ea repede. A dat o bătălie dură. Ai fi fost mândru de ea, Marty.

— Sunt mândru de ea.

— N-o să mai dureze mult. Dacă ai nevoie de ceva, sunt în oficiul surorilor.

— Mulțumesc.

Trecu aproape o oră, în care Vail vorbi mereu, sperând într-un gest de răspuns. Într-un târziu, Ma Cat îi răspunse cu o imperceptibilă strângere de mână.

— Mă auzi, Ma Cat? Te iubesc, Ma, îi șopti el, sărutându-i mâna și

ducându-și-o la obraz.

Strânsoarea slăbi, iar mâna se destinse pentru totdeauna.

— Iartă-mă că n-am ajuns mai devreme.

După ce totul se sfârși, Vail rămase pe un scaun, urmărind cum patul e strâns și aparatura scoasă din cameră. Emily apăru în ușă:

— Mi-am terminat schimbul. Vrei să mergem până la Sandy's să luăm ceva de mâncare?

— Bună idee.

Merseră în parcul din spatele spitalului și zăboviră pe malul râului.

— Sunt sigură că știi ce gândești, spuse Emily.

— Vasăzică, și tu?

— Da, de câte ori vin în parc.

— Eu nu-mi pot scoate întâmplarea aia nici o clipă din minte. Și când văd copiii jucându-se, sau o anume scenă într-un film, îmi revine în fața ochilor cu o claritate îngrozitoare. De fapt, nu cred că poți uita vreodată cum ți-ai pierdut cel mai bun prieten. E prima oară când îți dai seama că nu ești nemuritor.

— Ce mi se pare cumplit e că nu l-am luat atunci în serios.

Credeam că se preface și râdeam de el.

— Îți aduci aminte atât de bine? Întrebă Martin.

— Tu nu?

— Ba da. Încă-l mai văd în râu, fluturând din mâini, apărând și dispărând. Ziceam că face pe nebunul.

— Eu râdeam în hohote, spuse Emily.

— Toți râdeam.

— La un moment dat, te-ai dus după el, cu Art Hodges.

— Iar tu ai fugit să chemi poliția.

— Da, și când m-am întors, voi vă scufundați încă după el.

— Micuțul Bobby Bradshaw...

— Doamne, când l-ați scos...

— Știu, l-am visat vreo doi ani de-a rândul. Era atât de albastru...

— Mama lui lucrează și acum la fabrică. O mai întâlnesc din când în când. Nici acum nu i-a trecut, după... câți ani să fi trecut?

— Douăzeci și doi. Eu aveam zece ani, iar Bobby unsprezece.

— După atâta timp, când trec pe lângă ea, se uită-n pământ; nu-mi vorbește niciodată.

— Probabil că o doare să-i vadă foștii prieteni. Cred că, pe undeva, ne consideră vinovați.

Instinctiv, se prinseră de mâini și rămaseră tăcuți pe mal. Râul era verde-brun, răspândind la suprafață o spumă de culoarea cenușei. Părea o blasfemie, căci atâta vreme cât fusese pur și sănătos, reprezentase un monument comemorativ viu al copilului dispărut. Acum, clocotindu-și otrava ca ceaunul vrăjitoarei din Macbeth, îi plângea memoria.

— Bobby era întotdeauna inculpatul, își depănă Emily amintirile. Își lua rolul așa de în serios, de parcă uita că ne jucam... iar tu erai cu discursurile alese, predicându-ne toată ziua despre legile tale inventate.

Vail știuse întotdeauna că va îmbrățișa meseria de avocat. Emily îi amintise jocurile copilăriei, în care era pe rând acuzat, procuror și judecător în fața juriului format din prietenii lui. Pășea în fața lor, perorând din imaginație. Acum avea senzația că acel băiat fusese altcineva, un produs artificial al copilăriei sale, căci momentele acelea i se șterseseră pur și simplu din memorie. Dar nu-i mărturisi gândul lui Emily, mulțumindu-se să-i zâmbească.

— Nu ți-ai dori să se fi oprit timpul, să nu fi crescut mari niciodată? Iar râul să miroasă și acum a pământ și-a proaspăt?

— Ba da. Ce porcărie, progresul ăsta.

— Știi că Artie e-acum președintele Camerei de Comerț? Are o problemă de comportament: se crede important. Lumea își râde de el. Artie făcuse parte dintr-un club format din băieți submediocri, care se amăgeau considerând lăcomia o realizare și invidia un ideal.

— Poate strângem o parte din vechea gașcă, spuse Emily, veselă. Luăm masa la Barney's.

Vail își aminti de prietenii săi care deveniseră niște ratați, cu mintea îngustă, psihopați grăbiți să-și umple raiul copilăriei cu ciuma numită „progres”.

— N-aș vrea, răspunse el.

— Toată lumea a uitat cazul ăla.

— Eu nu.

— Dar ai făcut o treabă extraordinară. Erai la început și-ai avut curajul să-i înfrunți pe cei mai tari avocați din Est.

— N-a fost vorba de avocați, ci de bani. Toți cei care s-au luptat să împiedice extinderea parcului industrial, să păstreze un colț viu, mă aveau numai pe mine. Nu, n-am înfruntat avocați, ci marile corporații. Ele au cumpărat regiunea, politicienii, Camera de Comerț, ba l-au cumpărat chiar și pe judecător. Eu am pierdut procesul, iar bieții locuitori și-au pierdut casele care aparținuseră familiilor lor de o sută de ani.

— Dar orașul s-a mărit totuși.

— Oho, s-a mărit. Numai că, din păcate, creșterea asta e malignă... Până și animalele au grijă să nu-și murdărească vizuina.

Emily îl privi tristă, iar amintirea vremurilor frumoase din trecut se șterse o dată cu zâmbetul ei.

— Dacă n-aș avea ceva experiență, aș putea jura că tocmai ai experimentat o scurtă „stare de refugiu”, spuse Molly. Timp de trei minute, ai fugit în altă lume.

— Am visat puțin. Asta-nseamnă „stare de refugiu”?

— Într-un fel, da. Pentru o vreme, ai pierdut contactul cu realitatea.

— Îți fac o propunere: pe dinafara uneia din ferestrele tale, există o grădiniță. Ce-ar fi să le dăm ființelor ăstora o șansă de-a trăi afară, la lumina soarelui adevărat?

Îl privi cum umple grădinița pe jumătate cu pământ negru, bogat, cum îl netezește cu palma și cum plantează șase flori albastre, presând ușor pământul din jurul lor. Apoi așează un strat subțire de mușchi și stropi totul cu apă.

— Astea sunt flori de râu, explică el. Mor după apă. Întotdeauna le răsădesc noaptea. Noaptea își pierde din vigoare, iar dimineața își revin la viață, o dată cu soarele. Să vedem cum se vor descurca. Poate să le placă aici.

— Mulțumesc. Să le ud în fiecare zi?

— Dimineața. Stropește ușor mușchiul. Ține apa și le dă să bea din când în când.

Apoi Vail rupse vraja. Deveni din omul sentimental, care-i dezvăluise lui Molly vulnerabilitatea sa – puținii fuseseră cei care-i putuseră cunoaște această latură –, avocatul cel dur, pasionat de cazul său.

— Dă-mi voie să te-ntreb, spuse el, ștergându-se cu un prosop pe mâini, crezi că dacă Aaron a văzut pe cineva ucigându-l pe Rushman, șocul l-ar fi putut transpune într-o „stare de refugiu”? Vreau să spun

că a trecut prin destule traume în viața lui. Nu crezi că a putut deveni imun?

— Nu. Minte omenească poate accepta multe feluri de traume; deodată, un anumit eveniment, o experiență vizuală, poate scurtcircuita creierul. Nu se poate prevedea o asemenea reacție. Să sperăm că vom reuși să ne dăm seama.

— Deci știința nu-i chiar așa de exactă?

— Să zicem că știm ceea ce știm. Există și zone cețoase. Nu uita că avem de-a face cu creierul uman. Fiecare persoană reacționează diferit la anumiți stimuli. Aceasta este de fapt acțiunea gândului. Dacă n-ar exista, am fi cu toții roboți.

— Bine, să zicem că Aaron l-a ucis pe episcop în timpul unei tulburări mentale. Crezi că după un asemenea act poate fi vindecat?

— Dacă n-aș crede, m-aș lăsa de meserie.

— De ce ți-ai ales profesia asta?

— Fratele meu e inconștient de zece ani.

— Doamne! Ce s-a întâmplat?

— Vietnam. După ce s-a întors, a alunecat treptat într-o lume pe care și-a creat-o. În subconștient, sunt sigură că mă condamn că nu l-am ajutat, dar n-am știut că e bolnav. Ne-am gândit că-i o stare trecătoare. De fapt, problema asta e cercetată de puțină vreme. În primul război mondial, era numită „șoc provocat de obuz”; în al doilea, „istovire în luptă”. Acum se cheamă „sindrom de stres posttraumatic”.

— Și cum se rezolvă?

— Depinde de individ. Dar am o teorie: afecțiunea, contactul... și iertarea pot fi o soluție.

— Iertarea?

— Complexul de vinovăție joacă un rol foarte important. Soldații din Vietnam au fost foarte prost primiți acasă. Erau fii nedoriți. Sentimentul ăsta a creat alienarea.

— Am apărut odată pe unul întors din Vietnam, care împușcase un vânzător cu ocazia unui jaf. Din nefericire, nu l-a omorât.

— Ce-a pățit?

— A primit trei ani pentru jaf armat și atac, a executat optsprezece luni. Curtea a fost îngăduitoare, datorită experienței din Vietnam. Susținea că poartă întotdeauna armă, considerând-o talisman.

— Obsesie condiționată. Probabil, a luptat multă vreme pentru a supraviețui.

— Așa spunea și el. Oricum, vânzătorul era coreean. S-au ciorovăit dintr-o cauză stupidă, Jerry și-a pierdut firea, văzându-se din nou în Vietnam, cu un oriental în față, și bang! L-a împușcat în umăr. Pe urmă a susținut că, refuzând să admită că avusese un moment de nebunie, a luat douăzeci de dolari din sertar, ca toată treaba să pară un jaf. Procurorul n-a înghițit versiunea asta. De fapt, nici n-am folosit-o. Și juriului i-ar fi fost greu s-o creadă.

— Pare foarte verosimilă.

— Știu că era adevărată. L-am crezut din prima clipă, dar Curtea nu acceptă adevăruri prea sofisticate.

— Ai o meserie plină de capcane, domnule Vail.

— Uite cine vorbește.

Sonerie de la intrare întrerupse conversația.

— Cât e ceasul? Întrebă Vail.

— Vreo opt.

— Cine-o fi la ora asta?

Vail coborî și deschise ușa. Un personaj răvășit, semănând foarte bine cu Goodman, îl întrebă din prag:

— Ce-ai zice de un film bun?

DOUĂZECI

— Ce-ai pățit la mână, întrebă Molly.

Goodman își privi pumnul umflat:

— Cel puțin am aflat că mai am ceva putere-n el.

Molly îi luă mâna într-a ei, palpând-o cu blândețe.

— S-a rupt ceva?

— Nu știu, spuse el. De ani de zile n-o mai simt.

— Vino la bucătărie; trebuie să-ți învelesc mâna în gheață și să te duc la doctor.

— Nu, nu la doctor. Cu gheața sunt de acord, dar am alergie la doctori... nu vorbesc despre psihiatri.

Molly zâmbi conducându-l spre bucătărie. Vail îi urmă, manifestându-și nemulțumirea:

— Și cum rămâne cu filmul?

— Întâi să rezolvăm cu mâna, răspunse Molly autoritară.

— Dă-o-ncolo de mână, așa arată mereu.

— Mulțumesc pentru compliment, interveni Goodman. Pozând în victimă, o privi pe Molly: Mă doare tare.

Vail își roti ochii, urmărind-o exasperat pe Molly cum înfășoară mâna într-un prosop cu cuburi de gheață.

— Au! exclamă Goodman închizând pleoapele.

— Se preface, mormăi Vail. Îl simt.

— Cum de ești așa sigur? întrebă Goodman.

— Unul din talentele mele constă în recunoașterea falsului. Ori-cum, ți-aș fi recunoscător dacă nu m-ai mai ține atâta cu sufletul la gură.

În timp ce Goodman primea îngrijirile lui Molly, povesti amănunțit confruntarea avută cu Liliacul și cu Alex, lăsându-și ascultătorii cu gura căscată.

— Cum, episcopul lua parte la orgiile alea?

— Așa zice puștiul, dar hai să vedem întâi caseta.

Se întoarse în birou, iar Martin porni aparatul video. Primele zece minute conțineau înregistrarea unei slujbe. Goodman nu-i recunoscuse pe cei doi ministranți care slujeau altarul. Presupuse că băieții de cel mult paisprezece ani nu făceau parte din teribilul grup. Îl trecură fiori la gândul că pusese mâna pe o casetă lipsită de interes. Tocmai când începuse să se simtă ridicol, ecranul se înnegri, pentru ca după câteva secunde să redea interiorul unui dormitor. Goodman răsuflă ușurat.

Întâi apăru fata. Era mică și subțire, cu o figură copilăroasă. Părul blond îi era strâns într-o coadă de cal. Ochii albaștri aveau o privire nevinovată. Prin cămașa subțire de bumbac se ghicea trupul încă neîmplinit. Nu părea speriată, ci mai degrabă îngrijorată. Undeva, dintr-un ca-setofon, răzbăteau acordurile piesei „Stayin' Alive” cu Bee Gees. Fata porni să danseze, la început cu indiferență, fără nici un chef. Se auziră câteva aplauze. Dansul îi deveni din ce în ce mai îndrăzneț. Pe sub cămașa care i se ridica în timpul piruetelor, se observară la început ciorapii negri, apoi jartierele și slipul negru.

În acel moment, o voce comandă: „Billy, e rândul tău”, iar noul protagonist i se alătură fetei. Era un băiat înalt și slab, purtând pantaloni mulați și o cămașă de mătase. Pașii dansului se transformară în unduiri senzuale. Regizorul nevăzut coordonă apoi un strip-tease lent. Când cei doi rămaseră goi, instrucțiunile deveniră mai amănunțite. În

scenă apăru și Peter.

Molly, Tom și Martin priviră înmărmuriți un „menaj în trei”, dirijat de maestrul nevăzut. O vreme, rămăseseră fără grai.

— Te rog, scuză-ne numai un minut, Molly, o rugă Vail.

— Nici o problemă. Dar ce-ar fi să bem ceva? Avem toți trei nevoie.

— Ce idee bună! exclamă Goodman.

Molly merse în bucătărie.

— Ia spune, de unde ai caseta asta, Tom? Întrebă Vail după ieșirea ei.

— Ceea ce nu ți-am spus este că...

— De unde ai caseta asta nenorocită?

— Din dormitorul episcopului. Era în garderobă, împreună cu înregistrările slujbelor.

— Ai sustras probe din scena crimei?

— Am împrumutat doar.

— Nu ți-a trecut prin cap că poliția a-ntocmit liste cu inventarul casetelor ăloră?

— Am înlocuit-o cu una goală.

În același timp exasperat, dar și impresionat, Vail nu știa dacă să râdă ori să se înfurie.

— Precis nu suntem singurii care avem cunoștință de ea.

— În nici un caz. N-ar fi lăsat-o acolo, ar fi dus-o în camera de probe.

— Dacă află Venable despre asta, cariera ta se va sfârși înainte de-a fi început. Probabil, vom lucra amândoi ca simpli funcționari în Bolivia.

— Bine, bine, am s-o pun la loc.

— N-am spus să faci asta, ai dat peste-o adevărată bombă. Acum trebuie să vedem cum o putem folosi.

Molly reveni, aducând o tavă cu pahare.

— Molly, te rog să nu suflă o vorbă despre ce ai văzut nici chiar lui Naomi ori judecătorului; deocamdată.

— Nici chiar lui Aaron?

Înainte de a răspunde, Vail rămase pe gânduri.

— Nu-i spune că ai văzut caseta, pomeneste-i doar de povestea lui Tom. Oricum, Aaron nu apare în film. Cine sunt cei trei, de fapt?

— Cel înalt e Billy Jordan, răspunse Goodman. Cel mic se numește Peter. Iar fata e Linda.

— Linda lui Aaron?

— Da.

— Doamne! Episcopul Richard Rushman, campionul filmelor porno cu copii. Nu-i de mirare că puștiul a luat-o razna.

— Deci cum o folosim? Întrebă Goodman.

Vail nu răspunse. În schimb își începu plimbarea cu pași mari prin cameră, după cum îi era obiceiul.

— Cugetă, o lămuri Goodman pe Molly.

— Martin, implicațiile sunt uriașe, interveni ea. Dezorientarea religioasă și cea sexuală sunt cauze determinante ale tulburărilor mentale. Întâi, reverendul Shackles îl sortește pe Aaron iadului. Apoi, tatăl său îl forțează să trăiască un coșmar. Profesoara îl seduce. Episcopul îi pervertește experiența sexuală în ideea de a-l elibera de diavol. Iar iubita lui e o victimă sexuală. Mi se pare...

Vail ridică mâna, oprind-o. Apoi îl întrebă pe Goodman:

— Cum dovedim?

— Ce să dovedim?

— Că vocea din fundal îi aparține episcopului Rushman. Fără o dovadă palpabilă, acuzarea va pretinde că poate fi vocea oricui. Chiar

tu ai spus că Alex nu-i de acord să depună mărturie.

— Mda, probabil că la ora asta a ajuns în Alaska, întări Goodman ironic.

— Dar Peter ori Linda?

— Întâi să-i găsim, pe urmă să vedem cum îi convingem să se prezinte la proces.

— Așadar, n-avem decât cuvintele lui Aaron împotriva mentorului nevăzut... și mort.

— Exact.

— A mai fost implicat cineva din biserică? întrebă Molly.

— Nu cred, îi răspunse Goodman. Din câte-am dedus din cele spuse de Alex, Rushman îi recruta pe copiiăștia ca pe niște prozeiți. Termenul de „ministrant” era doar o mască. Se prea poate ca Aaron s-o fi cunoscut pe Linda în cadrul clubului porno. Avea numai paisprezece ani când a fost racolată ca „mascotă”. Pe-atunci, toți locuiau în Savior House.

— Iată un alt motiv pentru care se temeau să-l dea în vileag pe episcop.

— Tot ce se poate, spuse Molly. Dar cred că motivul real constă în jenă și-n sentimentul de umilire.

— Și mai e și influența episcopului asupra comunității, completă Vail. Nu se poate confrunta cuvântul unor adolescenți fără căpătâi, foști drogați, cu figura episcopului.

— Singura soluție rămâne să dovedim că vocea de pe casetă îi aparține lui Rushman, spuse Vail.

— Ai putea afirma sus și tare în fața juriului că e vocea lui?

— Nici nu l-am cunoscut. Dar vocea poate fi analizată. Doar n-o să trecem cu vederea asemenea probă.

— Nu trecem nimic cu vederea, Tom, îl liniști Vail. Cântărim doar ce-i mai bine pentru clientul nostru. Suntem în aceeași oală cu copiii ăia. Dacă folosim caseta, va reieși că încercăm să-l discredităm pe Sfântul din Lakeview Drive, pentru a-l salva pe Aaron Stampler. Și dacă iese la iveală faptul că puștii au făcut timp de doi ani parte dintr-un club porno clandestin fără să sufle o vorbă, îi servim lui Venable mobilul pe tavă: gelozia; în acest fel, toată lumea intră la apă... *În afară de Rushman.*

— Nu poți ignora caseta.

— Ba pot, dacă-i agravează situația clientului meu. Uită-ți mânia împotriva episcopului, Tommy; episcopul e mort, iar problema lui a murit o dată cu el. Noi avem altă problemă: să-l ținem în viață pe Aaron Stampler.

— Și dacă va pomeni Aaron despre asta?

— Ne vom pune întrebarea dacă se va ivi ocazia.

— Curată pacoste! exclamă judecătorul a doua zi, la micul dejun. Oricare din părți va introduce proba asta în proces, va fi aspru amendată de public și de juriu.

Vail nu le arătase judecătorului și asistentei sale caseta. Îi pusese însă în temă cu conținutul ei, iar Goodman le redase amănunțit discuția avută cu Alex. Molly plecase în zori spre Daisyland, nerăbdătoare să-și continue munca.

— Dacă află doamna procuror despre povestea asta? întrebă Goodman.

— Nu va fi obligată s-o folosească, îi răspunse judecătorul.

— Cum așa? se miră Naomi.

— În locul procurorului, eu aș omite-o, spuse judecătorul. Unicul scop de-a o arunca în proces ar fi procurarea mobilului. Chiar dacă

Venable suspectează vocea ca aparținând lui Rushman, caseta în sine n-ar constitui o probă în acest sens. Ar fi declarată inconcludentă.

— Nu putem totuși să cerem analiza vocii?

— Ba am putea, dar atunci *noi* ar trebui să ne descurcăm cu ea. Știi, mi-e greu să cred că nu mai există nimeni care să cunoască povestea asta, în afară de noi și de cei cinci copii.

— Cine-ar depune mărturie despre așa ceva? Gândește-te din punctul lor de vedere: Rushman a fost unul dintre cei mai puternici oameni din acest oraș. Cine-ar îndrăzni să i se opună? Întrebă Goodman retoric, punând bilețelul pe masă. Vail îl privi interogativ.

— Biletul ăsta m-a ajutat să dau de Alex. L-am găsit pe parbriz, la Savior House.

— Aha. L-o fi scris cineva din grup sau cineva din afară?

— Nu știu, răspunse Goodman. Am stat de vorbă cu mai mulți tineri de la Savior House. Pe atunci, nu știam despre grozăvia asta. L-am întrebat doar despre felul de-a fi al lui Aaron. Dacă vrei, mă pot duce înapoi.

— Nu încă, spuse Vail. Să nu ne grăbim până nu ne hotărâm cum vom folosi informația.

— Vrei să spui că după tot ce s-a întâmplat îl vor proteja pe Rushman?

— Nu așa trebuie să priviți lucrurile, interveni judecătorul.

— Dar cum dracu trebuie să le privesc? Dumneata spuneai odată că faptele continuă să existe chiar dacă sunt ignorate, răspunse Goodman în pragul unei crize de nervi.

— Așa e, fiule. Tot eu am spus că oamenii refuză să audă adevărul, ca să nu-și risipească iluziile. Dar acum nu ducem o discuție filosofică; acum e-n joc viața unui tânăr. Or juriului nu-i pasă dacă Rushman a fost un pervers sexual.

— Și eu care credeam că dreptatea și justiția merg mână-n mână.

— O idee foarte nobilă, dar naivă. Din păcate, nu prea au de-a face una cu alta.

— Le desparte ceea ce numim percepție, completă Vail. În arta fotografică se numește „focalizare* selectivă”; într-o fotografie clarifici o singură zonă, iar privitorul nu mai observă restul.

— Adevărul e ceea ce crede juriul, adăugă judecătorul, cu un zâmbet trist.

În aceeași după-amiază, Vail făcu o copie după casetă, iar Goodman puse originalul la loc. Dacă acuzarea urma s-o descopere, urma și să ia o hotărâre. Dacă nu, opțiunea îi rămânea lui Vail.

Vail înveli copia într-un plic, expediindu-și-l apoi de la cel mai apropiat oficiu poștal. După două zile, când sosi „coletul”, îl încheie în seif.

DOUĂZECI ȘI UNU

Era vineri, unsprezece martie, zi în care Martin Vail era invitat la masă de Roy Shaughnessey.

Când Guido Signatelli devenise cetățean american, sărbătorise evenimentul inaugurând restaurantul Avanti!, nu departe de primăria orașului. Numele oglindea sugestiv exuberanța și optimismul lui Guido în planurile sale. Un om prezentabil, gazdă perfectă și maestru al bucătăriei italiene din întregul stat, Signatelli avea un singur defect: gusturile îndoielnice. Din vița-de-vie falsă care împânzea pereții și tavanul, atârnavu struguri de plastic și sticle prăfuite de Chianti, iar separeurile erau proiectate ca niște butoaie uriașe. Cu toate acestea,

Guido și-al său Avanti f câștigaseră faimă prin originalitate, discreție și meniuri delicioase. Cu timpul, Guido's (după cum numeau clienții fideli restaurantul), devenise loc de întâlnire a oficialităților din oraș la masa de prânz. Vinerea, peisajul kitsch era dominat de oamenii legii: tineri avocați, dornici de-a fi văzuți, sperând într-o strângere de mână; apoi procurorii adjuncți, retrăgându-se la mese izolate, țesându-și planurile în șoaptă; urmau politicienii, eminențele cenușii care trăgeau sforile orașului din spatele ușilor închise. În sfârșit, erau aici judecătorii, împărații justiției, fiecare la masa lui rezervată din timp. Deasupra tuturor trona Roy Shaughnessey, a cărei suveranitate nu era influențată de furtunile ori schimbările vieții politice. Chiar și judecătorii se opreau în dreptul separeului său pentru a-l saluta.

Guido îl întâmpină în stilul său amical pe Vail:

— Unde-ai dispărut, Marty? Începi să devii vedetă cu toate victoriile tale.

— Ai citit ziarele, Guido? Te-ai uitat la televizor?

— Și ce dacă ți-au pus o bombă în brațe, tot trebuie să vii la masă, replică Guido, conducându-l la masa lui Shaughnessey. Capetele clienților se întorceau după ei, ca valurile în urma bărcii. Nu oricine avea onoarea să ia prânzul cu Roy Shaughnessey.

Vail, oaspetele lui Shaughnessey? Puneau cumva la cale un târg în cazul Rushman?

— Precis vom fi subiectul rubricilor mondene de mâine, Roy, spuse Vail în chip de salut, luând loc. Parcă văd titlul: „Torționarul și victima împărțindu-și pâinea la Guido's".

— Haide, răspunse Roy dând din mână, Harry te-a ales. A vrut cel mai bun avocat.

— Nu mă păcăli, Roy; oricine știe că Harry-Călăul nu îndrăznește nici măcar să meargă seara la culcare fără aprobarea ta.

— Vorbește mai încet, e și el aici.

— Bine-nțeles că e aici; nu-i ajunge să se dea mare în tribunal, are nevoie oriunde și oricând de temenelele vasalilor. Chelner, adu-mi, te rog, o bere, un pahar cu suc de roșii și o halbă goală, rece.

— *Sî*, răspunse chelnerul, plecând în grabă.

Angajații lui Guido se grăbeau întotdeauna. Astfel, în optsprezece ani, nimeni nu se plânsese vreodată că i se lungiseră urechile de foame, așteptând comanda la Avanti!

— Ei, cum merge treaba? Întrebă Shaughnessey, ungând un corn cu unt.

— Cum să meargă? Peste o lună, intru în proces.

— Mai exact, o lună și jumătate. Toată lumea va răsufla ușurată după aceea, iar noi vom putea trece la probleme serioase.

În timp ce Shaughnessey mușcă din corn, Vail se aplecă peste masă, întrebând cu un ton ce se voia confidențial:

— Ce-i asta, Roy? Îmi oferi ultimul prânz din viața mea? Sunt oare supus umilinței publice?

— Nu, nu, răspunse Shaughnessey serios. În nici un caz. M-am gândit doar că a sosit momentul să frângem pâinea împreună. Să ne cunoaștem mai bine. Un pahar de coniac băut în mașină nu te prea ajută să cunoști un om. Apropo, îți plac stridiile? Sunt excelente. Guido mi-a trimis o mostră.

— De unde le-a adus?

— Ce importanță are? Ți-am spus, sunt excelente.

— Vreau să știu dacă provin din ape poluate. Doar nu vrei ca avocatul apărării să se-mbolnăvească tocmai acum de hepatită.

— N-ai uitat nici acum cazul ăla?

— Văd că-ncepi deja să mă cunoști, Roy.

— Și tu, fiule.

- Pentru asta sunt făcuți avocații.
- Vorbind de avocați, cum merge cazul?

Zâmbind, Vail îi întinse una din cărțile lui de vizită, având tipărit în centru „fără comentarii”.

— Foarte drăguț, constată Shaughnessey. Am auzit despre cărțile tale de vizită. Am mai auzit, printre altele, că Venable a-ntors lumea cu susul în jos, căutând un mobil.

- Lucrul ăsta e întotdeauna de folos într-un caz de crimă.
- L-a pus pe Abel Stenner la cazne grele.
- Bună treabă. Și ce-ai mai auzit? Întrebă Vail.
- Ba una, ba alta. Ce-ai comandat?
- Specialitatea lui Guido: vițel cu lămâie. Ce-ar fi să-ncepem cu „una”?

— Bine, îți spun. Psihiatrii îl vor scoate pe puștiul tău sănătos tun. Marele juriu îl va acuza de omor deosebit de grav, iar pedeapsa va fi maximă.

— Ia te uită, ce surpriză!

Shaughnessey zâmbi:

— Lumea așteaptă din partea ta un spectacol clasa întâi. Cred că Venable e cam nervoasă din cauza asta.

— Venable crede că e vorba de-o formalitate. De ce să fie nervoasă?

— Cu „una” am terminat. Vrei s-auzi și despre „alta”?

— Vreau s-aud orice îmi spui.

— Se-aude că *tu* ai avea, în schimb, un mobil pe care-l ții ca un as în mânecă.

În mintea lui Vail sună un clopoțel de alarmă.

Era oare un simplu zvon sau scăpase cineva vreo informație?

Nu cumva Venable și Stenner descoperiseră caseta, bănuind că o găsisese și el?

De asta îl invitase Shaughnessey la masă? Ca să afle cine-l va ataca primul pe episcop?

Vail râse:

— Drace, pe asta n-am mai auzit-o.

— Chiar n-ai idee de ce-a făcut-o?

— Cine?

— Stampler, pentru Dumnezeu!

— Am idee că *n-a făcut-o*.

— Încă mai cauți acul în carul cu fân, Martin?

— Aș merita poate să fiu consemnat în Cartea recordurilor pentru câte ace am descoperit în care cu fân.

— Sper că-ți dai seama că omul ăsta a fost nu numai foarte admirat, ci și foarte influent.

— Chiar așa? Nu știam că sfinții au de-a face cu influența.

— Mă-nțelegi, doar. Are... avea o grămadă de realizări: opere de binefacere, interzicerea avorturilor, cenzura, școlile, pedeapsa capitală...

— Dă-mi voie să-ntreb, de când e pedeapsa capitală o chestiune catolică?

— Pentru Richard era ceva personal.

— Personal sau catolic, e oricum o porcărie. Oamenii care pun la cale o crimă, plănuiesc de obicei și cum să nu fie prinși. De fapt, nici nu-și pun măcar problema consecințelor. N-am avut de-a face cu vreun astfel de criminal care să se fi îndoit că va scăpa basma curată.

— Că tot vorbim despre clienții tăi, știi ce se spune despre tine? Că ai eliberat mai mulți borfași decât consiliul de eliberare pe cuvânt de onoare.

— Știi ce se mai spune? Că nu există oameni nevinovați pe lume.

— Vorbești despre cineva în mod special? Întrebă Shaughnessey încruntat.

Înainte ca Vail să poată răspunde, sosi chelnerul, care-i aduse berea, sucul de roșii și halba cea goală. Vail turnă în ea berea și sucul de roșii, adăugând puțină sare.

— Ce-i amestecătura asta ciudată? Întrebă Shaughnessey, dezgustat.

— Eu o numesc „Bloody Jee”. La San Francisco i se spune „Bloody Mary”. Ajută digestia.

— Arată îngrozitor.

— Noroc! răspunse Vail, ridicând halba.

— Așadar, ce-ai vrut să spui cu acel „nu există oameni nevinovați”?

— Pur și simplu că toți ascund câte-un schelet în dulap. Nici episcopul n-a fost chiar ușă de biserică. Sunt convins că au existat în viața lui anumite aspecte nebuloase, care nu merită scoase la lumină.

— Ca de exemplu?

— Vorbeam în general.

— Știi ceva?

— Despre ce?

— Doamne!

— Întotdeauna ești așa de suspicios? Întrebă Vail, inocent.

— Suspicios? Cine-i suspicios? răspunse Shaughnessey, schimbând subiectul. Deci ești de părere că Stamper e-un biet oropsit al sorții?

— Nu, sunt de părere că e nevinovat.

— Văd că te pregătești serios de luptă.

— Ți-am atras atenția: fără comentarii. Ceea ce cred e una, iar felul în care intenționez să-mi apăr clientul e cu totul altceva.

— Crezi că Stenner va găsi un mobil?

— Nu te dai bătut, după câte observ.

— Nici tu.

Vail preferă să bea o înghițitură în loc de răspuns.

— Știi ce-am citit undeva? continuă Shaughnessey conversația. Am citit că majoritatea oamenilor abandonează lupta când se află în pragul victoriei.

— Poate că-i adevărat. Uneori se sperie, alteori obolesc, cine știe?

— Incidental, zilele trecute stăteam de vorbă cu Jane Venable.

— Nu-i o companie pozitivă.

— Îmi spunea că unul din trucurile pe care le folosește într-un caz de crimă este să discrediteze victima.

— Așa ți-a spus?

— Nu chiar. A folosit termenul de „asasinare”, în loc de „discreditare”.

— Aha, acum o recunosc.

— Doar n-o să-l desființeze pe episcop, Martin, pentru Dumnezeu.

— Dă-mi voie să-ncerc și eu cu corn.

Shaughnessey îi împinse coșul cu cornuri, nelăsându-se abătut de la subiect:

— Omul e mort, Martin. Nu-i călca pe mormânt.

— Dar omul meu trăiește, Roy. Și dacă-n felul ăsta îi pot salva viața, voi dansa pe mormântul episcopului. De pildă, se zvonește c-ar fi fost cam bețiv.

Deși Vail încercase o glumă, Shaughnessey luă remarcă în serios.

— Astea-s bârfe murdare. Nu bea mai mult de două pahare, la ocazii. Dă-mi voie să știu: în ultimii ani, am petrecut mai multă vreme

cu el decât cu nevastă-mea.

Vail râse:

— Deci asta era? Ți-e teamă că voi încerca să pătez memoria Sfântului din Lakeview Drive? De ce?

— Pornise o mulțime de proiecte de caritate importante. Dacă provoci un scandal, dai o lovitură orașului. Și în timp, lovitura s-ar putea întoarce împotriva ta.

— Dar Shoat nu s-a gândit la asta când mi-a pus cazul în brațe?

— Nu s-a gândit că vei fi atât de înflăcărat susținându-i cauza acelui băiat. S-a gândit că vei fi rezonabil și vei înțelege ceea ce ți se cere, mai ales că te-așteaptă un viitor strălucit.

— Dar de ce e toată lumea îngrijorată pentru operele astea de caritate?

— Rushman era un administrator strălucit. Toți viitorii beneficiari se tem că o dată cu moartea lui lucrurile vor cădea baltă.

— Ce fel de lucruri?

— Se tem că ceilalți administratori pot opri ajutorul ori că fondul de caritate se va topi.

— Dar *tu*, Roy, de ce te temi?

— Eu? De nimic. Fondul lui Rushman va continua să existe. Vom avea noi grijă de asta.

— Ești unul dintre curatori?

— De ce mă-ntrebi?

— Din pură curiozitate.

— Am fost curator încă de la înființarea fondului. De fapt, chiar acum, în această încăpere se află cel puțin cinci mandatar.

— Ce face, de fapt, un administrator pentru fondul ăsta?

— Supraveghează operațiile. Decide asupra utilizării lui. Evident, episcopul lua majoritatea deciziilor.

— Și vouă ce vă mai rămânea de făcut?

— Aveam cu toții un cuvânt de spus. Înțelegeam ceea ce vroia el să realizeze. De aceea am încredere că-i vom continua munca. Făcu o scurtă pauză, apoi întrebă: Te-ai mai gândit la discuția noastră?

— Despre ce?

— Nu-mi juca feste, fiule. Nu-mi priește digestia.

— Am discutat vreodată despre ce m-așteaptă pe mine?

— Știi foarte bine. Vrei să-ți repet ce ți-am spus? Treci de partea cea bună a baricadei și-ți alegi ce poțestești. Casa pe care-o vrei, postul care-ți convine. Dacă vrei să schimbi lumea, schimb-o dinăuntru. Ca procuror de district, de pildă, poți schimba multe.

— Schimbări pot face doar judecătorii. Știi, acum doi ani am asistat la o conferință pe care-ai ținut-o la Asociația Judecătorilor. Ai vorbit atunci despre *malum in se* și *malum prohibitum*. Chestia asta m-a dat peste cap pentru o lună întreagă.

— Cum așa?

— M-a dat peste cap concepția ta că *malum prohibitum* e definit ca limita comportamentului acceptabil în societate. Ca avocat, dezaprob total teoria asta, o consider ca pe un prejudiciu.

— Dar n-am susținut-o, am afirmat pur și simplu că e modul în care acționează sistemul.

— Ai afirmat deci că justiția e infirmată de statutul social.

— Întotdeauna legea a fost influențată de latura socială. Să luăm cazul avorturilor: acum opt ani, Curtea Supremă a legalizat avorturile. De-atunci, legea s-a schimbat. Și, ține minte, în câțiva ani, se va schimba din nou. Cine știe ce va fi în țara asta după Reagan? Oricum, se vor schimba o mulțime de legi.

— Ce vrei să spui?

— Vreau să spun că judecătorii interpretează legea, fiind în

același timp influențați de starea de spirit a țării. Legile legate de *malum prohibitum* sunt, de fapt, definiția pe care societatea o dă comportamentului cetățenilor. Așa că, dacă întreaga populație dorește să bea, iar asta e împotriva legii, se schimbă legea și gata. Dar *malum in se* nu se schimbă niciodată. Dacă toată lumea are deodată chef să ucidă, nimeni n-ar legaliza crima.

— Așadar, să zicem că un bancher își fraierește clienții, jefuindu-le economiile. Judecătorul e îngăduitor, pentru că-i place culoarea cravatei lui, dându-i șase luni într-o închisoare stil club. Asta se cheamă *malum prohibitum*. La ieșirea din tribunal, bancherul e împușcat de un client ajuns în culmea disperării, pentru că economiile alea erau toată averea lui. În urma actului său, el va primi muncă silnică pe viață, pentru că ceea ce-a făcut reprezintă *malum in se*.

— Cam așa ceva. Uite ce e, dacă ajungi procuror de district, vei putea să-l bagi pe bancher după gratii pentru zece-douăzeci de ani și să fii îngăduitor cu clientul.

— Cam pervers argument în favoarea serviciului public.

— Lumea e perversă, fiule, iar banii dictează regulile jocului. Ai aflat lucrul ăsta acum zece ani, când ai preluat cazul cu Tidy Chemicals și Good Earth Petroleum. Așa că, schimbările le poți face pe dinăuntru. Și poți deveni judecător, dacă vrei.

— Asta-i o momeală grasă, domnule Shaughnessey.

— Vânez un pește mare.

— Mi-am dat seama c-ai pornit la pescuit, dar îmi închipuiam că tatonezi terenul pentru adversarii mei.

— Stai liniștit, nu-ncearcă nimeni să te păcălească. Oricum, nici chiar personalul tău nu știe absolut totul despre cazul ăsta.

— Poate că nu vreau să-și dea seama cât sunt de tâmpit.

— Pe naiba!

— Îți mulțumesc pentru încredere.

— Singura mea rugămintă este să nu dai cu piciorul în memoria episcopului. Există o grămadă de oameni care-și așteaptă contribuția anuală.

— Joc așa cum îmi cad cărțile. Dacă arhiepiscopul Rushman are un mic secret *malum prohibitum* în dulap, care-mi poate salva clientul, îl voi expune-n fața lumii. N-am încotro.

— Nu te-nfierbânta, Martin. Nu sugerez c-ar fi ceva ascuns, îți cer numai să ții seama de rugămintea mea; dacă dai peste un firicel de fum, nu-l transforma într-un incendiu.

— Nu-ți voi sabota operele de caritate, Roy, în afară de cazul în care-o să aflu că vâna băieței și fetețe, sau ceva în acest gen.

Shaughnessey îl privi îngrozit:

— Doamne ferește, nici în glumă să nu mai spui una ca asta. Am destule pe cap.

Vail îi răspunse zâmbind:

— De ce oare, de câte ori ne-ntâlnim, am sentimentul că statul e pe mâini bune? Întotdeauna mă simt în siguranță.

— De ce oare, de câte ori ne-ntâlnim, sfârșesc prin a mă enerva? îi replică Shaughnessey, fără să-i întoarcă zâmbetul.

Cu o zi înainte, Naomi Chance găsisse o hârtie pe care Vail i-o dăduse imediat după deschiderea cazului. O strecurase într-un dosar, uitând-o. Era un mesaj copiat de șeful ei din agenda episcopului: „Linda 555-4527” și data 9 martie. Naomi formase numărul de telefon. Îi răspunse o voce amabilă: „Bună ziua, Clinica Berenstein. Cu ce vă putem ajuta?”

Ce legătură putea avea Linda cu acea clinică de lux? Goodman o

căutase zile de-a rândul, fără să-i dea de urmă. Se ascundea oare acolo? Doctorul Simon Berenstein era celebrul ginecolog de pe Gold Coast, la ușa căruia nu trăgeau niciodată mașini mai ieftine decât Rolls-Royce. De fapt, era mai mult decât ginecolog. Rezolva orice problemă medicală care s-ar fi ivit în viața tumultuoasă a vreunui dintre grangurii care-i erau clienți; dacă fiica domnului bancher fusese puțin maltrată într-o discotecă cu circuit închis, doctorul Berenstein n-aștepta decât să-i fie de folos. Ori dacă, de pildă, băiatul senatorului Y a sedus o chelneriță, care, colac peste pupăză, a rămas însărcinată, încăpățânându-se, pe deasupra, să păstreze rodul dragostei, tot doctorul Berenstein avea leacul potrivit pentru a înlătura piedica ivită în calea nobilei familii. Aveți nasul prea mare sau riduri prea multe? Pofțiți la domnul doctor Berenstein. Evident, toate activitățile sale erau perfect legale, dar în același timp doctorul nu păstra nici un registru stântenitor pentru aleasa-i clientelă. Discreția era una din calitățile sale, asigurându-i succesul.

În vreme ce Vail se întreținea cordial cu Roy Shaughnessey la Guido's, Naomi se urcă într-un taxi și porni spre Gold Coast, unul din cele mai luxoase cartiere din întregul stat.

Waterview Towers era o capodoperă a snobismului sofisticat – o clădire cu douăsprezece etaje, construită din sticlă și alamă. Hotelul uriaș era pardosit cu marmură cenușie, restul fiind decorat în alamă și pluș mov. Pe o măsuță de sticlă se afla lista rezidenților, între care figurau o serie de firme juridice prestigioase și câteva cabinete medicale. Clinica Berenstein ocupa etajele nouă-doisprezece, destul spațiu pentru un spital în miniatură.

Naomi urcă cu liftul la etajul al doisprezecelea, pășind într-o sală de așteptare cam de dimensiunea insulei Rhode Island. În fața canapelelor de piele albă erau așezate măsuțe din sticlă fumurie, acoperite cu exemplarele la zi din *Town and Country*, *Vogue* și *Smithsonian*. Un singur tablou de Degas orna încăperea, în care fusese răspândită o mireasmă deosebit de plăcută.

Secretara era în ton cu atmosfera. În vârstă de vreo patruzeci de ani, cu șuvițe sure în părul strâns în coc, purta un taior Chanel și un șirag de perle, ca unică podoabă. O cercetă pe Naomi din cap până în picioare cu o privire rece, ușor disprețuitoare.

— Da? spuse ea pe un ton glacial.

Naomi îi prezentă cartea de vizită:

— Aș dori să vorbesc cu doctorul Berenstein, spuse ea, degajată.

— Nu figurați pe lista de audiență, remarcă ferm secretara.

— Nu durează mult.

— E imposibil. Domnul doctor are consultații. Despre ce este vorba?

— Despre ceva confidențial.

— Ce înseamnă „paralegal”? întrebă secretara studiind cartea de vizită.

— Am studii juridice, dar nu am intrat încă în barou.

— Aha, un fel de practică ilegală?

— Un moment, întrerupse Naomi aluziile jignitoare. Luă cartea de vizită și scris pe dos: „Date despre Linda și episcop”, apoi i-o dădu secretarei. Arătați-i, vă rog, cartea de vizită pe ambele fețe. Eu aștept.

— Nu vă va folosi la nimic. Nici dacă ați fi președintele nu l-ați putea vedea azi pe doctor fără să aveți audiență.

— Înseamnă că am noroc.

— Ce vreți să spuneți?

— Că nu sunt președintele, răspunse Naomi cu un zâmbet larg.

Secretara ieși și reveni peste câteva minute:

— Urmați-mă, spuse ea sec și o conduse pe Naomi spre o ușă impunătoare, pe care o deschise. Așteptați înăuntru, adăugă apoi, închizând ușa în urma ei.

Rămasă singură în biroul luxos, Naomi studie diplomele înrămate: Choate, Princeton, Harvard, pedigreeul adecvat pentru doctorul Berenstein. Peste câteva minute, își făcu intrarea posesorul diplomelor: un om înalt, cu o statură athletică, cu privirea unui șoim. Manifesta atitudinea condescendentă a unui personaj obișnuit să fie respectat.

— Domnișoara Chance? Sunt doctor Berenstein, spuse el cu o voce sonoră, privind-o pe Naomi. Sunteți o femeie nerăbdătoare. Ce poate fi atât de important?

— Lucrez pentru un avocat, domnule doctor. Trebuie să vă pun câteva întrebări. Durează doar câteva minute.

— Azi e imposibil. Absolut imposibil.

— Pot aștepta până când terminați lucrul, apoi stăm de vorbă pe drum; vă conduc până la mașina dumneavoastră.

— Exclus. O voi ruga pe domnișoara Thomas să vă fixeze o întâlnire pentru...

— Iertați-mă, dar nu pot accepta.

— Aveți o atitudine de-a dreptul arogantă, care mă deranjează.

— Nu sunteți obligat s-o apreciați.

— Ar fi bine să plecați chiar acum.

— Îmi puteți răspunde și furios la întrebări, spuse Naomi calmă. Sau, dacă nu doriți să-mi vorbiți, puteți răspunde în scris. Dar de răspuns îmi veți răspunde.

Mestecându-și colțul buzei, Berenstein privi pe fereastră câteva momente lungi.

— Poate săptămâna viitoare, răspunde el într-un târziu.

— Nu se poate.

— Cu cine credeți că vorbiți, domnișoară? Întrebă Berenstein, în timp ce buzele-i tremurau de nervi. Se ridică brusc, abia reținându-și mânia. Plecați, vă rog, până nu chem poliția.

Privindu-l senină, Naomi îl lămură:

— În regulă. Chemați poliția și veți sta de vorbă cu locotenentul Abel Stenner. Știți ce vă va spune? Că sunt în exercițiul funcțiunii. Apoi va dori să afle de ce v-am vizitat. Vă va oferi două alternative: ori să cooperați cu mine, ori să mă primiți din nou, de astă dată înarmată cu o citație și însoțită de șeful meu. Numele lui e Martin Vail.

Auzind numele, Berenstein își schimbă trăsăturile feței; furia-i pieri din priviri, iar buzele i se liniștiră. Privi atent cartea de vizită trimisă de Naomi.

— Presupuneți că știu despre ce e vorba în mesajul dumneavoastră? Secretara mea stabilește sute de consultații. Cine sunt Linda și episcopul? Linda și mai cum? Pe episcopul ăsta cum îl cheamă?

Naomi scoase o țigară din poșetă și o aprinse. Apoi spuse, reze-mându-se de fotoliu:

— Ce-ar fi să clarificăm lucrurile și să merg direct la țintă? Investighez cazul episcopului Rushman.

— Ce legătură are asta cu mine?

— Are legătură cu Linda.

— Care Linda? Nu știu despre cine vorbiți.

— Linda este o martoră utilă. Până acum câteva săptămâni a locuit la Savior House, de aceea nu-i cunoaștem numele de familie.

— Vă repet, nu cunosc nici o Linda.

— Episcopul i-a programat o vizită aici pentru 9 martie. E consemnată în agenda sa.

— După cum v-am spus...

— Domnule doctor, sunt convinsă că dacă episcopul a telefonat

aici, n-a stat de vorbă cu sfinxul acela de secretară, ci cu dumneavoastră personal.

— Nu-mi amintesc.

— Iată ce-aș dori să-mi spuneți: care este numele Lindei, de unde vine, când ați văzut-o ultima oară, unde se află acum și de ce-a trimis-o episcopul la dumneavoastră.

— Sunteți absurdă, domnișoară Chance. Chiar dacă mi-ar fi pacientă, dosarul ei e confidențial...

— Preferați să vă aduc o citație și să discutați cu domnul Vail, eventual direct la proces?

Berenstein cântări un timp situația, apoi descurie un fișet. Alese un dosar și-l puse pe birou.

— Am de consultat un pacient. Mă întorc în scurtă vreme. Vreau să cred că nu veți mai fi aici, spuse el sec, părăsind încăperea.

Naomi deschise dosarul și-ncepu să citească. Apoi își luă notițe.

Sosi la birou cu zece minute înaintea lui Vail, nerăbdătoare să împărtășească veștile aflate.

— Cum a fost prânzul? îl întrebă ea de cum acesta intră pe ușă.

— La început, am crezut că era o partidă de pescuit. Dar mi-am dat seama că a fost mai mult de-atât.

— Adică?

— Shaughnessey m-a atenționat să-l las în pace pe episcop. De fapt, chiar m-a somat.

— Crezi că știe ceva despre povestea cu ministranții?

— Nu. E isteț, dar nu știe nimic. Dacă ar ști, ar fi acum internat la cardiologie. Oricum, ceva îl îngrijorează. Ce știm noi, de fapt, despre episcop, Naomi?

— În orice caz, mai mult decât ar trebui.

— Vreau să spun, în afară de ministranți?

— Ce-ai vrea să știi?

— Shaughnessey e preocupat de fondul pentru caritate. Cam ce sumă crezi că reușea episcopul să colecteze pe an? Crezi că lucrul ăsta ar trebui să ne preocupe și pe noi?

— Nu, spuse Naomi cu o lucire șireată în priviri. Suntem în posesia unei liste cu consiliul de administrație și cu destinatarii fondului. E-un punct bun de pornire.

— Ce ar fi să apucăm și firul ăsta?

— Bine. Mă ocup eu de asta.

— Ce caută cărțile alea pe biroul meu?

— Martin, ai tot mutat cărțile alea de colo-colo în ultimele două săptămâni, de când le-a adus Tommy. Sunt cărți pe care le-a găsit în locuința lui Aaron.

— Aha. Și ce trebuie să fac cu ele?

— Nu știu. De ce nu-l întrebi pe el.

Trecându-și mâna peste cărțile broșate, Vail descoperi una cu coapte de carton. O deschise la prima pagină și găsi o etichetă pe care scria: „Proprietar: Biblioteca Municipală”.

— Ce părere ai? spuse Vail, punând cartea pe birou. Una din cărțile astea aparține bibliotecii.

— Pun pariu că pe Aaron îl frământă cumplit faptul că n-a dus-o înapoi, remarcă Naomi ironic, din camera alăturată.

Se hotărî să aștepte întoarcerea judecătorului și a lui Tom Goodman, pentru a le comunica noutățile. Cei doi sosiră în același timp. Tommy își turnă o cană cu cafea, judecătorul fu servit de Naomi.

— Mi-am epuizat toate posibilitățile, spuse Goodman. Nici urmă de Linda, Billy Jordan ori Peter.

— Știu unde trebuia să fie Linda săptămâna trecută, interveni Naomi.

Cu toții o priviră surprinși.

— Ați auzit de doctorul Simon Berenstein?

— Bineînțeles, răspunse Vail. Se ocupă de sănătatea aristocrației locale. Își petrece mai mult timp în cercurile mondene decât în clinică.

— Numărul de telefon pe care l-ai copiat din agenda episcopului aparține Clinicii Berenstein.

— Cum, Linda avea programare la Clinica Berenstein? întrebă Goodman.

— Aranjată de episcop în persoană. Am fost acolo și am avut o conversație cu doctorul Simon. De fapt, Linda avea două programări: una cu o săptămâna înainte de crimă, pe care ai trecut-o cu vederea, Marty, și cea de săptămâna trecută. Numele ei adevărat e Linda Gellerman. Provine din Akron, Ohio. Și e cu un an mai tânără decât am crezut.

— Vrei să spui că a început să practice porcăria aia la treisprezece ani?

— Da. În plus, pe 19 februarie, la prima consultație, diagnosticul a fost: gravidă în șapte săptămâni.

— Glumești! exclamă Vail. Judecătorul scutură din cap.

— Săptămâna trecută trebuia să-și întrerupă sarcina, dar nu s-a arătat, continuă Naomi. Berenstein pretinde că nu a mai văzut-o de la prima vizită.

— Cred că episcopul era foarte principial în privința avorturilor, spuse Goodman.

— Având în vedere dosarul Lindei, Rushman afirmă că fata a fost violată la Savior House. Acolo scrie că, spre binele ei, se dorea păstrarea discreției asupra acestei probleme.

— Sigur. Mă întreb cine o fi fost tatăl, zise Vail.

— Cine știe? Posibilități sunt destule.

— ...care nu-l exclude pe episcop. În regulă, spuse Vail. Tommy, știi ce ai de făcut.

— Mda. Sper că nu sunt prea multe familii Gellerman în cartea de telefon a orașului Akron.

DOUĂZECI ȘI DOI

— Zwicky, ridică receptorul; o convorbire pentru tine.

Detectivul Eric Zwicky se pregătea să încheie ziua de lucru. Se grăbea să ajungă acasă, întrucât era rândul lui să gătească cina. Activând în rândurile mișcării de emancipare a femeii, soția lui era scutită două seri pe săptămână de această corvoadă.

— Drace! îngână el ridicând receptorul. Biroul „Persoane dispărute”, Zwicky la telefon.

Tom Goodman, care telefona de la biroul lui Vail, se prezentă explicând că investighează cazul Rushman.

— Am citit despre asta, spuse detectivul. Un puști care a căsăpit un cardinal catolic.

— Era episcop.

— Presa a făcut o vâlvă mare despre caz.

— Da. E-un caz important. V-am sunat, deoarece căutăm o fată care poate fi un martor important la proces. Are cincisprezece ani. Știm că provine din Akron, de unde-a plecat probabil acum vreo doi ani. M-am gândit că poate-o aveți înregistrată la „Persoane dispărute”.

- O cheamă cumva Linda Gellerman?
- Aveți o intuiție formidabilă, domnule detectiv.
- Acum doi ani? De doi ani mă chinui, încercând să aflu cine-a omorât-o. Părinții ei ne-au bătut la cap un an întreg. Să nu-mi spuneți că trăiește.
- Cel puțin acum două săptămâni trăia sigur.
- Doamne! Am renunțat de mult s-o caut. A plecat de-acasă în ziua în care-a împlinit treisprezece ani și de atunci parcă a înghițit-o pământul.
- A trăit aici, într-un internat numit Savior House.
- N-a sunat niciodată acasă. N-a trimis nici măcar o carte poștală.
- Așadar, n-ați auzit de ea în ultima lună?
- Nu. Și sunt sigur că dacă părinții ei ar fi știut ceva, m-ar fi informat.
- Îmi puteți da numărul lor de telefon?
- Sigur că da.

Zece minute mai târziu, Goodman stătea de vorbă cu Vail.

- Cred că Linda l-a mințit pe Aaron. N-a avut niciodată intenția să se întoarcă acasă. Am luat legătura cu părinții ei și cu un detectiv de la biroul „Persoane dispărute” din Akron. Erau convinși că fata e moartă.

- O știți oare Aaron că e însărcinată?

- O singură persoană poate afla.

- Bine. O voi suna pe Molly mâine dimineață, spuse Vail. Deci, ce facem mai departe? Unde-o putem găsi, de vreme ce n-a apărut la clinică?

- Marty, crezi că e posibil ca ea să-mi fi pus biletul pe parbriz?

- Înseamnă că s-ar putea ascunde la Savior House?

Goodman ridică din umeri:

- Oricum, cineva de-acolo m-a ajutat. Nu-nțeleg însă de ce nu s-a dus la Clinica Berenstein.

- Pentru că episcopul a murit, Tommy. Presupunând că nimeni din personalul bisericii nu e la curent cu problema ei, cine-ar urma să-i achite nota de plată? Poate se teme că Berenstein o va da pe mâna poliției.

- Și dacă se teme pentru că a fost martoră la crimă?

- Asta ar fi ceva, încuviință Vail. Se ridică și-și începu obișnuita-i plimbare prin cameră, gândind cu voce tare. Dacă punem mâna pe ea, putem lansa caseta în proces; poate recunoaște vocea. Poate depune și mărturie despre ceea ce i-a făcut chiar episcopul, fapt care va muta lumina reflectorului de pe băieți. Mai poate povesti și că a rămas însărcinată, fiind obligată să mintă, spunând că a fost violată, că episcopul i-a aranjat o întrerupere de sarcină la Clinica Berenstein. Probabil că tot el a convins-o să-l părăsească pe Aaron și să se ascundă la Savior House, până-și va rezolva problema medicală.

- Și cu ce-ar ajuta toate astea în cazul nostru?

- Nu-nțelegi? Ura colectivă împotriva lui Aaron se va îndrepta împotriva episcopului, explică judecătorul. Un stâlp al Bisericii Catolice care pervertește sexual niște copii, trăgându-le credința? Crezi că-i un fleac? Dacă adăugăm aici antecedentele trăite de Aaron, avem întreaga paletă: abuz sexual, abuz psihic, umilire, confuzie religioasă. Putem obține un mobil: răzvrătire manifestată prin furie subită.

- Se poate să fi intrat într-o „stare de refugiu”, l-a ucis pe episcop, neaducându-și aminte ce-a făcut, completă Vail.

— Și dacă Linda e făptașa? întrebă Goodman. Aaron a fost de față și-a vrut s-o apere. A luat cuțitul și-a vrut să fugă, dar a avut ghinion.

— Mda, și fata s-a dat la fund, ca să-și scape pielea, conchise Vail.

— Destul pentru a stoarce o „îndoială admisibilă”, zise judecătorul. Oricum, l-am putea salva de la scaunul electric.

— Evident, va fi nevoie de mărturia Rebeccai și a Lindei, interveni Naomi. Dacă nu cumva îl găsim pe Jordan ori pe Peter.

— Ți-am spus, profesoara e scoasă din competiție. Mărturia ei ar fi o autoincriminare, spuse Vail. În plus, ar trebui să mărturisească și că s-a culcat cu Tom.

— De unde dracu știi? întrebă Goodman, nevenindu-i să creadă ce auzise.

— Haide, Tommy, ești bun, dar mai ai de-nvățat. Nu capeți asemenea informații la o ceașcă de cafea.

Judecătorul și Naomi încuviințară în același timp. Și ei bănuiseră cum se petrecuse întrevederea dintre Goodman și Rebecca. Jenat, Goodman spuse:

— Nu s-a întâmplat așa cum credeți.

— O! Dar cum s-a întâmplat? Vă dădeați huța pe lampă? zise Vail râzând.

— Nu asta am vrut să spun.

— Tommy, n-are nici o importanță cum s-a întâmplat. Nu-mi pasă dacă a fost un *coup de foudre*, nici dacă a fost o scurtă nebunie. E treaba ta. Important e doar faptul că nu ne putem folosi de mărturia Rebeccai. Cu Linda e însă altceva. Dacă nu e implicată în crimă, l-ar putea salva pe Aaron. Ce părere ai, judecătorule?

— Lucrurile arată mai bine ca ieri. Dar fără fată sau unul dintre băieți, ar fi sinucidere curată să-l ataci pe episcop. Intenționezi în continuare să pledezi nevinovăția?

— Da.

— Și să comuți mai târziu în „vinovăție sub influența nebuniei”? întrebă Naomi.

— Am trei posibilități: să pledez pentru „nevinovat”, introducând îndoiala admisibilă, să pledez pentru „nevinovat sub influența nebuniei” ori pentru „vinovat nebun”.

— Care-i diferența dintre ultimele două pledoarii?

— În primul caz, înseamnă că a suferit o nebunie temporară, pe perioada comiterii faptei, situație în care poate fi chiar eliberat. În al doilea caz, îl vor trimite la glumeți, la tratament. Dacă reușesc să-l vindece, îl bagă la închisoare pentru executarea sentinței, probabil pe viață. Aș prefera prima alternativă, care e însă cel mai greu de dovedit și cea mai riscantă.

— Și dacă pierzi, își pierde și el viața, adăugă judecătorul.

— Sugerezi să luptăm pentru glumeți? întrebă Goodman.

— Depinde dacă o găsim pe Linda Gellerman, ca și de ceea ce aflăm de la doctorița noastră, răspunse Vail.

Era târziu, către seară, iar burnița se transformase într-o ploaie rece când Goodman se întoarse a treia oară la Savior House. Internatul părea pustiu. Urcă la etajul al doilea, trecând în revistă fostele săli de clasă, transformate în dormitoare. Se simțea că era vineri seara, când tinerii lor locatari își petreceau sfârșitul de săptămână în oraș. Paturile erau strânse, camerele curate și pustii.

Goodman ajunse la etajul al treilea. Pe ușa din capătul scărilor era fixată o plăcută pe care scria: „INFIRMERIE. ORE DE VIZITĂ: 1-4

P.M." Pătrunse într-un hol îngust și lung, luminat de două neoane. Trecu pe lângă câteva încăperi goale, oprindu-se în dreptul uneia dintre ele. Acolo, așternutul fusese împăturit la picioarele patului. Aprinse lumina și intra.

— A plecat, spuse cineva în spatele lui. Se întoarse uimit și văzu apropiindu-se silueta unei călugărițe. Lumina din dormitor dezvălui trăsăturile unei femei tinere. Sclipirile malițioase din priviri pe care le observase Vail dispăruseră, făcând loc tristeții și suspiciunii.

— Sunt sora Mary Alice. Ce căutați aici?

— Unde-a plecat? Întrebă Goodman, ignorând întrebarea ei.

— N-am idee.

— Soră, nu vă pun cuvintele la îndoială, dar...

— Am spus că nu știu unde e. Cine sunteți și ce doriți?

— Mă numesc Tom Goodman. Sunt detectivul lui Martin Vail.

— Pe cine căutați?

— Cine-a plecat?

— E doar o biată copilă speriată, răspunse sora oftând. De ce nu-i dați pace?

— E o martoră importantă, soră. I-am putea salva viața lui Aaron Stampler.

— Nu știe nimic, săraca.

— De unde știți?

— Am discutat mult despre Aaron.

— Câtă vreme a stat aici?

— Nu sunt sigură. Vreo trei săptămâni.

— Deci era aici în noaptea crimei?

— Da. N-a rezistat lângă Aaron, în locul acela cumplit. Era bolnavă.

— E însărcinată, soră.

— Cine ți-a zis una ca asta? Întrebă ea îngrozită. Aaron nici nu știe.

— Știați că în doi ani de zile n-a dat nici măcar un telefon acasă?

Părinții ei cred c-a murit.

— Nu-i știu nici măcar numele de familie, domnule.

— Dar că era programată pentru o întrerupere de sarcină săptămâna trecută la Clinica Berenstein știați?

Sora Mary Alice privi în pământ.

— Da, răspunse ea cu voce abia auzită.

— Și ați fost de acord?

— N-a fost decizia mea.

— Dar a cui?

— A episcopului. A fost violată.

— Nu cred, soră, chiar dacă așa vi s-a spus. Trăia cu Aaron încă dinainte de a se fi mutat de-aici. Chiar dacă ar fi fost violată, lucrul de care mă-ndoiesc, e foarte probabil să fie copilul lui Aaron.

— După cum v-am spus, hotărârea a luat-o episcopul.

— De ce n-a fost la clinică?

— Cred că era foarte speriată. Avea și obiecții de ordin moral.

— Era catolică?

— Da, convertită.

— Când ați văzut-o ultima oară?

— Vinerea trecută.

— Și de-atunci n-ați mai vorbit?

— Nu, domnule Goodman. Fata nu știe nimic. V-am spus, am stat de vorbă despre asta. Vă rog, lăsați-o în pace. Nu credeți că-i destul de nenorocită și așa?

— Și Aaron Stampler e nenorocit, soră. Încercăm doar să-i salvăm viața.

— Cu ce preț?
— Ce preț se poate pune pe o viață? Cum sora nu-i răspunse, continuă: V-a povestit despre ministranți?
— Ce să-mi povestească?
Din reacția ei, era limpede că nu era la curent cu secretul episcopului.
— Că erau cu toții în vizită la episcop în seara crimei? devie Goodman subiectul.
— Și ce-i cu asta?
— Poate că unul dintre ei a fost făptașul. Poate ne-ar putea fi de folos cu câteva detalii în acest sens.
— E absurd. Chiar dacă bănuiește că Aaron l-a ucis pe episcop, nu-și poate închipui de ce.
— Îi puteți transmite rugămintea să mă sune?
Sora scutură din cap:
— V-am spus, domnule Goodman. Habar n-am unde e, nici nu cred că va reveni aici.

Aplecată peste volanul mașinii închiriate, Molly Arrington încercă să distingă șoseaua prin perdeaua deasă de ploaie. Mașinile care veneau din sens opus îi stropeau parbrizul, astfel încât ștergătoarele luptau în zadar. Se uită la ceas: era ora opt seara. Mai avea de parcurs vreo treizeci de mile. Cu puțin noroc ar fi ajuns la Martin înainte de ora zece.

Inima-i bătea cu putere din cauza emoției provocate de descoperirea făcută în după-amiaza aceea, dar și datorită sentimentului de alertă și nesiguranță pe care i-l provoca drumul pe întuneric și pe ploaie. Veștile însă erau prea importante pentru a fi transmise telefonic.

La o milă depărtare de Easton, camionul din fața ei începu să unduiască pe șosea. Molly încetini precaută: ce-avea camionul de gând? Să se întoarcă? Să oprească?

Deodată fu orbită de un baraj de lumini roșii. Părea că spatele camionului devenise o lumină de stop uriașă. Vehiculul se clătină, ajungând în dreptul mașinii lui Molly, care smuci cu putere volanul, simțind cum cauciucurile derapează în nisipul de la marginea șoselei. Forță motorul, reușind să readucă mașina pe șosea. Pentru o clipă, răsuflă ușurată, dar roțile pline de noroi refuzară să adere la asfaltul ud, iar mașina începu să se rotească. Faruri de mașini, copaci, camionul scăpat de sub control i se perindară prin fața ochilor, de parcă s-ar fi aflat într-un carusel zănatic. Apoi, mașina se avântă direct spre stâlpul cel mai apropiat.

Ca prin vis, își aminti sfatul tatălui său. Se-aruncă pe scaunul alăturat, apucându-se de bord pentru a se apăra de șoc.

Camionul lovi lateral stâlpul opus, urcă panta de nisip și se opri. Molly nu avu atâta noroc. Mașina ei se izbi frontal de stâlp, iar botul se transformă într-o încălțitură de tablă și fiare. Înăuntru, Molly își descleștă mâinile de pe bordul care năvălea spre ea. Își coborî capul, dar acesta i se izbi de torpedo.

Ploua mai departe cu găleata. Camionul era oprit pe panta de peste drum, într-o poziție ciudată, ca și cum ar fi picat acolo din cer. Mașina lui Molly zăcea într-o rână, cu capota boțită peste parbriz. Din radiatorul distrus, aburul șuiera strident, completând sunetul ploii.

Pe masa lui Vail se îngrămădeau de-a valma agende, tratate de medicină și drept, ziare și dosare. Zadarnic le ordonase Naomi pe ca-

tegorii. Vail își desfășura ritualul de noapte, corelând ultimele informații, stabilind noi misiuni pentru judecător, Goodman, Naomi și pentru el însuși și încercând să aleagă cea mai potrivită alternativă pentru apărarea lui Aaron Stampler. Scrumiera era plină, iar cafeaua se răcise de mult. Nu auzi soneria decât a doua oară. Îndreptându-și cu greutate spatele înțepenit, ajunsese plictisit la ușă.

Era scundă și firavă, învelită într-o pelerină galbenă de ploaie, și îl privea cu niște ochi imenși, îngroziți. Vail o recunoscuse imediat.

— Domnul Vail? Întrebă ea pierită.

— Linda! Intră, te rog, exclamă Vail, deschizând larg ușa. Ce surpriză plăcută. Mă bucur că ai venit. Haide, scoate haina asta udă.

— Nu pot sta mult, spuse ea la fel de încet, în timp ce-și scotea pelerina.

— Ce vrei să bei? O Coca-Cola sau o cafea?

— Aș vrea o Cola.

— Vrei s-o bei din sticlă sau din pahar?

— Întotdeauna am băut din cutie. Ar fi nostim din sticlă.

Îl urmă în bucătărie, privindu-l curioasă cum desface dopul. Sorbi o înghițitură mare, apoi spuse oftând:

— De mult n-am mai băut Coca-Cola... n-am timp să stau.

— Știu, mi-ai spus. Ai unde locui?

Fata aprobă, dar nu-i dădu vreo adresă.

— Domnule Vail, ultima oară l-am văzut pe Aaron cu trei săptămâni înainte de a-l ucide pe episcopul Rushman.

— Crezi că el l-a ucis?

— Așa crede toată lumea.

— Ai fost de față, Linda?

— Unde?

— În apartamentul episcopului, în seara crimei?

— Bine-nțeles că nu! răspunse ea, înmărmurită.

— Atunci cum de știi că Aaron e ucigașul?

— Păi, a fost găsit ascunzându-se în biserică cu cuțitul în mână...

— Ești convinsă că n-a fost vinovat Peter, ori Billy Jordan?

— De unde știți despre asta?

— Despre ce?

— Nimic, replică fata, precaută. Oricum, de ce-ar fi făcut-o unul dintre ei?

— De ce-ar fi făcut-o Aaron?

— Nu-mi dau seama.

— N-a fost niciodată supărat pe episcop?

— Nu...

— Era gelos pe tine?

— Aaron nu e niciodată gelos. De ce ar fi fost gelos pe mine?

— Nu știu, de aceea te-am întrebat.

— Am venit aici, pentru că sora Mary Alice mi-a spus că vreți să-mi vorbiți. Habar n-am de ce a făcut Aaron una ca asta. Nu știu nimic despre ceea ce s-a întâmplat.

— Se înfură des?

— Cine, Aaron? Nu se înfură niciodată. Lua lucrurile așa cum sunt.

— Deci crezi că l-a ucis pe Rushman, dar n-ai idee de ce.

— Așa e, șovăi un moment, apoi spuse: Ați vorbit cu mama și cu tatăl meu vitreg, nu?

— Nu eu, ci asistentul meu.

— Nu le pasă de mine.

— Ba dimpotrivă. Te-au căutat un an întreg, pe urmă au renunțat, crezând că ai murit.

— E mai bine să-și închipuie că am murit. Nu mă întorc acolo nicio-

dată.

- N-ai vrea să-mi spui de ce?
- Tatăl meu vitreg mă bătea îngrozitor.
- De ce?
- Aveam probleme la școală.
- Ce făceai?
- Fumam hașiș.
- La treisprezece ani?

— Am început când aveam unsprezece. M-au prins, iar Everett, tatăl meu vitreg, a început să mă bată. Odată mi-a învinețit un ochi, altă dată mi-a zburat un dinte. Pe mine mă bătea cu mâinile, la fel cum îl bătea pe Aaron tatăl lui, cu cureaua. Știți ce făcea Everett? Îmi trăgea câte-o palmă în fiecare dimineață, înainte să plec la școală. Pe urmă-mi spunea: „Dacă mai ieși droguri, la prânz îmi termin treaba cu tine”. Iar mama era exact ca a lui Aaron, nu-i păsa nici cât negru sub unghie; ieșea pur și simplu din cameră. Poate de aceea am fost așa apropiată de Aaron. Înțelegea multe.

Buzele începură să-i tremure.

— Everett făcea asta... în fiecare dimineață. În ziua în care am împlinit treisprezece ani...

Se opri. Lacrimile-i șiroiau pe obraji.

— ...mi-a spus că de ziua mea... n-o să mă mai bată... plângeam, eram așa de fericită și... pe urmă, tocmai când ajunsesem la ușă, a pus mâna pe mine, m-a smucit și...

Plânsul o înecă. Vail o îmbrățișă.

— ...și mi-a spus: „Ei hai, măcar... o dată” și m-a lovit atât de tare... m-a trântit pe jos și... a urcat scările râzând... Îmi sângera buza, mă durea îngrozitor... și-acum îmi amintesc cum mă durea...

— E-n regulă, spuse blînd Vail. Plîngi, dă-ți drumul, ai tot dreptul. Dar să nu uiți că ai acum de ce să fii mândră. Iar el nu mai are nici un motiv să te bată.

Se îndepărtă de el ținând încă sticla de Coca-Cola în mână.

— Nu, acum e mai rău. Sunt gravidă, domnule Vail. Sora mi-a spus că știți. Nu mi-e greu să ghicesc ce mi-ar face Everett dacă ar afla.

— Crezi că Aaron e tatăl?

— Tot ce se poate. Termină băutura și puse sticla pe masă.

Mulțumesc.

- Mai vrei una?
- Trebuie să plec.
- Linda, de ce ai venit la mine?
- Pentru că nu-l pot ajuta pe Aaron și vreau să nu mă mai cău-

tați.

- Și dacă ai putea să-l ajuti?
- Cum?
- Depunând mărturie.
- Despre ce?
- Despre ministranți.

Linda încremeni. Făcu câțiva pași înapoi; ochii păreau ai unui animal încolțit. Se răsuci și vru să deschidă ușa, dar Vail o prinse de mână.

— Ascultă-mă..., începu el.

— Nu! strigă ea. N-am să recunosc niciodată! Ochii i se îngustară. Am să mint. Am să le spun că nu-i adevărat.

— Linda, e bine ca juriul să cunoască adevărul despre ce a făcut episcopul.

— Nu vă gândiți că toată lumea ne va urî? Cum îl ajută asta pe Aaron?

— Explică de ce a făcut Aaron ceea ce a făcut.
— Nu înțelegeți? Țipă ea, acoperindu-i vorbele. Nu ne-a făcut nimic! După un timp, ajunsese să ne placă!
Apoi se-ntoarse brusc, deschise ușa și se pierdu în noaptea ploioasă. În birou începu să sune telefonul.
— Taci odată! mormăi Vail, hotărât să nu răspundă. În timp ce-și aprindea o țigară, în robot se auzi o voce străină:
— Domnul Vail? Sunt ofițerul John Leland de la Inspectoratul de Stat al Poliției. Dacă o cunoașteți pe doctorița Molly Arrington, sunați vă rog...
Vail smulse receptorul:
— Da! zbieră el în microfon. Sunt Martin Vail.

Îi trebuise o jumătate de oră pentru a o găsi pe Naomi și mai puțin de-o oră ca să ajungă la spitalul din Easton. Secția pentru urgențe consta dintr-o sală de operații și un salon pentru reanimare.
— Scuzați-mă, domnule doctor, se adresă el bărbatului care tocmai ieșea din sala de operații. Mă numesc Vail.
— A, da. Ați venit pentru domnișoara Arrington, nu?
— Întocmai.
— Nu eu sunt doctorul, explică el cu o voce prietenoasă. Sunt doar asistent.
— Mă scuzați.
— Nici o supărare. De fapt, soția mea e doctoriță. E-n sala de operații, îl îngrijește pe conducătorul camionului. N-a fost așa norocos ca domnișoara Arrington.
— E rănită grav?
— Are un cucui cât un cartof pe cap; i-am pus o doză puternică de Demerol în nas. Așa că, în următoarele douăsprezece ore va fi cam amețită, dar în rest, totul e în regulă.
— O putem duce acasă? O culcăm pe bancheta din spate.
— Mă interesez, dar, în principiu, cred că se poate. O va dura probabil capul o zi-două. Haina și servieta ei sunt la recepție, le puteți lua când plecați.
— Mulțumesc pentru tot.
— A avut mare noroc. Înțeleg că mașina e făcută praf.
— Asta o rezolvă Compania de închirieri auto, spuse Vail dând din mână.
Asistentul îl conduse în salon.
— Aici e. Poate ne faceți vreodată o vizită, zise el și părăsi camera.
Molly era culcată pe un pat, cu ochii pironiți în tavan.
— Ce mai faci, doctorițo, o salută Vail. Unde-ai învățat să conduci?
Încerca să-și focalizeze privirea asupra lui, fără să reușească.
— Sigu'... n' pe-aici - îngăimă ea cu mare greutate, amorțită de calmantul puternic. Marty?
— Sunt aici.
— Nu-mi mai spun' „doctorițo”.
— Nu-ți mai spun așa cât oi trăi, răspunse Vail, râzând ușurat.
— M-a-mpins un camion de pe șosea, 'nt rănită?
— Ești teafără și nevătămată. N-ai decât un cucui și foarte mult Demerol în nas. De aceea ești așa amețită. E și Naomi aici, te luăm acasă.
— Mu't'mesc, Marty?
— Da.
— Am caseta în ser'ietă. Tre... s-o vezi. Pen'ru asta m-a'ntors.

- Sigur?
- S-o vezi neap'rat... Marty, azi l-am întâlnit pe ucigașul episcopului.

DOUĂZECI ȘI TREI

Ghemuită pe bancheta din spate a mașinii, înfășurată într-o pătură de lână, Molly oscila între somn și halucinațiile produse de calmant. Dar revelația trăită în ultimele douăzeci și patru de ore îi domina gândurile, smulgând-o din visare. Era o zi însorită, Molly ședea la marginea lanului de grâu, în adierea vântului blând de vară. Câinii alergau în jurul ei, lătrând după fluturi. Fratele ei glumea și râdea. În imaginația ei nu răzbătea nici un sunet. Foarte puternice erau însă culorile și starea de beatitudine. Apoi, fratele ei o conduse pe o potecă, spre o clădire familiară. Fericirea se topi încet în melancolie. Intrând în clădire, o recunoscuse. Era Daisyland. Deodată, se pomeni în camera aceea sufocantă, cu Aaron. Ședea unul lângă celălalt pe pat, iar camera video era fixată asupra lor. Realitatea lua locul închipuirilor, iar visele-i deveniră amintirea fidelă a întâmplărilor copleșitoare.

De câteva săptămâni, Molly avusese cu Aaron câte două întrevederi pe zi, șase zile pe săptămână. Însuruse cam șaiszeci de ore de discuții, timp în care pătrunsese din ce în ce mai profund în mintea băiatului, căutând discrepanțe în povestirile lui, discontinuități în șirul evenimentelor, cercetând intensitatea cu care i se întipăriseră anumite fapte în memorie, ori dimpotrivă, eludarea lor. Aceasta era terapia intensivă și existau zile în care amândoi cădeau epuizați. Testele psihologice nu dezvăluiseră vreo deteriorare la nivel cerebral. Singurul lucru pe care-l descoperise era acela că Aaron avea de mulți ani crize de refugiu din realitate, denumite de el „scăparea timpului”, dar de care nu fusese întotdeauna conștient, intervalurile fiind prea scurte.

În decursul săptămânilor de terapie, Molly evitase cu grijă două subiecte: Rebecca și ministranții. Simțea tensiunea pe care-o crea când se apropia de aceste două zone și se îndepărta iute, neriscând să piardă încrederea câștigată. Aaron începea s-o accepte ca prietenă și confidentă.

În ziua aceea, se hotărî să se avânte în apele primejdioase. Mai erau doar trei săptămâni până la proces și timpul zbura.

- Aș vrea să ne întoarcem puțin la Crikside, deschise ea discuția.
- De acord.

— Îmi ziceai că prima experiență sexuală ai avut-o cu Mary Lafferty, în liceu, spuse ea, consultându-și agenda.

- Da, doamnă, răspunse el mișcându-se nervos.
- Ai încredere în mine, nu-i așa?
- Bine-nțeles, spuse el, apoi se destinse și zâmbi.
- Ai discutat vreodată cu Rebecca despre sex?
- Am discutat despre câte-n lună și-n stele.

În vocea lui se distingeă însă suspiciunea.

- Și ce-ați discutat?
- Ei, despre cum fac păsările, albinele, lucruri de astea.
- Ți-a vorbit despre cum se face dragoste?
- Adică amănunțit?
- Da.

— Cre' că da.

— Te-a atins vreodată, Aaron?

— De ce vreți să știți asta? Întrebă el pe un ton nefiresc.

— Pentru că vreau să fiu sigură că ești sincer față de mine. Și pentru că trebuie să-mi răspunzi la o întrebare importantă: ai făcut vreodată dragoste cu Rebecca?

— Drace! *Drace!* De ce-a trebuit să spuneți asta? De ce-ați întrebat-o așa ceva?

— N-am întrebat-o, Aaron. Ea singură i-a mărturisit lui Tom Goodman. Fii liniștit, nu te acuz, nici nu te judec. Vreau doar ca până la proces să nu mai existe secrete între noi.

— Nu vreau să vorbesc despre asta. N-are nici o legătură cu procesul.

Pentru prima oară era furios. Se ridică brusc, își puse picioarele pe podea și rămase țeapăn, ținându-se de marginea patului. Ochiul i se îngustă, iar trupul i se curbă în față.

— Ba are legătură, continuă Molly. Mi-ai spus mai demult... ia să vedem. Se uită în agendă, răsfoind-o.

Deodată, aerul păru că se scurge din cameră. Molly respiră adânc în van. Pe spate îi trecu un fior. O mână se așeză pe mâna ei, iar la ureche îi șopti un glas pe care nu-l mai auzise; un glas sacadat, un fel de șuierat ascuțit: „Te va minți”.

Molly tresări, ridicându-și privirea. El se apropiase de ea, cu mișcări atât de furișate, încât nici nu-l simțise. Era aplecat înainte, la câțiva milimetri de fața ei. Dar nu era Aaron. Arăta cu cinci ani mai în vârstă. Trăsăturile deveniseră arogante, rigide; ochii căpătaseră o culoare metalică, privind-o intens; buzele-i păreau mai groase, fiind curbate într-un zâmbet savant. Chiar și corpul era mai drept, mai puternic. Văzându-l cum se linge încet pe buze și simțindu-i apăsarea mâinii, Molly fu cuprinsă de groază.

— Surpriză! șuieră el. În cuvintele lui nu mai era nici urmă de accent din Appalachi, parcă-i vorbea cineva care trăise toată viața în acest oraș.

Molly își retrase mâna încet. El o privi, apoi își ridică mâna, ca la depunerea unui jurământ.

— Scuze, nu ne-atingem, bine? Vorbim, dar nu ne-atingem.

Își coborî brusc mâna; o apucă de gât și strânse, cu degetele înfipite în carnea ei.

— Nu poți țipa, așa că să nu încerci, spuse el zâmbind. Vezi mâna asta? Aș putea s-o răsucesc și să-ți frâng gâtul. *Pac!* și s-a terminat.

Înspăimântată, Molly se ruga să fie văzută prin vizetă, dar, din nefericire, ea însăși îi dăduse gardianului ordin strict de a n-o supraveghea în timpul ședințelor de terapie cu Aaron. Apoi el îi dădu drumul, la fel de brusc. Se trase înapoi, cu răsuflarea tăiată.

— Nu te-a durut, doctorițo, așa-i? șopti el, zâmbind. Știi de ce nu te-a durut? Pentru că vom fi prieteni, doctorițo.

Se așeză pe locul ei. Molly observă că i se modificase întreg comportamentul, căci mișcările îi deveniseră disprețuitoare, insolente și agresive, ca și cuvintele. Era în pragul crizei puternice, ca o bombă gata să explodeze; se controla încă, prin șoapta aceea ironică.

Molly vedea cum îi pulsau venele mâinii; respira în ritm accelerat, pentru a-și reveni. Știa ce se întâmplă, mai trăise astfel de experiențe, dar întotdeauna era cuprinsă de emoții puternice, căci nu era ușor să restabilească legătura pierdută în astfel de momente delicate.

— Cine ești? Întrebă ea cu o voce cât mai firească.

— Aha, ești tare, doctorițo. Dar, de fapt, știam asta. Sunt Roy.

— Roy și mai cum?

— Roy și-atât. Mă prefac că locuiesc la Savior House, râse

condescendent. Bună poantă, nu?

— Apari des?

— Depinde. Cât de des înseamnă „des”?

— O dată pe zi, o dată pe lună?

— Apar de câte ori am chef.

— Deci tu ești cel care alege?

— Întocmai. Se ridică și începu să se plimbe prin cameră cu mișcări arogante, într-un fel anume, ca personajele din lumea interlopă.

— De ce n-ai apărut până acum?

Răsucii scaunul pe care ședea, întorcându-se călare și sprijinindu-și coatele de spătar.

— Nu venise încă timpul să te cunosc. Dar, de la o vreme, prea stați toată ziua nas în nas.

— Și asta te deranjează?

— Uneori, apar câte-un minut-două, numai să spun câte ceva ca să-l încurc. Prostul nu-și dă niciodată seama ce i s-a întâmplat.

— Îmi poți da un exemplu?

— Ce-ar fi să-ți povestesc cum a fost prima oară? Shackles (știi despre Shackles, l-am auzit povestindu-ți despre idiotul ăla) îi tot băga-n cap cum o s-ajungă în iad. Sonny stătea ca prostul, tremurând în cizme; și-atunci am venit eu și i-am spus: „Dacă ai avea sânge-n tine, ai merge chiar acum cu mine”. După care-am șters-o în ascunzătoarea mea. Shackles a rămas ca bătut în cap, iar Sonny a luat-o la fugă, ca un iepure fugărit de vulpe. Până la urmă, o să ajungă și el bărbat adevărat. *Dacă.*

— Îi spui Sonny?

— Mda. Era un puști în clasa a doua... o mămăligă... Îl chema Sonny Baxter. De ăsta-mi aduce Aaron aminte: mămăliga de Sonny... Baxter, spuse el distanțând cuvintele, pentru a le sublinia importanța.

— De când îi ții tovărășia lui Aaron?

— De ce mă întrebi?

— Din curiozitate.

Oare se prefăcea? Era un psihopat care-și inventase o nouă personalitate pentru a-și masca instinctul criminal? Molly avusese de-a face cu astfel de cazuri, dar pacienții se trădau întotdeauna. Roy era însă foarte convingător. Trebuia să continue jocul, lăsându-l să se desfășoare, studiindu-i atent manifestările: limbajul corpului, tonul vocii, atitudinea.

Oricum, se edificase până la un punct: Aaron avea o personalitate multiplă ori era un psihopat. Timpul o va ajuta să aleagă una din cele două alternative.

— Încerci să ne prinzi? mârâi Roy. Știu totul despre tine, doctorișo. N-ai decât să-l fraierești pe el, dar cu mine nu-ți merge.

— Nu încerc decât să vă cunosc pe amândoi.

— Nu mai spune! Dar de ce vrei să mă cunoști?

— Pentru că și tu cauți să mă cunoști. Nu pentru asta te-ai arătat?

— Ei, aici m-ai prins, zâmbi din nou batjocoritor, fără s-o scape din priviri. Răspunsul îl știi. Sunt cu Aaron dintotdeauna.

— Dar el nu știe că exiști, așa-i?

Zâmbetul se șterse, înlocuit de semnele neîncrederii.

— Nu, răspunse el arogant. Dar rămâne între noi, bine?

— Deci, sunteți de nouăsprezece ani împreună?

— Da, dar eu am douăzeci și opt.

— Aha. Și cu ce te-ai ocupat până să-l cunoști pe Aaron?

Schițând o grimasă ce aducea a rânjel, se aplecă peste spătarul scaunului și șopti mai încet ca până atunci:

— M-am pregătit... N-am ieșit la iveală decât când a împlinit opt

ani.

— De ce?

— N-a avut nevoie de mine până atunci. După ce-am apărut prima oară, nu mi-a mai dat voie să ies multă vreme.

— Credeam că poți ieși când vrei.

— Nu de la început, doctorițo, răspunse el dându-și ochii peste cap. Mi-a trebuit mult timp pentru asta.

— De ce-ți displace Aaron atât de tare?

— N-are niciodată curajul să facă ceva. Oho, de dorit, își dorește să facă multe. Dar mereu trebuie să-i fac eu treburile împruțite, în timp ce el fuge și se-ascunde.

— Se-ascunde?

— Stă cu fața la perete. Nu-i place să se uite. O face pe sfântul. Ochii i se îngustară și adăugă cu răutate: Dar până la urmă, tot el savurează plăcerea a ceea ce fac. Să-l vezi cum se excită de plăcere... Mă condamni pentru asta?

— Nu, nu te condamn.

— Haide, ceartă-mă; abia aștept.

— Unde-i Aaron acum?

— Se ascunde, răspunse el dând în silă din mână.

— Și dacă vrea să se întoarcă?

— Pentru asta trebuie să se lupte, șuieră el disprețuitor. În noaptea aceea cu episcopul, am așteptat s-ajungem din nou în bucătărie, ca să-l las să se-ntoarcă... Idiotul, habar n-avea ce să facă. Stătea așa plin de sânge... pe mâini... pe față... Se opri privind-și intens mâna pe care și-o ținea acum în dreptul feței. Cu cuțitul în mână... fără pantofi. I-am șoptit la ureche: „Cucu, ieși afară, oriunde ai fi”. Ha, ha, s-a trezit deodată, a sărit în pantofi și-a tuit-o. După câteva minute, le striga din confesional polițiștilor: „N-am făcut nimic, n-am făcut nimic!” Drace, habar n-avea ce spune.

Sări de pe scaun și-ncepu să măsoare camera în lung și-n lat, privind fix în ochii lui Molly.

— Nici nu știa ce n-a făcut. Mă-nțelegi, doctorițo? Țasta-i micul nostru Aaron.

— Deci tu ai plănuț să-l ucizi pe episcop?

— Cine-a spus că eu l-am ucis?

— Atunci cine?

— Nimeni.

— Nimeni?

— Nimeni nu l-a ucis. A fost executat.

— Executat?

— Nu-nțelegi, și-a dat jos masca.

— Ce mască?

— Dă-mi voie să-ți spun ceva, surioară. Vocea-i deveni mai amenințătoare. Știu tot ce știe el. Am o memorie extraordinară. Fără ajutorul meu, Sonny nu și-ar aminti nimic.

— Cine și-a dat jos masca?

— Excelența Sa împruțită, cine altul? Nu m-ai crede dacă ți-aș spune. Privi, oftând, în tavan. Vorbesc prea mult.

— Nu-i adevărat. Ce voiai să-mi spui despre episcop?

— Sonny spunea: „Țasta-i dracu în persoană. Trebuie eradicat”.

Așa vorbește, în termeni savanți: „eradi-ra-hat”. Oricum, era un moș murdar. Lumea trebuie să afle cât de murdar era.

— Tu i-ai scris numerele alea pe ceafă?

— Chiar eu. B 32.156.

— Ce înseamnă?

— Ghicește, doctorițo. Ai un fir.

— Un fir?

— E pe casetă, răspunse el, după ce râse tare, lăsându-și capul pe spate.

Molly își luă inima-n dinți, neputându-i anticipa reacțiile.

— Vorbești despre caseta cu ministranți? Iasă ea întrebarea spi-noasă.

El își scutură puternic capul, ca în urma unei palme. O privi cu ochi speriați și furioși.

— Știi despre caseta aia?

— Da.

— Cine ți-a spus?

— Am găsit-o.

— Doamne! Și doar l-am avertizat: „Pune mâna pe casetă!”

Numai că ușa garderobei era încuiată și-a trebuit să fugă. Nu-i în stare de nimic.

— Povestește-mi despre noaptea aceea, Roy.

— Ca de obicei, Sonny m-a lăsat pe *mine* să plănuiesc și să fac totul. Cu ce m-a ajutat? S-a holbat la spectacol, ca la un film porno, și-acum suntem amândoi în rahat până în gât.

— Chiar credeai c-o să scapi?

— Am fi scăpat sigur, dacă n-ar fi răsărit mașina aia pe alee. Poți să-ți închipui? N-a fost decât un minut. Un minut prea târziu. Venele i se profilă pe frunte: începu să transpire. Nu-i în stare de nimic!... De nimic! Șuieră el, izbind cu mâna în perete.

— Roy!

— Lasă-mă-n pace!

Era pe cale să-l piardă. Încerca disperată să reia comunicarea cu această ființă care, de fapt, era cât se poate de reală.

— Roy, presupune c-aș vrea să stau de vorbă cu tine, iar în locul tău e Aaron. Cum să procedez?

— Gândește-te singură, savanto. De unde știi că vreau și eu să stau de vorbă cu tine? Ești prietena *lui*, nu a mea.

— Sunt și prietena ta, Roy.

— Vrei să strici totul! Stătea cu fața la perete, lovindu-l întruna cu palmele. Drace! Trebuia să-mi dau seama.

— Ce-am stricat, Roy?

— *Totul!*

Își întinse mâinile pe perete, ca și cum l-ar fi sprijinit. Rămase așa un minut întreg. Apoi se întoarse.

— Mi-a scăpat timpul, spuse Aaron îngrijorat. Trăsăturile i se schimbaseră. Părea un copil speriat. Corpul i se împuțină.

— Ai avut o scurtă stare de refugiu, îi explică Molly, calmă. N-a durat mult.

— Cât a durat?

— Cinci, șase minute.

— Ședeam pe pat și m-am trezit aici. Ce-am făcut între timp?

V-am făcut vreun rău, domnișoară Molly?

— Nu. A fost ca și cum ai fi ațipit.

— De ce credeți că s-a întâmplat asta?

— Nu știu încă. Sper să aflăm cât mai curând... Aaron, cunoști pe cineva numit Roy?

— Roy și mai cum?

— Doar Roy.

— Locuiește la Savior House?

— Nu știu. E pur și simplu un nume.

— O să mă gândesc. Dacă-mi aduc aminte, vă spun.

— Bine. Hai să-ncheiem discuția, John. Poate ne vedem din nou după-masă.

— John?

— Poftim?

— Mi-ați spus „John”.

— Mi-a zburat mintea la masă. Ține, te rog, trepiedul cât desfac eu camera.

Primul pacient cu tulburări ale personalității de tip disociativ pe care-l văzuse fusese John Neckerson. Director de bancă, patruzeci și cinci de ani, maniaco-depresiv, având la activ două tentative de sinucidere. Fusese internat după ce luase treizeci și două de mii de dolari din sertarul unui ghișeu în văzul tuturor, bani pe care-i plătise ca aconto pentru un Cadillac.

Molly era încă studentă, învățând despre psihologii deviate. Într-o după-amiază, John Neckerson se transformase brusc, în fața întregii clase. Totul se schimbase: comportamentul, aspectul, vocea. John era deodată o fetiță de cinci ani. Se ruga să fie protejată de tatăl ei. Fiind violat de propriul tată în adolescență, inventase o fetiță care să-i preia vina și umilința și care să-l dezbrace de complexul său homosexual.

Încerca să deșurubeze camera video de pe trepied, când îi auzi din nou vocea. Stătea foarte aproape, privind-o intens.

— Vrei să-ți povestesc, așa-i? șopti Roy.

Întinse mâna, mângâind-o pe obraz. Molly nu se mișcă.

— Știu că ți-ar plăcea. Ți-ar place să te trântesc pe jos și să te regulez până-ți ies creierii din cap. Așa sunteți voi, femeile; vă place la nebunie, dar nu faceți decât să sporovăiți întruna.

Se apropie și mai mult, compunându-și zâmbetul superior pe față. Șoapta-i era greu de înțeles.

— Ți-ar place să sporovăiesc și eu, nu-i așa? Poate data viitoare, doctorițo. Data viitoare o să-ți povestesc ceea ce vrei s-auzi despre Excelența Sa.

— Tare ești nesuferit, Roy.

— Cum altfel?

— Cred că te prefaci.

Mâna lui îi cuprinse din nou gâtul. Buzele-i dezgoliră dinții.

— Te-aș putea omorî pe loc și să te împiedic să mă distrugi, spuse el cu vocea tremurândă. Dar ai noroc, doctorițo.

Îi dădu drumul, ținând-o cu degetul arătător.

— Să nu încerci să mă fraierești, nici să mă tragi de limbă.

Ascultă, eu sunt acela care hotărâsc când și ce îți spun.

— Scuză-mă... murmură ea.

— Te-a durut puțin, nu?

— Da.

— Să ții minte. Dacă vrei să ne-nțelegem, ai grijă.

— Ce-ar fi să ne apropiem?

— Nu cumva vrei să scapi de mine?

— Mi-ai făcut rău, răspunse Molly cu fermitate. N-am încredere în tine.

— Aha, numai în el ai încredere?

— El nu mi-a făcut niciodată rău. Nici n-a vrut-o. Dar tu doar asta știi să faci, Roy.

— Bine... bine, zise el zâmbind către camera video. Data viitoare voi fi băiat cuminte.

DOUĂZECI ȘI PATRU

Era ora trei dimineața.

Casa lui Vail era întunecată, în afară de fereastra de la birou. Ca de obicei, Vail se plimba de colo-colo, ca un leu în cușcă, perorând în

fața juriului imaginar, oprindu-se din timp în timp pentru a conspecta câte-un raport ori tratat, sau pentru a-și nota câte-o idee nouă.

Instinctul îi spunea că, în cazul acesta, strategia avea mai mulți sorți de izbândă decât legea, ori faptele, ori adevărul.

Caseta aceea schimbase totul. De săptămâni întregi, dezvoltase pas cu pas planul de atac; cercetase fiecare raport, fiecare poză, fiecare detaliu, analizând chiar trecutul și poziția socială ale experților ce urmau să fie citați ca martori de către acuzare. Acum, o oră de întrevvedere filmată schimbase totul. Trebuia s-o ia de la capăt și până la proces mai rămăseseră doar trei săptămâni.

Post-scriptumul de pe caseta cu Aaron și Roy îl buimăcise. După plecarea lui Aaron, Molly se așezase pe scaun, ieșind aproape din cadru; vocea îi era însă clară și concisă.

„Martin, îmi dau seama că ceea ce ai văzut te-a îngrozit, la fel cum m-a îngrozit și pe mine apariția lui Roy. Așa încât vreau să-ți transmit câteva concluzii care-mi sunt încă proaspete în minte. Voi încerca să nu mă lansez în amănunte tehnice. Acesta *ar putea fi* (nu pot face o analiză profundă pe baza unui singur experiment) un caz clasic de tulburare a conștiinței de sine, de tip disociativ, adică de personalitate multiplă, alternă, ceea ce nespecialiștii numesc „personalitate dedublată” sau „dublă”. De cele mai multe ori, reacțiile inițiale ale unei astfel de crize sunt neîncrederea și respingerea, deci e important să-nțelegi că e vorba de o boală mintală specifică și recunoscută.

Având în vedere ceea ce-am aflat despre trecutul lui Aaron, e ușor de dedus motivația crimei. Este foarte probabil să fi fost supus unor abuzuri de natură sexuală, fizică și psihică, fiind dezorientat din punct de vedere sexual și religios, două cauze majore pentru apariția unei boli mentale.

O supoziție simplificată este aceea că Aaron l-a creat pe Roy, pentru a-i transfera vina și responsabilitatea pentru fapte pe care nu le putea îndeplini singur. Evident, problema e mult mai complexă decât ți-am prezentat-o, dar să nu-ți închipui un fel de magie psihică. Un lucru e foarte clar: fie că se preface sau nu, băiatul e foarte bolnav. Iar dacă Roy există cu adevărat, e și foarte periculos.

Se pune întrebarea dacă e apt pentru proces”.

Imaginea dispăru.

Foarte nostim! Se preface? Dacă nu, atunci pe cine apără el? Pe Aaron sau pe Roy?

Roy este ușor de învinovățit, dovedindu-se lipsit de compasiune și sensibilitate, dar foarte pătimaș. Ura îl pune în mișcare, dându-i energia ucigașă.

Cui aparținea însă această ură? O împrumută Roy de la Aaron? Sau își inventa propriii dușmani? Unde se sfârșea Aaron și unde începea Roy? Se iubeau ori se urau? Împărțeau subconștientul, suferințele și dorințele între ei? Ori se luptau pentru supraviețuire?

Cine-l omorâse pe episcopul Rushman? Aaron? Roy? O făcuseră împreună? N-avea nici o importanță cine fusese făptașul. Dacă murea unul, mureau amândoi.

Vail se ridică și începu să pledeze cu voce tare, plimbându-se prin cameră:

— Cel mai bun prieten din copilărie mi-a fost Beanie McGlaughlin. Avea trei frați, două surori și aveau întotdeauna necazuri. Când unul dintre ei făcea o boacănă, mama lor îi altoia pe toți șase; „În felul ăsta, își primește și adevăratul vinovat pedeapsa”, spunea ea. Era o metodă eficientă, dar inechitabilă. Or, justiția e echitabilă, imparțială, directă. Justiția este adevărul. De aceea ne aflăm aici, doamnelor și domnilor; pentru a găsi adevărul.

Se opri și scutură din cap.

— Prostii! exclamă el.

— Mie mi s-a părut extraordinar, spuse Molly din prag.

Îl urmărise cu atenție de-a lungul pledoariei. Vail era surprins. Smuls din visare, se simți puțin jenat.

— Cum îți merge capul? întrebă el cu simpatie.

— Mă doare ca niciodată. Iar genunchii parcă-mi sunt din cauciuc. Dar cred că voi supraviețui, răspunse ea lăsându-se pe canapea.

Era înfășurată într-un capot lung de satin. Părul i se revărsa pe umeri. Emana o frumusețe proaspătă, fragilă. Lipsită de severitate profesională, aducea cu o pasăre rănită. Vail simți dorința de-a o ocroti. Îi înveli genunchii cu pătura și-i cercetă cucuiul.

— Îți crește o roșie pe cap, constată el.

— Nu mă face să râd, mormăi ea.

— Nu te-ar tenta o cafea?

— Dacă vrei să știi, mor de foame.

— Mi se pare normal. N-ai pus nimic în gură de aproape douăzeci și patru de ore. Ce-ai zice de ouă cu șuncă?

— Știi să gătești?

— Într-un fel aparte.

— Ce părere ai despre casetă? întrebă Molly, urmându-l spre bucătărie.

— N-am văzut în viața mea așa ceva.

— Nefiind psihiatru, nici n-aveai cum.

— Am auzit despre asta, bine-nțeles, am văzut filme, dar nu m-a pasionat subiectul. Chiar așa se-ntâmplă? Se schimbă deodată, în mijlocul unei fraze?

— Da.

— Îl crezi?

— E greu de spus, după o singură ședință de-o oră.

— Dar nu-i exclus să se prefacă.

— În ultimii șase ani, am avut de-a face cu cel puțin treizeci de cazuri de comportamente disociative. Așa că voi afla.

Vail sparse ouăle într-o tigaie cu apă fiartă și le răsuci cu o spatulă.

— Cât crezi că va dura?

— Nu-ți pot spune; câteva săptămâni, poate chiar câteva luni.

Depinde de numărul și durata crizelor. Îl vom testa.

— Îl veți testa. Nu vreau să aflu nimeni, deocamdată.

— Cum dorești.

— E o boală specifică, nu?

— Da, e descrisă explicit în manualul de psihiatrie, la fel cum sunt descrise pojarul ori hepatita în cele de medicină internă.

— Poate că pentru tine e ceva banal, nu însă și pentru un juriu format din oameni obișnuiți... ca să nu spun mediocri, remarcă Vail, împărțind ouăle și șunca în farfurii.

— Micul dejun e servit, spuse el, aprinzând două lumânări, pe care le așază pe masa din sufragerie. Dacă Roy e un personaj real, poate apărea și dispărea după bunul plac?

— Tot ce se poate.

— Dar tu-l poți scoate la iveală?

— Nu în faza actuală. Dacă există cu adevărat, nu știu încă ce-l poate stârni. Am nevoie de timp.

— Care zboară...

— Știu. Dar eu nu am voie să mă grăbesc. Dacă Aaron nu se preface, va trece printr-o traumă extrem de puternică în momentul în care va afla adevărul. L-am putea pierde, Roy devenind personalitatea predominantă.

— Care e posibilitatea prefăcătoriei?

— Am asistat la câteva astfel de situații. Dar subiecții nu erau buni actori. Așa că i-am descoperit repede. Însă pentru a detecta aceste falsuri, ai nevoie de o înțelegere cât se poate de profundă a bolii și de o imensă putere de concentrare.

— De ce?

— Pentru că trebuie să-ți dai seama dacă subiectul *imită* sau *devine* un alt personaj. De regulă, nu poate menține prea multă vreme o imitație; în plus, doar în cazul unei reale transformări intervin modificările fizice.

— Măcar suntem siguri că putem pleda invocând nebunia lui?

— Hotărârea-ți aparține, domnule avocat. În ceea ce mă privește, sunt sigură că suferă de-o boală mintală.

— Fă-mi portretul unui psihopat, în câteva cuvinte.

— Urăsc stereotipiile; un psihopat nu poate fi încadrat într-un șablon.

— Promit că rămâne între noi.

— Ei bine, psihopații sunt total amoral, de obicei paranoici, acumulează o furie puternică, pe care și-o camuflează cu succes. Își consideră semenii inferiori, disprețuindu-i. Sunt nesociabili, mitomani și adesea criminali. Pentru ei nu există legi.

— Ce oameni minunați!

— Să știi că pot fi și plăcuți, inteligenți și spirituali.

— Cunoști vreun caz asemănător, care-a avut de-a face cu tribunalul?

— Chiar unul foarte recent. Un tip din Ohio, Billy Milligan. Crease peste treizeci de personaje.

— Treizeci!

— Da. Femei, bărbați și copii. Deosebit de talentat.

— Vrei să spui că Aaron poate avea mai mult de două personalități?

— Da, dar poate trece vreme până să le dezvăluie pe toate.

— Să zicem că până una-alta îmi ajung doi clienți deodată.

— Ce s-a întâmplat în cazul Milligan?

— O tentativă de viol. În apărare s-a folosit de tulburări ale personalității multiple. Ca urmare, a scăpat de închisoare, fiind internat într-o clinică psihiatrică.

— Din câte-am înțeles din relatarea lui Roy, Aaron a avut un orgasm în timpul uciderii episcopului. Unde se oprește Aaron, de unde pornește Roy?

— Încă nu știu cât sunt de separați. Cazul e mult prea complex, ca să pot trage o linie de demarcație. Oricum, amândoi mint din când în când, ceea ce nu m-ajută deloc.

— Ai cum să-ți dai seama?

— Nu știu. Trebuie să studiez cu atenție înregistrările. Poate descopăr acolo vreun indiciu. O dată ce stabilesc cu el o legătură puternică, îl voi putea transforma prin simpla mențiune a numelui. Dar până una-alta, Roy hotărăște când să apară.

— Dacă există Roy.

— Da, dacă...

După ce sfârșiră masa, se întoarseră în birou. Vail turnă cafea proaspătă în două cești.

— Trebuie să recunosc, cazurile astea sunt de-a dreptul fascinante, spuse Molly. Nu poți niciodată să prevezi cum evoluează.

— Ce-ar fi să-l clasăm pe Aaron ca pe un exemplar științific valoros?

— Foarte nostim.

— Înțeleg că Aaron nu știe de experiența lui Roy?

— Corect.

— Cred că pur și simplu cade într-un fel de leșin în momentele de emoție intensă.

— Da.

— Atunci cine l-a ucis pe episcop, după părerea lui?

— Crede că a mai fost cineva în cameră, cineva de care se teme.

— Dar înțelege ce este aceea o „stare de refugiu”?

— Da. O numește „scăpare a timpului”. E o expresie vehiculată în rândul celor care suferă de așa ceva. Am avut odată un caz: o fată obeză. Era în tratament intensiv, alimentația-i era dozată, supravegheată și cu toate astea se-ngrășa întruna. Într-o zi, soțul ei a găsit o grămadă de ambalaje de ciocolată într-un dulap. Atunci au apelat la mine. Femeia jura că nu ea le-a pus acolo. Până la urmă, am descoperit că, în fiecare zi, când pleca de la birou, avea o criză de scăpare a timpului, se oprea la prima cofetărie din drum, își cumpăra câte-o duzină de ciocolate, pe care le mânca până acasă, ascunzând apoi ambalajele.

— Și toate astea le făcea inconștient?

— Da. De obicei, o stare de refugiu durează un minut, două. Nici bolnavul nu-și dă seama că trece prin ea, decât dacă faptul e evident. Să-ți mai dau un exemplu: te instalezi în fața televizorului, să vezi un meci de fotbal și deodată, cât ai bate din palme, afli că s-au scurs cele șaiseci de minute. În cazul ăsta, ești *conștient* că ți-a scăpat timpul.

— Ce s-ar întâmpla dacă i-ai arăta caseta cu Roy?

— Cu siguranță i-am produce o traumă. Există riscul ca Roy să devină principala personalitate, iar Aaron să se retragă. Nu pot prevedea efectul.

— Deci, nu vrei să riști?

— Nu încă. Și totuși, mai devreme sau mai târziu, va trebui să afle adevărul.

— Nu mai ai mult timp, Molly.

— Știu.

— Mai spune-mi o dată ce-i cu fratele tău.

— Are schizofrenie catatonică. De câțiva ani se află în stare de vegetație. Nu comunică, nu mai are contact cu realitatea. Trăiește în altă lume.

— Pentru că tu n-ai pașaport.

— Bine zis. Unul din motivele pentru care am ales Clinica Justine e că cei de-acolo au fost de acord să-l interneze.

— Nu te doare să-l vezi zi de zi în starea asta?

— M-am obișnuit. Nu e singurul.

— La asta te-ai referit când mi-ai spus că l-am putea pierde pe Aaron?

— Așa este. Aaron se poate adăposti în lumea aceea întunecată.

— Dacă înțeleg bine, în cazul unei personalități multiple de tip dissociativ, ne putem pur și simplu trezi cu Roy în locul lui Aaron?

— Ai înțeles bine.

— Minunat. Înseamnă că subconștientul lor e o adevărată încâlceală.

— De fapt, Roy nu posedă un subconștient. N-are ce-și înfrâna. Într-un fel, reprezintă subconștientul lui Aaron. Sper că pe Roy l-a scos la lumină transferul pe care-am reușit să-l stabilesc cu Aaron.

— Transferul?

— E un scop al tratamentului care se atinge atunci când pacientul își identifică psihiatrul cu un personaj din trecutul lui; un părinte ori un mentor, oricum, cineva de care este atașat, în care se încrede.

— Cum ar fi Rebecca?

— Nu tocmai. Sunt convinsă că a devenit pentru Aaron surogatul unei mame, dar și ea aparține de trecut.

— Tu?

Molly încuviință, dând încet din cap:

— Cred că între noi s-a produs un transfer.

— Atunci Aaron are dorințe sexuale pentru tine?

— Posibil. Dorințe pe care și le înfrânează.

— Și cum Roy e subconștientul lui, el e cel care le exteriorizează?

— E o alternativă, dar nu singura. Există și-un aspect negativ al transferului, el dând naștere în subconștient unei temeri pentru repetarea unor vechi insulte și umilințe îndurate de pacient în trecut.

— Aceste insulte sunt transferate în prezent?

— Exact. Iar rezultatul poate fi furia incontrolabilă. Așa că transferul e o sabie cu două tăișuri. Pe de o parte, poate crea manifestări rebele în timpul retrăirii unor traume, iar pe de altă parte, îi permite specialistului să realizeze conexiuni între trecut și prezent, ajutându-l să stabilească diagnosticul.

— Poate fi vindecător?

— Posibil. Sau îi putem contopi pe amândoi într-o singură personalitate, cu un subconștient destul de puternic pentru a-l anihila pe Roy. Mai există și posibilitatea să rezulte o cu totul altă personalitate. Mentea omenească e o invenție fabuloasă, Martin.

— O fi, dar pe mine mă înspăimântă. Parcă-i văd pe membrii juriului propunând să fiu legat după gratii, cu amândoi. Dacă Aaron are dublă personalitate, trebuie să-l scoatem pe Roy în evidență. Dacă nu putem, cade apărarea pe motiv de personalitate multiplă.

Își aprinse o țigară nouă cu restul celei care era pe sfârșite, aruncând mucusul în ceașca de cafea.

— Și ce mai apărare! continuă el, sarcastic. Aaron Stamper e nevinovat. Criminalul e Roy.

— Nu-ți ieși niciodată din fire? îl întrebă Molly. Nu-ți vine să urli, sau să dai cu piciorul în coșul de gunoi?

— Nervii consumă energia.

— Consumă puțină energie, Martin. Trage-le un șut nemernicilor care ți-au băgat pe gât cazul ăsta imposibil. Calmul tău mă sperie.

— Nu sunt calm deloc. Înăuntrul meu zace un ghem de nervi cu capetele strivite. Iar de urlat, urlu în mine. Dacă asta-i o manifestare frustrantă, n-am ce-i face. Oamenii își pun viețile în mâna mea. Așa că ei au întâietate.

— Ești un mare altruist.

— Nu altruist, ci conștiincios. Tu deschizi minți întunecate, luminându-le. Eu apăr infractori. Cred că amândoi plătim pentru alegerea pe care-am făcut-o.

— Da, cred că subconștientul fiecăruia dintre noi e plin ochi.

— De fapt, ce-i acela subconștient?

— E locul în care ne sunt depozitate dorințele înfrânate.

— Oho, ale mele sunt sub cheie și lacăt, râse Vail. Ultima mea aventură amoroasă a durat șapte luni. S-a sfârșit în timpul unui proces. Se pare că, în cazul meu, procesele nu prea se-mpacă cu dragostea.

— Iar eu, după ce-am trăit cu un tip un an jumătate, am descoperit că era maniaco-depresiv. Nu știu ce-a fost mai dureros: despărțirea, ori faptul că mi-au trebuit optsprezece luni ca să-mi dau seama că nu era normal.

— Dragostea e oarbă, nu?

— Așa se pare. Dar ție nu cred că ți se potrivește zicala.

— Nu, pe mine mă orbește jurisprudența.

Rămaseră într-o tăcere artificială, privindu-se intens.

— Mi-ar trebui douăsprezece ore de somn înainte de a mă

întoarce la Daisyland, spuse Molly în sfârșit, ridicându-se.

— Așadar, cum ne descongestionăm subconștientul? Întrebă Vail.

— Pentru început, am putea înceta să ne înfrânăm libidoul, răspunse ea părăsind camera.

DOUĂZECI ȘI CINCI

Molly crescuse numărul ședințelor cu Aaron la trei pe zi, șapte zile pe săptămână. A două oară, Roy se arătă doar pentru câteva minute, ca să-i ironizeze întrebările despre Rebecca. În ziua următoare, ieși la suprafață pentru a o contrazice. După aceea, aparițiile lui deveniră curente, de fiecare dată în discuții contradictorii.

În strădania de-a descoperi autenticitatea ori falsul în Roy, Molly revăzuse neobosită înregistrările, căutând scăpări cât de mici în eventuala imitație a personajului.

Când întrevederile cu pacientul însumaseră aproape optzeci de ore, fusese nevoită să accepte existența dublei personalități. Roy era alterego-ul lui Aaron. Nelămurit rămăsese încă stimulul care provoca transformarea.

Răspunsul nu întârzie. Într-o bună zi, avu surpriza celei mai edificatoare și teribile întâlniri cu Aaron și Roy. În dimineața aceea Aaron era liniștit, aproape morocănos. Deodată, după primele zece minute, se ridică de pe pat, scuturat de râs. Molly așteptă, emoționată.

— Bună dimineața, Roy, spuse ea.

Când o privi, zâmbetul disprețuitor se topi.

— Mâncarea pe care mi-o dau aici pute, răspunse el în chip de salut.

— Ai reclamat cuiva acest lucru?

— Eu nu reclam nimic, iar prostul ăla n-are curajul s-o facă.

— Mai ai vreo reclamație?

— Dacă va fi cazul, îți voi spune, răspunse el, lungindu-se pe pat, cu ochii în tavan.

— Despre ce-ai dori să vorbim azi?

— Oho! Cât ești de prietenoasă.

— De ce nu? Trebuie să ne certăm de fiecare dată?

— Nu ne certăm, doctorițo. Discutăm pur și simplu.

— De unde ești, Roy?

— În nici un caz din rahatul ăla de Kentucky.

— Dar ești totuși de multă vreme cu Aaron.

— Vezi, de câte ori ești prietenoasă, strici totul, pentru că încerci să mă tragi de limbă.

— Nu-ncerc să te trag de limbă; sunt curioasă, asta-i tot. Nu reușesc să-ți identific accentul.

— Nu te mai chinui. Provine din Philly, cules de pe străzi.

— Dar Aaron n-a fost niciodată la Philadelphia.

— Și ce dacă? Doar nu-ți închipui că eu pot să stau cu idiotul ăla toată ziua. Plec și vin, doctorițo, mă plimb. După prima ispravă, l-am părăsit doi ani.

— Te referi la isprava cu reverendul Shackles?

— Ai ghicit.

— Când l-ai insultat?

— Mă rog...

— Sper că nu m-ai mințit.

— Nu te mint, răspunse el, agasat, doar că nu ți-am spus tot.

— Ce vrei să spui? S-a mai întâmplat ceva, atunci?

— Cam așa ceva.

— Nu vrei să-mi povestești?

— Ba o să-ți povestesc, doar ca să văd ce mutră faci.

Se sprijini într-un cot, privind-o. Ce-ai rămas așa? Doar nu-ți închipui că-ți spun chiar totul.

— Îți amintești întâmplări atât de vechi?

— Dă-mi voie să-ți spun ceva: mi le-aduc aminte pe toate.

Pe toate? Vorbește despre aparițiile lui sau despre altceva?

Molly nu riscă să pună întrebarea cu glas tare. Îl privi. Stătea întins, cu mâinile împreunate pe piept. Își ținea ochii închiși, într-o atitudine destinsă.

— Eram într-un loc numit East George See, începu el cu o voce monotonă. Cel mai înalt loc de pe-acolo. E o stâncă chiar pe malul mării. Shackles se urca mereu acolo, stătea chiar pe margine și zbiera tot felul de predici, despre focul iadului și blesteme și ecoul i se repeta întruna.

— Mergeați des acolo?

— Îl lua de fiecare dată pe Sonny cu el. Eu am fost o singură dată. Atunci l-a târât pe Sonny pe marginea prăpastiei, i-a arătat-o cu degetul și i-a strigat că așa e să cazi în iad, ca și cum ai cădea de pe stânca aia. Sonny era mort de frică. Pe urmă, Shackles l-a apucat de guler, l-a trântit în genunchi și s-a legat de el.

— Cum adică, s-a legat de el?

— Ca și cum se masturba înainte de a-și începe predica. Și când a început-o, toată ura era îndreptată împotriva lui Sonny.

Atunci am ieșit eu și-am spus chestia aia. Pe urmă am fugit și ne-am ascuns în pădure.

— Tu și Sonny?

— Da. Stăteam ascunși și-l urmăream cum urla de unul singur blesteme la adresa lui Sonny. M-am furișat până la el. Nici nu mi-a fost greu, făcea așa o gălăgie, încât n-avea cum să m-audă. Am apucat o cracă uscată și l-am izbit în spate. A zburat în jos.

Molly se străduia să pară calmă, simțind cum i se zbârlește părul de pe ceafă.

— N-aș putea să identific momentul în care s-a sfârșit predica și-au început țipetele, continuă el. Dar m-am uitat până la capăt. N-aș fi pierdut spectacolul pentru nimic în lume. S-a rostogolit până jos, unde-a fost îngropat de argilă. A fost extraordinar. După aceea m-am dus la casa doamnei Neely. Shackles închinase o cameră în spate. N-avea mare lucru; călătorea doar cu o geantă. L-am îndesat toate lucrurile în geantă, pe care-am aruncat-o în fântâna fermei lui Johnson. Nimeni nu i-a simțit lipsa lui Shackles. Și-au închipuit că l-a apucat dorul de ducă.

— Se pare că planul tău a fost foarte bine pus la punct.

Ochii îi căpătară luciri de gheață:

— Ce faci, doctorițo? Te gândești cumva la premeditare? Nu poți depune mărturie împotriva mea; parcă *pe mine* mă tratezi, nu? Discuțiile dintre noi sunt secrete.

— Uiți mereu că sunt de partea ta, Roy. Ca și Martin Vail.

— Pe dracu! Ești de partea lui Sonny, nu a mea. Oricum, n-am plănuit nimic; dar mă săturasem. Și cum Sonny n-a ridicat un deget, am făcut eu totul, după care am șters urmele. Mi-a plăcut atât de mult, încât n-am mai vrut să mă dau la fund. Aș fi vrut să rămân afară, pentru totdeauna. Dar când am ajuns acasă, Sonny mi-a luat locul. Să fi văzut cât era de înnebunit la gândul că nu știa ce dracu a făcut în tot timpul care-i scăpase.

— Dar tu ce-ai simțit?

— Ți-am spus, m-am simțit extraordinar. Dar cel mai mult mi-a plăcut faptul că n-am fost prins. Iar amicul Shackles a aflat cu

siguranță cum e când cobori în iad.

Molly nu răspunse. Privea în gol, înfiorată. Roy îi relatase tocmai o crimă comisă la vârsta de nouă ani. Cu toată experiența ei bogată în domeniu, nu se mai confruntase vreodată cu un astfel de caz.

— Am putea discuta despre episcopul Rushman? Își luă ea inima-n dinți.

— Alt șmecher de-al lui Hristos. Toți umblă cu dracul, iadul și Isus în proțap, ca să-și justifice porcăriile. Când n-avea un răspuns, îmi spunea: „Acceptă-ți soarta. Hristos îi iubește pe credincioșii lui”. Cine putea să creadă în Excelența Sa?

— Se purta rău cu Sonny?

— Își bătea joc de el pentru că era deștept și punea mereu întrebări. Pe ceilalți îi durea-n cot. Se lăsau mânați ca o turmă.

— De ce-ai ieșit la iveală în seara crimei?

— Pentru că Sonny era mort de frică. A trebuit să fac ceva.

— Aveai un plan?

— N-aveam timp de planuri. Am improvisat... „Gonește-l pe diavol”, așa ne spunea. Dacă nu ți se-ntărea era mâna diavolului. Dacă erai răcit și nu puteai veni la o întrunire, diavolul pusese gheara pe tine.

— Și tu credeai toate astea?

— Pe dracu! Nu credea nimeni, dar chestia e că ne distram, nu? Cui îi păsa de pretextele ce le inventa porcul ăla? Sonny era singurul întors pe dos.

— Pentru că Rushman era episcop?

Roy se sprijini din nou în cot, se aplecă spre ea șoptind:

— Pentru că-i regulau fata... De fapt, la primele două dezmățuri era doar zăpăcit; dar pe urmă s-a supărat rău pe toți: pe Peter, Billy, Alex și pe Eminența Sa împușcată.

— Îl urai mult pe episcop, nu-i așa?

— Ți-am spus, era un pervers mincinos. Acum eram o familie mare și fericită. În clipa următoare ne spunea că nu suntem buni de nimic. Adevărul e că eram așa din cauza lui.

— Așa că te-ai hotărât să-l execuți?

— *Ne-am* hotărât să-l executăm.

— Adică tu și cu Sonny?

— Sonny înnebunise de tot. Vroia la fel de mult ca și mine să-l vadă mort, dar bine-nțeles că eu a trebuit să fac tot, ca de obicei, ca și cu Peter și Billy.

Din nou Peter și Billy? Ce-nseamnă „la fel ca și cu Peter și Billy”?

Roy dădea semne de nervozitate.

— Dar cu Linda și Alex? Întrebă Molly. De ce tocmai Billy și Peter?

— Alex și Linda au șters-o.

— De ce?

— Habar n-am. Poate se săturaseră. După ultima întâlnire, Linda a plecat acasă, în Ohio. Cu viermele ăla de Alex nu știu ce s-a întâmplat.

— Dar cu Peter și Billy?

— Ca de obicei. El stătea ca prostul și se uita, în timp ce eu făceam treaba. La fel cum s-a întâmplat cu Excelența Sa.

Doamne, sugerează cumva că i-a omorât pe Peter și Billy?

— Cum s-a întâmplat? Întrebă ea vag, încercând să mențină subiectul asupra celor doi ministranți dispăruți.

— Ce vrei, amănunte senzaționale?

— Da. Vreau să aflu cum ai procedat, ce ai simțit. Totul.

— Drace! Ești bolnavă ca toți ceilalți, exclamă el.

Deodată sări în picioare și începu să se plimbe de colo-colo, frecându-și palmele în timp ce relata faptele, ca prin prisma unui

martor care asistase la crimă.

Episcopul îl invitase pe Aaron pentru o „vizionare particulară” a ultimei întruniri. Peter și cu Billy nu mai erau, Alex și Linda plecaseră, așa încât nimeni nu văzuse încă înregistrarea.

Altă referire la Peter și Billy, remarcă ea. Ce vrea să spună cu „Peter și Billy nu mai erau”?

Aaron era scârbit, căci episcopul se excita ca-ntotdeauna. Începu să respire greu, frecându-se. Pe ecran, Linda era înlănțuită de Billy, iar Aaron deveni gelos. Vocea episcopului dicta fiecare gest. Când îl chemă pe Peter în obiectiv, Aaron abia își mai stăpânea ura și furia. Privind la televizor, episcopul îi spuse: „Simți că se întărește?”, frecându-l pe picior. „Nu”, răspunse el, îndepărtându-se. „Diavolul te stăpânește astă-seară”, fu replica episcopului. „Nu-mi vine”, îngăimă Aaron, ridicându-se din fotoliu. Episcopul încerca să-l rețină, dar el plecă. Coborî în bibliotecă pentru a împrumuta o carte. Dar nu se putea calma. Linda îl părăsise, însă imaginile de pe casetă erau cumplit de prezente. Urcă din nou scara. Auzea apa curgând și vocea episcopului care cânta. Rămase în ușa dormitorului când, deodată, simți ca și cum Dumnezeu îl atinge pe dinăuntru, dându-i elan...

Aici a trebuit să intervin, altfel ar fi ratat. Mi-a trecut prin cap că, poate, de data asta, o scoate singur la capăt, dar n-avea rost.

M-am furișat în bucătărie și-am verificat ușa de serviciu. Era descuiată. Am ieșit și m-am uitat în jur. Era pustiu. M-am întors, mi-am scos pantofii și-am băut un Yoo-Hoo din frigider. Inima-mi bătea așa de tare, încât credeam că o să-mi rupă vreo coastă. Băutura m-a calmat. Am tras sertarul cu cuțite și l-am ales pe cel mare, de tranșat carne. Mi-am zis că va fi ca un tăiat de curcan, pentru Crăciun. l-am cercetat lama. Era ascuțită ca briciul. M-am tăiat la deget și mi l-am supt, până n-a mai curs sânge. Pe urmă am pornit-o pe hol, spre dormitor.

Muzica era dată la maximum. Oda Bucuriei. Hm, trebuia să devină dirijor. Poate-așa nu ne-ar fi cunoscut niciodată.

Lumânările parfumate ardeau; zicea că purifică aerul. Inelul era pe noptieră. Întotdeauna și-l scotea înainte de duș. Ceasul și-l lăsa la mână, dar inelul și-l scotea. Înțelege ceva din aiureala asta, dacă poți. Stătea acolo, Sfinția Sa, gol pușcă, dirijându-și orchestra de îngeri.

Muzica se amplifică, așa că mi-am zis: Acum e rândul tău. Am luat inelul și mi l-am pus pe deget. Excelența Sa era pe altă lume, flutura din mâini cu ochii deschiși M-am oprit în spatele lui și l-am atins cu cuțitul pe umăr. Când a văzut cuțitul, am crezut că-i ies ochii din cap. S-a prins repede care-i treaba. Am întins mâna cu inelul și i l-am arătat cu cuțitul. A-nceput să zâmbească. Dar când am îndreptat cuțitul în jos, n-a mai zâmbit

S-a așezat în genunchi și i-am băgat inelul sub nas. S-a aplecat încet și l-a sărutat, iar eu mi-am retras mâna, am ridicat cuțitul cu ambele mâini și, când s-a uitat în sus, i l-am repezit drept în gât, strigând: „Iartă-mă Doamne! – dar în același timp îi râdeam în față. S-a mișcat, iar cuțitul nu i-a pătruns în gât, ci în umăr, de era să-l decapitez de-a dreptul.

A țipat și a întins mâinile. Nu-nțeleg cum de-a reușit. Am început să-l ciopârțesc, dar îi loveam mâinile și brațele. Pe urmă i-am tăiat gâtul, am răsucit cuțitul și l-am împlântat în piept. A fost lovitura perfectă. N-a atins nici o coastă; am fost nevoit să-i proptesc piciorul în piept ca să scot cuțitul, iar el făcea „o, o” și a căzut pe spate. Atunci i-am aplicat tăietura de maestru la gât.

Nu m-am putut opri. Era sânge peste tot. Îmi amintesc fiecare

lovitu-ră, toate-au fost reușite. Le-am numărat pe toate.

În cădere, a răsturnat o veioză, cu tot cu masă. A scos un răcnet îngrozitor. Mi-am dat seama că trebuie s-o șterg. Sonny a încercat ușa garderobei, dar era încuiată. Așa că ne-am grăbit spre bucătărie.

În timpul povestirii, Molly trebui să-și stăpânească accesele de greață, căci amănuntele scârboase îi aminteau de pozele expuse în biroul lui Vail. Când relatarea luă sfârșit, repulsia i se preschimbă în teamă. Roy stătea la câțiva pași depărtare, fixând-o cu ochi demenți.

— Îi ziceam: „Bagă cuțitul”... Dar cine m-auzea? Nu m-aude niciodată. Eu îl aud întotdeauna, dar el, nici vorbă. Parcă n-aș exista.

— Cum te-ai simțit, Roy, în momentele acelea?

— De obicei, mă simt bine... Îmi place să ucid. Dar de data asta, nu mi-a plăcut.

— De ce?

— Pentru că ne-au prins, răspunse el, dezgolindu-și dinții. Idiotul a fugit cu cuțitul în mână, fără să ia măcar caseta. Eu am făcut treaba; el a luat-o la sănătoasa. Îl crezi vreun îngeraș drăguț? Te-nșeli, doctorițo. Știi care-i singura deosebire dintre mine și el? El și-o dorește, iar eu o fac.

Expresia feței i se schimbă, umerii îi căzură, iar Roy dispăru.

În mintea lui Molly, întrebările roiau ca fluturii, dar era una care le umbrea pe celelalte:

Ce se-ntâmplase cu Peter și cu Billy?

Era timpul să-l aducă pe Vail la Daisyland.

DOUĂZECI ȘI ȘASE

Tom Goodman descifra până la urmă mesajul „B32.156”.

Trecuse o săptămână de la accidentul suferit de Molly. Cu o seară în urmă, Vail primise un telefon. Ca urmare, își amânase tot programul, pregătindu-se să pornească spre Daisyland. Întreaga echipă văzuse caseta cu Roy.

— Ceea ce veți vedea rămâne între noi, îi atenționase Vail înainte de vizionare. Și fără multe întrebări. Vreau doar să vă gândiți la asta până când Molly va afla dacă personajul e real.

Reacția lor fusese de așteptat. Naomi era îngrozită, Goodman perplex, iar judecătorul – sceptic.

— Ar fi interesant de știut câți acuzați au susținut că vina aparține unui alterego și au ieșit basma curată, răspunse el.

— Ai judecat vreodată un astfel de caz?

— Nu.

— Naomi, folosește-ți vrăjile, încearcă să afli ceva în sensul ăsta, o rugă Vail în final.

Înainte de a pleca, îi adună în birou, trecând datele în revistă.

Goodman se uită la cartea împrumutată de la bibliotecă, pe care o găsise în standerul lui Aaron. Deodată se repezi la ușă.

— Mă întorc în jumătate de oră, strigă el către Vail. Așteaptă-mă.

— Ce dracu... Începu Vail, dar Goodman dispăruse.

Între timp, Naomi își făcuse de lucru la telefon.

— Mi-au trebuit cincisprezece minute ca să vă dau o veste proastă, anunță ea. Am reușit să contactez Centrul de documentare. Anul trecut au existat cincizeci și trei de cazuri de delikte implicând tulburări min-tale. Șapte dintre ele presupunându-se a fi comise de indivizi cu personalități duble sau multiple.

— Și?

— Șase condamnări pe viață, o condamnare la moarte. Nici o achitare.

— Minunat, șuieră Vail printre dinți. În cazul ăsta, vreau să-mi faci rost de toate cele șapte pledoarii ale apărării. Judecătorule, de îndată ce sosesc materialele, te-apuci să le studiezi.

Când se pregătea să iasă pe ușă, se trezi față-n față cu Goodman, care-și scoase precipitat carnetul negru din buzunar:

— Stai puțin! Ascultă: „Nici un om nu poate purta prea multă vreme două fețe, una pentru el, alta pentru ceilalți, fără a-și pierde până la urmă identitatea”.

— Foarte bine, Tommy, îl laudă Vail. Acum trebuie să ajung la Daisyland. N-am putea discuta despre creațiile tale literare când mă-ntorc?

— Nu sunt eu autorul, ci Nathaniel Hawthorne în *Scrisoarea purpurie*. Am copiat citatul dintr-una din cărțile episcopului.

— Sună frumos.

Goodman îl apucă pe Vail de braț.

— Vino aici, porunci el, trăgându-l înapoi în birou. Luând cartea cu ștampila bibliotecii municipale, găsită în bârlogul lui Aaron, o ținu cu cotorul spre Vail. Ce vezi?

— *La est de Eden*, de John Steinbeck, răspunse el.

— Și mai ce?

— „302.16”, completă judecătorul.

— Exact. Se numește sistemul decimal Dewey. În acest fel se indexează cărțile la bibliotecă. Mi-am amintit că și cărțile din biblioteca lui Rushman purtau asemenea indexuri pe cotor, așa că m-am dus să veri-fic. Aaron a inventat un sistem propriu de indexare, mult mai simplu. Cartea B (book) 32 este *Scrisoarea purpurie*. Pasajul e la pagina 156 și e însemnat la fel cum erau însemnate cărțile Rebeccăi.

Vail luă cartea, privind-o câteva clipe.

— „B 32.156”, exclamă el. Să fiu al naibii.

— Molly spunea că ucigașul lăsa mesaje, continuă Goodman. Numerele sunt simboluri. Iar el spunea că răspunsul se află pe casetă. Or, la un moment dat, pe casetă a afirmat că episcopul și-a scos masca.

— Deci fața pe care-o purta pentru ceilalți era o mască, iar fața pe care le-o arăta ministranților era cea adevărată, sugeră Naomi.

— Există o singură cale de-a afla, spuse Vail, îndreptându-se spre ușă. Să-l întreb chiar pe el.

Se punea întrebarea crucială: ce-l determina pe Roy să se manifeste? Molly cercetase înregistrările cu maximă minuțiozitate, prezentându-i concluziile și neclaritățile lui Vail, când acesta ajunsese la Daisyland.

— Nu crezi că se preface? întrebă Vail.

— Până acum, n-am găsit nici cel mai mic indiciu în acest sens. Cred că trebuie să admitem existența lui Roy.

Molly avu ideea de a-l ademini pe Roy, creându-i o stare similară aparițiilor precedente. Revăzură casetele, fixându-și atenția asupra momentelor transformării.

— Dacă observi, are o indispoziție, își rotește ochii și pare puțin amețit, spuse Molly, indicând ceea ce considera semnificativ în fazele dedublării. Nu se uită la mine, corpul pare că i se micșorează, iar ochii nu mai focalizează. Când mă privește din nou, e Roy. Totul durează doar câteva secunde.

- Ai mai văzut vreodată un astfel de caz? întrebă Vail.
- Nu e ceva neobișnuit. Uneori, procesul apare și în crizele de epilepsie.
- La primele două transformări, te uitați în altă parte. Vezi vreo legătură?
- Tot ce se poate.
- S-a întâmplat cumva în timp ce se discuta un subiect anume?
- Se întâmplă adesea când tratăm teme sexuale. Ultima oară vorbeam despre Rebecca și despre sex. L-am întrebat dacă Rebecca l-a atins vreodată și s-a enervat. „De ce vreți să știți asta? m-a întrebat el, iar eu i-am răspuns ceva despre sinceritate. Atunci l-am întrebat și eu: „Ai făcut dragoste cu Rebecca?“, iar el s-a supărat foarte tare, pentru prima oară îl vedeam atât de furios. M-am uitat în agendă și atunci a apărut Roy.
- Deci subiectul Rebecca îl stârnește?
- Sau subiectul sex. Sau teama că m-apropii prea mult de intimitatea lui. Sau poate-i trezesc amintiri secrete.
- De pildă?
- Nu știu, Martin. Avem de-a face cu anxietatea, cu fobia, cu pedofilia, cu voyeurismul, cu nevroza, comportamentul disociativ, cu dublarea, cu dezorientarea religioasă și eventual sexuală.
- Pare un pomelnic al tuturor bolilor mintale din manual.
- Cam așa ceva. Și încă nu sunt sigură care-i boala lui ori combinația de boli.
- Care-a fost primul lucru pe care ți l-a spus Roy?
- Mi-a spus: „Te va minți, doctorițo“.
- Se pare că de la-nceput voia să se interpună între tine și Sonny... Adică Aaron. Doamne, mi-e îngrozitor de greu cu toată gașca asta de „glumeți“.
- Da, reiese cu siguranță gelozia.
- Poate că Aaron nutrește gânduri ascunse pentru tine, iar Roy le pune în aplicare.
- Nu-i deloc exclus.
- Lucrul ăsta mă îngrijorează.
- De ce?
- Nu-mi place să te știu acolo singură.
- Dar nu-mi va face nimic, spuse ea, uimită de reacția lui.
- Ce te face să fii atât de sigură?
- Roy e un tip deștept. Știe că noi suntem unica lui șansă de-a scăpa de scaunul electric. Și pe urmă, eu îi fac jocul, iar lucrul ăsta-i foarte important pentru el.
- Crezi că Roy va sta de vorbă cu mine?
- El hotărăște.

Principală preocupare a lui Vail era explicația dată juriului despre vasta complexitate a cazului, știind că fără o înțelegere elementară a modului în care funcționează mintea omenească, juriul ar fi refuzat să admită fenomenul neobișnuit numit tulburare a personalității multiple, fenomen reprezentând o boală veritabilă.

— Să zicem că ești la bara martorilor, spuse el. Cum ai explica toate acestea celor doisprezece jurați?

— Le-aș spune că mintea e o creație minunată, compusă din trei compartimente; primul reprezintă ego-ul, care conține gândurile conștiente, reacțiile controlate, ca și tot ceea ce ne permite să ne comportăm normal: de la prăjitul ouălor, până la pledarea unui caz în tribunal. Al doilea compartiment este numit superego, la fel de conștient, unde sunt stocate valorile noastre; idealurile, imaginația, integritatea și morala, interzicând anumite acte, cum ar fi minciuna, și pedepsindu-le pe cele comise prin crearea sentimentului de vinovăție.

— Conștiința, adică?

— Exact. În sfârșit, există al treilea compartiment, subconștientul. Aici sunt înregistrate instinctele noastre primare, ca și dorințele reprimite. Tot aici se nasc două porniri fundamentale: agresivitatea, care influențează marea parte a manifestărilor, și libidoul, instinctul sexual.

— Bine, dă-mi voie să-ncerc un exemplu: lucrez la băcănie. Mă scol, merg la magazin, îmi fac treaba. Până aici, mi-am folosit ego-ul. Știu că n-am voie să iau banii din sertarul casei; asta mi-o comandă superego-ul. Între timp mă chinuie libidoul; nutresc porniri sexuale pentru fiica șefului meu, iar superego-ul îmi șoptește că subiectul e tabu. Încep să mă simt vinovat pentru gândurile necurate, așa că mi le reprim, trimițându-le subconștientului.

— Foarte bine, spuse Molly.

— Atunci explică ce i s-a întâmplat lui Aaron.

— La cel mai simplu nivel, mintea e ca și organismul, o mașină perfectă, care uneori se defectează. În minte, legătura dintre ego și subconștient e foarte puternică. În momentul îmbolnăvirii, se rupe bariera dintre cele două compartimente, iar instinctele reprimite din subconștient se revarsă în ego. Uneori subconștientul câștigă, iar gândurile în-frânate devin normale. Când se-ntâmplă astfel, mintea e tulburată, adică bolnavă. Există mai mult de două sute de boli mintale. Din multe puncte de vedere, sunt mai grave decât cele psihice; nu pot fi tratate cu raze X, nici nu se pot opera.

— Dar se pot vindeca?

— Uneori. Întâi trebuie să aflăm de ce s-a rupt bariera. Pe urmă încercăm s-o refacem.

— Un răspuns cam evaziv, nu crezi?

— Bine, atunci să spunem că se vindecă printr-o terapie adecvată.

Proba îl impresionează plăcut pe Vail. Molly dăduse dovadă de calm, siguranță de sine, concizie la expunere. Pe scurt, o martoră pe cinste.

În următoarele două zile petrecute la Daisyland, nu avansară în cercetări. Aaron nu avu nimic împotriva prezenței lui Vail în decursul discuțiilor, dar la celelalte patru întrevederi, Roy refuză să se arate. Vail nu interveni în conversație. Se mulțumi să admire subtilitatea și abilitatea cu care Molly conducea ședințele. Discutară despre copilăria lui Aaron, despre corelația lui cu Mary, despre Rebecca, însă fără ca Aaron să se lase atras în tratarea experienței sexuale avute cu ea. Pe episcopul Rushman îl declară un binefăcător, iar de moartea reverendului Shackles era clar că nu știa nimic. Dar poate că aici Roy mințise, la fel cum mințise Aaron referitor la Rebecca și Rushman.

Seara, în camera reținută de Vail la hotel, revedeau interviurile, că-utând lămuriri. Singurele teme pe care Molly le evita erau ministranții și existența lui Roy, simțindu-le încă prea delicate.

— Voi ști când să le aduc în discuție, îl liniștise ea pe Vail. Ai încredere în mine.

Studiară casetele, ieșiră la cină și discutară îndelung despre caz, evitând cu grijă subiectul evoluției instinctelor lor sexuale, ca și cum n-ar fi pomenit despre așa ceva.

În cea de a treia zi, Vail se arată zâmbitor la micul dejun.

— Cred că știu cum să-l atrag pe Roy, anunță el.

— Cum? întrebă Molly, sceptică.

— „B32.156", răspunse el bucuros.

Vail detesta atmosfera de spital. Ca să ajungă în aripa de maximă securitate, trebuia să străbată unul din saloane. Unii pacienți rățăceau

prin încăpere, vorbind singuri, alții zăceau încremeniți, privind în gol, ori se ghemuiau prin cotloane. Uneori se auzea câte un strigăt de groază, ori de durere închipuită. Mirosul de dezinfectant îmbiba întregul stabiliment. Totul era steril și alb, iar comportamentul personalului față de pacienți era lipsit de orice urmă de compasiune ori căldură. Vail se întristă la gândul că, dacă ar reuși să câștige cazul tânărului Stamper, acesta ar fi condamnat să-și petreacă aici restul vieții.

Prin contrast, aripa de maximă securitate era aproape primitoare. Conduce speciale filtrau în camere o aromă plăcută și liniștitoare care îndulcea ambianța.

Aaron părea distrat și indiferent. Se lăsă pe pat, murmurând un „Bună dimineața” abia deslușit.

— S-a întâmplat ceva? întrebă Molly.

— Doctorii ăia, răspunse el. Nu-i interesez de-adevăratele. Îmi pun aceleași întrebări, iar și iar. Îmi dau teste stupide. Dacă vrei să știți, sunt de-a dreptul plictisitori. Uneori îmi vine să le joc o farsă, să văd ce fac.

— Nu te-au întrebat despre Crikside și despre părinți?

— Nu-s ca dumneavoastră, donșoară Molly. Nu le pasă.

— Ți-a scăpat vreodată timpul când ai discutat cu ei?

— Nu, cel puțin nu cred să-mi fi scăpat.

— Te-au întrebat despre educația primită, despre cărțile pe care le-ai citit?

— La început, da.

— Care e citatul tău preferat, Aaron?

— Păi, nu știu. Am o mulțime. Vi l-am spus pe cel al lui Emerson.

Cât despre Thomas Jefferson, fiecare cuvânt pe care l-a scris merită ținut minte.

— Dar Nathaniel Hawthorne?

— Da, doamnă, îmi place mult.

— Ai vreun citat preferat?

— Nu știu să vă spun în clipa asta.

— Dă-mi voie să-ncep unul, să văd dacă-l poți spune până la capăt. Vrei să încercăm?

— Dacă doriți.

— „Nici un om nu poate purta prea multă vreme...” la să vedem, Roy, poți să-l spui până la capăt?

Trecură câteva secunde. Apoi, Aaron se ridică și chipul lui Roy îl privi cu ochi sfidători, cu dinții dezgoliți într-un rânet.

— Deșteaptă mai ești, doctorișo, șopti el. Sau poate prietenul tău a descoperit.

— Acesta e Martin Vail, Roy, făcu Molly prezentările, ignorând remarca sarcastică.

— Știu cine dracu e. Crezi că am dormit în ultimele două zile?

— Te va apăra pe tine și pe Aaron.

— Rahat. N-o să mă apere pe mine. O să-mi pună totul în cârcă, asta o să facă.

— Nu-i adevărat. Mi-ai spus că plănuiai totul împreună cu Aaron.

— „Ideea” îi aparține întotdeauna, zise el cu voce amenințătoare. Dumnealui se gândea că i-ar face felul nemernicului ăluia, dar cine altul decât bătrânul Roy îi venea în ajutor?

— Deci așa se petrec lucrurile?

— Cum dracu îți închipuiai că se petrec?

— Nu eram sigură.

— Ți-am mai spus o dată că așa se întâmplă, el primește cafeala, eu încasez durerea; el fuge, eu scap turma. Belferul rămâne curat ca lacrima, eu mă murdăresc pentru el.

— Și ce vrei, de fapt, Roy? Întrebă Vail.

— Păi, n-aș vrea să fiu prăjit, nu credeți, domnule Vail?

— Corect. Dacă mă ajuți, poate că n-o să fii prăjit.

— Și cum presupuneți că v-aș putea ajuta?

— Vreau să apar și să depui mărturie la proces.

— Aha! șopti el. Și vreți să recunosc totul, nu?

— Nu. Vreau să-i dovedesc juriului că sunteți doi. Și că amândoi aveți nevoie de ajutor.

— N-am nevoie de ajutorul vostru împruțit, izbucni Roy. Vreți să spuneți c-o să mă băgați într-un azil nenorocit, ca să scăpați de mine. Cunosc șmecheria asta.

— Ce șmecherie?

— Șocuri electrice, băi în apă înghețată, calmante care te doboară, răspunse el, îndreptându-se spre colțul întunecat al camerei. Drace, am citit despre toate astea. Ei bine, n-o să se întâmple așa.

— S-ar putea să ai dreptate, spuse Molly. Dar s-ar putea să facem în așa fel, încât să împarți și bucuriile cu el, nu doar suferințele.

— Aiureli.

— Dacă ne-ajuti, nu-i nici o aiureală, zise Vail.

Roy începu să-și frece mâinile:

— Am impresia că mă credeți prost.

— În nici un caz, îl liniști Molly.

Își roti ochii și se așeză în genunchi, imitând poziția indienilor.

— Rahat! Rahat! Nu uitați că *eu* sunt ăla deștept, eu știu toate dedesubturile.

— Nu uităm. Și tot tu ești cel care-a trimis mesajul.

— Mesajul? șopti el îngustând ochii și lăsându-și capul pe-o parte.

— Mesajul din „*Scrisoarea purpurie*”. De asta ai ieșit, nu-i așa?

— „Nici un om nu poate purta prea multă vreme două fețe, una pentru el, alta pentru ceilalți, fără a-și pierde până la urmă identitatea”, cită el, cu un aer savant. Care dintre voi ați descoperit?

— Tom Goodman, spuse Molly.

— ăla care a bătut-o la cap pe Rebecca?

— N-a bătut-o deloc la cap, explică Vail. Ea singură i-a povestit. S-a gândit că informațiile astea te vor ajuta.

Roy se ridică, se întoarse încet spre pat, unde se opri, mușcându-și buza inferioară. Șuieră ca un șarpe și, ținându-și pumnii strânși unul peste celălalt, îi răsuci în sensuri opuse.

— Sucește-i gâtul puiului de găină și lasă oasele, șopti el misterios.

— Ce vrei să spui?

— Ești prea deșteaptă ca să-ți explic.

— Cred că ne-am înțeles. Vrei ca lumea să afle ce monstru era episcopul. De aceea ai ales citatul, de aceea l-ai emasculat. Ai vrut să atragi atenția asupra crimei *lui*, știind că Aaron n-ar avea curajul s-o facă.

— Cam așa ceva. Ar prefera să ardă în iad decât să recunoască. La fel ca ceilalți doi.

— Te referi la Billy și la Peter?

— La cine dracu să mă refer? La Mary și la Sam? Cu ei a fost altceva. Crezi că are idei despre chestia aia? Tâmpitul nici acum nu știe unde-a fost și cu ce s-a ocupat în ziua aia. Dar m-a pus pe mine să-i omor fratele și fosta gagică.

Molly încercă să gândească cu un pas înaintea lui, intuindu-l. *Mary și Sam, Billy și Peter. Doamne, câți oameni a ucis?*

— Nu cred, replică ea. Sunt convinsă că tu ai pus totul la cale în așa fel, încât să pară un accident.

— Fii sigură de asta. Am citit într-un ziar. Era un articol despre

cum să procedezi dacă rămâi cu mașina împotmolită în zăpadă. Scrie că trebuie să deschizi geamurile, ca să nu te intoxici cu monoxid de carbon. Când Sonny mi-a arătat articolul, am știut ce vrea. Aveau obiceiul să se urce la Sackett's Ridge și să se reguleze până nu mai puteau. După aia, Sam i se lăuda lui Sonny, știind că-l face să sufere. Așa că era normal ca pe Sonny să-l apuce gândurile negre.

— Cu privire la Mary și la Sam?

— Evident.

— Nu te-ai temut că te vor prinde?

— Asta-i bună! Își dădu capul pe spate, închizând pleoapele. Începu să respire din greu, iar zâmbetul îi deveni lasciv. Puteai s-arunci și cu apă peste ei, tot nu și-ar fi dat seama. Erau ca doi câini îmbârligați. Am fost acolo de vreo două ori, ne-am ascuns în pădure și i-am urmărit. Nu puteam vedea mare lucru, geamurile erau înghețate, dar Sam le cobora puțin, așa că îi puteam auzi cum gâfâie și grohăie ca porcii... Ai fi fost mândră de mine, doctorițo. Mi-a ieșit la fix șmecheria. Am pornit-o chiar la prânz. M-am strecurat în sala de operație a lui Koswalski, de unde am șterpelit niște prosoape. Pe urmă am luat și canistra de benzină de la tractorul lui Hiram Melvin. Știam că-n noaptea aia porumbelii or să se smotocească iarăși. Ne-a trebuit cam o oră s-ajungem acolo. Pământul era înghețat, deci nu rămâneau urme. Nu s-au lăsat așteptați. De cum și-a blocat Sam frânele, au sărit pe bancheta din spate.

Se opri, deschizând ochii, în încercarea de-a focaliza scena imaginară. Vorbi mai rar, savurând fiecare cuvânt.

— Zece minute. Timp de zece minute, interiorul mașinii s-a umplut de ceață. M-am furișat lângă mașină și m-am uitat prin crăpătura geamului. Se-ncălziseră de-a binelea. Sam îi ridicase bluza; i-am văzut țâțele imense. Îi umbla cu mâna pe sub fustă, iar ea ofta și gemea... o bombă dacă le-ar fi explodat sub nas, n-ar fi auzit-o. Am îndesat prosoapele în deschizătura geamului și-am așteptat. După un timp, i-am auzit cum respirau greu. Ha, ha, făceau risipă de oxigen. Ce spectacol! Tipa a început să țipe de plăcere. Numai că, după vreo jumătate de oră, nu mai guița nimeni. Am tras repede cu ochiul. Mary era deasupra. Dormeau duși amândoi, goi goluți. Am deschis încet ușa, prosoapele mi-au căzut din mână, continuă Roy, ilustrându-și relatarea prin gesturi. Am ridicat geamul, am închis radioul, ca să nu consume bateria. După ce-am închis ușa la loc, ne-am așezat pe-o buturugă și-am ascultat zumzăitul motorului. Sam își petrecuse jumătate din viață în Chevroletul ăla. Într-un târziu, mi s-a făcut frig, așa că am turnat niște benzină în rezervor, ca să nu se oprească motorul prea devreme, am coborât în vale, am scăpat de prosoape și ne-am dus acasă. Secătura de Sonny a ieșit la iveală abia când eram deja în pat. N-a știut absolut nimic până a doua zi dimineața, când a venit șeriful... A fost frumos, încheie el, fixând din nou punctul imaginar.

Brusc, ieși din starea de semitransă, șuierând furios:

— Numai că au scornit povestea aia idioată, ca să nu afle nimeni ce s-a întâmplat de fapt.

— Asta te-a supărat, nu-i așa? zise Molly cu glas compătimitor.

— Toată lumea ar fi trebuit să afle.

— Așa că ai luat măsuri ca pe viitor să se știe.

— Drace, așa e, doctorițo. Ai nimerit-o.

— Spune-mi, Billy și Peter ar fi povestit adevărul despre episcop?

— Billy și Peter! Rahat. Vocea îi deveni disprețuitoare. Ar fi ținut-o înaintea, până și-ar fi găsit bătrânul o gașcă nouă, ceea ce s-ar fi întâmplat curând, pentru că ceilalți depășiseră vârsta prospăturilor. Oricum, avea pregătită o altă fată. Nu, n-ar fi spus niciodată adevărul.

Ba mai rău: viermele de Alex de abia aștepta să-i ia locul lui Sonny.

— Nici Aaron nu vrea să recunoască, de aceea ai apărut tu?

— Te-ar fi dus de nas, doctorițo. Cu privire la episcop și la Rebecca. N-o să recunoască în veci.

— De ce? Întrebă Vail.

— Pentru că îi plăcea. Știa că e rău, dar îi plăcea. Rău sau bine, îi plăcea al naibii.

— Când făcea dragoste cu Rebecca, ieșeau și tu la iveală?

— N-aveam norocul ăsta. Îi plăcea prea mult, așa că se descurca singur. De aia nu vrea să vorbească, răspunse el, schimbând imediat subiectul. Maestrul în ale avocaturii va fi mereu alături de noi?

— Te-ai simți mai bine dacă Martin ar pleca?

— Să mă simt mai bine? Pe patul ăsta nenorocit? Nu mă deranjează dacă stă aici. Oricum o să vadă casetele, așa-i, maestrule?

— Numai dacă ești de acord, răspunse Vail. Casetele reprezintă informații confidențiale.

— Da? Atunci de ce te-ai uitat până acum?

— Molly a trebuit să mă lămurească în legătură cu tine. Te supără faptul că m-am uitat?

— Nu. Ce contează? Și te-ai lămurit, maestrule?

— Spune-mi Martin. Sau Marty.

— Nu prea ai simțul umorului.

— Ba da. Spune-mi un banc și-o să râd.

— Ești în regulă, Marty, zise Roy zâmbind. Îmi placi.

— Să știi că am o nelămurire.

— Dă-i drumul!

— Ce s-a întâmplat cu Billy și cu Peter?

— Văd că vrei să sari peste evenimentul principal.

— Nu, dar cred că ne vei vorbi despre el când o să fii în dispoziția necesară.

— N-am făcut nimic cu ei. I-am lăsat acolo. Nu-i va găsi nimeni, o săptămână, două.

— Cum așa?

— Locul e închis. Se deschide abia la sfârșitul lui aprilie. Chiar și îngrijitorul a plecat... De fapt, știți ceva? Nu cred că vă-nchipuiți că eu am făcut-o. O milă distanță de restaurant, chiar pe lac. După ce-i găsiți, să m-anunțați. Mai discutăm atunci.

— Cum ai ajuns acolo? Întrebă Vail, grăbit.

— Cu furgoneta bisericii. Avem voie s-o folosim. Ei, asta-i tot.

Noapte bună.

Închise ochii, iar trupul i se micșoră. O clipă mai târziu, deschise larg ochii. Îi pironi în tavan și rămase astfel un timp. Apoi spuse:

— Da, doamnă. Recunosc citatul. Îmi place tare mult. E din *Scrisoarea purpurie*.

— Foarte bine, Aaron.

DOUĂZECI ȘI ȘAPTE

Localitatea Burgess era situată la patruzeci și cinci de mile nord de oraș. Era o stațiune de vacanță destul de frecventată între lunile mai și noiembrie, rămânând peste iarnă un sat liniștit, ca oricare altul. Cele patru hoteluri și trei hanuri turistice nu se deschideau decât pentru câte o recepție. Cu toate că se afla în apropiere de granița regiunii King, localitatea era independentă din punct de vedere politic și administrativ, fiind condusă de trei consilieri municipali și de un primar zgârcit. Comunitatea consta din două mii cinci sute de

locuitori, conservatori din punct de vedere politic, bârfitori prin natură și destul de înstăriți, mulțumită turiștilor care furnizau venituri suficiente pentru a întreține o stațiune prosperă.

Centrul politic din Burgess era restaurantul Lakeside Diner, la o jumătate de milă distanță de lac și aparținea primarului Hiram Brash. Era deschis și în afara sezonului, șapte zile pe săptămână, între orele șase dimineața și zece seara. Consiliul municipal se întrunea în fiecare miercuri, la ora zece dimineața, într-unul din separeuri. Reuniunile erau deschise; oricine era interesat putea lua parte la discuții.

Cu ocazia unei astfel de întruniri, municipalitatea hotărâse să-i vândă Fundației Rushman Reședința Wingate pentru a fi transformată într-o tabără, în folosul internilor de la Savior House. Au fost câteva voci care s-au împotrivit „invaziei delincvenților juvenili și a drogaților”, dar o scrisoare din partea arhiepiscopului Rushman îi asigurase pe localnici că nu se vor crea probleme. Într-adevăr, nu existase nici un incident care să perturbe viața comunității. Astfel, Reședința Wingate devenise Tabăra Wingate.

Naomi Chance se interesă timp de trei zile la Asociația Hotelieră Americană, la agenții de voiaj și la felurite alte surse, până să-și amintească de Wingate. De la Camera de Comerț i se confirmase existența restaurantului în apropierea orașului și faptul că Tabăra Wingate se afla „după restaurant, la dreapta, pe malul lacului”, indiciu ce se potrivea cu descrierea lui Roy: „la o milă de restaurant, chiar pe lac”. Dacă Billy și Peter urmau să fie găsiți vreodată, de-acolo trebuiau pornite cercetările.

Vail și Goodman ajunseră în Burgess îndată după lăsarea serii și se opriră la restaurant. Brash, un bărbat scund, rubicond, cam de șai-zeci de ani, îi servi cu câte o cafea.

— În trecere? întrebă el amabil.

— Cum ați ghicit? răspunse Goodman.

— Sunt primar aici de optsprezece ani. Fiul meu e șeful poliției. Cunosc fiecare suflet din așezarea asta, fiule. Și cum hotelurile sunt închise, iar motelul e aglomerat, înseamnă că ori sunteți în vizită, ori în trecere.

— O logică perfectă, spuse Vail zâmbind.

— Încotro vă îndreptați?

— De fapt, ne întoarcem în oraș. Am vizitat deja locul care ne interesa.

— Aha. Doriți să luați masa?

— Nu. Ne bem doar cafeaua și plecăm.

— Cum se face că nu circulați pe autostrada națională?

— Prea multă circulație la ora asta. Nu-mi place să merg ca melcul, bară-n bară cu alte mașini.

— Ai dreptate.

— De fapt, veneam deseori aici, în copilărie, minți Goodman. Familia mea trăgea la o reședință de lângă lac. Îi zicea Reședința Winston, sau Winthrop...

— Wingate se numește. E pe drumul ăsta, mai departe.

— Așa e, Wingate. Tata obișnuia să vâneze în zona aia. Eu eram puști pe-atunci.

— Mda. Asta se-ntâmpla acum vreo douăzeci de ani. De mult nu mai sunt urși ori căprioare pe-aici. De, prețul progresului.

— Și totuși, cam pe unde era reședința? Țin minte doar că era o casă mare, lângă lac.

— Într-adevăr. E cam la o milă distanță de-aici. Mai încolo sunt niște indicatoare care-ți arată unde trebuie să cotești. Acum e închisă. Iar Benny Hofstader, administratorul, e la pescuit în Florida. Nu se întoarce până săptămâna viitoare.

— E chiar așa de mare ori m-a trădat memoria?
— Oho, s-a extins. Are treizeci de paturi și un salon cât un stadion. Catolicii care-au preluat-o au aranjat și demisolul: au făcut o sală de jocuri, o alta pentru televizor. Cam fercheș pentru o gașcă de golani fără căpătâi, dacă vă interesează părerea mea.
— Poate data viitoare când vin, trag o fugă până acolo.
— Veniți la vară și petreceți câțva timp la noi, zise Brash cu un zâmbet. Ne dăm în vânt după banii dumneavoastră.
— Mi se pare corect.
Șoseaua cu două benzi, mărginită de pini deși, era atât de întunecată, încât lumina farurilor nu răzbea. De n-ar fi fost lună plină, n-ar fi observat drumul spre Wingate. După două pietre indicatoare, se afla o placă de alamă, pe care sta scris:

TABĂRA WINGATE
FONDATĂ ÎN 1977
DE FUNDAȚIA RUSHMAN

Drumul neasfaltat îi conduse prin pădure jumătate de milă, până văzură clădirea întunecată de două etaje, încadrată de reflexia lunii în apa lacului.

— La naiba! exclamă Goodman. N-au lăsat nici măcar o lumină de control.

Parcară în fața intrării, măsurând zona cu lumina lanternelor. Primul etaj era împrejmuț de un balcon lat din lemn, la care se ajungea pe o scară. Dedesubt erau ferestre înguste, care dădeau în demisol. O serie de uși franceze orientate spre lac permiteau accesul din balcon în interior. Sprijinindu-și lanternele de rama unui geam, priviră înăuntru. Razele lanternelor dezvăluiră o încăpere imensă, cu un cămin într-unul din capete.

— Doamne, ai putea arde un pin întreg în căminul ăsta, se minună Goodman.

— Și ar încălzi probabil jumătate din oraș, îi ținu Vail isonul. Hai să trecem la treabă. Eu verific toate geamurile și ușile de aici, de la etaj; tu verifică-le pe cele de la demisol.

— La nevoie, am putea chiar sparge un geam. Mă întreb cât am lua pentru efracție.

— Dacă a trecut cumva Roy pe aici, am lua cam douăzeci de ani.

Goodman ocoli clădirea. Raza lanternei lumina o fereastră întredeschisă. Pentru o clipă, îl străbătu un fior. Găsise primul indiciu care confirma povestea lui Roy.

— Marty! strigă el. Cred că am descoperit ceva.

Încălecară pervazul și săriră înăuntru. Se aflau într-o cameră spațioasă, mobilată cu mese de modă veche. Pe un raft erau așezate două televizoare mari. Un cămin despărțea camera de sala de jocuri. În afară de cenușa din cămin, nu era nici un semn.

— E mai frig aici decât afară, spuse Goodman urmărind zgribulit aburii care-i ieșeau din gură în timp ce vorbea.

— E vântul rece dinspre lac, zise Vail. Precis sunt sub zero grade.

Goodman pătrunse în sala cu televizor, despărțită de cea de jocuri printr-o arcadă. Deodată, ceva moale îi trecu peste picioare.

— Drăcia dracului! urlă el rezemându-se înspăimântat de perete. Un raton mare fugi pe lângă Vail, spre scările de la etaj. Goodman oftă. Ce bine-mi pare că nu sunt polițist. La urma urmei, de ce n-am lăsa poliția să se ocupe de treaba asta?

— Și dacă-i o alarmă falsă? răspunse Vail. Cum am explica?

Goodman intră în sala de jocuri. Avu o nouă surpriză. Speriați de lumină, șobolanii se năpustiră chițâind de după o canapea, căutând

cotloane întunecoase.

— Doamne! Locul ăsta e o adevărată grădină zoologică! strigă Goodman.

Vail nu răspunse imediat. Încremenit, privea zona luminată de lanternă. De după canapea ieșea o mână cu degetele încovoiate, ca și când ar fi încercat să prindă aerul. Carnea era de un albastru întunecat, spre negru. Se apropie de canapea și văzu brațul pietrificat, apoi torsul gol și ceea ce rămăsese din față. Două adâncituri arătau unde fuseseră odată ochii; obrazii, buzele și maxilarele erau sfâșiate de prădătorii nocturni; gura căscată săpase un tunel în fosta figură. Gâtul era spintecat dintr-o parte în alta. Vail trecu lanterna peste trupul ciopârțit, peste lacul de sânge înnegrit, în care zăcea, până la organele genitale măcelărite. Cadavrul de alături era o copie a primului, de dimensiuni mai reduse. Vail avu un spasm de vomă; simți în gât cafeaua băută cu puțin timp în urmă și trebui să înghită de câteva ori, pentru a se calma.

— Tommy, strigă el, răgușit.

— Da? îi răspunse acesta din celălalt colț al camerei.

— Naomi a avut dreptate. ăsta e locul pe care-l căutăm.

La ora nouă, Abel Stenner intra în restaurant. Era însoțit de Lou Turner, care se așeză la bar, lângă ușă. Stenner se îndreptă spre separeul în care Tommy și Martin luau masa.

— Ce-i cu Lou, cine l-a supărat? întrebă Vail.

— Ai spus că vrei o discuție între patru ochi, îi răspunse Stenner privindu-l pe Goodman.

— Pur și simplu n-am vrut să te-arăți aici cu Garda Națională după tine, replică Vail făcându-i semn lui Turner. Sergentul li se alătură.

— Vă recomand cafeaua, zise Goodman. E făcută anul ăsta, cu siguranță.

— N-am timp de cafea.

— S-ar putea să ai nevoie.

— Ce cauți aici, Vail? Nu mă aflu în zona mea de acțiune.

— Ești încă în regiune.

— Lucrez pentru oraș.

— Ei, poate vei fi scuzat, răspunse Vail laconic, aprinzându-și o țigară.

— Ce-ar fi să trecem la subiect? propuse Stenner înțepat. Pe firmă scrie că localul se-nchide peste o oră. Și te rog, nu fuma, știi că mă doare capul.

— În curând o să ai adevărate dureri de cap, replică Vail strivind țigara în scrumieră.

Stenner se rezemă de spătarul scaunului și-l măsură ironic. Își scoase ochelarii și începu să și-i șteargă cu un șervet.

— În regulă, se dădu el bătut. Te ascult.

— Dacă nu mă-nșel, cauți doi ministranți de-ai lui Rushman: Billy Jordan și Peter nu știi cum.

— Și de ce i-aș căuta, mă rog?

— Conform agendei episcopului, aveau întâlnire cu el în seara crimei. Era și Aaron acolo, deci n-avea cum să-ți scape un element așa important, Abel.

— Peter se numește Holloway, preciză Turner. E din Kansas City.

— Mulțumesc.

— I-am percheziționat camera, la Savior House, continuă Stenner. I-am găsit un fel de jurnal în dulap. De-acolo reiese că părinții lui adoptivi erau total indiferenți cu privire la soarta lui.

— Păcat, oftă Vail.

— Ați auzit cumva de-un puști Alex?
 — Poate, cine știe? răspunse Vail.
 — Ce facem aici? Ne jucăm de-a ghicitoarea? ripostă Stenner agasat.
 — Alex a-ntins-o, lămuri Vail. Probabil, la ora asta, caută perle în Alaska.
 — Dar fata?
 — Fata a ieșit din circuit. Oricum, nu știe nimic despre uciderea lui Rushman.
 — De unde știi?
 — M-a vizitat. Însă nu mi-a spus unde-o pot găsi.
 — Ar putea fi un martor important.
 — Și ce trebuie să fac? S-o arestez?
 — Ziceai ceva despre Jordan și Hollaway, interveni Turner.
 — Vă putem arăta unde sunt, răspunse Vail. Dar cu o condiție: versiunea oficială să fie că am aflat despre ei printr-un telefon anonim.
 — I-ați văzut?
 Vail aprobă.
 — Ați stat de vorbă cu ei?
 — Nu.
 — Vreți cumva să ne propuneți un târg? întrebă Stenner suspicios.
 — Nu. Ne-am făcut doar datoria civică.
 — Nu mă-ndoiesc, exclamă Turner.
 — E-n regulă, Lou, îl liniști Stenner, adresându-i-se apoi lui Vail. Să-nțeleg că nu aveți nici o pretenție?
 — Ți-am mai spus: am primit un telefon anonim în urma căruia am vrut să verificăm informația, înainte de-a vă anunța. Asta-i unica pretenție.
 — Am înțeles. Unde sunt?
 — Nu departe de-aici. Urmați-ne, spuse Vail plătind consumația.

Luther Brash, șeful poliției, era o persoană jovială și săritoare. Puțin mai înalt decât tatăl său, avea o statură masivă. Purta o barbă neagră, părul răvășit, iar ochii aveau o expresie blândă. Nu avu nici o obiecție ca Stenner să preia investigațiile.

— Drace, cele mai grave cazuri de violență se petrec aici când joacă puștii fotbal, explică el, oferindu-se să cedeze doi polițiști pentru a izola zona crimei și a o păzi.

Harvey Wooside și Bill Danielson sosiră în jurul orei unsprezece, apucându-se imediat de treabă. Vail și Goodman rămaseră deoparte, urmărind cercetările. La miezul nopții, Danielson terminase examinarea celor două cadavre, fiind pregătit să le trimită la morgă.

— Ce porcărie, constată el, ridicându-se în sfârșit în picioare.

— De câtă vreme crezi că sunt aici? îl întrebă Stenner.

— Din cauza geamului deschis, locul ăsta e un congelator. A avut loc o descompunere lentă, timp în care i-au ros animalele. Așa că e foarte greu de stabilit. Pot fi două săptămâni, ca și două luni. Sper să aflu mai multe la laborator. Până atunci, nu risc nici o estimare.

— Crezi că au fost mai mulți agresori?

— Nu sunt sigur, dar aș înclina să cred că nu. După părerea mea, cel înalt a fost omorât primul, pe locul în care a căzut. Cel scund a fost atacat acolo și târât lângă primul. Cam asta indică petele de pe podea.

Cel înalt e Jordan, iar cel scund, Holloway, adăugă Turner. Apoi, Danielson continuă:

— Vă pot spune însă cu siguranță că făptașul este ori asasinul lui Rushman, ori un imitator perfect: aceleași feluri de răni, organele genitale amputate și îndesate în gură, numere scrise cu sânge pe ceafă. Sunt sigur și de faptul că ambii erau îmbrăcați în momentul atacului. Am găsit fibre de țesături în jurul rănilor.

După ce studie cu atenție fereastra deschisă, Woodside continuă:

— N-au intrat pe fereastră. Au forțat ușa din spate de la primul etaj.

— Atunci de ce-au deschis geamul? întrebă Stenner.

— Nu sunt sigur. Dar bănuiesc că geamul a fost deschis pentru a păstra temperatura camerei cât mai scăzută.

— Ce interes avea ucigașul?

— Deștept băiat, interveni Danielson. În felul ăsta nu se poate stabili cu exactitate când anume a fost comisă crima.

Stenner se întoarce spre Vail:

— Așadar, nu știți cine v-a divulgat informația?

— Știi cum e cu telefoanele astea anonime? Și, de fapt, dacă te gândești la ceea ce gândesc eu că te gândești, oricum nu ți-aș putea spune. Aș putea dăuna clientului meu.

— Cu siguranță, răspunse Stenner.

DOUĂZECI ȘI OPT

Pe biroul lui Naomi Chance se-ntindea o coală imensă de hârtie liniată, pe care ea centraliza toate datele culese în ultimele zece zile. De obicei, lucrul acesta cădea în sarcina lui Vail, dar de astă dată Naomi știa exact cum să procedeze.

Desenase o schemă formată din dreptunghiuri ce conțineau diverse informații, coroborate între ele prin linii. Odată completată matricea, Naomi își admiră munca, uimită de eficiența unui astfel de procedeu. Simplu, clar și inteligent, dar nu de-ajuns.

Întorcându-se de la micul dejun, Vail și Goodman o găsiră returnând schema.

— Unde naiba ai fost în ultimele zile? o întrebă Vail. Eram gata să te caut la „Persoane dispărute”. Și ce-i cu cearșaful ăsta pe birou?

— Cred că sunt pe cale să te fac un om fericit, răspunse ea.

— Întâi de toate, ascultați mesajul trimis nouă de Roy, prin amabilitatea defunctului Peter, îi întrerupse Goodman. „De n-ar fi fost pe lume preotul, nici păcătosul n-ar fi fost.”

— E din Thomas Jefferson, replică prompt Naomi.

— Bravo, Naomi. Să vedem dacă recunoști și al doilea mesaj, lăsat pe ceafa lui Jordan: „Mare este durerea să vezi cum un om excepțional și admirat se abate din calea lui, distrugându-se.”

— Ușor, zise Naomi. Din Nietzsche: *Dincolo de bine și rău*.

— Ești un geniu.

— Pe cei doi i-a omorât înaintea episcopului, conchise Vail. Amândouă citatele se referă la episcop, nu la ministranți. Vă dați seama, lăsa indicii încă înainte de a-l ucide pe episcop.

— Și asta se cheamă premeditare, preciză Goodman cu voce gravă.

— Sau nebunie? replică Vail.

— Poate că Stenner și Venable nu vor înțelege că e vorba despre citate, zise Naomi.

— N-aș băga mâna în foc, răspunse Goodman.

— Trebuie să pornim de la premisa că ei știu tot ceea ce știm noi, preciză Vail. În felul ăsta, nu vom risca să greșim.

— Nu-i exclus ca ei să știe mai mult ca noi. Dacă noi am omis ceva.

— Mda. L-am omis cu siguranță pe Roy, multă vreme. Cu toate astea, e vorba de strategie: Venable nu poate demonstra premeditarea, fără a dovedi că Aaron i-a ucis întâi pe Jordan și pe Peter, iar asta n-o va face.

— De ce?

— E prea deșteaptă. E mult mai ușor să dovedești o singură crimă decât trei. Or, nu-și poate permite să complice un caz formal, aventurându-se înalte două.

— În plus, din câte am auzit, Danielson nu poate preciza data uciderei ministranților, îi explică Goodman lui Naomi. Poate doar aproxima că s-a petrecut cu o săptămână înainte de moartea episcopului.

— Evident, e prea deșteaptă să muște din momeală. Am aștepta să facă legătura dintre cele trei crime, apoi l-am prinde pe Danielson la co-titură. Conform cercetărilor lui, șansele sunt trei la unu ca Jordan și Holloway să fi fost omorâți după episcop, în timp ce Aaron era arestat.

— Și atunci adio, doamnă procuror! – exclamă Vail. Juriul s-ar uita chiorâș la toate trei cazurile, dar n-avem noi norocul ăsta. Nu va cădea în capcană.

— De aceea l-ai informat pe Stenner despre cele două crime? Întrebă Goodman.

— Merita să încerc. De fapt, nu prea aveam de ales. Ei, ce vești ne-aduci, Naomi?

— Fundația Gudheim, spuse ea misterioasă.

— Ce mai e și asta?

— E una din cele douăzeci și două de fundații, comitete și companii din vasta Fundație Rushman. Le-am strâns toate într-o schemă, ca să vă puteți face o idee, își începu Naomi expunerea, urmărind desenul cu degetul. E o piramidă, având în vârf Fundația Gudheim, casierul tuturor celorlalte. Toate cheltuielile lor le plătește Gudheim. Există trei companii de construcții a căror activitate cuprinde de la ridicarea de noi clădiri, până la zugrăveli. Alte două firme de automobile își întrețin singure vehiculele, ținând în același timp evidența contabilă pentru întregul angrenaj. Mai e și Clinica Berenstein, „spitalul” lor oficial. Sunt cu totul douăsprezece companii, care-și trimit notele de plată către Gudheim, note pe care nu le verifică nimeni din micile fundații. De ce? Pentru că toți directorii lor sunt administratori ai Fundației Gudheim. Dacă, de pildă, la Savior House se fac reparații în valoare de douăzeci de mii de dolari, să zicem, fundația le trimite un cec. Acum, fiți atenți: fiecare din aceste firme a avansat contribuția maximă legală pentru anumiți candidați politici.

— Până aici, totul e legal, spuse Vail. Suma maximă este de douăzeci și cinci de mii de dolari pe candidat.

— Da, numai că, fiind folosite toate cele douăsprezece companii, suma alocată în total pentru fiecare dintre cei opt candidați depășește de douăsprezece ori limita maximă legală, ceea ce reprezintă aproape zece la sută din cele șapte milioane antrenate anual în contribuții ilegale la campaniile politice. În plus, când sunt raportate veniturile, contribuțiile sunt retrase de la plata impozitelor. Și mai e ceva: patru dintre destinatari sunt membri ai consiliului de administrație care aprobă aceste plăți, inclusiv domnul procuror șef Jack Yancey și ...amicul nostru, judele Harry Shoat.

Vail fluieră ușor printre dinți.

— Dacă se sparge buba, adio Curte Supremă pentru Harry-Călăul,

constată el.

— O treabă foarte bine pusă la punct, își spuse și Goodman părerea. S-a creat un imens fond ilegal și nimeni nu poate sufla o vorbă, pentru că toată lumea e vinovată.

— Iar majoritatea celor din consiliul de administrație sunt în același timp mai-marii orașului.

— Cam multă lume trebuie ținută sub tăcere, constată Goodman.

— Poate ca doar cei patru cunosc toată afacerea, zise Vail. Politicienii își închipuie probabil că aceste contribuții provin de la diverse corporații.

— Dar directorii corporațiilor sunt precis la curent cu aceste contribuții, zise Naomi.

— Și ce le pasă, răspuse Vail, n-au nici o bătaie de cap cu felul cum le merge treaba, iar pe deasupra figurează pe statele de plată ale fundației. Așa că, dacă îi iei la întrebări, îți vor spune că așa se fac afacerile în zilele noastre.

— Și pe de altă parte, dacă în spatele întregii mașinații stătea episcopul, cine-i pune la îndoială legalitatea? îl completează Naomi.

— Cum își aleg candidații? se interesă Goodman.

— N-ai decât să verifici, îl lămuri Naomi. Am adunat aici articole din timpul campaniilor. În toate se susține interzicerea avorturilor, cenzura, pedeapsa capitală, adică o politică de extremă dreaptă.

— Exact pe gustul episcopului, murmură Goodman.

— Așadar, cine joacă după regulile jocului încasează potul, zise Vail, cercetând tăieturile din ziare. Iar jocul îl făcea episcopul. Acum înțeleg de ce se teme Shaughnessey. Când m-a invitat alaltăieri la masă, n-am înțeles la ce se referea.

Goodman izbucni în râs.

— Doamne, dacă își închipuie că asta-i o problemă gravă, mă-ntreb ce-ar zice de povestea cu ministranții, exclamă el.

— N-ar mai zice nimic, îi răspuse Naomi. Ar face infarct.

— Bine, dar cum putem folosi așa ceva în proces?

— Nu-ți fă griji, Tommy, zise Vail, răsfoind în continuare articolele. Precis vom avea ocazia. Naomi, ești o comoară.

— Mulțumesc, Împărate, se înclină ea.

Vila elegantă cu vedere spre lac în care locuia Jane Venable fusese prezentată în cunoscuta revistă de specialitate *Architectural Digest*. Copil unic la părinți, Jane vânduse conacul familiei la moartea mamei sale, tatăl decedând încă pe când Jane terminase facultatea de drept. Astfel, casa ultramodernă și originală pe care și-o construise era în interior un fel de sanctuar cu mobilele vechi și obiectele de artă ce aparținuseră căminului părintesc.

Unica excepție era biroul ei, o camera luminoasă și modernă, contrastând cu atmosfera întunecată și nostalgică din restul casei. Aici îi invitasese pe membrii cheie ai echipei – Danielson, Stenner, Charlie Shackelford și Woodside – la un prânz restrâns. Pentru ocazie, Jane purta un costum negru, sobru, peste o bluză de dantelă cu guler înalt, exprimând astfel profesionalismul și, în același timp, feminitatea.

Cum până la proces mai erau doar unsprezece zile, luase hotărârea de a restrânge cercul colaboratorilor, organizând întâlnirile de lucru departe de zăpăceala și eventuala indiscreție din biroul procuraturii și limitând discuțiile la fapte, lăsând strategia deoparte. Pe masa de sticlă fumurie lăsase doar trei teancuri de documente, la un capăt, farfuriile și platourile așezându-le la celălalt capăt. Ca de obicei, intră direct în subiect.

— Care e concluzia finală în legătură cu Jordan și Holloway? îl întrebă ea pe Woodside.

— Același criminal ca în cazul Rushman. Același fel de răni, realizate cu aceeași dexteritate. Același procedeu în ceea ce privește numerele de pe ceafă și emasculearea. Jordan a fost prima victimă. Cred că Holloway a fost ucis când i-a văzut cadavrul; criminalul l-a atacat pe la spate, tăindu-i gâtul, apoi l-a târât lângă Jordan. Asta reiese din urmele lăsate de călcâiele lui Holloway. În locul pe care a fost agresat am găsit bucăți de lemn. Probabil, Holloway a fost trimis să adune lemne pentru focul din cămin. Rămas cu Jordan, criminalul l-a omorât. Când a intrat Holloway, cu brațele încărcate cu lemne, a fost lovit din spate. Apoi, criminalul i-a dezbrăcat pe cei doi, și-a desăvârșit opera, amputându-le organele genitale și scriindu-le mesaje pe ceafă, după care le-a ars hainele în cămin.

— Când, Bill? întrebă Jane scurt.

Danielson scutură din cap.

— Cadavrele au fost roase de animale, iar camera era ca un frigider. Efectiv, nu poți stabili data precisă.

— Dar poți afirma cu certitudine că au fost omorâți înaintea lui Rushman?

— Nu. S-ar fi putut întâmpla oricând în decurs de trei săptămâni, începând din cea anterioară uciderii lui Rushman. Îmi pare rău. Știu că ai dori să poți adăuga cele două crime la cazul Rushman...

— În nici un caz! îl întrerupse ea. Stampler e judecat pentru uciderea lui Rushman. Dacă de data asta legăm celelalte două crime și ratăm să dovedim vreuna, ratăm tot. Ar fi însă util să ținem cele două cazuri în buzunar, pentru orice eventualitate.

— Bine, dar avem cea mai bogată colecție de probe materiale pe care am văzut-o vreodată, interveni Woodside. Avem tot ce ne trebuie, în afară de un martor ocular.

— Și de un mobil, completă Shackelford.

— Nu fi atât de sigur, îi răspunse Venable. Avem trei psihiatri care vor garanta că Stampler e sănătos. Mobilul? Episcopul l-a dat afară de la Savior House, pentru că se încurcase cu Linda. A fost nevoit să se mute în Caverne. Pe deasupra, Linda l-a părăsit în aceste condiții, n-ar mai fi putut continua cursurile prin corespondență. De aici putem construi un probatoriu foarte puternic, explicând că s-a simțit trădat de bunul episcop, situație în care a premeditat și a comis crima. Charlie, știu că ceva nu-ți convine aici, i se adresă ea lui Shackelford.

— Mi-e teamă că Vail ne va înghiți cu mobil cu tot, în primul rând pentru că e bazat pe zvonuri și supoziții.

— Trebuie să găsim un mobil solid, îl aprobă ea. Altfel, ne anihilează. Și totuși, nu uita că avem trei psihiatri care vor arăta că sub o astfel de tensiune, reacția e foarte plauzibilă.

— Știu, dar cu toate astea, e apă chioară.

— Atunci procură tu votca.

— Din păcate, n-o pot face.

— Nu uita că avem trei psihiatri, zise ea, iar unul dintre ei e o femeie, care se poate măsura cu doctorița lor. Toți trei vor depune mărturie că, sub un asemenea stres, se poate motiva o asemenea reacție. Până una-alta, asta e singura noastră alternativă.

— Dar cum e cu stările alea de refugiu? întrebă Stenner.

— Toți trei doctorii susțin că n-a intrat niciodată într-o astfel de stare în timpul discuțiilor avute cu ei. Nici chiar în cele mai tensionate momente pe care i le-au provocat.

— Asta ce înseamnă?

— Înseamnă că nu i-au găsit un asemenea diagnostic. Altceva, Woody?

— Din sertarul cu cuțite am prelevat fibre de material din mănușile găsite în buzunarul jachetei lui Stampler.

— În sfârșit o veste bună, răsuflă ușurată Venable. Deci putem dovedi că a intrat și în bucătărie.

— Ori că s-a dus în bucătărie de unde a procurat cuțitul, completă Woodside.

— În ambele cazuri, îi năruim lui Vail teoria cu „ucigașul misterios”, interveni Stenner.

— Să sperăm că pe asta se bazează, îi răspunse ea.

— Iar dacă mai pomenim și de cei doi... Începu Woodside.

— Las-o baltă, îl opri ea autoritară. Continuă investigațiile fără să-i legi pe Jordan și Holloway de cazul Rushman. Dacă nu putem dovedi că au fost omorâți înaintea lui Rushman, nu riscăm. Cel mai sigur mod de-a pierde un proces clar de crimă este să-l complici.

— Ai văzut articolul lui Connerman? o întreabă Danielson.

— L-am văzut. De ce?

— A cules niște informații de la politicienii din Burgess; pe baza lor, a construit niște speculații cum că Jordan și Holloway au fost omorâți de ucigașul lui Rushman, probabil după moartea episcopului, când Stampler era deja reținut.

— Și ce dacă? Nu Connerman pledează în procesul ăsta, ci eu. Nu voi accepta în juriu persoane care citesc asemenea porcării. Cele două crime nu au legătură cu procesul, drept care nu vor fi menționate. Clar?

În următoarea oră dezbătură mărturisirile, lista de martori și probele materiale. Când ședința luă sfârșit, Venable îl rugă pe Stenner să rămână câteva minute. În timp ce chelnerul strângea masa, Venable se așeză pe un fotoliu, privindu-l pe Stenner rămas pe scaunul său, țeapăn și protocolar. Se pregăti să-și aprindă țigara, dar renunță, amintindu-și de fobia oaspetelui ei.

— Vezi teancul ăsta de dosare? Începu ea discuția. Aici sunt transcrierile a zece din cele mai tari cazuri câștigate de Vail. Le-am studiat pe toate, căutându-i punctul slab.

— Și l-ai găsit?

— Cred că da. Știi, Vail nu vrea doar să câștige, vrea victoria totală. În acest sens, distruge martorii, riscă să-și atragă furia judecătorului, joacă teatru, face orice. Pentru el, un proces e ca un joc de noroc. Iar într-un joc de noroc, nu există locul doi. Ori câștigi, ori pierzi totul. Vail nu pierde *niciodată*.

— Ei, s-a și târguit, de multe ori.

— Așa e. Secretul constă în ceea ce vrea. Evident, vrea tot, dar întotdeauna are pregătit câte un compromis bine ticluit și, până la urmă, se dovedește că, de fapt, acel compromis este tocmai ceea ce vrea să obțină. Dacă se târguiește pentru o pledoarie, acea pledoarie îl interesează cu adevărat. Stenner nu-și luă ochii din ochii ei. O ascultă tăcut. Dar replicile îi veneau în gând. *De ce trebuie să citești transcrierile alea, ca să-ți dai seama de stilul lui Vail? Ești la fel ca el. Amândoi țineți câte un as în mânecă, dar așii ăștia sunt atât de diferiți, încât pentru unul din voi verdictul e întotdeauna o catastrofă.*

— Visul lui este ca psihopatul de Stampler să iasă liber din tribunal, își depăna ea presupunerile. Dar ceea ce va încerca să obțină, de fapt, va fi verdictul „vinovat, dar nebun”, ceea ce înseamnă că îi vor trimite clientul la Daisyland până va fi vindecat, ca abia după aceea să fie liber.

— Tu ce vei încerca să obții?

— Scaunul electric.

— Asta nu pare a fi un compromis.

— Cine a spus că eu lucrez cu compromisuri? Stampler e al nos-

tru, Abel. Singura verigă slabă e mobilul. Dar avem o cantitate zdrobitoare de probe materiale, cu care vom copleși juriul, oricât de neîntemeiat ar fi mobilul.

— Atunci, de ce ești îngrijorată?

— Îți par cumva îngrijorată?

— Orice avocat e îngrijorat înaintea procesului.

— Dacă mă îngrijorează ceva... șovăi ea, privind dosarele – lucrul acela este mitul.

— Mitul?

— Mitul Vail. Mi-e teamă să nu-mi pregătească iar o surpriză. Ei bine, de astă dată știm că n-are nici o surpriză. Știu că va juca un teatru de zile mari, dar voi fi calmă. Îi voi strica fiecare scenă intervenind cu obiecții. Îi voi întrerupe ritmul. Voi distra atenția de la ceea ce urmărește. Jurații vor simți că se află pe teren nesigur și-mi vor acorda mie credibilitate.

— Și dacă-ți aruncă totuși o surpriză? Nici atunci nu vei accepta un compromis?

— N-o să se întâmple. Totuși, dacă prin absurd aș ajunge să mă târguiesc, ei bine, singurul compromis pe care l-aș accepta ar fi închi-soarea pe viață, la Rockford. Singur în celulă, în cea mai cruntă pușcărie din stat. Să nu poată ucide nici măcar o furnică... Dar nu va fi cazul, adăugă ea cu năduf. Aaron Stamper va ajunge pe scaunul electric, locotenente. Fii sigur.

Peste cinci zile, Aaron urma să fie dus în oraș. Molly trebuia să joace cartea cea mare. Nu mai era timp pentru menajamente. Aflarea adevărului despre existența lui Roy îi putea provoca lui Aaron o traumă majoră, cu urmări imprevizibile.

După-masă, reveni în secția de maximă securitate. Îi cumpărase lui Aaron prăjitura lui preferată, cu cremă din nucă de cocos, și o sticlă de Coca-Cola, pentru ca întrevederea să fie cât mai degajată. Va încerca să fie cât mai calmă și mai naturală, pregătindu-l pentru cumplita veste că în pielea lui se ascundea o altă entitate, cea a unui ucigaș psihopat.

Nefiind ora obișnuită pentru vizitele ei, Aaron fu surprins să o vadă.

— S-a întâmplat ceva? o întrebă el, cu un aer îngrijorat.

— Nu, răspunse ea, zâmbind. Am trecut să te văd și să-ți aduc desertul favorit.

— Extraordinar! exclamă el cu un zâmbet, primindu-și darul. Mulțumesc.

— Să-ți fie de bine.

— Duminică mă vor muta în oraș, zise el după puțin timp.

— Da. Ce e, ai emoții?

— Cam da. Ce m-ar mai putea întreba? Le-am spus tot.

— Important este cum, când și cu ce scop îți vor pune întrebările.

— Da, doamnă, înțeleg. N-am fost supărat pe episcopul Richard și nu-mi amintesc ce s-a petrecut. Cre' că astea sunt cele mai importante lucruri.

— Nu numai, îi răspunse Molly pe un ton cât mai firesc.

— Cum adică?

— Știi tu. Toți oamenii legii au tactica lor. Nu știi niciodată la ce să te aștepti din partea lor.

— Un avocat bun le ghicește dinainte intențiile.

— Ai dreptate. Poți avea deplină încredere în Molly. Cu toate astea, de multe ori pot apărea situații neașteptate.

— De pildă?

Molly îi zâmbea prietenos, înainte de a răspunde:

— Dacă le-aș cunoaște, n-ar mai fi neașteptate.

— Nu, doamnă. Aveți dreptate, zise Aaron râzând de propria-i întrebare.

— Îți dai seama întotdeauna când îți scapă timpul, Aaron?

— De cele mai multe ori. Se petrece cât aș clipi din ochi. Acum șed aici, acum sunt dincolo, lângă perete! Mai rău e cînd mă trezesc la o milă distanță, după patru ceasuri.

— Te-ai întrebat vreodată ce se întâmplă când îți scapă timpul?

— Firește. Da' știți, nu prea-mi vine ușor să-i întreb pe ceilalți cum am ajuns într-un loc și ce-am făcut.

— Te înțeleg. Spune-mi, îți amintești că te-am întrebat odată despre cineva pe nume Roy?

— Da, dar nu cunosc pe nimeni.

— Aș dori să-ți mărturisesc ceva, spuse Molly, dându-și seama că sarcina ei era destul de dificilă.

Emoționat, Aaron întreabă cu vocea gătuită:

— Să mă întind pe pat?

— Nu, nu. E doar o discuție.

— Bine.

— Aaron, știu că ai citit o mulțime despre tulburări mintale. Ai auzit vreodată de tulburări ale personalității multiple?

— Vorbiți de dedublarea personalității?

— Da, așa i se mai spune.

— Mare lucru nu prea știu.

— Dar înțelegi ce înseamnă?

Aaron dădu încet din cap, privind-o temător.

— Am avut mulți astfel de pacienți. Nu e ceva rar. Ce-ar fi dacă ți-aș spune că mai ai o personalitate, care se manifestă atunci când îți scapă timpul?

Băiatul nu-i răspunse.

— Să zicem că cealaltă personalitate se numește Roy.

— Roy? Roy și mai cum? întreabă el alarmat.

— N-are un al doilea nume.

— Vreți să spuneți că eu sunt Roy?

— Într-un fel. E alter-ego-ul tău. Înțelegi?

— Adică cealaltă jumătate din mine?

— Ai dat o definiție foarte bună. Vezi tu, uneori, când suferim o durere sau o umilință prea mare, mintea inventează o a doua personalitate care să sufere în locul nostru. E un fel de supapă de evacuare.

După o pauză lungă, întreabă:

— Jumătatea cea rea?

Molly șovăi. Sperase să-i dezvăluie mai delicat natura divergentă a lui Roy, pregătindu-l treptat pentru vestea cumplită că sufletul lui ascundea un ucigaș. Lucrurile se precipitau însă.

— Nu neapărat, răspunse ea. Îți aduci aminte cum a fost când te-a speriat reverendul Shackles?

— Da, doamnă.

— Ți-a scăpat timpul, atunci?

— Nu mai știu.

— Care este prima ta amintire legată de senzația asta?

— Aș zice că pe vremea când mă bătea taică-meu, răspunse el, după ce se concentrează câteva minute bune. Mă bătea, pen' că nu vroiam să merg în mină.

— Când ai fost în mină ți-a scăpat timpul?

— Nu, doamnă, spuse el alarmat. Îmi amintesc fiecare secundă din ziua aia. Fiecare secundă...

— Roy susține că prima oară când a ieșit la iveală, a fost în timpul incidentului cu reverendul Shackles.

— Ați și vorbit cu el?

— Da.

— Eu po' să vorbesc cu el?

— Poate mai târziu.

— Nu-i așa că l-ați înregistrat pe casetă?

— Da. Dar înainte de a face cunoștință cu el, vreau să înțelegi foarte bine ce ți s-a întâmplat.

— Roy sunt eu?

Molly îi explică despre ego, despre subconștient și despre superego, definind apoi modificările produse în mintea lui, dar el își scutură capul.

— Roy l-a omorât pe episcopul Richard, nu-i așa? Asta încercați să-mi spuneți. Eu am făcut-o.

— Nu tu, Aaron, ci Roy. Cu timpul și cu tratament adecvat te vom scăpa de el.

Aaron se ridică în picioare și rămase cu privirea ațintită în perete. Umerii i se strânseseră. Când se întoarse cu fața spre ea, ochii îi erau parcă în flăcări. Brusc, izbi patul de perete și o împinse pe Molly, apucând-o în clipa următoare de gât, cu degetele înfipite adânc în carne.

— Curvă de cățea! șuieră Roy, cu ochii ieșiți din orbite. Știam eu că mă minți. Știam că vrei să mă omori.

— Nu, nu! se rugă ea, chinuindu-se să se facă auzită, căci strânsoarea era din ce în ce mai puternică. Te rog... ascultă...

— Te-am ascultat destul. Ești la fel ca ceilalți. Spui orice, numai ca să obții ce vrei.

Molly îi apucă mâna, dar el râse, strângând mai tare. Se îndepărtă, ținând-o cu brațul întins, pentru a-și dovedi forța.

— Roy... vocea ei era doar un scâncet răgușit. Nu... Înțelegi că... vreau... să vă... vindec pe... amândoi...

— Da vrei să scapi de mine. Mă crezi idiot? Uiți, scumpo, că eu aud tot ce vă spuneți.

Molly simțea că leșină. Mâna lui era ca o menghină, storcându-i încet viața. Imaginea i se șterse, râsul lui sinistru îi păru un ecou îndepărtat.

— Aaron? scânci ea. Ajută-mă... Aaron...

— Cățea! urlă Roy, sporind strânsoarea.

Molly simți cum se duce. Încăperea dispăru din jurul ei, iar amorțea îi învălui senzațiile și mintea.

— Aaron... șopti ea cu ultimele puteri, înainte de a se prăbuși în neant.

Molly clipi, apoi deschise încet ochii. Privi tavanul camerei albe. Încercă să se întoarcă pe o parte, dar simți o durere puternică în gât. Rămase liniștită până își recapătă respirația, iar lucrurile din jur deveniră clare. Văzu patul, pe care zăcea Aaron. Se ridică încet, simțindu-se nesigură pe picioare. Se apucă de colțul patului și reuși să se așeze. Aaron era pe o parte, cu fața la perete.

— Aaron, îl strigă ea, neprimind răspuns.

Îl atinse pe umăr. Corpul chircit îi era încordat. Doar respirația părea normală.

— Aaron? spuse ea mai tare, scuturându-l.

În zadar. Aaron Stampler evadase în altă lume.

— Crezi că a căzut într-o stare catatonică? Întrebă Vail.

— Nu sunt sigură. Poate e doar o transă. Ori s-a prefăcut, ca să mă evite. I-am făcut totuși o injecție.

— De ce?

— Ca să-l știu de partea cea bună. Va dormi douăsprezece ore. Când își va reveni, vom fi în punctul în care am rămas. Dacă nu-și revine, l-am pierdut... i-am spus gardianului că era nervos din cauza procesului, așa că l-am liniștit cu o injecție. Până mâine dimineață, avem un răgaz să ne gândim ce vom face mai departe.

După ce-i injectase lui Aaron șazeci de miligrame de Demerol, Molly revenise cu un taxi în oraș. Vail adunase întreaga echipă pentru a dezbate noua situație. Era nervos și agitat, după trei zile de nesomn.

— Suntem salvați, Marty, spuse Goodman. Acum e clar pentru toată lumea că băiatul e bolnav. Căzul e ca și câștigat.

— Și dacă-și revine? Dacă se scoală mâine dimineață zicând „Salut, doamnă, unde am fost? Am luat masa în oraș?” îi imită Vail accentul lui Aaron.

— Ești crud! exclamă Molly.

— Știi ce e crud cu adevărat? Faptul că dr. Bascott și dinozaurii lui l-au declarat pe Aaron sănătos, având totuși grijă să menționeze că... a... cum au zis, Naomi?

— „Dată fiind situația tensionată în care se află, Aaron Stampler ar fi putut comite crima”, citi Naomi din raport.

— E ridicol! exclamă Molly. Care situație tensionată?

— Au fabricat un mobil, o lămuri Vail. Rushman l-a gonit pe Aaron din internat, acesta a fost nevoit să locuiască în Caverne, iubita l-a părăsit etc. etc.

— Ce vrei să spui? Întrebă ea, mânioasă.

— Vreau să spun că noi i-am detectat boala, numai că geniile alea de savanți de la Daisyland dansează după cum li se cântă, pentru că sunt niște nulițăți... O nenorocită de parafă cu trei capete.

— N-avem destule dovezi pentru a obține o amânare? Îl întrebă Tom. Sau pentru a-l interna fără nici un proces?

— N-avem nevoie de amânare, Tommy. Nu vom fi mai bine pregătiți decât suntem acum, iar răgazul pe care-l vom obține ar putea fi în defavoarea noastră, dându-le lor posibilitatea de a-și consolida cazul.

— Crezi că poți câștiga acum procesul? Întrebă judecătorul.

— Iar tu crezi că am mai multe șanse de a-l apăra pe Aaron după ce va fi zăcut la Daisyland vreo zece ani în poziție fetală?

— Asta s-ar putea întâmpla oricum, interveni Molly.

— Propun să ne bazăm pe ipoteza că mâine dimineață, Aaron își va reveni. Am dreptate, judecătorule?

— Sunt de acord cu tine. Unica salvare pentru Aaron este să intre în proces. Dacă vei câștiga, băiatul va fi internat la Daisyland, iar după vindecare va fi liber. Altfel lucrurile se vor trăgăna în defavoarea ta.

Vail își începu concentrat obișnuita plimbare prin cameră.

— În regulă, spuse el hotărât. Iată ce vom face. În primul rând, vom pune la punct mărturia ta, Molly, pentru cazul în care Aaron va reveni în lumea noastră. Apoi, vom merge la Daisyland, ca să fim de față când se trezește. Dacă nu se trezește, rămâne la Daisyland, iar procesul stagnează. Molly, acum hai să zicem că suntem în proces, iar tu te afli la bara martorilor. Eu îți voi pune întrebările. Naomi și Goodman sunt procurorii, iar judecătorul joacă rolul... judecătorului.

Ce părere ai?

— Perfect.

— Dacă intervin obiecții ori neînțelegeri, luăm pauză oprind camera video.

— Cum vine asta? Întrebă judecătorul.

— Vine că așa am chef, fu replica scurtă pe care o primi.

O așezară pe Molly în mijlocul încăperii în obiectivul camerei video. În timp ce-i puneă întrebările, Vail se plimba de colo-colo, cercetând din când în când documentele de pe birou. Atitudinea îi era prietenoasă, dar oficială.

VAIL: Numele și prenumele, vă rog.

MOLLY: Doctor Molly Arrington.

VAIL: Unde locuiți, dr. Arrington?

MOLLY: În Winthrop, statul Indiana. Lucrez la Clinica Justine.

VAIL: Ce profesie aveți?

MOLLY: Sunt psiholog și psihiatru de clinică licențiat.

VAIL: Unde ați studiat?

MOLLY: În statul Indiana. Mi-am efectuat practica la Universitatea Emory din Atlanta, Georgia.

VAIL: Ce este Clinica Justine?

MOLLY: Un spital de boli mentale particular și institut de cercetări.

VAIL: Faceți parte din personal?

MOLLY: Da, sunt director adjunct al Departamentului de Studii pentru Comportamente Atipice.

VAIL: Ne puteți explica mai concret obiectul de activitate?

MOLLY: Sunt specialist în domeniul comportamentelor antisociale excentrice sau bizare datorate tulburărilor mentale.

VAIL: În acest context, aveți de-a face cu comportamente violente?

MOLLY: Da.

VAIL: De cât timp lucrați la Clinica Justine?

MOLLY: De șase ani.

VAIL: Și înainte?

MOLLY: Am colaborat la activitatea unui cabinet particular timp de un an, după ce lucrasem doi ani la Spitalul Municipal din Indianapolis.

VAIL: În atribuțiile dumneavoastră se înscrie și diagnosticarea și examenul medical al pacienților suferinzi de boli mintale?

MOLLY: De multe ori.

VAIL: Ia-ți stabilit diagnoza și lui Aaron Stamper?

MOLLY: Da.

VAIL: Dr. Arrington, sunteți la curent cu diagnosticul stabilit în acest caz de medicii Bascott, Ciaffo și Solomon, care reprezintă statul?

MOLLY: Da, am citit raportul.

VAIL: Îi cunoașteți pe cei trei medici?

MOLLY: L-am cunoscut pe dr. Bascott. De Solomon și Carole Ciaffo am auzit doar.

VAIL: Îi respectați din punct de vedere profesional?

MOLLY: Da.

VAIL: Și sunteți de acord cu diagnosticul pus de ei pacientului Aaron Stamper?

MOLLY: Nu.

VAIL: De ce?

MOLLY: Îl consider incomplet și neconcludent.

VAIL: Pe ce bază ați ajuns la această concluzie?

MOLLY: Sarcina lor a constatat doar din a stabili dacă Aaron Stamp-

ler este capabil de a înțelege acuzațiile care i se aduc și de a lua parte la proces.

VAIL: Considerați că au comis o greșeală?

MOLLY: Nu, consider că din acest punct de vedere, diagnosticul este corect.

VAIL: Atunci, cu ce nu sunteți de acord?

MOLLY: Nu cred că au întreprins un consult destul de complet. Concluziile lor sunt superficiale, având în vedere că li s-a cerut o simplă evaluare.

VAIL: Așadar, și-au îndeplinit sarcina. Nu-i așa?

MOLLY: Îmi permiteți să-mi exemplific punctul de vedere?

VAIL: Vă rog.

MOLLY: Să presupunem că cineva e rănit într-un accident, alegându-se și cu leziuni vizibile la cap. Dacă medicii se limitează la a-i examina doar zona craniană, iar pacientul are și o ruptură de splină, faptul se numește diagnostic incomplet. După părerea mea, situația e similară cu examinarea lui Aaron Stampler, efectuată de cei trei psihiatri. Limitându-și consultul la a detecta capacitatea lui Stampler de a fi supus interogatoriului, au trecut cu vederea o boală mintală gravă. N-au făcut-o pentru a dezinforma Curtea, au făcut doar ceea ce li s-a cerut.

VAIL: Cât timp ați petrecut cu Stampler?

MOLLY: Cel puțin două ore zilnic, timp de patruzeci și patru de zile.

VAIL: Deci aproximativ optzeci și opt de ore?

MOLLY: Aproximativ, da.

VAIL: Dumneavoastră i-ați putut diagnostica boala?

MOLLY: Da. Cred că suferă de o tulburare a personalității multiple de tip dissociativ, combinată cu schizofrenie psihopatică.

VAIL: Cum ați stabilit că Aaron Stampler e schizofrenic?

MOLLY: Schizofrenia este, în general, o boală genetică. Poate fi cauzată și de factori de mediu și sociali. În cele mai multe cazuri, se datorează tuturor celor trei elemente. În trecutul lui Aaron, le regăsim pe toate.

VAIL: Dețineți informații privind elementul genetic?

MOLLY: Da, dețin informații referitoare la mama acuzatului.

VAIL: Ne puteți explica despre ce este vorba?

MOLLY: Pe baza simptomelor și a condițiilor socio-economice, am tras concluzia că doamna Stampler era bolnavă de schizofrenie.

GOODMAN: Onorată instanță, obiectez împotriva introducerii acestei mărturii. Dr. Arrington poate fi cea mai genială specialistă după Freud, dar mi se pare ridicol să prezinte curții o cercetare întreprinsă printr-o comunicare telefonică cu un doctor de țară, care folosește termeni ca „nebună de singurătate”.

VAIL: Dr. Arrington și-a bazat concluzia pe simptome descrise atât de medicul familiei, cât și de o bună parte dintre locuitorii orașului în care a trăit doamna Stampler. Toți au descris simptome pe care dr. Arrington le-a identificat ca aparținând schizofreniei.

GOODMAN: Putea fi senilă ori putea avea boala lui Alzheimer. Nu există nici o dovadă palpabilă că era vorba de schizofrenie. Ca atare, considerăm mărturia nefondată.

JUDECĂTORUL: Se admite.

VAIL: Gândiți-vă: femeia se închisese în casă, vorbea cu persoane imaginare, striga la trecători. Nu știa unde se află, pierduse și noțiunea timpului. Ar fi murit de foame, dacă n-ar fi hrănit-o vecinii. Astea nu vi se par simptome destul de clare?

JUDECĂTORUL: Obiecția se admite, Marty. Poate era „nebună de singurătate”.

VAIL: Foarte nostim.

JUDECĂTORUL: (*râzând*) Marty, cunoscându-l pe Shoat, te poți considera norocos dacă vei reuși să argumentezi atât de mult aspectul ăsta. Continuă.

VAIL: Bine, bine. Dr. Arrington, ce înțelegi prin „schizofrenie psihopatică”?

MOLLY: Psihopații suferă perturbări atât de profunde în comportament, gânduri și sentimente, încât nu se pot adapta în societate.

VAIL: Ne puteți da un exemplu?

MOLLY: De pildă, cuiva îi e teamă că va fi concediat. În consecință, se închide în casă, în loc de a merge la serviciu și de a înfrunta situația. Are un comportament disfuncțional. Se preface că are gripă, când de fapt este cu adevărat bolnav, dar bolnav mintal. Sau se poate manifesta și mai grav: se poate duce la serviciu și să-și împuște patronul. În ambele cazuri subiectul nu e conștient de faptul că percepe deformat situația, așa încât refuză să accepte că e bolnav mintal.

VAIL: Cum se manifestă un psihopat?

MOLLY: Are un comportament antisocial: se manifestă prin criminalitate, promiscuitate și agresivitate sexuală. E impulsiv, iresponsabil, amoral, nerecunoscând rigorile moralei și ale legii.

VAIL: Ați menționat termenul „disociativ”. Îl puteți defini juriului?

MOLLY: Schizofrenia psihopatică presupune o tulburare disociativă. E o încercare de a scuza manifestările datorate unor impulsuri reprimite prin disocierea individului de superego-ul său.

VAIL: Cu alte cuvinte, este un mecanism declanșat de un conflict interior de natură emoțională?

MOLLY: Exact. Tulburările disociative implică o modificare bruscă în comportament, care poate afecta conștiința, centrul motor, sau chiar simțul identității.

VAIL: Adică, poate împrumuta o altă personalitate?

MOLLY: Da. O cu totul altă identitate.

VAIL: Ce alte consecințe au aceste tulburări?

MOLLY: Poate apărea amnezia, adică ștergerea din memorie a unui eveniment important.

VAIL: Adică mintea elimină acel eveniment?

MOLLY: Da. Asta se cheamă amnezie isterică: pierderea bruscă a memoriei asociată unui eveniment traumatic. Amnezia poate fi și selectivă.

VAIL: În ce fel?

MOLLY: Subiectul își poate aminti fragmente din timpul evenimentului.

VAIL: Ce declanșează amnezia?

MOLLY: Poate fi declanșată de o emoție profundă, ca și de un incident minor, cum ar fi soneria telefonului, care trezește amintiri traumatice.

VAIL: Asta se mai numește și „refugiu psihogen”?

MOLLY: Da. Pacienții spun că „le scapă timpul”, pentru că este exact ceea ce li se întâmplă: le scapă timpul petrecut într-o stare de refugiu.

VAIL: Sunt conștienți de acest fapt?

MOLLY: Sunt conștienți că s-a scurs timpul. Nu știu însă ceea ce au făcut în acest interval.

VAIL: Ce înseamnă tulburare a personalității multiple?

MOLLY: Este o formă extremă a comportamentului disociativ. Când individul e confruntat cu semnale divergente dinspre inconștient și superego, rezultatul este extrem de traumatic: personalitatea se fragmentează în două sau mai multe personalități independente.

VAIL: În ce mod diferă aceste personalități fragmentate?

MOLLY: La fel cum diferă indivizii între ei. Fiecare își are propriul mod de a se raporta la diferite evenimente și la mediul înconjurător. O personalitate se poate subestima, alta poate fi, dimpotrivă, foarte mulțumită de propria imagine.

VAIL: Câte personalități distincte poate crea un individ?

MOLLY: Nu există neapărat o limită. Unii creează o a doua sau o a treia personalitate, alții au nevoie de zece personalități asupra cărora să-și transfere durerile și frustrările, încercarea de a descifra semnalele neselectate ca și obsesiile sexuale.

VAIL: E vorba de o reacție subconștientă... necontrolată la aceste tulburări?

MOLLY: Da. Noile personalități eliberează subiectul, permițându-i să se comporte normal în societate.

VAIL: Cazul pe care ni-l descrieți este particular?

MOLLY: Fiecare caz e particular, boala nu e însă rară. Din 1974, cel puțin unsprezece echipe de specialiști formate în diverse țări au întreprins experimente asupra unor pacienți suferinzi de tulburări ale personalității multiple. De-aici, au rezultat în șase ani o sută zece rapoarte complexe despre câte un astfel de caz.

VAIL: Aceste felurite personalități diferă doar comportamental între ele? Sau sunt aidoma cu personalitatea-gazdă?

MOLLY: Diferă foarte mult. Uneori, chiar prin sex ori generație. Un bărbat de patruzeci de ani se poate crede o fetiță de șase. De asemenea, am văzut cazuri în care noua personalitate vorbește o limbă diferită de cea a gazdei ori e dotată cu un talent special, ca pictura sau muzica. În general, personalitățile multiple diferă total între ele.

VAIL: Există cauze specifice ale unor astfel de tulburări?

MOLLY: În circa șaiszeci la sută din cazuri, boala e declanșată de confuzii sexuale ori religioase.

VAIL: Ce înțelegi prin „confuzii”?

MOLLY: Subiecții au primit informații confuze, deci semnale confuze, din partea părinților sau a mentorilor.

VAIL: Dezorientarea lui Aaron Stamper e de natură sexuală sau religioasă?

MOLLY: Ambele. Instinctul sexual e la fel de intens ca nevoia de apă și hrană. Fără apă și hrană mori. Fără sex, devii disfuncțional. Astfel, sexul a devenit în același timp câmpul de luptă al eticii creștine și o cauză majoră a tulburărilor mintale.

VAIL: Deci, teoria psihiatrică recunoaște oficial sexul și religia ca fiind cauzatoare de boli mintale?

MOLLY: Da. Libidoul răspunde în mod natural stimulilor sexuali, dar aceștia sunt inhibați de restricțiile religioase și morale. Rezultatul este un conflict între superego și subconștient.

VAIL: Aș dori să revenim asupra examenului întreprins de către doctorii Bascott, Ciaffo și Solomon. Ați afirmat că le-ați citit raportul, ce cuprinde și informații legate de copilăria acuzatului.

MOLLY: Da.

VAIL: Corespunde raportul cu rezultatul cercetărilor dumneavoastră?

MOLLY: Nu corespunde.

VAIL: Prin ce diferă?

MOLLY: Din raportul lor lipsesc o serie de date conținute în biografia lui Aaron. De pildă, ei consemnează faptul că Aaron și-a trăit prima experiență sexuală la vârsta de șaisprezece ani, cu o anume Mary Lafferty. Eu știu cu siguranță că activitatea lui sexuală a început cu doi ani mai devreme, la paisprezece ani, când a fost sedus de o persoană

adultă...

GOODMAN: Obiectez, domnule judecător. Astea sunt zvonuri.

VAIL: Domnule judecător, nu puteam aduce persoana la bara martorilor. Mărturia ei ar fi o autoincriminare.

GOODMAN: Domnul avocat ne cere cumva să-l credem pe cuvânt?

VAIL: Cer numai să nu se treacă cu vederea peste acest eveniment, care a avut o influență covârșitoare asupra stării sănătății mintale a clientului meu.

JUDECĂTORUL: Se admite obiecția, domnule Vail. Prezentați mar-tora ori o declarație semnată, sau abandonați afirmația.

VAIL: Cer excepție, fir-ar al dracului!

JUDECĂTORUL: Se consemnează. N-ai nici o șansă cu chestia as-ta, Marty, dacă n-aduci măcar o declarație sub jurământ. Ar mai fi o posibilitate: ca Molly să depună mărturie că Aaron i-a descris relația sexuală avută cu Rebecca.

VAIL: În regulă. Unde am rămas?

NAOMI: Ăă... la paisprezece ani, a fost sedus de o persoană adultă.

VAIL: Domnișoară doctor, în ceea ce privește confuzia sexuală, a existat vreun aspect în copilăria acuzatului care să fi contribuit la a-ceastă stare?

MOLLY: Da. Înainte de a împlini zece ani, a fost marcat de opresiunea unui predicator numit Shackles, care i-a spus că însuși gândul la sex îl va sorti inevitabil iadului. Astfel încât, mulți ani, Aaron nu numai că și-a înfrânat libidoul, dar a evitat chiar să se gândească la asta. Mai târziu, devenit activ din punct de vedere sexual, a fost nevoit să-și reprime complexul de vinovăție. În același timp, a pus sub semnul îndoielii informația religioasă primită de la Shackles. Atunci s-a declanșat conflictul dintre sex și religie. Mai târziu episcopul Rushman i-a transmis un mesaj opus față de cel primit în copilărie: practicarea sexului i-ar fi adus nu numai iertarea, ci și certitudinea unui loc rezervat în rai.

VAIL: Au mai existat factori inoportuni în copilăria lui?

MOLLY: Tatăl său îl bătea în mod regulat, cel puțin o dată pe lună, după spusele lui Aaron. De asemenea, era batjocorit de părinți, datorită pasiunii lui pentru învățătură. Doreau ca băiatul să devină miner, lucru care îl îngrozea pe Aaron. Însăși teama aceasta se transformată într-o formă ușoară de tulburare mentală, care a durat câțiva ani buni. În acea perioadă, subconștientul său l-a creat pe Roy. Roy a preluat bățiile și umilințele, a trebuit să facă față fricii de „văgăună”, cum numea Aaron mina, fiind nevoit să rezolve și problema complexului sexual, în felul său agresiv.

VAIL: Roy e personalitatea alternativă?

MOLLY: Da.

VAIL: Deci Roy și-a asumat întreaga vină legată de frustrările lui Aaron?

MOLLY: Da. E un caz clasic.

VAIL: E corect să afirmăm că Aaron suferă de un sindrom al per-sonalității multiple de tip dissociativ, iar Roy e schizofrenul psihotic?

MOLLY: Acesta e diagnosticul meu. Roy prezintă simptomele cla-sice ale unui psihopat. Nu resimte vinovăție ori remușcare, nu recu-noaște legea.

VAIL: Prin urmare, Roy ar fi capabil de omucidere?

MOLLY: Absolut. Are un instinct sexual agresiv, porniri criminale și e complet dissociativ.

VAIL: Este Aaron în stare să ucidă?

MOLLY: Nu. Și-ar reprima o asemenea pornire. Dar în acel mo-

ment, Roy o preia, îndeplinind-o.

VAIL: Discutam adineauri despre starea de refugiu, descrisă de dumneavoastră ca o amnezie temporară. Transformarea lui Aaron se produce în timpul unei astfel de stări?

MOLLY: Într-adevăr. Intră în starea de refugiu, adică într-o stare amnezică, în timpul căreia se manifestă Roy.

VAIL: E posibil ca Roy să-l fi omorât pe episcopul Rushman, în timp ce Aaron se afla într-o stare de refugiu, înconștient de cele ce se întâmplau?

MOLLY: Da. Aaron a aflat totul de la mine.

VAIL: Deci, acum e conștient de existența lui Roy?

MOLLY: Da.

GOODMAN: Domnule judecător, obiectez vehement împotriva acestei proceduri. Am fost destul de generos, permițându-i domnului Vail să bâjbâie pe tărâmul psihiatriei, dar acum ne-am ales cu un diagnostic total opus față de cel stabilit de trei medici renumiți. Am ascultat referiri la amicul ucigaș al lui Stamper; aluzii la o persoană adultă care l-ar fi sedus la vârsta de paisprezece ani, dar care nu poate depune mărturie; ni s-a expus un diagnostic vag în ceea ce privește pe mama acuzatului, ce nu poate fi dovedit. Să ni-l arate măcar pe Roy, dacă există. Să stăm de vorbă cu el. Altfel, cerem ca întreaga serie de întrebări să fie anulată.

VAIL: Domnule judecător, nu-l putem prezenta pe Roy la comandă. Apare și dispare când dorește. Deținem însă niște înregistrări video...

GOODMAN: Obiectez! Am cerut copii ale acestor casete, dar avocatul apărării ne-a asigurat că nu vor fi folosite în proces. Acum cerem martorul. Să ni-l prezinte, dându-ne posibilitatea de a-l supune unui interogatoriu încrucișat. În caz contrar, vom considera inadmisibilă argumentația privitoare la dedublarea personalității.

VAIL: Domnule judecător, nu putem prezenta martorul după dorință, nici chiar dacă l-ați cita. De aceea, înregistrările constituie cea mai edificatoare probă.

JUDECĂTORUL: Bine, bine. Resping obiecția procurorului. E important ca și Curtea și juriul să înțeleagă natura tulburărilor, dacă ele sunt reale. Întrebarea cheie este: se vor admite oare înregistrările? Deocamdată, sunt de acord cu procurorul. Martorul constituie proba cea mai concludentă. Dacă nu-l puteți prezenta, treaba dumneavoastră.

VAIL: Rahat!

JUDECĂTORUL: Asta înseamnă sfidarea Curții! O mie de dolari amendă și zece zile închisoare, domnule avocat!

(Râsete)

VAIL: Mii de mulțumiri.

Apăsă butonul de oprire și puse telecomanda pe birou.

Judecătorul se rezemă de speteaza scaunului, cercetându-l cu privirea.

— Tommy are dreptate aici, zise el în sfârșit. Dacă ai refuzat să prezinți judecătorului înregistrările, nu le poți introduce în proces. Iar dacă nu-l poți aduce pe Roy la bara martorilor, rămâne doar depoziția lui Molly, contra raportului a trei experți renumiți. Oricum, o casetă video nu poate substitui o probă reală.

Se priviră unii pe alții în liniște. Vail se așeză la birou, aprinzându-și o țigară.

— Marty, nu poți face uz de caseta cu ministranții, fără să dovedești că vocea îi aparține lui Rushman, continuă judecătorul. Nu poți face uz de schizofrenia mamei ca legătură genetică pentru boala lui

Aaron, pe baza unor informații telefonice. Și nu poți face uz în apărare de personalitatea multiplă de tip disociativ, fără a-l supune pe Roy unui interogatoriu încrucișat, ori fără să-i prezinți acuzații înregistrările lui Molly, pentru a fi examinate. De fapt, avocatule, în momentul de față ne aflăm în găleata cu gunoi. Și nu prea la suprafață.

TREIZECI

Vail ura motelurile, cu tot ceea ce însemnau ele: mirosul de dezinfectant, mochetele roase și veșnic umede, copiile de două parale după tablourile lui Degas expuse pe pereți, prosoapele uzate, sigiliile de hârtie lipite pe closet, menite să asigure clienții că locul a fost curățat cu Lysol, saltelele noduroase și pernele umplute cu buret. Atmosfera îi inspira lui Vail un episod din *Zona crepusculară*, în care ar fi intrat în camera de la Daisyland, trezindu-se a doua zi la Dubuque. Luă frapiera și porni în căutarea mașinii cu gheață. Când reveni, bătu la ușa lui Molly. Ea îi deschise zâmbitoare.

— Ce-ai zice de un pahar de bourbon înainte de culcare?

— Ce-o să creadă funcționarul de la recepție? întrebă ea urmându-l în camera lui.

— Ce a crezut încă din clipa când i-am cerut două camere comandate.

— Aha, deci ne-am compromis din primul foc, zâmbi Molly așezându-se comod pe pat.

Vail aruncă câte două cuburi de gheață în paharele de plastic și turnă deasupra două porții generoase de "Jack Daniel's".

— Să ciocnim pentru un juriu deschis la minte, propuse el dându-i paharul lui Molly.

— Chiar vrei să te-aventurezi cu povestea asta în proces?

— Bine-nțeles. Vreau să știu că Aaron va fi eliberat după vindecare, iar de data asta nu pot fi sigur decât cu ajutorul juriului. Shoat se va împotrivi. Ca și Venable, ține morțiș să-l vadă pe scaunul electric sau măcar să-l închidă pe viață.

— Să fie asta unicul motiv?

— Unicul motiv pentru ce?

— Pentru ca să intri în proces. Nu cumva e vorba și de mândrie personală? De câte ori discutăm cazul, îmi inspiri imaginea unui alergător de cursă lungă. Ești antrenat s-atingi perfecțiunea. Vrei să intri în proces.

— Molly, acum nu mai există cale de întoarcere. De-aici încolo, totul depinde de mine. Dacă vrei să-l salvăm pe Aaron, trebuie să ai încredere în mine.

— Am avut de la început încredere în tine, Martin, cu toate că nu mi-a fost ușor. Ești un om foarte închis. Ești plin de mistere.

— Ce faci, domnișoară doctor? Îmi acorzi o consultație pe gratis? Să mă-ntind pe canapea?

— N-aș îndrăzni, răspunse Molly râzând.

— Bine, atunci îți propun un târg: să nu mai pomenim nici un cuvânt despre Aaron sau despre proces până mâine dimineață.

— S-a făcut.

Urmă o tăcere stânjenitoare, pe care o sparseră amândoi, râzând de situația ciudată în care se aflau.

— Judecătorul zicea că ai fost avocat în cadrul armatei, schimbă ea subiectul.

Vail se așază pe-un scaun, își scoase pantofii și-și sprijini picioa-

rele pe măsuta de cafea.

— Așa e, aprobă el. Am făcut parte din personalul judecătoresc în Germania, timp de doi ani. Am fost avocat al apărării în cazurile destinate Curții marțiale. Am avut noroc; am fost în Est, nu în Vest... o slujbă lipsită de satisfacții, dar bogată în experiență. Știi, într-o Curte marțială, orice acuzat e considerat vinovat până la proba contrarie. Sistemul ăsta bătut în cuie nu se va schimba nici când or crește palmieri în Milwaukee.

— Erai ofițer?

— Căpitan.

— Te-ai înrolat voluntar?

— Am fost recrutat când am terminat facultatea de drept. Până să pună laba pe mine, eram protestatarul model, cu plete.

— Mi te închipui mai degrabă căpitan, decât hippie, râse ea.

— Uite c-am fost în ambele ipostaze. Află c-am fost și la Woodstock.

— Tu? La Woodstock?

— Te miră?

— Da, dar presupun că n-ar trebui.

— Pe-atunci aveam șaptesprezece ani. În vara aia lucram la New York. Eram șase: patru fete și doi băieți. Într-o bună zi ne-a venit ideea, ne-am îngrămădit cu toții într-un Corvair vechi și-am pornit-o pe șoseaua națională. A fost de necrezut. Ultimele șase mile am fost nevoiți să le parcurgem pe jos. Era o mare de oameni. N-am văzut niciodată așa ceva.

— Pur și simplu nu te văd adaptându-te într-un mediu nonconformist ca Woodstock.

— Nu era nonconformist, era magic. Timp de trei zile n-a existat un singur act de violență, nici măcar un pumn. Trei sute cincizeci de mii de tineri dansau goi, făceau dragoste sub cerul liber, se îmbăiau împreună în baltă, căutau mâncare. Și nimeni nu se plângea.

— Asta pentru că erau cu toții săriți de pe fix, spuse Molly râzând.

— Am avut o conversație extraordinară cu o lăcustă cu voce de tenor. Îmi sărise pe mâncă și discutam despre Richie Havens, care tocmai cânta „Libertate”. Zăceam în iarbă, înconjurat de mulți oameni, care mă mângâiau, mă sărutau, îmi șopteau în ureche, călăuzindu-mă de-a lungul călătoriei mele. Îmi amintesc de-o fată care m-a luat în brațe. Avea părul lung și roșu. Când mi-am revenit, dispăruse. Dar mi-a rămas în minte amintirea ei. Avea o piele așa de catifelată, și râdea așa frumos când făceam dragoste. Doamne, ce clipe minunate... Dar tu? Ai fost și tu protestatară?

— Unde? În Iowa? Doamne ferește. În Patriot City, protestul era o ofensă grea. În fața fiecărei case se afla înfipt câte-un steag, iar toată lumea mergea de bunăvoie la război. Pentru băieții care se înrolau, Legiunea Americană organiza câte-o paradă.

— Dar când se întorceau?

— Fratele meu, Bobby, nu s-a mai întors. S-a întors doar umbra lui. Tata spunea mereu: „Lasă-l în pace, până la urmă, o să-și găsească singur calea”. Și-a găsit-o, într-adevăr.

Ochii i se încețoșară. Vail se ridică și se apropie de pat.

— Îmi pare rău, spuse el strângându-i mâna. Mai bine am vorbi din nou despre proces.

— Nu. Îmi trece. Mi-am amintit însă ziua în care a plecat. Ce bine-i stătea în uniformă, mărșăluind singur înaintea fanfarei, în timp ce lumea de pe margine îl îmbărbăta. Când a trecut pe lângă mine, mi-a făcut semn. Molly tăcu o clipă, apoi adăugă: Mi-am pierdut fecioria într-o noapte, înainte de-o paradă ca aceea. Aveam nouăsprezece ani.

— Deflorată de-o uniformă, încercă Vail s-o înveselească.
— Nu, deflorată de Walter Jenkins, care acum are burtă cât un pepene, foarte puțin păr pe cap și deține comerțul cu Ford. Sper că a uitat noaptea aia.
— Mă îndoiesc. Pe tine nu te-ar putea uita nimeni.
Îl privi mirată, iar el își strecură mâna sub ceafa ei, trăgând-o aproape.
— Te-avertizez că n-am mai fost de peste un an cu un bărbat, șopti ea apropiindu-se.
— Vai de libidoul tău, îi răspunse Vail cu un zâmbet afectuos.
— Libidoul meu zace uitat în vreun muzeu.
— Sunt convins că tu ești de vină. Ești o femeie frumoasă și inteligentă. Cred că bărbații fac coadă la ușa ta.
— Pe tine nu te-am văzut la coadă, spuse ea trecându-și buzele peste ale lui. Buzele-i erau moi și umede, iar el o prinse în brațe sărutând-o; ea se lăsă pe pat înlănțuindu-l.
— Dar libidoul tău? îi șopti.
— Explodează.

Se arătă a fi un amant tandru și atent. O făcu să râdă, pentru a se destinde. O tachină, în timp ce mâinile lui îi explorau trupul, apoi dezbrăcând-o pe nesimțite. Îi șopti mereu în ureche, până când rămaseră goi, privindu-se unul pe altul. Atunci, ea îl înlănțui cu picioarele, deschizându-i-se.

— Fii blândă cu mine, îi șopti el. E prima oară pentru mine.
Iar ea râse cu poftă, învăluindu-l cu toată ființa.

Se mișca ușor prin cameră, îmbrăcându-se în baie, ca să n-o trezească. La ora șase și jumătate, când ieși pe ușă, îndreptându-se spre institut, ea dormea adânc. Trecând pe lângă o grădină, Vail văzu o floare sălbatică roșie, care-și croise drum prin pământul înmuiat. O culese și se întoarse în cameră. O puse într-o sticlă de Coca-Cola, lăsând-o pe noptieră.

O ceață rece cuprinse orașul, iar clădirea veche de cărămidă părea deosebit de mohorâtă, pierzându-se în cerul împâclit. Grăbindu-se către aripa nouă, Vail își aminti ceea ce scrisese Jung despre simboluri și anume, că ele sunt expresia primitivă a inconștientului, un limbaj universal, prin care acesta poate fi atins.

La ușa secției de securitate stătea de pază un felcer tânăr, pe nume Linc. Avea părul blond și alură de atlet.

— Bună dimineața, domnule Vail. Cam devreme, îl salută Linc prietenos. Nu doriți o cafea? Tocmai a fierț.

— Mulțumesc, mi-ar prinde bine.

— Doctor Arrington i-a făcut o injecție. Era nervos din cauza procesului. Doarme încă, în camera de terapie.

— Știu. M-am gândit ca n-ar strica să fiu aici când se trezește, să-l liniștesc.

— Sunteți un om simțitor, zise Linc umplând o cană de plastic cu cafea și întinzându-i-o. De obicei, nimeni nu se sinchisește de ei. Nimeni nu-i vizitează. Nu-i vina lor că sunt așa. De pildă, Aaron e un băiat tare cumsecade. Nici n-ar avea ce căuta aici.

Intrând în camera de terapie intensivă, Vail așteptă să audă cum se închide ușa în spatele lui. Rămase pe loc până când ochii i se obișnuiră cu lumina cețoasă a zorilor, ce pătrundea printr-o fereastră înaltă.

Încetul cu încetul îl cuprinse o senzație stranie. Simțea în

preajmă prezența răului. A răului pur, autentic. Încăperea era rece și aproape lipsită de aer, dar impregnată de ură. De undeva din umbră se auzea respirația lui Aaron; un sunet aspru ca șuieratul unui șarpe în apropierea prăzii. Fără să-și dea seama, începu să tremure. Se îmbărbătă, zicându-și că vremea de-afară era de vină. Probabil că ceața pătrunsese în cameră. Doar nu putea răul fi atât de intangibil. Răul era doar în suflete, nu avea cum să iasă afară.

Nu aprinse lumina. Se apropie de pat, privind la silueta ghemuită sub așternut, ascultându-i respirația adâncă și egală. Treptat, ritmul se modifică. Aaron începu să respire mai ușor, pe măsură ce trecea efectul calmantului.

Vail se aplecă, șoptindu-i în ureche:

— Peter, C 14.136. „De n-ar fi fost pe lume preotul, nici păcătosul n-ar fi fost.” Așa e, Roy?

Nu primi nici un răspuns.

— Dar cu Billy Jordan, cum e, Roy? P 21.365. „Mare este durerea să vezi cum un om excepțional și admirat se abate din calea lui, distrugându-se.” Îți sună cunoscut?

Băiatul se întoarse încet, fără să deschidă ochii.

— Mi-am închipuit eu că îți voi atrage atenția în felul ăsta, continuă Vail. Întinse mâna, trase scaunul lângă pat și se așeză. Luă o înghițitură de cafea și își aprinse o țigară.

Tânărul clipi, ridicându-și asupra lui o privire aprinsă de ură.

— 'Neața, Roy, îl salută Vail prietenos.

Roy își aruncă picioarele pe marginea patului, se ridică în capul oaselor și-l privi disprețuitor. În clipa următoare sări în spatele lui și, folosindu-și ambele brațe, îi prinse capul, aplecându-i-l într-o parte, în timp ce îi apăsa laringele cu degetul mare. Vail simți durerea copleșindu-l din creier până la baza gâtului.

— Așa l-am terminat pe Floyd, șuieră Roy. L-am înhățat, l-am în-doit și trosc! N-a apucat să-și dea seama ce-a pățit!

— Ci-ci-cine-i Floyd? reuși Vail să întrebe.

Roy îi suci mai mult capul, sporind durerea.

— Lucra la morga spitalului din Lexington. Eu lucram pe-atunci la casa de înmormântări.

— D-de ce...

— Așa mi-a venit. Mă lua peste picior din cauză că lucram acolo. Era prost și vulgar, și-i plăcea să insulte oamenii. Eram singur în crematoriu, mă pregăteam pentru un serviciu funerar. Mortul era unul, Metzenbauer. Atunci a intrat Floyd și-a început să mă cicălească cu prostii. Stăteam în spatele lui, așa că a trebuit să fac doar un pas și gata. Pe urmă l-am pus sub cadavrul lui Metzenbauer. Au intrat împreună la prăjit. Cred că ăia-l mai caută și azi.

Doamne! se gândi Vail. *Câți alții o fi omorât?*

— Încă puțin dacă mai strâng, o să zaci jos, cu limba scoasă de-un cot, exact ca Floyd.

— Ești prea deștept să faci asta, șopti Vail cu greu.

— Vreți să mă distrugeți. Tu și doctorița aia împruțită.

— Am mai vorbit despre asta. Nu vrem să-ți facem nici un rău.

— Ra-hat!

— Bine. Dacă asta vrei... dacă vrei pe scaunul electric, haide.

Termină-ți treaba.

Roy strânse mai tare, storcându-i un geamăt de durere.

— Asta e putere, explică el încântat. Puterea nu înseamnă bani. Puterea înseamnă să fii stăpân pe situație. În clipa asta, sunt stăpân pe viața ta. Gândește-te. Moartea e la un pas.

Apoi, deodată, îi dădu drumul, iar Vail se prăbuși pe pat. Trase aer în piept, își frecă gâtul, se ridică și porni spre ușă.

— Unde dracu' te duci, întrebă Roy.
Vail îi răspunse peste umăr, cu vocea încă sugrumată:
— Întâi, i-ai făcut rău lui Molly. Acum, erai să mă omori pe mine. Nu-nțelegi, amărâtule, că nu vrem decât să te-ajutăm? Ai de gând să vorbești sau vrei să rămâi un idiot până la capăt?
Roy începu să-și frece energic mâinile, pășind dezorientat înainte și înapoi.
— Ei bine, mi-e frică, rosti el printre dinții dezgoliți. Mi-e al dracului de frică; asta vroiai s-auzi?
— Liniștește-te. Ai tot dreptul să-ți fie frică. E un lucru de înțeles. Nu intra în panică. Ascultă-mă cu atenție. Și când terminăm discuția, vreau să vorbesc cu Aaron.

Când soarele străpunse ceața, Molly se îndreptă în grabă spre aripa de maximă securitate. Era furioasă și în același timp îngrijorată. În loc s-o trezească, Martin pornise de unul singur într-o aventură primejdioasă. Orice cuvânt ori gest greșit din partea lui l-ar fi putut trimite pe Aaron într-o lume intangibilă.

Refuză cafeaua oferită de Linc, nerăbdătoare să ajungă în celula de terapie. Intră ușor, cu inima cât un purice. Șezând pe scaunul de lângă pat, Vail o întâmpină zâmbind:

— Salut! Ai dormit bine?
— Bună dimineața, donșoară Molly, îi zise Aaron bucuros. Ce bine-mi pare să vă văd.
— Și mie, Aaron, răspunse ea ușurată.

TREIZECI ȘI UNU

Așa cum se-ntâmplă de obicei cu ocazia unui proces notoriu, în fața tribunalului domnea o atmosferă de carnaval. Era o zi absurd de călduroasă, iar mulțimea se adunase din timp, pentru a prinde locuri în sala de judecată numărul opt, de la etajul al doilea al Curții Superioare aparținând de regiunea King. În fața clădirii, erau așezate în neorânduială cinci care de reportaj. Trotuarul și scările largi de marmură erau înțesate de ziariști celebri de televiziune și radio, fotografi și scriitori.

— A sosit momentul, Aaron, zise Vail, aflat în mașina ce-și croia drum printre șacalii presei. Audierea a fost un fleac pe lângă ce-o să vezi de data asta.

Îmbrăcat într-o haină sport și pantaloni asortați, alese de Naomi, Stamper le făcu semn cu mâna reprezentanților mass-media, care năvăleau spre mașină, înconjurând-o.

— Spui doar două lucruri, îl instrui Vail.
— Da, domnule. Sunt fericit că încep procesul, ca să-mi po' dovedi nevinovăția. Și mă simt bine.
— Perfect. Dă-i drumul.

Ieșiră din mașină, luptând să răzbată pe trepte, asaltați de microfoane, camere video și de o ploaie de întrebări, strigăte din toate părțile. Vail deschidea calea. În spatele său, Aaron repeta întruna:

— Mă simt bine. Mă bucur că-ncepe, în sfârșit, procesul.
Bobby, vânzătorul de ziare din hol, își completase marfa oferită spre vânzare cu mere, portocale, țigări, gumă de mestecat, bomboane și sandvișuri. Bobby se ruga pentru un proces cât mai lung.

Un loc în sala de judecată numărul opt era mai prețios decât la

Chorus Line ori la un concert *Donahue*. Aici erau două sute, neîncăpătoare pentru toți spectatorii. Cine fusese prevăzător, își ocupase locul cu o oră înainte de începerea „spectacolului”. Cine nu, aștepta pe hol, sperând într-un noroc ulterior. Mulțimea era eclectică: gospodine care-și aduseseră de-acasă lucrul de mână, agenți de bursă cu servietele pe genunchi, câțiva granguri, sosiți în limuzine luxoase și obișnuiții gură-cască ai tribunalelor, care rătăceau din sală în sală în căutare de senzațional.

Aprodul stătea la ușă, cu ținuta maiestuoasă a unui „maître d'hotel”, păstrând ordinea. Nu intra nimeni decât atunci când cineva ieșea din sală.

Margaret Booth, decană a grefierilor tribunalului, poreclită „Lady Macbeth” în lumea presei, scoase nasul din micul ei birou exclamând:

— Asta-i Armageddonul. Ultima oară când a tăbărit aici o asemenea mulțime, a fost procesul în care Jerry Geisler l-a apărat pe primarul acuzat de imoralitate. Și nu ieri, alaltăieri, ci în cincizeci și doi.

Spectatorii erau gălăgioși și agresivi, aidoma romanilor, nerăbdători să-i vadă pe creștini aruncați pradă leilor. Aflată în primul rând, alături de Tom și de judecător, Molly constată că marea parte a asistenței era formată din femei casnice. În spate, erau patru preoți și două călugărițe. Boxa presei ocupa o treime din capacitatea sălii, beneficiarii ei atrăgându-și astfel dezaprobarea publicului. Trei pictori se și apucaseră de treabă, schițând mulțimea masată în încăperea elegantă, lambrisată cu lemn de mahon. Nu lipsea nici Jack Connerman. Așezat în primul rând, își pregătise reportofonul și agenda. Își notase câteva gânduri: „Comentariu despre vremuri și carnavaluri judecătorești – când criminalii devin vedete” și „E oare cu puțință de găsit în acest oraș doi-sprezece oameni care să mai poată fi împărțiali?”

La ora nouă fără cinci, Stampler și Vail intrară în sală printr-o ușă laterală. Rumoarea încetă o clipă, pentru a porni imediat cu intensitate sporită. Cei doi i se alăturară lui Naomi, în banca rezervată acuzatului și apărării. Sosiră și Charles Shackelford cu Venable. Aceasta îl salută cu un semn pe Vail, care-i răspunse trimițându-i bezele.

Din noaptea petrecută la Daisyland, Molly și Vail nu se mai întâlniseră decât fugar, dar ea primise un buchet de flori cu o seară înainte de a-l aduce pe Aaron de la Daisyland. Nici nu așteptase mai mult. Știa că în ultimele trei zile premergătoare procesului Vail se va izola în biroul său, umblând de colo-colo, în căutarea febrilă a celor mai convingătoare argumente, adoptându-le, respingându-le, până când pledoaria urma să fie imbatabilă. Molly știa de asemenea că urma să se întoarcă la Justine, îndată ce procesul lua sfârșit. Noaptea aceea o întărise, îi mărise pofta de viață și încrederea în propriile forțe. Nu-și putea dori mai mult.

La nouă fix își făcu apariția Shoat, stăpânul domeniului, fluturându-și roba.

— Toată lumea în picioare! tună aprodul.

Declarăm jocurile deschise, își zise Vail.

— Puteți lua loc, începu Shoat așezându-se în jilțul judecătoresc. Înainte de a începe procesul, doresc să menționez că nu voi tolera izbucniri de nici un fel din partea asistenței. Nu se admit aplauze ori alte manifestări zgomotoase. Vă rog să vă comportați corespunzător. Aprod?

— Procesul numărul 80-4597, *Statul Illinois versus Aaron Stampler*, sub acuzarea de omor deosebit de grav.

— Există moțiuni? se interesă Shoat privind spre Vail și Venable.

— Da, domnule judecător, sări Vail. Acuzatul dorește modificarea pledoariei.

Schimbarea strategiei în ultima clipă, își zise Venable surprinsă, dar nu descurajată. Avea o probă de nezdruccinat. Era convinsă că unica armă a lui Vail era teatrul, menit să impresioneze juriul.

— Domnule Vail, inițial ați pledat pentru „nevinovat”. Doriți să schimbați acum pledoaria?

— Da, domnule.

— Cum anume?

— „Vinovat, dar alienat mintal.”

Ochii lui Venable se îngustară. *Doamne, se bazează pe starea aia de refugiu. Înseamnă că n-are chiar nici o acoperire.*

— Domnule Vail, sper că sunteți conștient de existența raportului întocmit de trei specialiști de marcă, în care aceștia afirmă că Aaron Stampfer e sănătos.

— Sunt conștient, domnule judecător. Consider că au zbârcit-o. Shoat se strâmbă la auzul unei asemenea calificări.

— Cu respect, aș sublinia faptul că nici concluziile lor, nici acuzația adusă nu înseamnă că tânărul pe care-l apăr este sănătos ori vinovat, adăugă Vail.

— Desigur, aprobă Shoat plictisit. Presupun că înțelegeți, domnule avocat, că trebuie să dovediți că acuzatul era alienat la data uciderii episcopului Rushman. Comisia psihiatrilor din partea statului a stabilit că domnul Stampfer e sănătos. Așadar, nu procurorul e dator să dovedească faptul că acuzatul e sănătos, ci dumneavoastră aveți datoria să dovediți că nu e.

— Înțeleg, domnule judecător. Și refuz în continuare diagnosticul celor trei experți ai statului. Afirm cu întreagă responsabilitate că doctorii Bascott, Ciaffo și Solomon au greșit diagnosticul clientului meu.

— Intenționați să atacați mărturia celor *trei* martori experți?

— Da, dacă va fi necesar. Cu toate că diagnosticul a fost stabilit de trei medici, procurorul l-a citat ca martor doar pe unul dintre ei.

Venable răspunse provocării:

— Domnule judecător, a fost întocmit un singur raport, semnat de toți trei. Fiind capul echipei, doctor Bascott se află în deplină capacitate de a depune mărturie în numele tuturor.

— Să înțeleg, prin urmare, că orice afirmație făcută de doctor Bascott va fi susținută fără excepție de întreaga echipă? întrebă Vail.

— Doamnă procuror? o îndemnă Shoat.

— Doctor Bascott? predă Venable ștafeta adresându-se psihiatru-lui.

Bascott privi câteva momente. Pentru Vail era limpede că doctorul nu era pregătit să-și reprezinte întreaga echipă într-un eventual atac asupra raportului medical.

E o neînțelegere la mijloc? se întrebă Vail.

— Da, spuse în sfârșit Bascott. Toți trei l-am examinat pe acuzat în aceeași perioadă, ajungând la aceleași concluzii.

— Sunteți satisfăcut, domnule avocat? întrebă Shoat.

— Da, domnule judecător. Vă mulțumesc.

Extraordinar, se gândi Vail, nu trebuie decât să-l desființez pe Bascott, ca să-i dobor pe toți trei.

Surprizele începură devreme. Selecția juriului, presupusă a fi o sarcină dificilă, se făcuse dintr-o singură zi. Chițibușar și mofturos de obicei, Vail nu ridică de astă dată nici o obiecție, dându-și din primul foc acordul asupra alegerii. Faptul nu rămase neobservat de Venable și de Shoat.

Șapte femei și cinci bărbați. Cu toții creștini, dintre care doi catolici. Patru de culoare, opt albi. Un amestec de oameni de afaceri, gospodine și birocrați.

În ziua a doua, atmosfera se și încinsese.

Venable își începu pledoaria printr-o expunere neîndurătoare. Îl zugrăvi pe Stamplero ca pe un adolescent gelos, încurcat într-o relație sexuală cu o fată mai tânără ca el, care, fiind izgonit de la Savior House împreună cu prietena lui, se răzbunase pe episcopul Richard Rushman, ucigându-l.

— Veți vedea fotografiile răscolitoare. Veți vedea probe materiale de netăgăduit. Veți asculta martori experți, care vor dovedi că Aaron Stamplero și numai Aaron Stamplero a fost capabil de-a comite această crimă brutală și perversă asupra conducătorului bisericii. Aaron Stamplero se face vinovat de a-l fi ucis pe episcopul Richard Rushman cu premeditare, cu sânge rece. În final, sper să ajungeți la concluzia că doar osândirea la scaunul electric e unica sentință justă.

Bine jucat, își zise Vail. *Fără multă emfază la început, pentru ca efectele să vină mai târziu. Deșteaptă mișcare.*

— Domnule Vail? Îl invită Shoat.

Vail se apropie de masa juriului descheindu-și haina. Apoi pași încet de-a lungul juraților, privindu-i pe fiecare în ochi.

— Doamnelor și domnilor jurați, numele meu e Martin Vail.

Curtea m-a desemnat să-l apăr pe acuzatul Aaron Stamplero. Sunteți aici pentru a decide dacă acuzatul aflat de față este vinovat de a-l fi ucis pe unul dintre cei mai proeminenți cetățeni ai orașului, episcopul Richard Rushman.

În dreptul penal, faptele ce contravin legii se împart în două categorii. Cea mai gravă categorie este cunoscută sub denumirea de *malum in se*, însemnând însăși natura răului, a crimei. Aici se încadrează omuciderea, violul, mutilarea, într-un cuvânt, vătămarea corporală săvârșită cu premeditare, într-un anume scop. Evident, uciderea episcopului Rushman e un caz de *malum in se*, fapt necontestat de către acuzat.

Veți vedea fotografiile de la locul faptei, care vă vor îngrozi. Și vi se va cere să stabiliți dacă este vorba de *mens rea* adică dacă acuzatul a comis *intenționat* crima asupra episcopului Rushman.

Aaron Stamplero neagă faptul că e vinovat de *mens rea*.

În sfârșit, veți fi confrunțați cu circumstanțe atenuante, căci ele există și în acest caz, ca în majoritatea crimelor.

Permiteți-mi să dau un exemplu. Un om este acuzat de-a fi ucis pe cineva, lovindu-l cu mașina, pe cineva pe care îl ura și pe care îl amenințase în câteva rânduri. La proces, acuzarea pretinde că omul și-a ucis dușmanul înadins. Dar pe parcurs se dovedește că în perioada accidentului fusese o furtună violentă. Cel de la volan fusese orbit de lumina farurilor, reflectată pe parbrizul ud. Încetinisese, dar mașina derapase. Iar victima, mergând pe marginea șoselei, fusese accidentată mortal.

Mens rea. A avut acuzatul intenția de-a ucide victima?

Sau a fost un accident tragic, inevitabil? Există aici destule circumstanțe atenuante pentru a arunca dubii asupra evenimentului?

În cazul *Statul versus Aaron Stamplero*, circumstanțele atenuante sunt de natură specială, implicând tulburări mintale. Astfel, veți primi o mare cantitate de informații psihiatrice în decursul procesului. Vă rog numai să le ascultați cu atenție, pentru a putea emite o judecată corectă asupra *mens rea*, căci înainte de-a judeca va trebui să evaluați comportamentul acuzatului. A suferit Aaron Stamplero o tulburare mintală? A acționat el dintr-un impuls nestăpânit? Este oare capabil de-a înțelege acuzațiile aduse și de a colabora în propria

apărare?

Aceste întrebări, ca și multe altele, depind de starea sănătății mintale a lui Aaron Stampler în perioada comiterii crimei. Vă rog, de asemenea, ca, în momentul luării unei hotărâri, să aveți în vedere următorul aspect. Dacă Aaron Stampler se află în deplină capacitate a facultăților mintale, de ce a ucis? Ce motivație ar fi putut avea săvârșirea unei fapte atât de desperate și de crude? Era oare conștient? Aceasta este întrebarea crucială, al cărei răspuns va trebui să-l aflați.

Prin urmare, responsabilitatea dumneavoastră constă în a compara credibilitatea dovezilor aduse de către acuzare cu cea a dovezilor prezentate de mine. Pe cine veți crede? Ce veți crede? Și mai ales: veți accepta aceste dovezi ca veridice, mai presus de orice îndoială?

Îl declar pe Aaron Stampler vinovat de crimă, dar alienat. Doamna procuror Venable trebuie să dovedească premeditarea și săvârșirea faptei, mai presus de orice îndoială. Aceasta e sarcina dumneaei. Sarcina mea va fi să dovedesc faptul că Aaron Stampler era alienat ori atât de dereglat mental încât nu a putut rezista impulsului de a-l ucide pe episcop.

La sfârșit, după ce veți audia toți martorii și veți fi văzut toate probele, sper că veți da verdictul just pentru clientul meu, Aaron Stampler.

Vail zâmbi, înclinându-se.

— Vă mulțumesc, încheie el, întorcându-se la locul său.

— În regulă, urmă Shoat. Doamnă procuror, puteți chema primul martor.

— Să între doctor Harcourt Bascott.

TREIZECI ȘI DOI

Venable părea îngrijorător de sigură. Vail anticipase că primul ei martor urma să fie doctor Bascott, directorul Institutului de Stat pentru Sănătate Mentală. După ce doamna procuror îl recomanda în fața curții, urma să-și limiteze interogatoriul la a stabili că Aaron era sănătos și gata. Drept la țintă. Aaron era la fel de normal ca vânzătorul de ziare din hol, doar puțin psihopat. Îi plăcea să ciopârțească câte-un episcop din plictiseală, când nu erau filme palpitate în oraș.

Purtând un costum auster, bleumarin, Bascott arăta impunător. În vârstă de cincizeci de ani, avea părul alb, ondulat și ochi bruni, care priveau cu blândețe, completându-se cu o voce caldă. *Un gen care place publicului*, îl catalogă Vail. *Figura tatălui clasic, a ursului ocrotitor. Juriul l-a și îndrăgit.* Era periculos să-l distrugă pe omul acesta. Trebuia să joace cu mult tact.

— Sunteți doctor Harcourt D. Bascott? începu Venable interogarea.

— Așa este, răspunse el zâmbind prietenos.

— Sunteți medic autorizat să practicați medicina în acest stat?

— În acesta și în alte șase state.

— Unde locuiți, domnule doctor?

— Dețin o locuință în incinta Institutului pentru Sănătate Mentală Daisyland.

— Care vă este specialitatea?

— Sunt psihiatru.

— Unde sunteți angajat?

— Sunt directorul Institutului pentru Sănătate Mentală Stevenson și șeful Departamentului de Stat pentru Sănătate Mentală. De asemenea, sunt profesor de psihiatrie la universitate.

— De cât timp sunteți specialist în acest domeniu?

— Din 1964.

— Unde ați studiat, domnule doctor?

— Am obținut diploma de absolvire a Colegiului Reed din Portland, Oregon, mi-am luat doctoratul la Universitatea de Medicină din Oregon și am efectuat practica la Universitatea Cincinnati.

— Aveți ocazia de-a trata pacienți?

— Bineînțeles.

— Câți bolnavi mintali tratați ori examinați anual, doctor Bascott?

— Răspund de șase sute, opt sute de pacienți, internați în diverse instituții medicale din stat, iar înțelegerea pe care am încheiat-o cu statul îmi permite să consult și să tratez alte șapte sau opt sute de pacienți anual.

— Foarte bine, domnule doctor. Câte... Ați publicat lucrări în acest domeniu?

— Sunt autorul a nouă cărți de psihiatrie și a peste două sute de articole științifice în aceeași specialitate.

— În exersarea profesiei dumneavoastră tratați oameni considerați criminali alienați mintali?

— Da, adesea.

— În această calitate ați fost solicitat să-l diagnosticați pe Aaron Stamper?

— Am fost șeful echipei formate din trei psihiatri, numită să-l examineze pe domnul Stamper.

— Îl puteți identifica pe domnul Stamper?

— Da. E tânărul cu haina de tweed de acolo.

— Ați afirmat că ați condus echipa care l-a examinat pe domnul Stamper. Ne puteți descrie pe scurt procedura urmată?

— Desigur. Doctorii Ciaffo, Solomon și cu mine am întreprins fiecare o evaluare individuală asupra pacientului. Apoi am avut cu el trei întrevederi comune.

— Considerați că ați întreprins o procedură normală?

— Da. Suntem chemați frecvent pentru a evalua pacienți din punct de vedere psihiatric.

— Ați studiat dosarele medicale privindu-l pe domnul Stamper'?

— Nu. Nu ne-au fost puse la dispoziție.

— Domnule doctor, pentru a ajuta juriul, vă rog să ne edificați asupra câtorva principii de bază ale psihiatriei. E corect că tulburările mintale sunt considerate ca boală?

— Da.

— Studiul și tratamentul acestor tulburări sunt recunoscute ca o ramură distinctă a medicinei?

— Așa este.

— Și bolile mintale sunt diagnosticate la fel ca și cele fizice?

— Mai mult sau mai puțin. Tehnicile diferă, dar metodele sunt similare.

— Domnule doctor, explicați-ne, vă rog, cum diagnosticați o boală mintală.

— Detectăm cele mai semnificative simptome, pe care le atribuim unei categorii de boli.

— Iar aceste categorii sunt descrise în manualul numit MDS3?

— Da.

— Ce înseamnă MDS 3?

— *Manualul de diagnostic și statistică ale bolilor mentale*, prescurtat, MDS 3. Este publicat de către Asociația Americană de

Psihiatrie.

— I se spune și „biblia psihiatrică”, așa e?

— Da.

— În acest mod l-ați diagnosticat pe Aaron Stampler?

— Da. Echipa noastră a efectuat toate testele uzuale.

— Ați întreprins și alte teste?

— Da. Pe lângă testele psihice și neurologice, i-a determinat și indicele de inteligență.

— De ce ați întreprins examene psihice și neurologice?

— Pentru că dereglarea mintală poate rezulta din deteriorări ale creierului ori din defecte structurale la nivelul creierului.

— Ați evidențiat vreo anomalie în acest sens:

— Nu am depistat semne de boală a creierului.

— Și testul indicelui de inteligență?

— L-am efectuat pentru a determina nivelul inteligenței pacientului.

— Care este indicele de inteligență al lui Aaron Stampler?

— Între 138 și 140. Nivelul unei minți geniale.

— Ați mai făcut și alte teste?

— Majoritatea testelor s-au bazat pe interogarea subiectului

Stampler, ceea ce se numește terapie.

— Toți trei ați lucrat atât împreună, cât și separat la această analiză?

— Corect. Raportul l-am întocmit împreună.

— Care a fost concluzia comună?

— Aceea că Aaron Stampler nu suferă de nici o boală mintală gravă.

— Ați descoperit semne ale unei amnezii temporare, cunoscută și sub numele de stare de refugiu?

— Nu, doamnă. Nici personalul sanitar nu a observat asemenea simptome.

— Deci e capabil să compare în fața instanței?

— Absolut. De fapt, îl considerăm o persoană normală.

— Și nu-i așa că înțelege acuzațiile care i se aduc?

— Scuzați-mă, domnule judecător, o întrerupse Vail. Dacă doamna procuror intenționează să poarte după dumneaei martorul, ar trebui să-și procure o lesă.

— Să vă interpretez aluzia ca pe o obiecție? întrebă Shoat, cu o vagă nuanță de ironie.

— Da, este o obiecție.

— Voi reformula întrebarea, domnule judecător, anunță Venable zâmbind către juriu. Înțelege domnul Stampler acuzațiile aduse?

— Da, le înțelege.

— Vă mulțumesc, domnule doctor. Deocamdată nu mai am întrebări.

Asta fusese. Scurt și la obiect. Ciudat de scurt chiar. Vail se îndreptă spre bara martorilor și își sprijini brațul de balustradă. Într-o atitudine binevoitoare. Ca și cum se pregătea pentru o discuție amicală cu ursul cel blând.

— Domnule Bascott, începu el. V-aș ruga să explicați juriului în ce constă schizofrenia.

— Schizofrenia e cea mai întâlnită formă a psihozei. Cam doi la sută din populația țărilor vestice se tratează de schizofrenie într-o anumită perioadă. Și, evident, mulți schizofreni nu sunt în evidența instituțiilor medicale.

— Ne-ați putea face o aproximație numerică?

— Păi... cam jumătate din pacienții internați în spitalele psihiatrice din Statele Unite suferă de schizofrenie.

— Ce este, de fapt, schizofrenia?
— Este eroziunea barierei dintre ego, care controlează gândurile și acțiunile, și subconștient, care este depozitul gândurilor și al acțiunilor reprimite. Depozitul acesta se revarsă în ego, rezultând un haos mintal.

— Cum se manifestă efectiv?

— Subiectul devine disfuncțional. Simptomele constă, printre altele, în halucinații, dezorientare în spațiu, iluzii, tulburări ale gândurilor și personalității.

— Iluzii?

— Iluziile sunt false convingeri, de obicei absurde și bizare.

— Ce înseamnă asta în termeni populari?

— Un pacient poate crede că e persecutat ori că e o celebră personalitate istorică, chiar decedată. Sau poate nutri convingerea că gândurile-i sunt controlate de o mașină. Am avut cazul unei femei care credea că prăjitorul de pâine din bucătărie îi dirijează gândurile. Stătea de vorbă cu aparatul, de la care primea diverse ordine.

Un val de râsete străbătu sala. Shoat lovi cu ciocănelul în masă, potolind publicul.

— Deci acest comportament bizar nu e o raritate?

— Relativ.

— Mă refer la cadrul spitalelor de psihiatrie.

— În cazul acesta, nu e absolut deloc o raritate.

— Există feluri... categorii diferite de schizofrenie?

— Da, multe.

— Vorbiți-ne despre moștenirea genetică, doctore. Intră aici moștenirea genetică? Se moștenește schizofrenia din familie?

— Da, în proporții variabile.

— De fapt, nu-i așa că în jur de doisprezece la sută din persoanele schizofrenice au un părinte schizofren, iar cam patruzeci și cinci la sută au ambii părinți schizofreni?

— Nu sunt sigur de procentaj, dar, în general, afirmația e corectă. E un eșantion semnificativ.

— Așadar, schizofrenia poate fi dobândită pe cale genetică, se poate datora unor factori de mediu sau sociologici. Corect?

— Da. În majoritatea cazurilor, e o combinație între cele trei elemente.

— Cunoașteți ceva despre localitatea în care s-a născut Aaron Stamper, Crikside, Kentucky?

— Mi-a fost descrisă, domnule.

— Ați vizitat-o?

— Nu.

— Din câte ați aflat, doctore, este oare posibil ca mediul din Crikside să contribuie la dobândirea schizofreniei?

Venable se ridică:

— Obiectez, domnule judecător. Zvonuri. În plus, întrebarea nu mi se pare relevantă.

— Domnule judecător, avem de-a face cu o crimă, pe care o considerăm rezultatul unei tulburări mintale specifice. Nu fac decât să clarific această problemă.

— Vom audia cu această ocazie un curs de psihiatrie? comentă Venable.

— E cumva vreo obiecție? întrebă Vail.

— Dacă vreți, îi răspunse ea.

— Nu vă supărați, interveni Shoat plictisit. Doriți să luați o pauză, pentru a purta discuții particulare, ori sunteți atât de amabili, încât să vă adresați Curții?

— Scuzați-mă, domnule judecător, se conformă Vail. Consider

însă că studiul și delimitarea tulburărilor mintale sunt oarecum ambigue în anumite zone, mai ales în ceea ce privește diversele teorii. Freud și Jung, bunăoară, nu sunt într-un totu compatibili. Ceea ce intenționez este să determin până unde concordă părerea domnului doctor cu cea a apărării, pentru a putea stabili faptele cât mai exact. Dacă există zone în care nu cădem de acord, trebuie lămurite înainte de-a merge mai departe. Prin urmare, nu vreau să atac expertiza doctorului Bascott, ci vreau să verific dacă teoria lui e compatibilă cu a noastră.

— Domnule judecător, interveni Venable pe un ton acid. Domnul Vail creează un forum pentru o dezbateră a diverselor teorii psihiatrice, împotriva căruia obiectez.

— Încerc doar să găsesc un teren comun pentru elementele de bază ale psihiatriei. Doctor Bascott poate fi adeptul unei anumite teorii: doctor Arrington o poate susține pe alta. Dacă-i așa, va trebui să aducem aici alți experți, care să lămurească diferențele de opinie. Asta, în cazul în care nu ni se permite să clarificăm situația între noi.

— Doar în ceea ce privește limitele legate de acest caz, preciză Venable. Obiectez, pe motiv că linia acestui interogatoriu este prea vastă. Ar trebui să rezolvăm eventualele nelămuriri pe măsură ce ajungem la ele. Nu ne aflăm la o masă rotundă.

— În acest punct, îi dau dreptate acuzării, zise Shoat. Dacă va exista o zonă de neînțelegere, voi permite introducerea unor martori, care să susțină una sau alta dintre teorii. Dar nu voi da ocazia unei dezbateri. Obiecția se admite.

— Bine, se resemnă Vail. Doctore, sunteți familiar cu teoria lui Jung și anume că puteam ajunge la inconștient numai prin intermediul simbolurilor? Că simbolurile sunt limbajul universal, expresia primitivă a inconștientului?

— Da, cunosc teoria.

— Sunteți de acord cu ea?

— Parțial.

— Deci nu sunteți de acord?

— Obiectez! sări Venable. Doctor Bascott a răspuns la întrebare.

— Nu, domnule judecător, o contrazise Vail. A răspuns „parțial”.

— Dați-mi voie să vă explic, se oferă Bascott. Cred că și visele sunt o fereastră către subconștient. Nu găsesc că aceste teorii sunt incompatibile. Nu putem exclude orice teorie recunoscută, pentru a stabili un diagnostic.

— Nu spunea oare Paul Tillich că *numai* limbajul simbolurilor poate deveni expresia absolutului?

— Ba da, dar asta nu exclude analizarea viselor pentru determinarea disfuncțiilor mintale, răspunse Bascott.

— Ați utilizat analiza viselor?

— Domnul Stamper afirmă că nu visează.

— Afirmă că nu visează niciodată?

— Ca să fiu mai precis, afirmă că nu și le amintește.

— Este acesta un lucru neobișnuit?

— Nu în mod special.

— Ați încercat hipnoza?

— Da. Stamper e un mediu slab.

— Este neobișnuit?

— Nu... unii oameni rezistă subconștient hipnozei.

— Considerați acest fapt neobișnuit?

— Nu neapărat. Nu.

— Așadar, analiza dumneavoastră s-a bazat doar pe discuții cu pacientul. Așa este?

— Nu, am discutat și cu locuitori din orașul lui natal, cu colegi de

Savior House și de la locurile de muncă.

— Câtă bază ați pus pe informațiile culese de la locuitorii din Crikside, Kentucky? Acela este orașul de baștină al lui Aaron, așa-i?

— Da. Am cules informații generale, prin telefon.

— Ați contactat personal acești oameni?

— Pe unii dintre ei. Am vorbit cu fosta lui profesoară, ă...

— Rebecca Kramer?

— Kramer, da.

— Și ce v-a spus?

— Că a fost un elev strălucit, un copil singuratic. Că aspira la mult mai mult decât i se oferea acolo.

— V-a spus că era nervos, irascibil ori violent?

— Nu, în nici un caz.

— Ați discutat despre orientările lui sexuale?

— Obiectez, domnule judecător. Care e semnificația întrebării?

— Dacă-mi permiteți să continuu, domnule judecător, cred că va fi imediat evidentă.

— Bine, domnule avocat. Vă dau mână liberă, dar să nu vă rătăciți pe drum.

— Da, domnule. Doctore, ați discutat despre orientările lui sexuale?

— N-am întrebat-o despre acest aspect.

— De ce?

— Ce mi-ar fi putut spune? Nu i-a fost decât profesoară.

— Înțeleg. Aș dori să vorbim puțin despre orientarea lui religioasă. Cunoașteți relația dintre acuzat și un anume reverend Shackles?

— Da, Josiah Shackles.

— Ați discutat cu domnul Shackles?

— Nu, domnule. Ni s-a spus că i s-a pierdut urma de ani de zile.

— Ce știți despre el?

— Din câte se pare, era fundamentalist, dar avea păreri foarte stricte în ceea ce privește păcatul.

— L-ați întrebat pe acuzat despre acest aspect?

— Da. În plus, am studiat și discuția pe care ați avut-o cu el la închisoare.

— La ce concluzie ați ajuns cu privire la această relație?

— Nefericită.

— De ce?

— Cum vă spuneam, reverendul Shackles era fundamentalist. Din câte înțeleg, credea că o dată ce ai păcătuit, nu există iertare.

— Cu alte cuvinte, credea în abstenența totală?

— Da.

— Dar rugăciunile?

— Îmi aduc aminte că Aaron l-a citat pe Virgiliu; ne-a spus că Shackles credea în ceea ce a scris Virgiliu.

— Ce a scris?

— Pot să-mi consult însemnările?

— Desigur.

Bascott frunzări câteva pagini dintr-o agendă neagră, până găsi ceea ce căuta.

— Iată citatul: „Încetați să credeți că hotărârile zeilor pot fi schimbate prin rugăciuni”.

— Deci Shackles credea în această idee?

— Conform spuselor lui Aaron, da.

— Dar Aaron o accepta?

— La vremea aceea, era doar un copil de opt, nouă ani. Evident, a fost impresionat.

— Dar *credea în această teză?*

— Obiectez, domnule judecător, îi întrerupse Venable. Acuzatul e cel mai în măsură să răspundă la întrebare.

— Numai că acuzatul nu e obligat să depună mărturie, argumentă Vail. În concluzie, cred că martorul este cel mai în măsură de a răspunde. La urma urmei, dr. Bascott și echipa lui sunt responsabili pentru concluzia la care au ajuns în ceea ce privește sănătatea lui Stamper. Iar aceste informații vor fi coroborate de către apărare în decursul audierii dr. Arrington.

— Obiecția se respinge, hotărî Shoat. Continuați, domnule avocat.

— L-a crezut Aaron pe Shackles când acesta i-a spus că nu există iertare pe pământ?

— Cred că a avut efect asupra educației lui religioase.

— Dar dumneavoastră credeți în ideea că nu există iertare?

— Obiectez. Întrebarea e neconcludentă.

— Ba dimpotrivă, domnule judecător. Punctul de vedere al doctorelui e chiar foarte concludent în analiza acestei informații.

— Se respinge, spuse Shoat din nou, privind-o pe Venable și ridicând din sprâncene a neputință.

— O asemenea idee ar anihila fundamentul credinței creștine, răspunse Bascott.

— V-am întrebat: credeți?

— Nu.

— Deci, credeți în iertare?

— Păi... nu chiar, sunt... sunt ateu.

Răspunsul o prinse pe Venable descoperită. Deodată, înțelese că Vail urmărea să-l discrediteze pe Bascott în ochii unui juriu compus din credincioși devotați.

— Obiectez! se repezi ea. Convingerile religioase ale medicului nu au nici o legătură cu procesul.

— Și le-a dezvăluit singur, nu l-am obligat eu, spuse Vail dând din umeri. Sunt de acord să obiectați, adăugă el și, zâmbind către juriu, se întoarse la locul lui, luând o agendă de pe masă. Problema este, domnule doctor, că Aaron Stamper a fost afectat în mod hotărâtor de experiența trăită cu Shackles: am dreptate?

— Da.

— Se poate spune deci că orientarea religioasă i-a fost zdruncinată?

— În afară de cazul în care ați fi de acord cu Shackles.

— Și-a schimbat Aaron părerea în această privință?

— Da: după mulți ani, când episcopul Rushman i-a convertit la catolicism. Punctul de vedere catolic e total opus celui propovăduit de Shackles.

— Așadar, mesajul religios e confuz, corect?

— Absolut.

— Este religia importantă pentru Aaron?

— Vorbește mult despre ea. Da, cred că e importantă. Dar cred și că episcopul l-a ajutat să-și aplaneze conflictul interior.

— Adică l-a convins că există iertarea?

— L-am crezut pe Aaron când mi-a confirmat.

Vail își răsfoi agenda.

— Doctore, în cea de-a treia discuție cu Aaron, la pagina șapte din raport, apare acest dialog:

„Bascott: Deci crezi în iertarea păcatelor?

Stamper: Episcopul a fost foarte convingător în privința asta. Dar Ambrose Bierce a scris: E nedemn să ceri ca legile universului să fie anulate din pricina unui singur reclamant. Iar iertarea păcatelor se

primește prin rugăciuni.

Bascott: Vasăzică, ai încă dubii?

Stampler: Mă gândesc mult la asta, domnule."

Vail puse agenda pe masă.

— Ei, domnule doctor, nu vedeți aici un conflict interior?

— Faptul că se gândește la acest lucru nu înseamnă neapărat un conflict. Vorbim aici despre un tânăr deosebit de inteligent, dornic să înțeleagă și să afle cât mai mult.

— Considerați că acest conflict nu a produs tensiune în mintea acuzatului?

— Faptul nu a părut echipei semnificativ.

— Este adevărat, doctore, că o mare parte dintre bolile mintale pot fi atribuite dezorientării religioase și sexuale?

— Se poate spune asta, da.

— Este adevărat, doctore, că peste *cincizeci la sută* din cazurile de schizofrenie se pot atribui celor doi factori: sexul și religia?

— E un procentaj exact.

— Deci, dacă Aaron Stampler a primit semnale divergente sub aspect religios și sexual de la Shackles și Rushman, nu creează ele un mediu propice pentru dezvoltarea schizofreniei?

— Mă rog, să spunem. Deși „dezvoltare” pare un termen cam exagerat...

— Cincizeci la sută din totalul cazurilor? Exagerat?

— Mda, cred că ar trebui să fiu de acord cu dumneavoastră.

— Și totuși, n-ați considerat aceste divergențe semnificative?

— N-am observat vreun efect, răspunse Bascott. De aceea n-am căutat cauza.

— Înțeleg. *Bun răspuns*, constată Vail în gând. Dr. Bascott, ați avut vreodată motiv să credeți că mama lui Aaron Stampler a suferit de schizofrenie?

Venable își ascuți simțurile. *Ce dracu urmărește de data asta? se întreabă. Oricum, toate informațiile culese telefonic sunt doar zvonuri.* Liniștită, își concentrează atenția asupra interogatoriului

— Nu... tocmai, răspunse Bascott la întrebarea lui Vail.

— Ați mai luat personal legătura cu cineva din Crikside?

— Obiectez, domnule judecător. Sunt zvonuri.

— Toate răspunsurile doctorului sunt bazate pe zvonuri, domnule judecător, se justifică Vail, întinzându-și mâinile în lături. Dacă a luat în considerare aceste informații în analizele sale, dați-mi voie să le iau și eu în seamă.

— Bine, puteți continua, dar cu grijă, domnule Vail. Recitiți întrebarea, domnișoară Blanchard.

— „Ați mai luat personal legătura cu cineva din Crikside?”

— Da, răspunse Bascott. Cu medicul ei.

— Cu dr. Charles Koswalski?

— Da.

— Ce v-a spus despre mama lui Aaron?

— Mi-a spus că era „nebună de singurătate”, râse Bascott.

Asistența izbucni în râs, forțându-l pe Shoat să restabilească din nou ordinea cu ajutorul ciocănelului.

— Nebună de singurătate? mimă Vail uimirea. Este cumva o boală mintală specifică?

— Mă tem că nu, domnule.

— Ce-a vrut să spună?

— Soțul doamnei Stampler murise, ca și fiul său cel mare. Când a părăsit-o Aaron, a devenit bizară.

— Bizară?

— Da.

— Așa a descris-o doctorul? Ca fiind bizară?
— Nu chiar în așa de multe cuvinte.
— Mă refer acum la notele mele, doctore. A descris-o „nebună ca un câine pe lună plină”?

Din nou se auziră râsete la galerie. Shoat străfulgeră sala cu privirea și spectatorii tăcură pe dată.

— Da, cred că asta e expresia pe care a folosit-o.
— Și care erau simptomele?
— Păi... era recluzivă. Nu făcea niciodată curățenie, nu gătea, vecinii aveau grijă de ea. Nu comunica cu nimeni. Obișnuia să vorbească singură și să strige la oamenii care treceau pe lângă casa ei.

— Disociativă, cumva? întrebă Vail.
— Cam da.
— Dezorientată în spațiu?
— ...Da.
— Doctore, nu sunt acestea simptome ale schizofreniei?
— Cred că da...
— Deci este posibil ca doamna Stamper să fi fost schizofrenă?
— Obiectez! urlă Venable. Nu e cu puțință ca dr. Bascott să fi putut face o asemenea analiză!

— Domnule judecător, n-am spus decât că mama lui Aaron Stamper a suferit de tulburări mintale înainte de-a muri și că acest aspect ar fi fost suficient pentru a ridica probleme serioase echipei asupra sănătății lui Aaron Stamper. Destule, încât să facă investigații la fața locului, cum a procedat apărarea.

— Domnule judecător, acuzarea cere ca întreaga mărturie despre doamna Stamper să fie eliminată sub motiv că e bazată pe zvonuri.

— Domnule judecător, pară Vail atacul, consider că afirmațiile privind starea ei sunt cu totul admisibile. În plus, faptul că simptomele ei indică schizofrenia este clar din punct de vedere medical. Nu văd ce-ar fi de obiectat aici.

— Vă repet, domnule judecător, e o analiză apriori, deci fără valoare.

— Bine, bine. Sunt tentat să-i dau dreptate doamnei Venable. Vă înțeleg argumentele, domnule avocat, dar cum informațiile se sprijină pe zvonuri, sunt nevoit să le resping. Juriul nu le va admite. Continuați, domnule Vail.

— Excepție! exclamă Vail.
— Se consemnează. Mai departe.
— Aș dori să revenim puțin la simboluri. Doctore, vă rog să explicați pe scurt juriului semnificația simbolurilor.

— Limbajul simbolic reprezintă desene, simboluri, adică semne recognoscibile, folosite în comunicare. De pildă, crucea este simbolul creștinătății, în timp ce numărul 666 este simbolul universal al diavolului. Or, ca să folosesc un exemplu mai uzual, simbolul pentru ceva interzis este un cerc tăiat de o linie. În circulația rutieră, acest semn este folosit atât aici, cât și în Europa.

— Adică simbolurile transcend cuvintele?
— Da; dar nu întotdeauna.
— Poate un simbol lua formă de cuvinte? Un mesaj, bunăoară?
— Hmm. Posibil. Da.
— Așadar, simbolurile se pot transmite sub mai multe forme, nu doar prin desene?

— Așa este.
— Domnule doctor, ați afirmat că ați văzut fotografiile victimei, episcopul Rushman?

— Da.
— Le-ați studiat îndeaproape?

— Da.

— Erau simboluri pe cadavru?

— Păi...

— Să fiu mai explicit: credeți că ucigașul a lăsat asupra victimei un mesaj sub formă de simbol?

Venable încerca să anticipeze tactica lui Vail. *Vrea să folosească numerele găsite pe ceafa lui Rushman, ca să-l discrediteze pe Bascott. Sau poate tatonează terenul, să vadă dacă am descifrat simbolurile.* Ultima alternativă îi păru cea mai plauzibilă. Își notă în agendă cuvântul „simboluri” și „B32.156”, întorcând-o în așa fel, încât să n-o poată citi nimeni. Hotărî că nu era momentul să intervină. Părea să aștepte mărturia lui Molly Arrington, când urma să o prindă în capcană, făcând-o să admită că mesajul fusese lăsat de Aaron.

— N-aș putea răspunde exact, răspunse Bascott. Se pare că ucigașul a indicat ceva, dar n-am reușit să aflăm ce anume, iar Stamper nu ne-a fost de ajutor.

— V-a spus că nu știe ce reprezintă simbolul?

— Obiectez, domnule judecător. Nu s-a stabilit că e vorba despre un simbol.

— Se admite.

— Doctore, vorbim despre litera și cifrele de pe ceafa victimei: corect?

— Presupun că la asta vă referiți.

— Vă amintiți succesiunea lor?

— Cred că „B 32.146”.

— De fapt, „B 32.156”, îl corectă Vail.

— Mă scuzați: 156.

— Credeți că e vorba despre un simbol lăsat de ucigaș?

— Păi, bănuiesc că cu toții am făcut această presupunere.

— Ați încercat să analizați simbolul?

— L-am întrebat pe Stamper ce reprezintă.

— Iar el a afirmat că nu are cunoștință de semnificația lui?

— Da.

— Mai departe n-ați încercat să mergeți, așa-i?

— Am discutat aspectul cu doamna Venable.

— Când?

— La început. Dacă nu mă înșel, chiar înainte de a-l vedea pe Stamper.

— Și la ce concluzie ați ajuns?

— Că problema depășește limitele responsabilității noastre.

— Care constă în?

— A-l analiza pe pacient.

— Iar acest simbol nu constituie un element important în analiza dumneavoastră?

— Ba da, dacă l-am fi descifrat. Dar descifrarea anumitor mesaje poate lua ani de zile...

— Cu alte cuvinte, n-ați avut destul timp la dispoziție pentru a examina în amănunt problemele domnului Stamper?

— Obiecție, domnule judecător, strigă Venable sărind în picioare. Apărarea încearcă să denatureze realitatea. Doctorul a afirmat că ar putea dura ani pentru descifrarea acestui simbol, cum îl denumeste avocatul. Or, noi deținem probe materiale extrem de clare. Așa încât linia interogatoriului e total irelevantă. Cifrele ar putea însemna orice, poate chiar un număr de telefon oarecare.

— Atunci să-i dăm voie doctorului să afirme acest lucru, ripostă Vail.

— Reformulați întrebarea, domnule avocat, îl îndemnă Shoat, cu voce aspră.

— Doctore, considerați simbolul ca fiind relevant?
— Orice e posibil.
— Considerați că este irelevant?
— Nu pot răspunde cu exactitate.
— Dar ce *credeți*?
— Obiectez! Ce-ar fi să nu se mai abată de la subiect, domnule judecător?
— Da, doamnă Venable. Obiecția se admite. Să se păstreze limitele subiectului, porunci Shoat.
— Domnule doctor, vreți să spuneți că mesajul de pe ceafa victimei are probabil importanța pe care n-ați putut-o detecta?
— Da, e posibil să fie important.
— Vă mulțumesc. Dacă nu mă-nșel, ați afirmat aici că diagnosticarea bolilor mintale e la fel de precisă ca și cea a bolilor fizice. Corect?
— Da.
— De-a lungul discuțiilor cu Aaron Stampler, v-a dat vreo explicație despre cele petrecute în seara crimei?
— Da.
— În ce a constatat explicația?
— A afirmat că și-a pierdut cunoștința înaintea comiterii crimei.
— A afirmat și că mai era cineva în cameră, în acele momente?
— Da, a făcut această afirmație.
— Cine era acea persoană?
— N-a putut-o identifica.
— Deci, acuzatul recunoaște prezența sa la locul faptei, dar neagă comiterea faptei. Este corect?'
— Da.
— E plauzibilă afirmația lui? Vreau să spun, și-ar fi putut Stampler pierde cunoștința în acest mod?
— ...Da.
— Există un termen medical pentru asemenea stare?
— Da. Se numește stare de refugiu, un alt termen fiind amnezia temporară.
— Și constituie o raritate în studiul psihologiilor anormale?
— Nu, nu e o raritate.
— Așadar, ați tratat cazuri de amnezie temporară, nu?
— Da.
— Cât durează de obicei o astfel de stare?
— De la câteva minute, la... de pildă, cunosc cazul unui pacient care a rămas timp de câteva luni în această stare.
— Pacientul era capabil să se comporte normal în acest interval?
— Da. Doar că ulterior nu și-a putut aminti nimic din perioada respectivă.
— Ce poate cauza o stare de refugiu?
— Tensiunea psihică, anxietatea, amintirile...
— Amintirile?
— Amintirea unui eveniment traumatic din trecut. Poate fi declanșată de ceva foarte simplu: zbârnâitul unei sonerii; ori o anumită combinație de cuvinte ce evocă un traumatism din trecut.
— Deci spectacolul unei crime brutale ca aceasta poate da naștere unei stări de refugiu?
— Da, sunt nevoit să vă răspund că e posibil.
— Prin urmare, când Aaron Stampler afirmă că a intrat într-o stare de refugiu, nu face o afirmație absurdă, nu-i așa?
— Nu, e o afirmație plauzibilă. Se putea întâmpla.
— Iar dacă s-a întâmplat, n-a fost o tulburare mintală?
— Ba da.

— Și totuși susțineți că n-a dat semne de amnezie pe parcursul investigației dumneavoastră.

— Nu, domnule, n-a dat semne.

— Doctore Bascott, să presupunem că un pacient suferă de emfizem pulmonar, iese afară în ploaie îmbrăcat prea subțire, răcește și nu se duce la medic. Aceste împrejurări pot duce la pneumonie. Corect sau fals? Mă-nțelegeți?

— Da. Cauză și efect.

— Exact. Cunoscând împrejurările, în momentul diagnosticării medicul poate anticipa evoluția pneumoniei, luând măsurile de precauție necesare pentru a o preîntâmpina. E o presupunere corectă?

— Domnule judecător, nu sunt deloc de acord cu această categorie de întrebări, se interpose Venable. Nu sunt decât supoziții și jocuri de cuvinte. Unde vrea să ajungă avocatul?

— Mai acordați-mi o întrebare sau două, domnule judecător.

— Vă mai acord o șansă, domnule avocat. Treceți la obiect, sau voi fi nevoit să sistez întrebările.

— Domnule doctor, aveți aici un tânăr pe care l-ați supus unor teste, pentru a determina dacă e culpabil sau nu în cazul de față. Cunoașteți următoarele precedente: întâi, existența unor informații religioase confuze, iar apoi posibilitatea ca mama lui să fi fost schizofrenică. Nu credeți că s-ar cuveni să aprofundați examenul, pentru a detecta eventuale simptome de schizofrenie la acest tânăr?

— Păi, da. Asta am și făcut.

— Ați omis în mod special eventualitatea schizofreniei?

— L-am examinat prin prisma tuturor tipurilor de tulburări mintale.

— Corectați-mă dacă greșesc, dar am impresia că singurul lucru pe care l-ați urmărit în analiza pacientului a fost să stabiliți dacă este capabil să compare în fața instanței.

— Asta ne-a fost sarcina. Dar a inclus și diagnosticarea din punctul de vedere al bolilor mintale.

— Așadar, puteți afirma cu convingere, în fața Curții, că acuzatul nu suferă de schizofrenie?

— Pot afirma că nu-i este afectată capacitatea de-a deosebi binele de rău și că poate coopera la propria-i apărare.

— Cu alte cuvinte, n-are importanță dacă suferă sau nu de vreo boală mintală.

— Obiecție. Speculație.

— Se acceptă.

— Reformulez. *Este posibil* ca Aaron Stamper să sufere de vreo tulburare mintală gravă, pe care dumneavoastră s-o fi trecut cu vederea în cadrul examenului psihiatric? Este posibil?

— Ce să spun? Orice *este posibil*.

— Vreți să spuneți că e improbabil?

— Domnule avocat, Aaron Stamper a fost consultat și de alți doi psihiatri și psihologi de renume. E greu de crezut că toți trei am putut omite ceva atât de important.

— Deci, răspunsul dumneavoastră e negativ.

— Obiecție, interveni Venable. Doctorul și-a clarificat poziția.

— Domnule judecător, încerc să stabilesc dacă doctorul afirmă că e imposibil sau improbabil, sau dacă spune că e posibil.

Shoat oftă.

— Vă rog recitiți întrebarea, o invită el pe grefieră.

— „Reformulez. Este posibil, domnule doctor, ca Aaron Stamper să sufere de vreo tulburare mintală gravă, pe care dumneavoastră s-o fi trecut cu vederea în cadrul examenului psihiatric? Este posibil?”

— Și care a fost primul răspuns?
— „Ce să spun? Orice este posibil”.
— Mi se pare, domnule avocat, că ați primit răspunsul la întrebare, remarcă Shoat.
— Nu tocmai, răspunse Vail. Aș dori să se consemneze că posibilitatea moștenirii unei boli mintale pe cale genetică a fost exclusă. Aceasta e cheia apărării. Depășește capacitatea de a distinge binele de rău, domnule judecător. Poate dr. Bascott jura că acuzatul Aaron Stamper nu suferă de vreo tulburare mintală, acționând sub influența unui impuls ori a unui raționament afectat?
Venable îl privi pe Vail. *Parșivul, pregătește o capcană. Ce dracu urmărește?*
— Domnule judecător, interveni ea grăbită. Îmi mențin obiecția. Dr. Bascott și-a clarificat poziția.
— Într-un mod ambiguu, i-o taie Vail.
Judecătorul se uită la amândoi.
— Sunt de acord cu acuzarea, zise el brusc.
— În regulă, răspunse Vail. Vreau să limpezesc lucrurile. Doctorul admite posibilitatea omiterii unor aspecte în examinarea acuzatului.
— Obiecție! strigă Venable, ridicându-se în picioare și trântind cu pumnul în masă. Denaturează răspunsurile martorului!
— Nu, domnule, se apără Vail. Spun exact ceea ce a spus el. E posibil să fi trecut ceva cu vederea.
Dându-și seama că e ceva pe cale de-a fi discreditat, Bascott vorbi deodată:
— Domnule, afirm că Aaron Stamper e pe deplin capabil de-a înțelege de ce se află aici. Dacă suferă de vreo boală mintală, consider că nu e destul de gravă pentru a-l scuza din punct de vedere legal de propriile-i acțiuni.
Vail zâmbi.
Te-am prins.
— Vă mulțumesc, domnule doctor.

TREIZECI ȘI TREI

— Onorată Instanță, este chemat la bară dr. William Danielson.
Vail își răsfoia la întâmplare agenda, în timp ce Venable parcurgea întrebările de rutină, care stabileau că Danielson este expert legist șef al orașului, studiile ce le efectuase și natura expertizei sale.
— În calitate de expert legist al acestui caz, ce sarcini ați avut? îl întreabă Venable.
— Să întreprind un studiu detaliat și o analiză asupra cadavrului, a rănilor și a leziunilor cauzatoare de moarte și să centralizez aceste date într-un raport.
Vail avusese de a face cu Bill Danielson în multe procese. Îl plăcea. Așteptă ca Venable să-l conducă de-a lungul descrierii crimei. Când se ajunsese la prezentarea fotografiilor, sări în picioare.
— Obiectez, domnule judecător. Prezentarea tuturor celor treizeci și ceva de poze constituie un prejudiciu flagrant pentru clientul meu. Consider că acuzarea își poate realiza din plin scopul cu cinci dintre ele.
— Da, da, domnule avocat. Am mai discutat o dată acest aspect. Obiecția se respinge.
— Scuzați-mă, dar cer excepție la hotărârea dumneavoastră, răspunse Vail cu voce amabilă.

Obrajii lui Shoat virară spre roșu.

— Se consemnează excepția, *domnule*, mârâi el. Puteți continua, doamnă Venable.

Venable prezintă fotografiile una câte una, dându-i ocazia lui Danielson s-o descrie pe fiecare în amănunte sângeroase: cantitatea de sânge din fiecare rană, tipul (Danielson părea să descrie cu deosebită plăcere diferența dintre rănilor produse prin înjunghiere, creștere, incizare și amputări), cum au fost provocate, care dintre ele fusese fatală și care doar dureroasă. Scopul era să stârnească o stare anxioasă în rândul celor mai sensibili membri ai juriului, înainte de a le fi arătate fotografiile, pentru a spori efectul. Într-adevăr, juriul studie îngrozit fiecare poză, așa cum se așteptase Venable.

— Deci, dr. Danielson, ați ajuns la concluzia că moartea poate fi atribuită unei sume de factori?

— Da: trauma corporală, aeroembolia, spasmul cadaveric, câteva din rănilor produse prin înjunghiere, șocul hemoragic, adică pierderea sângelui. Toate acestea au fost cauzatoare de moarte.

— Se poate identifica, după opinia dumneavoastră, principala cauză?

— Cred că a fost rana provocată la gât.

— De ce?

— Deoarece a cauzat aeroembolia, care înseamnă ieșirea bruscă a aerului din plămâni. Acest tip de rană e întotdeauna fatal; de fapt, moartea survine de obicei instantaneu. Iar rana aceasta a fost profundă. Un alt factor a fost șocul hemoragic.

— Pierderea de sânge?

— Da. Numărul de răni a provocat o sângerare excesivă. În mod normal, când organele încetează să funcționeze, sângerarea se reduce. Sângele mai picură, dar nu se scurge în valuri. În cazul de față însă rănilor au fost atât de multe și de profunde, încât victima și-a pierdut aproape tot sângele. Organismul uman conține de obicei cinci litri de sânge; în trupul victimei, s-a găsit la autopsie doar jumătate de litru. După cum puteți observa din fotografii, sângele a împrăștiat pereții, lămpile, ferestrele, iar o mare cantitate e colectată în jurul cadavrului.

— Ei bine, domnule judecător, cred că-i destul, strigă Vail. Suntem de acord că s-a strâns mult sânge la locul crimei. E oare necesar să se continue influențarea juriului cu toate amănuntele scabroase?

— Domnule Vail, permiteți-mi să mă îngrijesc eu de juriu.

— Perfect. Iar eu mă voi îngriji de clientul meu, răspunse Vail. După cum am avertizat mai devreme curtea, axarea acuzării pe detaliile morbide ale acestui caz constituie un grav prejudiciu. Ce are doamna procuror de gând? Să aducă în sală sângele episcopului adunat în găleți, pentru a fi văzut în realitate de către juriu?

— Ajunge, domnule avocat, se răsti Shoat la rândul său. Doriți să formulați o cerere?

— Da, domnule judecător. Suntem de acord că în camera crimei s-au găsit patru litri jumătate de sânge. Recunoaștem că a provenit de la victimă, că era roșu, vâscos și mai dens decât apa...

— Gata, domnule, ajunge! zbieră Shoat.

— Dar obiectăm, domnule judecător, continuă Vail, îndreptându-și degetul arătător spre Venable obiectăm împotriva prelungirii discuției referitoare la starea fluidelor organice ale episcopului Rushman.

Schimbarea rupse tensiunea. Câțiva jurați chicotiră. Vail redusese cea mai devastatoare probă vizuală la dimensiunea unei glume, lucru de care Venable era perfect conștientă. Să meargă înainte pe aceeași

temă ar fi însemnat să piardă jocul.

— Trecem mai departe, se offeri ea.

— Vă mulțumesc, doamnă procuror, îi răspunse Shoat.

Chemându-l pe Vail aproape de masa judecătorească, îi șopti:

Domoliți-vă emoțiile, domnule.

— Ca și cum v-ați domoli câinele? mormăi Vail, întorcându-se la locul său.

— Ce-ați spus? îl întrebă Shoat.

— Nimic, domnule judecător. Îmi dregeam doar vocea.

— Nu mai am întrebări, spuse Venable. Domnule avocat, puteți prelua martorul.

Vail se îndreptă spre bara martorilor.

— Domnule Danielson, vă pun următoarea întrebare: sunteți sută la sută sigur că aceeași persoană a provocat *toate* înjunghierile, creștăturile, inciziile și alte răni, pe care le-ați descris grafic, asupra corpului victimei?

— Vreți să știți dacă e posibil ca o parte din răni să fi fost provoca-te de către altcineva?

— Exact.

— Rănile traumatice și anume cele de gât și piept au fost făcute de o persoană cu mâna stângă, cu același cuțit. Asta se observă datorită...

— Bine, bine, domnule Danielson, nu vă contrazic. Sunt de acord că acele douăsprezece răni au fost administrate de către o persoană stângace. Dar celelalte... șaiszeci și cinci de răni? Toate au fost făcute de către o persoană stângace?

— E greu de spus. Nu se poate preciza întotdeauna dacă persoana care s-a folosit de armă e stângace sau dreptace.

— Depinde de natura răni?

— Da.

— O înțepătură, de pildă, ar fi greu de distins dacă a fost executată de un dreptaci sau de un stângaci, nu?

— Da, e adevărat.

— Și nu au fost, cel puțin două din cele douăsprezece răni pe care le-ați identificat ca fatale, răni străpunse?

— ...Ba da.

— Cuțitul a pătruns perpendicular, nu-i așa?

— Da.

— Rezultă că nu-i exclus ca o a doua persoană să fi provocat cel puțin două dintre rănilor fatale. Corect?

— Probabil.

— Vă repet, dr. Danielson: Este posibil ca cel puțin două dintre rănilor fatale să fi fost administrate de altcineva? Da, sau nu?

— Da.

— Vă mulțumesc, domnule doctor. Să vorbim puțin despre rana de la gât. După opinia dumneavoastră, aceasta a fost prima, corect?

— Așa au arătat probele.

— Și ați afirmat că aeroembolia provoacă moartea aproape instantaneu. Ați spus așa: „În *majoritatea* cazurilor survine instantaneu spasmul cadaveric, adică rigor mortis". Corect?

— Da, așa este.

— Și totuși susțineți că episcopul s-a apărat. Că rănilor de pe mâini și brațe sunt rezultatul încercării sale de a se proteja. Corect?

— Da.

— Deci, în timp ce e posibil ca rana de la gât să fi fost prima, până la urmă *se pare* că n-a fost, nu-i așa?

— E posibil să fi supraviețuit aproximativ un minut, apărându-se din reflex. Oricum, destul timp pentru a fi rănit la mâini și la brațe.

— Cuțitul a pătruns pe-aici – Vail își puse degetul sub urechea dreaptă a lui Danielson, trasând încet o linie spre stânga, chiar sub urechea dreaptă, a mers până sub urechea stângă, secționând coloana vertebrală, jugulara, arterele, venele, laringele, mușchii și țesuturile. Așa stipulează raportul dumneavoastră, nu?

— Întocmai.

— Deci au fost traumatizați mușchii și țesuturile?

— Da.

— S-a produs și fenomenul de aeroembolie, care e aproape *întotdeauna fatal*, nu-i așa?

— Da.

— Iar dumneavoastră susțineți că episcopul a rezistat încă un minut, un minut jumătate?

Danielson îl privi pe Vail cu înțeles, înăbușindu-și un zâmbet. Era tare Vail. Un adevărat rechin.

— Am dedus... datorită cantității de sânge și urmelor de țesătură găsite... că, probabil...

— Probabil? Ce-i asta, domnule Danielson? Probabil, posibil sau eventual, un fel de loterie?

— E foarte posibil să fi fost a doua, ori a treia lovitură, cedă Danielson.

— Prin urmare... dacă două dintre rănille fatale din zona pieptului ar fi fost produse de o persoană, iar celelalte, de către altcineva, atunci e posibil și ca prima persoană să fi aplicat loviturile mortale, iar a doua să-l fi ciopârțit pe episcop, după ce a survenit moartea. Ce spuneți?

— Presupun că... da, dar e improbabil.

— De ce?

— De ce? repetă Danielson.

— Da. De ce e improbabil?

— Păi gândiți-vă... Vreau să zic, e absolut logic.

— În concluzie, domnule doctor, nu puteți dovedi că Aaron Stamper a fost autorul tuturor sau măcar al unei părți din rănille produse prin înjunghiere; nu puteți dovedi dacă episcopul a fost răpus de una sau de două persoane și nici care a fost rana fatală. Am dreptate?

Danielson cântări situația câteva minute. Apoi dădu încet din cap:

— Este adevărat.

— Iar faptul că Aaron e stângaci constituie unica dumneavoastră dovadă că el a mânuit într-adevăr cuțitul. Corect sau fals?

— Da, domnule Vail. Este corect.

— Vă mulțumesc, dr. Danielson, îi spuse Vail, îndepărtându-se de la bara martorilor. Sunteți liber.

— Un moment, îl opri Venable. Dr. Danielson, în cei douăzeci și șase de ani de când sunteți expert judiciar, ați întâlnit vreun caz în care doi ucigași să fi folosit același cuțit pentru a lovi aceeași victimă?

— Nu, n-am întâlnit.

— Ați auzit, ori ați citit despre un asemenea caz?

— Nu.

— Mulțumesc.

— Scuzați-mă, dr. Danielson, ripostă Vail, despre câte cazuri ați auzit în care penisul și testiculele victimei să fi fost tăiate și îndesate în gură?

— A... de fapt, despre nici unul.

— Deci, crima de față s-ar fi putut petrece exact așa cum am descris-o eu; da sau nu?

Danielson oftă:

- Da.
- Vă mulțumesc, domnule.

Harvey Woodside îl urmă pe Danielson la bara martorilor. Sarcina lui constase în corelarea probelor medicale și judiciare în scopul atingerii unei unice concluzii întemeiate: aceea că Aaron Stampler comisese o crimă premeditată, cu sânge rece.

Se deplasă greoi spre bara martorilor, respirând anevoios pe nas, se lăsă în scaun și depuse jurământul. Vail asculta răbdător faza preliminară dirijată de Venable, legată de studiile și activitatea martorului.

— Așadar, domnule Woodside, dumneavoastră ați legat între ele toate elementele crimei, așa este?

— Da.

— Inclusiv rapoartele medicale, probele de țesături, amprente, etcetera...

— Totul. Am corelat toate elementele.

În interogatoriul care urmă, Woodside combină fotografiile cu probele materiale, cu fibrele de țesătură prelevate, cu petele de sânge și cu amprente, zugrăvind astfel un tablou al groazei.

— Domnule Woodside, continuă Venable, judecând după probele materiale găsite la locul faptei, cum evaluați derularea crimei?

— Stampler a intrat prin bucătărie, și-a scos pantofii, a luat cuțitul din sertar, lăsând urme de țesătură din mănuși, a străbătut holul ajungând în dormitor, unde l-a atacat pe episcop. Episcopul Rushman s-a luptat pentru a-și apăra viața, după cum reiese din existența rănilor de pe mâini. A fost înjunghiat, crestat și spintecat de șaptezeci și șapte de ori. În urma agresiunii, trupul său conținea mai puțin de jumătate de litru de sânge, adică a douăsprezecea parte din cantitatea existentă de obicei în organism. Gestul final a fost amputarea aparatului sexual, pe care Stampler i l-a îndesat episcopului în cavitatea bucală. Stampler s-a întors în bucătărie, și-a pus pantofii și a fugit afară; cum pe-acolo trecea tocmai o patrulă a poliției, a intrat înapoi și s-a ascuns într-un confesional, unde a fost găsit de poliție și arestat.

Vail își încheie haina și se ridică. Înconjură masa apărării, sprijinindu-se în fața ei, cu brațele încrucișate. Shoat îl privi cu gura căscată.

— S-a întâmplat ceva, domnule Vail?

— Ascult o poveste foarte interesantă, domnule judecător, îi răspunse Vail zâmbind. Evident, mă opun întregii expunerii. E doar o înșiruire de supoziții.

— Domnule judecător, pară Venable, domnul Woodside e unul dintre cei mai renumiți patologi din țară. Sarcina lui este să evalueze o crimă pe baza probelor judiciare.

— Nu există o dovadă că Stampler i-a amputat victimei, citez: „aparatul sexual”, argumentă Vail. Atât domnul Woodside, cât și dr. Danielson susțin această ipoteză dintr-un singur motiv: dacă cumva lucrurile nu s-au petrecut astfel, întreaga lor teorie se năruie.

— Domnule Vail, îi răspunse judecătorul, aplecându-se peste masă și privind-l, înlănțuirea logică a evenimentelor între ele intră în domeniul de expertiză al domnului Woodside. Asta e misiunea lui. N-a negat că declarația lui este o supoziție și sunt sigur că juriul va lua acest fapt în considerare cândva cântări probele. Obiecția dumneavoastră se respinge.

— Deocamdată nu mai am întrebări, își încheie Venable interogatoriul.

— Martorul dumneavoastră, domnule Vail.
Frunzărindu-și agenda, Vail se apropie tacticos de boxa martorilor.

— Domnule Woodside, spuse el, cercetându-și notițele, ați căutat fibre de țesătură pe covor, nu-i așa?

— Corect. Am lucrat împreună cu dr. Danielson la analizarea tuturor probelor.

— Ce anume ați mai căutat în covor?

— Pete de sânge, fire de păr ca și alte corpuri străine.

— Amprente?

— Nu înțeleg întrebarea.

— Ați căutat cumva și amprente ori urme de pași pe covor, pentru a detecta dacă, în afara episcopului Rushman și a lui Aaron Stampler, a mai fost cineva în cameră?

— N-avea nici un rost, domnule Vail. Femeia de serviciu curățase camera dimineața, devreme. După aceea au trecut și alte persoane pe acolo.

— Cu alte cuvinte, dacă au existat alte amprente în covor, le-ar fi putut lăsa cineva înaintea producerii crimei?

— Da...

— Același lucru e valabil și în ceea ce privește fibrele de țesătură și firele de păr, corect?

— Păi, da...

— Deci singura probă materială lăsată *cu certitudine* în timpul crimei o constituie petele de sânge?

— Asta...

— Da, sau nu, domnule Woodside?

— Presupun că aveți dreptate. Există urme de pași însângerați, bineînțeles.

— Clientul meu nu neagă că urmele de pași îi aparțin, spuse Vail răsfoind în agendă. Bineînțeles că a fost acolo. Dar de vreme ce se afla într-o stare de refugiu, se pune următoarea întrebare: a mai fost cineva pe acolo? Această întrebare aș dori să o clarificați, domnule Woodside, fără a da naștere nici unui dubiu. Bazându-vă pe cercetările întreprinse, puteți afirma cu toată convingerea că episcopul Rushman și Aaron Stampler erau unicele persoane care se găseau în cameră în timpul agresiunii?

— Sunt nouăzeci la sută...

— Nouăzeci la sută nu este un procent mulțumitor, domnule Woodside. Declarați în fața instanței că sunteți sută la sută sigur că nu a existat o a treia persoană în cameră în timpul crimei?

— Cred că nu.

— Da sau nu?

— Nu.

— Domnule Woodside, dați-mi voie să vă amintesc cazul Wright. Vă amintiți de cazul Wright?

— Bineînțeles.

— Ați fost expert judiciar în cazul acela, nu-i așa?

— Da.

— Exemplificați-i juriului despre ce este vorba.

— Mă opun, domnule judecător. Este irelevant. Nu văd scopul.

— Scopul e logică, domnule judecător.

— Logica? repetă Shoat.

— Domnul Woodside își bazează multe din deducții pe logică. Aș dori să examinez percepția domniei sale asupra logicii.

— Bine, domnule Vail. V-am promis că vă dau mână liberă în acest caz, așa că puteți continua.

— Cazul Wright, domnule judecător.

— Theodore Wright era comerciant. A fost găsit mort prin împușcare într-o cameră de hotel. Arma crimei a fost descoperită mai târziu, după radiatorul cu aburi din colțul camerei.

— Deci, concluzia logică este că ar fi fost omorât, nu?

— Corect. Inițial am presupus că Wright a fost omorât.

— Și această presupunere corespunde adevărului?

— Nu. În urma cercetărilor am stabilit că Wright se împușcase.

Reculul armei i-a aruncat mâna înapoi și arma a zburat în spatele radiatorului.

— Așadar, concluzia logică, și anume că a fost ucis, s-a dovedit falsă.

— Da.

— Domnule Woodside, judecând după probe, era logic să deduceți că se sinucisese?

— Nu chiar.

— Vreți să spuneți „nu”.

— Nu.

— De fapt, nu-i așa că o mare parte din crime sfidează logica?

— Sigur, deși majoritatea cazurilor...

— Majoritatea. Dar nu *toate*, corect?

— Corect, spuse Woodside oftând.

— Domnule Woodside, ați afirmat că ați găsit amprentele domnului Stampler pe toată suprafața cuțitului și pe cadavru.

— Da.

— Ați afirmat, de asemenea, că ați găsit fibre din mănușile lui Stampler în sertarul pentru cuțite?

— Întocmai.

— Și pe baza acestor urme ați dedus că Stampler a luat cuțitul din sertar, nu-i așa?

— Pare, cu siguranță, logic.

— Pare la fel de logic să-și fi scos mănușile înainte de a comite cri-ma?

— A... nu înțeleg...

— Evident. Înțelegeți, dar vă pot repeta întrebarea cu alte cuvinte: sunteți foarte antrenat în logică, domnule Woodside. Este oare logic ca domnul Stampler să fi intrat cu mănușile pe mâini, să fi luat cuțitul, apoi să-și fi scos mănușile, pentru a-și lăsa amprente peste tot, după spusele dumneavoastră? Vedeți aici vreo logică?

— Păi... aș spune...

— Spuneți doar răspunsul, domnule. Considerați că este logic ca un om să premediteze o crimă, să plănuiască totul, iar apoi să-și scoată mănușile, înainte de a comite crima?

— Nu știu de ce a făcut asta.

— Este o acțiune logică? Are vreun scop?

— Nu tocmai.

— Cred că pot considera că ați răspuns „nu”. Cât despre celelalte probe de țesătură pe care le-ați găsit, ele puteau fi lăsate de domnul Stampler mai devreme, în aceeași seară. Este adevărat, sau nu?

— Este adevărat.

— Deci fibrele în sine nu dovedesc că acuzatul s-a aflat în cameră, în momentul atacului, este corectă afirmația?

— Da, este corectă.

— În concluzie, domnule Woodside, nu puteți dovedi că Aaron Stampler și episcopul au fost singuri în cameră, nu-i așa?

— Ăă... păi eu...

— Da, sau nu?

— Nu, spuse Woodside, oftând.

— Și nu puteți afirma cu toată certitudinea că Aaron a luat cuțitul

din bucătărie, nu?

— Nu chiar.

— Consider că ați răspuns din nou „nu”. Haideți să vorbim puțin despre fuga lui Aaron prin ușa bucătăriei, după spusele dumneavoastră. Ați dedus că a intrat prin bucătărie, și-a lăsat acolo pantofii, a luat cuțitul și a pătruns în dormitorul episcopului, unde l-a ucis pe acesta. Apoi s-a întors pe același traseu, și-a pus din nou pantofii și a ieșit prin ușa bucătăriei.

— Da.

— Pe ce vă bazați deducțiile?

— Pe logică. Faptul că și-a scos pantofii la intrare e o deducție logică, deoarece într-acolo duc urmele ciorapilor însângerați. Și cum e absurd ca episcopul să fi ținut cuțitul de tranșat carne în dormitor, am dedus de asemenea că acuzatul a luat cuțitul de bucătărie când a intrat.

Vail străbătu sala.

— Și dacă acuzatul a intrat pe ușa principală, după cum a declarat? Care e primul lucru pe care-l faci când intri din ger într-o casă? Îți scoți mănușile, nu-i așa? Îți freci mâinile, suflă peste ele. Prin urmare, Aaron a intrat în casa parohială, și-a scos mănușile, apoi a auzit un zgomot la etaj și a urcat. A văzut pe cineva în cameră, așa că – Vail se aplecă, își scoase mocasinii, îndesându-și-i în buzunarele hainei – și-a scos pantofii, ca să nu-l audă nimeni, punându-și-i în buzunare. S-a dus în dormitor, s-a uitat înăuntru și a văzut cum cineva îl înjunghia pe episcop; cineva care intrase *într-adevăr* prin bucătărie, de unde-și procurase cuțitul cu care pătrunsese în dormitorul episcopului. Episcopul a încercat să se apere, ținându-și mâinile pavăză. În cele din urmă cedează, iar criminalul îi provoacă, după cum ați scris în raport, „rana numărul patru, o lovitură cardiovasculară, suficient de pătrunzătoare pentru a ucide aproape instantaneu”. Episcopul s-a prăbușit la pământ. Făptașul a părăsit în grabă locul, iar Stampler, pradă unei stări de refugiu, apucă cuțitul într-o totală zăpăceală. A ieșit la rândul lui din cameră, a auzit pe cineva la parter, a fugit în bucătărie, unde și-a pus din nou pantofii înainte de-a porni afară, în frig. Domnule Woodside, aveți vreo dovadă că lucrurile nu s-au petrecut astfel?

— Nu, răspunse acesta, resemnat, nu pot dovedi nici că episcopul n-a fost înjunghiat de o rață care a zburat pe geam.

Răsetele asistenței nu se lăsară așteptate. Shoat trebui să izbească de câteva ori cu ciocănelul în masă.

— Dacă nu vă potoliți, evacuez sala, strigă el, apoi i se adresă lui Woodside: Domnule Woodside, remarca dumneavoastră a fost cu totul inoportună. Doar aveți experiența a ceea ce înseamnă un proces. Ar fi bine să vă conformați.

— Da, domnule. Îmi cer scuze, mormăi Woodside cu capul în pământ.

— Vă cred. Juriul va ignora remarca. E total irelevantă în derularea procesului.

— Nu mai am întrebări, anunță Vail.

Portarul îi lăsa primul ziar de seară în fața ușii. Îl citi instalată la birou, în fața cinei, compusă din supă de pui cu tăitei și cu biscuiți.

CELEBRII VULTURI AI LEGII

Venable versus Vail

*Cel mai senzațional spectacol din oraș
de*

Jack Connerman

Zilele acestea, cele mai râvnite locuri din oraș sunt la Curtea Superioară a regiunii King, unde a început ieri bătălia juridică a secolului.

E un proces de vis: cazul unei crime abominabile, în care sunt implicate două vedete reprezentante ale legii, și unul din cei mai proeminenți cetățeni ai orașului, ca victimă. În joc este viața unui băiat de la munte, în vârstă de 19 ani, numit Aaron Stampler, posesor al unui indice de inteligență mai mare decât Himalaya, și al unui accent aidoma sergentului York: el e acuzat de a-l fi transformat pe arhiepiscopul Richard Rushman, „Sfântul din Lakeview”, într-un experiment anatomic, eveniment petrecut într-o seară a lunii februarie. Detaliile acestui măcel au fost atât de sinistre, încât poliția a păstrat secretul asupra lor până ieri, la începerea procesului.

Are loc un nou meci între procurorul șef adjunct Jane Venable, o doamnă care și-a confecționat mai multe scalpuri decât orice alt procuror din istorie, și copilul-minune al avocaturii, Martin Vail, căptușit cu ceea ce se numește caz deschis-închis, drept pedeapsă că a păgubit recent orașul, ținutul și statul de peste șapte milioane, în cazul Joe Pinero. Un nou meci, care s-ar putea numi Celebra Judecată.

Ultima oară, cei doi gladiatori s-au încleștat acum câțiva ani, în procesul traficantului de droguri Rodriguez. Vail a zburat atunci cu victoria-n dinți, așa că de astă dată adie vântul răzbunării dinspre biroul procurorului șef.

Prima zi a oferit toate deliciile așteptate: palme verbale între Venable și Vail, câteva admonestări posace din partea judeului Harry Shoat-Călăul, fotografii demne de un bal al vampirilor și o serie de lupte corp la corp, conduse de Vail.

Venable promite o judecată scurtă, în stil biblic. „Slavă Domnului că prin bunăvoința Curții Superioare ne-a fost redat la timp scaunul electric pentru Aaron Stampler”. Acesta este citatul ei preferat.

Ca de obicei, Vail are de spus două cuvinte: „Fără comentarii”. Și le păstrează pentru proces, iar luni le-a folosit cu mult succes. Cât despre cazul deschis-închis al lui Venable, acesta începe să arate mai deschis decât ne-am fi așteptat.

Drapată într-un costum gri, care-i puneă sânii în valoare, peste o bluză neagră, montată pe gât, cu părul învăpăiat strâns la spate în coc, cu ochelarii stil designer cocoțați pe vârful nasului, Venable ne-a arătat limpede în primele declarații că ziua întâi a fost marcată de culoarea roșie a sângelui. L-a caracterizat pe acuzat ca pe un ucigaș lipsit de scrupule, gelos și răzbunător, care l-a măcelărit pe cel ce-i fusese timp de doi ani mentor și inger păzitor.

„A lovit de șaptezeci și șapte de ori, în vreme ce Sfântul din Lakeview încerca să se apere”, a declarat ea. „Mâinile episcopului au fost străpunse și înțepate, în încercarea lui de-a respinge cuțitul ucigaș. A primit douăsprezece răni fatale. Episcopul a fost efectiv decapitat. Aaron Stampler, care a deprins îndemânarea de-a folosi cuțitul lucrând ca ucenic într-o casă funerară, și-a măcelărit fără milă binefăcătorul...”

Dinamită curată. O pledoarie care-a mers drept la țintă, ținta fiind pedeapsa maximă, urmată de expunerea fotografiilor color, care i-au susținut din plin povestea încărcată de oroare.

Ca de obicei într-o ținută alandala, Vail a oferit surprize.

Versiunea lui: Stampler a intrat într-o stare de inconștiență psihică, denumită clinic „stare de refugiu”, și nu-și amintește nimic până în momentul în care poliția l-a găsit ghemuindu-se într-un confesional, plin de sânge și ținând încă în mână arma crimei. S-au făcut deja aluzii la existența unei a treia persoane în dormitorul episcopului, atunci când acesta a fost ucis.

Urmau câteva paragrafe dedicate depozițiilor lui Bascott și Danielson și unele considerații asupra efectului dezastruos al fotografiilor. Sfârșitul articolului îi dădu fiori.

Dezinvolt, Vail a atacat credibilitatea evaluării făcute de echipa psihiatrilor din partea statului, ridicând următoarea întrebare: a fost cumva analiza echipei incompletă, ori greșit direcționată? Versiunea cu pierderea cunoștinței susținută de Vail, luată până nu demult în derâdere în cercurile presei, a devenit nu doar credibilă, ci, prin propria accepțiune al lui Bascott, o posibilitate foarte reală. Este cu puțință ca Stampler să fi suferit într-adevăr o pierdere a cunoștinței? Prin atacul său, Vail a modificat total expectativele unei apărări slabe.

Să nu uităm interogatoriul furtunos condus de Vail în momentul audierii martorului Bill Danielson, care a dezvăluit o mulțime de puncte nebuloase. Acuzarea nu poate dovedi că Aaron Stampler s-a aflat singur în cameră ori că a aplicat vreuna sau toate loviturile; nu știe nici care a fost rana fatală și nici câte persoane au participat la atac.

Fără îndoială, probele materiale și circumstanțele atârnă încă greu în favoarea lui Venable. Dar dacă Vail va proceda în continuare ca în prima zi, procesul va fi cu siguranță lung.

Urmează a doua rundă, marți, ora nouă dimineața.

După ce citi de două ori articolul, Venable trânti ziarul pe jos. Connerman, veșnicul misogin înverșunat, îl curta ca de obicei pe Vail. Sentimentul se deslușea printre rânduri. Doamna procuror umbla de colo-colo prin cameră, ascultând înregistrarea depozițiilor. La un moment dat opri banda și o puse de la capăt.

Rămăsese la o serie de întrebări cu privire la simboluri. După ce intrase în subiect, Vail îl abandonase. *De ce?* Tatonase terenul, ca să afle ce reprezentau cifrele? Călcase pe pământ alunecos și se grăbise să iasă din zonă? Ceva îl avertizase. Să fi fost unul din răspunsurile lui Bascott?

Brusc, Venable înțelese că Vail evita să aducă în discuție simbolurile de pe ceafa victimei. Încerca să stoarcă indirect informații de pe urma depozițiilor. După ce-l introdusese pe Bascott în problemă, se învârtise în jurul ei. Descifrase oare mesajul? Dacă da, atunci de ce-l ocolea? O străfulgeră gândul că Vail pregătea subtil o mărturie privind simbolurile similare găsite asupra lui Billy Jordan și a lui Peter Holloway.

Asta era! Nemernicul încerca să-l lege pe Rushman de cei doi miniștrani, fără a explica înțelesul mesajelor. După care, urma să prezinte posibilitatea ca Rushman și miniștrani să fi fost uciși de către aceeași persoană, argumentând în final probabilitatea ca cei doi să fi murit după Rushman, când Stampler se afla deja în închisoare. Deschizând această ușă, ar fi forțat-o pe ea să prezinte înregistrarea video cu miniștrani, care ar fi dezavantajat-o cu siguranță. În același timp, situația creată i-ar fi permis lui Vail să ceară compasiunea

juriului față de premisele comiterii crimei.

Asta n-o să se întâmple, se gândi ea. Niciodată.

Pe de altă parte, dacă ar putea dovedi că Stampler cunoștea înțelesul mesajelor, s-ar alege cu o nouă probă a vinovăției lui și poate l-ar împinge să admită în fața instanței că e autorul tuturor celor trei crime.

Ce lovitură, își zise. I-ar putea distruge jocul lui Vail, l-ar băga la apă pe criminal pentru uciderea lui Rushman și în același timp i-ar putea pune juriului problema crimelor multiple. Juriul ar vota cu siguranță pentru scaunul electric, iar Shoat ar fi încântat.

Era însă o manevră periculoasă. Trebuia s-o pună bine la punct.

Până una-alta, trebui să admită ca Vail se descurcase de minune. Își propusese să distrugă credibilitatea lui Bascott și reușise. Îi dăduse juriului o temă de gândire: exista oare un aspect pe care să-l fi omis Bascott și echipa lui?

Dacă exista un asemenea aspect, Vail urma s-o aducă pe Arrington la bara martorilor. Iar Venable era pregătită s-o înfrunte.

TREIZECI ȘI PATRU

În următoarele trei zile, Jane Venable aduse o pleiadă de martori inofensivi în fața juriului. Preoți, călugărițe, copii de la Savior House, oameni de afaceri influenți, persoane publice care conduceau principalele fundații de caritate cu toții depuseră mărturie că Rushman fusese un dar adus omenirii, meritând cu prisosință de-a fi numit Sfântul din Lakeview Drive. Vail puse câteva întrebări formale și făcu o singură obiecție. Martorii meniți să caracterizeze victima erau irelevanți, toți membrii juriului cunoscând cine fusese Rushman. Vail nu avea însă intenția să atace credibilitatea comunității aparținând de Biserică ori de lumea afacerilor. Oricum, juriul păru plictisit de procesiunea „personalităților notorii”; până și Shoat se simțea mai relaxat, în timp ce tensiunea din sală scădea.

Apoi Venable își chemă ultimul martor.

— Să intre Abel Stenner.

Vail urmări cum locotenentul Abel Stenner se îndreaptă spre scaunul martorilor, depuse jurământul, ridicând mâna dreaptă. Purtând un costum albastru-închis, cu o cravată vișinie, Stenner aducea mai degrabă a misit decât a polițist, excepție făcând privirea înghețată în dosul ochelarilor cu rame de metal și atitudinea distantă, aproape condescendentă. Dacă n-ar fi sfidat juriul cu acest comportament, ar fi fost un martor ideal. Cum depoziția sa era aproape ultima, Stenner urma să preia rolul omului de serviciu sortit a face curățenie în declarațiile anterioare, coroborându-le. Și-ar fi îndeplinit sarcina, cu aerul său rece și viclean. Un martor periculos, poate cel mai periculos. Vail își sprijini bărbia în palmă, ascultând derularea întrebărilor de rutină, prin care Venable evidenția cele patru diplome de onoare primite de Stenner pentru servicii meritorii și pentru cei douăzeci și trei de ani petrecuți în cadrul forțelor de poliție, dintre care zece ca detectiv criminalist.

Stenner descrie reacția avută la impactul cu locul crimei, arestarea lui Aaron Stampler și măsurile luate pentru „păstrarea integrității zonei de interes”. Vorbea direct și sec, la fel de normal ca un raport al poliției. Cum martorii nu aveau acces în sală, nu avea cunoștință despre interogatoriile luate de Vail lui Danielson și lui Bascott.

„Evaluarea” sa asupra faptelor era identică cu a lui Danielson.

— Obiectez împotriva așa-numitei evaluări a locotenentului, dom-

nule judecător, interveni Vail, sărind în picioare și mimând furia, pentru același motiv pentru care am obiectat și împotriva expunerii domnului Danielson. Sunt simple supoziții.

— Am mai discutat acest aspect, domnule Vail, răspunse Shoaat tăios. Acești oameni depun mărturie în calitate de experți calificați, și, în această calitate, punctul lor de vedere e valid. Iar juriul este suficient de inteligent pentru a le cântări afirmațiile. Obiecția dumneavoastră se respinge.

— Presupun că e redundant să cer excepție, remarcă Vail luând loc.

— Care vă sunt concluziile în ceea ce privește versiunea pretinsă de acuzat și anume că a văzut pe cineva comițând crima, și-a pierdut cunoștința și nu-și mai amintește nimic? Întrebă Venable.

— Concluzia mea este aceea că probele indică un singur ucigaș care a premeditat crima, a înfăptuit-o și-a fost prins.

— Ucigașul fiind domnul Stampler?

— Da.

— Vă mulțumesc, domnule locotenent, încheie Venable, adresându-i-se apoi lui Vail: Aveți cuvântul.

Vail se ridică încet, se încheie la haină și se apropie de boxa martorilor, cu nelipsita agendă galbenă în mână. Se rezemă de bara care despărțea boxa martorilor de restul sălii și zâmbi.

— Domnule locotenent, zise el cu blândețe, este adevărat că principala dumneavoastră sarcină constă în colectarea dovezilor privind cazurile de crimă și predarea lor procuraturii?

— Una dintre sarcini, da.

— Care sunt celelalte?

— Există și domeniul acela ambiguu, numit deducție sau detectare, dacă doriți, răspunse Stenner cu vocea lui înțepată, care-l făcea să pară nervos.

— Asta înseamnă corelarea probelor, urmată de o presupunere specializată privind înțelesul lor, nu?

— Domnule judecător, obiectez împotriva cuvântului „presupunere” folosit de avocatul apărării, îl întrerupse Venable.

— I-am atribuit calificarea „specializată”, ripostă Vail, dacă există vreun alt mod de a defini termenul, accept propunerea.

Shoaat i se adresa zâmbitor lui Stenner:

— Ați avea ceva împotriva dacă s-ar înlocui termenul „presupunere” cu „evaluare”?

Stenner clătină din cap.

— O alegere perfectă, domnule judecător. Mulțumesc, rosti Venable.

— Domnule locotenent, cum procedați cu informațiile care sunt în detrimentul cazului cercetat?

— La fel ca și cu toate celelalte probe.

— Cu alte cuvinte, nu faceți o selecție a informațiilor pe care le furnizați procurorului?

— Bine-nțeles că nu.

— De pildă, dacă arestați o persoană care are un alibi, verificați alibiul sau îi cereți arestatului să dovedească?

— Îl verificăm.

— Asta face parte din investigație, așa-i?

— Da.

— Domnule locotenent, când l-ați văzut prima oară pe Aaron Stampler?

— Când se ascunsese într-un confesional, la catedrală.

— Atunci când l-ați arestat?

— Da.

— V-a spus ceva?

— Spunea: „N-am făcut nimic, mamă. Mamă, n-am făcut nimic”.

— Părea speriat?

— Da, era îngrozit.

— I-ați citit atunci ce drepturi are?

— Da!

— Domnule locotenent, să trecem la cele trei interogatorii pe care i le-ați luat arestatului...

— Obiectez, domnule judecător, interveni Venable, nu se admite introducerea interogatoriilor. Chiar domnul Vail a cerut să fie excluse!

— Nu intenționez să prezint conținutul interogatoriilor în cadrul depoziției, domnule judecător, vreau doar să amintesc faptul că ele au avut loc.

— Aveți grijă să vă limitați la atât, se răsti Shoat.

— Înainte de primul interogatoriu, în drum spre secția de poliție, ați avut vreo discuție cu domnul Stampler?

— Am sporovăit, răspunse Stenner, i-am pus întrebările obișnuite: cum îl cheamă, unde locuiește, unde lucrează și altele asemenea.

— De fapt, nu i-ați pus lui Aaron următoarea întrebare, pe care o voi reproduce întocmai? „De ce l-ai ucis pe arhiepiscop? Ce ți-a făcut?”

— Obiectez, domnule judecător. Apărarea încearcă să introducă părți din interogatorii în depoziție, fără a le fi admis în întregime.

— Dimpotrivă, îl întreb pe domnul locotenent despre ceea ce el însuși a denumit o sporovăială avută cu acuzatul în drum spre secția de poliție. Nu mă refer la cele trei interogatorii înregistrate, care nu au fost excluse din depoziții.

— Obiecția se respinge.

— Așadar, domnule locotenent, i-ați pus această întrebare lui Stampler?

— Ceva în genul acesta.

— Nu e aceasta o întrebare stil „când ai încetat să-ți bați nevasta”? În sensul că vă formaseți deja convingerea că era vinovat?

— Cred că da.

— Ce v-a răspuns?

— Mi-a spus că nu-și aduce aminte ce s-a întâmplat.

— Nu v-a spus cumva că și-a pierdut cunoștința?

— Ba da, a folosit expresia asta.

— Și v-a spus, de asemenea, că mai era cineva în cameră cu episcopul?

— Da.

— V-a spus cine anume?

— Nu. Mi-a spus doar că-i era teamă de acea persoană.

— Chiar așa?

— Nu înțeleg...

— Permiteți-mi să vă sugerez ce v-a spus. A refuzat să vă spună cine mai fusese în cameră. Dumneavoastră l-ați întrebat: „Ți-e frică să spui?”, iar el a răspuns: „Da”. Așa s-au petrecut lucrurile?

— Cred că da. Vă repet, discuția a avut loc acum două luni.

— Motivul... pentru care vă amintesc acea discuție, domnule locotenent, este acela că bănuiesc o interpretare greșită dată de dumneavoastră afirmațiilor acuzatului. Nu v-a spus că se temea de cealaltă persoană, ci că se temea să vă răspundă. Își exercita drepturile juridice pe care tocmai i le citiserăți.

— Ce vreți să spuneți, domnule avocat? se interesă Shoat.

— Vreau să spun că locotenentul Stenner a interpretat greșit declarația. Dacă el interpretează comentariile martorilor în evaluările

pentru procuratură, acestea urmând să constituie dovezi ale acuzării, iar dacă aceste evaluări se bazează pe interpretări greșite, consider că acesta este un exemplu perfect al evaluării eronate, drept care sunt îndreptățiți să atac respectiva evaluare.

Shoat nu păru a fi înțeleș explicația.

— Aveți ceva de obiectat? întrebă el.

— Domnule judecător, am vrut să-mi clarific poziția față de această așa-zisă evaluare, care nu este de fapt bătută în cuie; am vrut, de asemenea, să arăt că nu confund faptele cu concluziile bazate pe presupuneri.

— Domnule judecător, avocatul a mai fost o dată admonestat pentru folosirea unui termen ca „presupunere”...

— Bine, bine, doamnă Venable, sunt conștient de asta. Domnule Vail, mi se pare că am convenit deja că termenul „evaluare” e mai nimerit.

— Dar eu n-am consimțit.

— Se consemnează, izbucni Shoat. Acum continuați!

— În regulă, dar, cu îngăduința Curții, doresc să mă asigur că juriul înțelege că este falsă afirmația locotenentului Stenner referitoare la declarația lui Aaron Stamper, conform căreia aceasta se temea de persoana aflată în cameră. Este o supoziție, chiar una falsă, car trebuie consemnată în depoziție.

— Cine-a spus asta? întrebă Venable.

— Propriul dumneavoastră martor. La pagina doisprezece, în cadrul întrevederii dintre acuzat și doctorița Ciaffo, sub coordonarea domnului doctor Bascott. Citez:

„Ciaffo: Și spui că ți-era frică de cealaltă persoană din încăpere?

Stamper: Nu, doamnă.

Ciaffo: Scuză-mă, nu-nțeleg ce-ai vrut să spui.

Stamper: Nu mai vreau să spun nimic despre asta.” Am încheiat citatul. După cum se observă, Stamper n-a afirmat niciodată că se temea de cealaltă persoană din cameră. *Nu mai voia să spună nimic despre asta.* Așadar, e limpede că nu-i vorba aici despre o evaluare științifică: este implicată și eroarea umană, ca atare, afirmația ar trebui privită de către juriu cu lipsa cuvenită de acuratețe.

— Domnule Vail, dacă nu vă supărați, instruirea juriului cade în sarcina mea. Sunteți deplasat. Păstrați-vă remarcile pentru final și reveniți la subiect.

Vail reveni la masa apărării, luă un dosar, îl răsfoi, apoi se întoarse cu fața spre Stenner, lansându-i următoarea întrebare de la distanță:

— Domnule locotenent, v-a declarat Aaron Stamper că și-a pierdut cunoștința, neamintindu-și nimic până în momentul în care-a părăsit casa parohială?

— Cam așa ceva.

— Și cum ați apreciat declarația?

— Am considerat-o o scuză prea slabă pentru comiterea unei crime.

— Nu l-ați crezut?

— Nu, nu l-am crezut.

— Cunoașteți termenul medical „stare de refugiu”, același cu „amnezie isterică”?

— Da, l-am discutat cu doctorul Bascott.

— De fapt, nu credeți în această teorie, nu-i așa, domnule locotenent Stenner?

— Nu mi-am format o părere clară.

— Dar este un fapt științific, domnule locotenent.

— După cum v-am spus, nu am o opinie fermă.

— Evident.

— Credeți că pământul se rotește în jurul soarelui?

— Da.

— Sunteți creștin, domnule locotenent?

— Da.

— Mergeți în fiecare duminică la biserică?

— Da.

— Credeți în Învierea lui Hristos?

— Da, cred.

— Este Învierea un fapt, sau o teorie?

— Obiectez, domnule judecător. Credința religioasă a locotenentului Stenner nu are nici o legătură cu acest caz.

— Dimpotrivă, domnule judecător. Dacă-mi permiteți să continuu, pot evidenția legătura.

— Obiecția se respinge. Citiți vă rog ultima întrebare, domnișoară Blanchard.

— „Este Învierea un fapt, sau o teorie?”

— Domnule locotenent?

— Este o problemă de credință, domnule.

— Așadar, acordați credit faptelor științifice și credinței religioase, dar vă îndoiiți de realitatea științifică a bolilor psihice, luate în considerare de orice psiholog și incluse în MDS 3, manualul standard pe baza căruia sunt identificate toate tulburările psihice?

— Aceste tulburări pot fi simulate. Nu poți simula că doi plus doi fac patru, dar poți simula cu siguranță o stare de refugiu.

— Înțeleg. Cunoașteți pe cineva care să fi simulat cu siguranță o stare de refugiu?

După o scurtă pauză, Stenner răspunse:

— Nu cunosc.

— Dețineți cumva, din lecturi, multe exemple de simulare a stării de refugiu?

— Nu.

— Deci e vorba de o presupunere, nu?

— E logic. Dacă există o astfel de stare, ea poate fi simulată.

— Ați întrebat un psihiatru dacă e posibil?

— Nu.

— Deci faceți o presupunere, domnule locotenent, da sau nu?

— Da.

— Bun, așadar, vă îndoiiți de declarația lui Aaron Stampler pe baza presupunerii că a simulat sau a mințit, așa este?

— Întocmai.

— Nu l-ați crezut?

— Nu, deloc.

— În concluzie, ați presupus că Aaron a mințit și că el l-a ucis pe episcopul Rushman, corect?

— Presupunerea mea e logică.

— Nu v-am întrebat despre logica presupunerii dumneavoastră, ci despre existența ei. Ați presupus că Stampler e vinovat?

— Da.

— Când v-ați asigurat de faptul că Aaron s-a aflat singur în cameră cu episcopul, în timpul comiterii crimei?

— Nu înțeleg...

— În care moment ați fost sigur, pe baza probelor, de faptul că Aaron Stampler a acționat singur?

— Chiar de la început.

— Și pe baza căror dovezi ați stabilit că a fost singur în cameră?

— Pe baza dovezilor judiciare. Ă...

— Dați-mi voie să reformulez. Aaron Stampler v-a declarat că și-a

pierdut cunoștința când a intrat în dormitorul episcopului, corect?

— Da.

— Ce-ați întreprins pentru a nu-l crede? Adică, ce probă sau martor ne puteți prezenta, pentru a vă întemeia concluzia că acuzatul s-a aflat singur în cameră și a acționat de unul singur?

— Probe judiciare, probe materiale, logică simplă...

— Credeți în Înviere, cu toate că sfidează logica, nu-i așa?

— Nu și pentru un bun creștin.

— Prin urmare, credeți într-un act de religie, dar negați existența unei stări de refugiu, care este un fapt științific dovedit. Este adevărat?

— Am afirmat că n-am încredere în Stampfer.

— Deoarece credeți că e logic să se fi prefăcut, nu?

— Așa cred.

— Vă amintiți cazul unui anume John Robinson Jeffries?

— Obiectez, domnule judecător. Aspectul este neînsemnat și irelevant.

— Intenționez să dovedesc că este foarte însemnat, domnule judecător.

— Mă voi strădui să fiu îngăduitor respingând obiecția, dar nu vă abateți de la subiect, domnule Vail.

— Mulțumesc. Vă amintiți cazul, domnule locotenent?

— Cred că da.

— Pentru ce a fost arestat domnul Jeffries?

— Crimă și jaf armat.

— L-ați arestat pentru că, la momentul respectiv, era logic să procedați astfel, nu-i așa?

— Da, erau... ă...

Stenner șovăi în mijlocul propoziției.

— Erau o grămadă de probe materiale, îl ajută Vail, asta voiați să spuneți, domnule locotenent?

— Așa ceva.

— Ați avut chiar și un martor ocular, nu?

— Este adevărat.

— O preponderență a probelor, așa-i?

— Da.

— A fost domnul Jeffries închis pentru acea crimă, domnule locotenent?

— Da.

— A fost judecat?

— Da.

— A fost găsit vinovat?

— Da.

— Care i-a fost sentința, domnule locotenent?

— A fost condamnat la moarte.

— Sentința a fost îndeplinită?

— Nu.

— De ce?

— Ulterior Jeffries a fost eliberat.

— Cine a făcut demersuri în acest sens?

— Eu.

— De ce? De ce după supunerea cazului procuraturii și după darea verdictului de vinovăție? De ce ați ajutat tocmai atunci la eliberarea lui?

— În timp ce lucram la un alt caz, am descoperit că martorul nostru ocular mințise.

— Din care motiv?'

— Pentru că el era vinovatul.

— Vedeți, domnule locotenent, iată de ce nu-mi plac presupunerile logice pe care le faceți în acest proces. Mă înțelegeți?

— În mare, da.

— Domnule locotenent, e în joc viața clientului meu. „În mare” nu este un răspuns satisfăcător. În ceea ce privește logica și preponderența dovezilor, domnul Danielson nu poate afirma cu certitudine că Aaron s-a aflat singur în cameră, nu poate afirma cu certitudine că episcopul a fost înjunghiat de o singură persoană, nici nu poate dovedi clar că Aaron a intrat prin ușa bucătăriei ori că a adus cuțitul la locul crimei. Cu toate acestea, dumneavoastră ați presupus că Aaron Stampler v-a mințit, deoarece versiunea lui nu era logică, așa-i?

Nici un răspuns.

— De fapt, domnule locotenent, sunteți gata să acceptați din creștință că Isus a fost crucificat și ucis, ca apoi să se scoale din morți și să meargă în rai. Dar nu acceptați faptul că o persoană supusă unei tensiuni externe, sau unui șoc psihic, își pierde cunoștința, intrând într-o stare descrisă științific, denumită stare de refugiu. Așadar, nici n-ați încercat vreodată să dovediți că Aaron Stampler a mințit, nu-i așa?

— Probele materiale...

— Răspundeți-mi la întrebare, domnule locotenent. Ați căutat dovezi în evidențierea declarației lui Aaron Stampler?

— Probele înseși sunt în defavoarea ei.

— Chiar așa? Ce v-a îndemnat să excludeți ipoteza prezenței unei a treia persoane în cameră?

— Acuzatul ținea arma în mână, era plin de sânge, lăsase amprente...

— V-am întrebat ce anume v-a îndemnat să excludeți ipoteza prezenței unei a treia persoane în cameră.

Stenner ezită.

— Nu-i așa, domnule locotenent Stenner, că nici măcar n-ați luat în seamă această ipoteză?

— În mod serios, nu.

— Cu alte cuvinte, nu v-ați asigurat niciodată de faptul că Stampler a mințit, pur și simplu ați presupus că povestea lui este trasă de păr și că nu va fi crezută de juriu, nu-i așa?

— Nu intră în atribuțiile mele să dovedesc nevinovăția acuzatului, ci în ale dumneavoastră, ripostă Stenner.

— Ba chiar mai mult, domnule locotenent, este sarcina dumneavoastră să-i dovediți vinovăția.

Stenner îl privi pe Vail cu ochii aprinși de furie.

— Este sarcina dumneavoastră să dovediți, mai presus de orice urmă de îndoială, că această crimă s-a petrecut exact așa cum ați afirmat, iar pentru a reuși, vă atrag atenția că trebuie, de asemenea, să discreditați declarațiile acuzatului, lucru pe care nu l-ați făcut.

— Dar probele materiale sunt copleșitoare.

— Dar nu și concludente.

— Ba sunt concludente.

— Câți martori ați interogat în legătură cu întrevederea ministranților care-a avut loc în seara crimei în casa episcopului?

— Pe nici unul...

— A existat o întrevedere în seara crimei în acea încăpere?

— Nu sunt sigur.

— Domnule locotenent, ați prelevat de la locul crimei fibre de țesătură pe care încă nu le-ați identificat?

— Da.

— Deci e posibil ca ele să fi fost lăsate în cameră de o a treia

persoană, corect?

— Cred că da...

— Sau de unul dintre ministranți, mai devreme, în aceeași seară?

— Nu s-a consemnat nicăieri vreo vizită...

— Greșiți, domnule locotenent. Vizita s-a consemnat în agenda episcopului, agendă pe care ați inclus-o în cadrul probelor. Pe una din pagini, episcopul a scris: „Critica ministranților, ora opt seara.”

— Se poate ca episcopul s-o fi anulat.

— Sigur, se poate și să fi dansat într-un bar sexi, dar n-a făcut-o.

Publicul izbucni din nou în râs, cu toate admonestările primite din partea lui Shoat.

— Domnule judecător... Începu Venable.

— Da, doamnă Venable. Domnule Vail, ne puteți lipsi de asemenea metafore și analogii. Rezumați-vă la fapte.

— Domnule locotenent, puteți dovedi mai presus de orice îndoială că, în timpul comiterii crimei, în cameră s-au aflat doar acuzatul și episcopul?

— Nu cred, dar preponderența probelor indică...

— Indică? *Indică?* Probele sunt *în întregime* circumstanțiale, spuse Vail consultându-și din nou agenda. Mai am o singură întrebare, domnule locotenent Stenner. Adineauri ați afirmat că această crimă a fost premeditată. Ați afirmat clar, ca pe o stare de fapt. Nu e vorba cumva despre o altă presupunere nefondată de-a dumneavoastră?

— Nu, domnule.

— Atunci explicați-ne, vă rog, pe ce vă bazați această afirmație.

— Pe mai mulți factori, răspunse Stenner sigur pe el.

— Cum ar fi?

— Simbolurile de pe ceafa episcopului.

Răspunsul îl zgudui pe Vail. Își dădu seama că încălcase regula fundamentală a dreptului: nu pune niciodată o întrebare fără a cunoaște răspunsul. Deci adversarii dezlegaseră misterul simbolurilor. Acum nu mai putea da înapoi. Intrase în bucluc cu Stenner. Trebuia să continue linia pe care pornise cu maximă precauție.

— Cum e cu simbolurile, domnule locotenent?

O urmă de zâmbet trecu peste buzele lui Stenner.

— Se referă la un citat dintr-o carte aflată în biblioteca episcopului. Pasajul era însemnat în carte. Am găsit semne similare într-o carte găsită în locuința lui Stampler din Caverne. S-a folosit aceeași culoare și am identificat ambele feluri de scriere ca aparținând lui Stampler.

— Domnule judecător, vă pot pune la dispoziție ambele volume ca dovadă, se offeri Venable, iar în clipa următoare se îndreptă spre masa judecătorului, pe care așează două cărți.

— În regulă, să fie luate în evidență, ordonă Shoat.

Gândurile lui Vail goneau cu viteza luminii. Își putea permite să continue? Dacă abandonează acum subiectul, riscă să i-l preia Venable. Dacă mergea mai departe, era ca și cum și-ar fi tras un glonte în picior. *Ce naiba*, își zise, *oricum s-a dat totul pe față*. Hotărî să meargă înainte..

— Domnule locotenent, de ce considerați că însemnările de pe ceafa victimei atestă premeditarea?

— Pentru că fapta a fost plănuită: a scris cu sânge pe ceafa victimei B32.156. B32.156 este codul acestei cărți, conform unei metode de catalogare a volumelor din biblioteca episcopului.

— Și ce reprezintă?

Ai grijă, Abel, se rugă Venable în gând.

— Este un citat din romanul *Scrisoarea purpurie*, de Nathaniel Hawthorne, explică Stenner, deschizând cartea. „Nici un om nu poate

purta prea multă vreme două fețe, una pentru el, alta pentru ceilalți, fără a-și pierde până la urmă identitatea."

— Ce semnifică acest citat?

— Credem că Stampler s-a simțit trădat de episcopul Rushman, care l-a alungat de la Savior House. Prietena l-a părăsit, el era nevoit să locuiască într-o hrubă insalubră. Vedeă în episcop un om cu două fețe. Așa că a scris cu sânge acest simbol pe ceafa victimei, pentru a adăuga o insultă la crima comisă.

— Atâta tot?

— E doar o dovadă în plus că Stampler plănuise din timp uciderea episcopului Rushman.

— De ce?

— Pentru că memorase indexul citatului, scriindu-l pe ceafa victimei după ce-a ucis-o, răspunse Stenner. Nu știu cum numiți dumneavoastră acest act, domnule Vail, dar eu îl numesc premeditare.

Vail trebui să ia o hotărâre rapidă. Venise momentul să dezvăluie întregul adevăr sordid cu privire la ministranți, ori să oprească interogatoriul? Decise să bată în retragere.

— Cred că înțelegeți situația, domnule locotenent, spuse el întorcându-se la locul lui, nu puteți dovedi că acuzatul s-a aflat singur în încăperea cu episcopul, nu puteți dovedi că i-a aplicat lovitura fatală, nu puteți dovedi că a intrat prin bucătărie ori că a dus cuțitul în dormitor și argumentați premeditarea cu ajutorul unor adnotații aflate în niște cărți, fără a putea dovedi măcar că aparțin domnului Stampler.

— Eu consider că am dovedit-o cu prisosință.

— Bine, cred că ar trebui să mulțumesc Providenței pentru faptul că nu vă aflați în juriu, domnule. Nu mai am întrebări, domnule judecător. Martorul e liber.

Judecătorul îl privi pe Vail cum se așeza. Fusese oare prins în vreo capcană? Îi părea, ca și juriului, probabil, că Vail dăduse înapoi în fața citatului din carte, ca și cum acesta i-ar fi oprit avântul, iar juriului nu-i scăpa de obicei astfel de schimbări de atitudine.

— Deocamdată nu mai avem martori, domnule judecător, anunță Venable, acuzarea și-a încheiat depozitiile.

Venise rândul lui Vail. *Ce carte ascunde în mânecă?* se întrebă judecătorul. Răspunsul nu se lăsă așteptat.

— Sunteți gata, domnule Vail? Întrebă Shoat.

— Da, domnule, apărarea este gata.

— Vă rog, începeți.

Vail anunță la rândul lui:

— Apărarea îl cheamă pe Aaron Stampler.

Iar Curtea spumegă de furie.

TREIZECI ȘI CINCI

Deși Aaron Stampler se aflase în fața întregii asistențe timp de câteva zile, ideea ca tânărul ucigaș să ajungă în boxa martorilor crea un moment de animație în sală. Shoat aduse publicul la ordine, iar calmul obișnuit se instalează din nou asupra arenei de luptă judecătorească, în vreme ce Aaron se ridică.

Cinci zile încheiate ascultase tăcut și atent cum martorii acuzării îl zugrăviseră ca pe un psihopat lipsit de recunoștință, care-și dezlănțuise furia și dorința brutală, perversă, de răzbunare asupra sfântului din Lakeview Drive. Pe parcursul procesului, tânărul arătos, bine îmbrăcat, ascultase concentrat acuzațiile ce i se aduseseră,

părând aproape intimidat de diversele depoziții. Acum, apropiindu-se de bara martorilor, i se părea că sala de judecată semăna cu o sală mortuară, spectatorii urmărindu-i în tăcere fiecare pas, fiecare trăsătură a feței, ca și cum gesturile i-ar fi trădat cele mai negre taine din suflet. Fură însă dezamăgiți. Nu văzură decât un băiat vulnerabil, cu figură de copil, speriat și zăpăcit deopotrivă.

Pronunță jurământul cu voce tare, limpede:

— Jur că voi spune adevărul și numai adevărul.

Vail veni lângă el, cu mâinile în buzunare, zâmbind vag, într-o atitudine calmă, liniștitoare.

— Te rog să spui instanței cum te numești.

— Aaron Stamper.

— Câți ani ai, Aaron?

— Am nouăsprezece ani.

— Unde te-ai născut?

— Într-un oraș numit Crikside, în Kentucky.

— Se scrie C-r-i-k-s-i-d-e? repetă Vail, producând un val de râsete.

— Da, domnule.

— E situat într-o zonă minieră din munți, nu-i așa?

— Da, domnule, cam la o oră de mers spre sud de Lexington.

— Unde locuiești acum?

— Am avut un stander în Caverne.

— Era îngrozitor acolo, nu?

— Da, domnule. Era întuneric, murdar, putea, nu aveam nici tu aer, nici tu apă, nici toaletă sau duș. Da, era rău, domnule.

— Cât timp ai locuit acolo?

— Trei s'tămâni.

— Înainte să fii arestat?

— Da, domnule.

— Aveai o slujbă când ai fost arestat?

— Da, domnule, dădu el din cap, făceam curățenie în bibliotecă.

— Cât câștigai?

— Lucram juma de normă. Câștigam doi-cincizeci pe oră și munceam cam două's cinci de ore pe s'tămână.

— Deci primeai în jur de șaiszeci și cinci de dolari pe săptămână?

— Da, domnule.

— Aaron, l-ai învinovățit pe episcopul Rushman pentru că ai fost nevoit să locuiești în ruinele alea?

— Nu, domnule, a fost alegerea mea.

— Alegerea ta?

— Da, domnule. Prietena mea, Linda, și cu mine am hotărât să locuim împreună. Am găsit o garsonieră. Ea avea o slujbă la magazin, așa că ne-o puteam permite. P'ormă, ea s-a-ntors acasă, în Ohio, iar eu a trebuit să mă mut. Da' n-a fost vina episcopului, vreau să zic, tot ce s-a întâmplat n-a fost din vina nimănui.

— S-a supărat episcopul pentru că voiai să locuiești cu Linda?

— Nu mi-a spus niciodată nimic despre asta, nici de bine, nici de rău.

— Aaron, ai avut vreo ceartă serioasă cu arhiepiscopul Rushman?

— Nu, domnule, nu m-am certat nișodată cu episcopul. Stăteam mult de vorbă, mai ales despre lucruri pe care le citeam în cărți, idei de tot felul. Da' am fost totdeauna prieteni.

— Așadar, episcopul nu te-a alungat de la Savior House și erați prieteni când ai plecat?

— Da, domnule.

Vail merse până la capătul boxei juriului și se rezemă de balustradă, astfel încât Aaron să privească spre juriu.

— Aveai acces în biblioteca episcopului, nu?

— Da, aveam.

— Puteai împrumuta cărți oricând doreai?

— Da, când nu era cineva străin în birou. Avea biroul în bibliotecă.

— Asta se întâmpla și după ce-ai plecat de la Savior House?

— Da, domnule.

— Deci avea încredere în tine?

— Da, domnule.

Nici o aluzie la cărțile însemnate de Stamper, își zise Venable, mai ales cartea aceea. Evident, Vail se învârtea pe vârful picioarelor în jurul acelei cărți. Venable își notă ceva în agendă.

— Câtă școală ai învățat, Aaron?

— Am terminat liceul și-am făcut un an de cursuri prelungite.

— Făceai cursuri la seral, aici în oraș?

— Da, domnule.

— Ce note aveai la școală și la liceu?

— Am fost mereu un elev de nota A.

— Ai absolvit ultima clasă de liceu?

— Da, domnule.

— Dar colegiul?

— Am făcut paispe ore în total, p'ormă a trebuit să mă las. Erau cu totul cinci cursuri. Am luat la toate A în afară de un B la economie.

— De ce-ai luat B la economie? Ți-era greu?

— Nu, domnule, da' nu mă prea interesa.

— Când ai plecat din Crikside, Aaron?

— După ce mi-am terminat liceul. Aveam șapșpe ani.

— De ce-ai plecat?

— N-aveam ce face acolo.

— N-aveai viitor?

— Doar mina de cărbuni, unde am refuzat să merg.

— De ce? Mi-era frică. L-a ucis pe taică-meu, a ucis o mulțime de oameni pe care-i știam de mic. Nu se putea trăi acolo.

— Mama ta mai era în viață când ai plecat?

— Da, domnule.

— Ea te-a îndemnat să pleci?

— Nu, domnule, nu tocmai. Vroia să merg în văgăună.

— Adică în mină?

— Da, domnule. Eu îi zic văgăună. Taică-meu mă plesnea pen' că nu vroiam să cobor acolo, iar ea era de partea lui, pen' că atâta se pricepea să facă.

— Cum te bătea tatăl tău?

— Obiectez, domnule judecător, îi întrerupse Venable, este o diferență semnificativă între „a bate” și a „plesni”.

— Bine, voi reformula, se conformă Vail. Cât de des te lovea tatăl tău?

— O dată, de două ori pe s'tămână.

— Te lovea cu mâinile?

— Uneori. De cele mai multe ori sărea la mine cu cureaua.

— Cureaua?

— Cureaua lui. O curea mare și groasă, lată de vreo cinci centimetri. Aaron ridică mâna, arătând lățimea între degetul mare și cel arătător. Și-o scotea și mă croia cu ea.

— Cum te lovea?

— Mă făcea să mă aplec peste un scaun și să-mi trag pantalonii în jos și-mi trăgea curele.

— Câte curele?

— Uneori cinci, alteori zece. Poate chiar mai multe.

— Îți rupea pielea de pe spate cu curelele?

- Da, domnule. Câteodată sângeram.
- Și făcea asta o dată pe săptămână?
- Câteodată și mai des. De câte ori se îmbăta.

Vail i se adresă judecătorului:

— Domnule judecător, nu știu cum definește acuzarea bătaia, dar să fii snopit o dată pe săptămână cu o curea lată de cinci centimetri până la sângerare, eu unul n-o pot numi altfel decât bătaie.

— Te-ai făcut înțeleș, domnule avocat, aprobă Shoat, dând din cap.

— Aaron, tatăl tău știa să citească?

— Nu, domnule.

— Dar mama ta?

— Un strop. Ea mi-a citit prima oară Biblia, într-un fel poticnit.

— Ai avut un frate?

— Da, domnule, Sam îl chema. A murit într-un accident de mașină.

— Ai mătuși, unchi sau alte rude?

— Nu, clătină el din cap.

— Cine a avut cea mai mare influență în viața ta, Aaron?

— Doșoara Rebecca, profesoara mea.

— Ți-a fost profesoară până când ai mers la liceu, nu?

— Da, domnule, școala avea o singură încăpere, iar ea ne era profesoară. Ea m-a învățat tot ce știu. M-a învățat despre cărți, despre istoria și geografia lumii. Despre știință și psihologie, cărți de aventuri și altele. Avea acasă o grămadă de cărți și-mi dădea voie să le citesc, câte una. Până să merg la liceu, am citit toate cărțile ei și toate cărțile de la biblioteca din Crikside, care oricum nu erau multe. Poate juma' din câte erau în biblioteca episcopului.

— Părinților tăi nu le plăcea să aducă cărți acasă pentru citit, nu-i așa?

— Păi, pentru taică-meu, care nu știa să citească, era o insultă. Cred că el și cu mama socoteau că-i o pierdere de vreme.

— Te-a încurajat domnișoara Rebecca să părăsești Crikside?

— Da, domnule. Mi-a spus că n-am nici un viitor acolo și că mai devreme ori mai târziu o s-o mierlesc în văgăună.

— Așa că ai plecat la șaptesprezece ani?

— Da, domnule.

— Unde te-ai dus la început?

— M-am dus la Lexington, un'e am lucrat la un birou de pompe funebre cam șase luni, p'ormă am venit aici.

— De ce-ai plecat din Lexington?

— Dintotdeauna aveam de gând să vin aici, în oraș.

Vail porni cu pași rari de-a lungul băncii juriului, plimbându-și mâna pe balustrada lustruită.

— Care a fost prima carte pe care ai citit-o, Aaron?

— Biblia. Era singura carte din casa noastră.

— Câți ani aveai pe-atunci?

— Când am citit-o prima oară?

— Da.

— Vro șase.

— Ai citit Biblia la șase ani?

— Da, domnule.

— E importantă religia pentru tine?

— Da, domnule.

— De ce?

— Păi, asta cat și eu să pricep.

— Te gândești mult la religie, nu?

Aaron dădu din cap:

- Da, domnule.
- Crezi în Dumnezeu?
- Da, domnule.
- Ești creștin?
- Da, domnule.
- În afară de momentul în care ai citit Biblia, când ai aflat despre

Isus?

- Am aflat cînd mi-a spus reverendul Shackles.
- Câți ani aveai atunci?
- Vro nouă cred.
- Povestește-i juriului despre reverendul Shackles.
- Era un om de temut, 'nalt și ascuțit ca un pin, avea niște ochi fioroși și-o barbă care-i ajungea' pînă-aici – Aaron își arătă pieptul –, îmi puneă mîna pe umăr și apăsa tare, pînă cînd mă dureau genunchii, și-mi ținea predici. Era ca și cînd m-ar fi ales pe mine, ca să aibă la cine striga.

- Te simțeai jenat?

— Nu, eram ca scos din minți de groază. Propovăduia focul iadului și blestemele pentru păcătoși. Spunea că, dacă ai păcătuit, ești sortit iadului, fără să poți îndrepta ceva. Nu există nici dezlegare, nici iertare, doar iadul care te-așteaptă acolo, jos. Ajungea numai să ai gânduri rele. Chiar și cînd ai nouă ani, tot te mai trece câte-un gând rău uneori.

- Deci era un om înspăimîntător?
- Da.
- Și-ți spunea că vei merge în iad?
- Da, domnule.
- Și asta te necăjea, chiar și la nouă ani?
- Da, domnule, de-atunci m-a necăjit întruna.
- Și încercai să-ți înfrânezi gândurile rele, cum le spui?
- Da, domnule.
- Încercai să n-ai gânduri rele?
- Încercam.
- Ce făceai cînd aveai cîte unul?
- Mi-era frică... mă simțeam... ă...
- Vinovat?
- Vinovat, da, domnule, dar și... neajutorat, mă-nțelegeți?
- În ce fel neajutorat?
- Pentru faptul că urma să merg în iad și că n-aveam nici o

scăpare.

- Cunoști termenul „refugiu” sau „stare de refugiu”?
- Da, domnule.
- Ce înseamnă?
- Înseamnă să uiți o vreme de tine.
- Tu numești într-un fel starea asta?
- Da, domnule. Zic că mi-a scăpat timpul.
- Și ți-a scăpat vreodată timpul?
- Da, domnule.
- Deseori?
- Da, domnule.
- Cînd?

— Păi, nu sunt chiar foarte sigur. La-nceput, nu-ți dai sama că se-ntîmplă. P'ormă, știi cînd îți scapă timpul.

- Tu cum știi?

— Păi, acumă șed ici-șă, iar dup-o secundă, cît ai clipi din ochi, șed dincolo sau merg pe stradă. Odată eram la cinema cu o fată și imediat după aceea, ieșeam din sală. Nu știu cum s-a terminat filmul, știu doar că eram afară, în stradă.

— Ai spus cuiva despre stările astea?

— Nu, domnule.

— De ce?

— Nu-mi închipuiam ca m-ar crede cineva. Mă gândeam că lumea o să râdă de mine sau or să mă bage într-un azil.

— Deci ți-a fost teamă să spui?

— Da, domnule.

— Te îngrijorează fenomenul?

— De multe ori mă-ntrebam dacă nu fac cumva ceva rău.

— De pildă, ce?

— Știu eu? Poate spuneam lucruri rele sau supăram pe cineva, sau ceva asemănător.

— I-ai spus domnișoarei Rebecca?

— Nu, domnule. N-am spus nimănui.

— Știai ce declanșează starea asta? Adică existau subiecte pe care le evitai, știind că ele-ți pot declanșa starea de refugiu?

— Socot că erau o mulțime de lucruri. Uneori, cân' mă bătea tai-că-meu, îmi scăpa timpul. Mă trezeam în camera mea după o oră. Alteori, când făceam dragoste, eram deodată sub duș sau pe drum spre casă. Așa se-ntâmpla. Am pățit-o prima dată cân' am intrat în catedrala catolică. Fără să-mi dau seama.

— Cum l-ai cunoscut pe episcopul Rushman?

— Eram pe South Street, cerșeam ceva de mâncare și am văzut o mașină mare, neagră, cum s-a oprit în dreptul meu; s-a deschis ușa și episcopul s-a aplecat în afară și mi-a zis: „Vin-aici, fiule”. Așa că m-am dus la el și m-a întrebat unde locuiesc; i-am răspuns că dorm în mașini descuiate; iar el mi-a zis: „Vino cu mine” și m-a dus la Savior House și m-am mutat acolo chiar în seara aia. Cred că Billy Jordan îi vorbise despre mine.

— Și după aceea ați devenit prieteni?

— Da, domnule. Chiar pe-atunci.

— Discutai cu episcopul despre religie?

— Da, domnule. Cerca să mă convingă să devin catolic.

— Și te-ai împotrivit?

— Nu chiar. Cercam doar să-mi limpezesc lucrurile în minte. Mă-nțelegeți, reverendul Shackles îmi spusese un lucru și episcopul îmi spunea taman pe dos.

— Te-ai gândit mult la problema asta?

— Da, domnule.

— Zici că atunci când te iubeai cu prietena ta îți scăpa uneori timpul?

— Da, domnule.

— Dar nu știi de ce?

— Nu prea.

— Și nu-ți amintești deloc ce se întâmplă când te afli în starea asta?

— Nu, domnule. Pur și simplu, îmi scapă timpul.

— Asta ți se întâmplă de cel puțin zece ani?

— Da, domnule.

— Și n-ai spus niciodată nimănui?

— Nu, domnule.

— Aș vrea să vorbim despre seara în care a fost ucis episcopul Rushman. Fusesse prevăzută o întrevvedere cu ministranții, nu?

— Da, domnule.

— A venit vreunul din ei la întâlnire?

— Nu.

— Nimeni altcineva? Întrebă Vail.

— Nu, domnule.

— Episcopul era supărat?
— Nu. A spus că și așa-i obosit și că ne putem întâlni al' dată.
— Ce-ai făcut când ai plecat de-acolo?
— M-am dus la Savior House, ca să găsesc un pat liber. Era tare frig în seara aia și nu vroiam să mă-ntorc în Caverne. P'ormă, m-am hotărât să merg până-n biroul episcopului, să împrumut o carte. Când am ajuns acolo, am auzit zgomote, ca și cum striga cineva sus, în dormitorul episcopului, așa că ani urcat, să văd dacă totu-i în regulă. După ce-am urcat scările, mi-am scos pantofii și mi i-am îndesat în buzunarele hainei. Episcopul era-n baie și-atunci am înțeles că îl auzisem pe el, cum cânta. P'ormă... am simțit că mai era cineva acolo, lângă episcop și-atunci mi-a scăpat timpul.

— N-ai văzut efectiv pe altcineva?
— Nu, domnule.
— Pe episcop l-ai văzut?
— Nu, domnule. Da-l auzeam. Cânta-n baie.
— Ai simțit numai că mai era cineva în cameră?
— Da, domnule.
— Ce s-a întâmplat după aceea?
— Tot ce știu e că ajunsesem afară, în josul scărilor de lemn de la bucătărie și-am văzut o mașină a poliției și... luminau cu o lanternă, atunci m-am uitat în jos și... era sânge peste tot... pe mâinile mele... și cuțitul...

Aaron se opri, privind-și mâinile. Apoi continuă.

— Și... p'ormă am fugit... nu'ș de ce, am fugit pur și simplu în biserică în timp ce altă mașină de poliție a oprit la intrarea principală și m-am pitit în confesional.

— La ce te gândeai câtă vreme ai stat ascuns, până să te găsească poliția?

— Nu țin minte decât că eram speriat, așa de speriat, încât mi se pusese un nod în gât.

— Aaron, ai avut vreun motiv să-l ucizi pe episcopul Rushman?

— Nu, domnule.

— Ai plănit să-l omori?

— Nu, domnule.

— Ești conștient de faptul că l-ai ucis pe episcopul Rushman?

— Nu, domnule.

— Mulțumesc! Vail îi făcu semn din cap lui Venable: Martorul dumneavoastră, îi spuse el.

Connerman era dezamăgit. Când Vail făcuse o mișcare atât de îndrăzneță, încât să-l citeze ca martor pe Stampler, se așteptase la adevărate focuri de artificii. Unde era flerul lui Vail? Unde erau surprizele? Dar loviturile de teatru? Cum avea de gând să dovedească nebunia acuzatului? Avea oare de gând să-i lase lui Venable spuma berii, ca apoi să bea el paharul? Să fi fost psihiatrul Molly Arrington arma lui secretă? Până una-alta, în afară de puțin teatru interesant și o retorică inteligentă, Vail nu doborâse nici una din probele aruncate în joc de către doamna procuror. Iar acum, îi oferise acuzatul pe tavă, cu toate că acesta nu s-ar fi prezentat la bara martorilor fără să-și dea consimțământul.

Venise vremea ca Vail să piardă?

Venable își făcuse o grămadă de însemnări, dar prezentarea lui Stampler pe post de martor o luase prin surprindere. Nu era sigură ce strategie să adopte în interogatoriu. Avea de luat o decizie dificilă: să scuze martorul, argumentând juriului că depoziția lui Stampler legată de propria-i persoană este lipită de valoare și interes ori să pășească pe-un teren primejdios, aducând în discuție cărțile cu adnotări și simboluri de pe ceafa victimei. Putea oare prezenta proba, întărind astfel

ideea de premeditare fără a intra în problema delicată a ministranților? Ar fi cea mai puternică lovitură, așa încât hotărî să atace frontal.

Fără să lase prizonieri.

— Domnule Stampler, începu ea, afirmați că nu ați plănuit uciderea episcopului Rushman.

— Așa e, doamnă.

— Și că nu vă amintiți ce s-a întâmplat.

— Așa e, doamnă.

— Ați urcat scările și l-ați auzit pe episcop cântând în baie?

— Da, doamnă.

— De ce v-ați scos pantofii?

— Mi s-a părut că-l aud pe episcop certându-se cu cineva și-am vrut să văd dacă totul e-n regulă, da' n-am vrut să-și închipuie că-mi bag nasul peste tot. Așa că mi-am scos pantofii, să nu m-audă.

— Ce s-a întâmplat mai departe?

— L-am auzit cântând în baie și-atunci mi-a scăpat timpul.

— Și nu vă amintiți nimic mai departe?

— Nu, doamnă.

— Aveți o memorie excelentă a citatelor și proverbelor care vi se potrivesc, nu-i așa, domnule Stampler?

— Da, doamnă, am o memorie bună.

— Cunoașteți cartea lui Nathaniel Hawthorne, intitulată

Scrisoarea purpurie?

Asta e. A mușcat momeala, își zise Vail.

— Da, doamnă. Cunoscut cartea.

— Expresia „B32.156” vă spune ceva?

Stampler șovăi. O privi câteva secunde, fără să-i răspundă.

— Domnule Stampler, înțelegeți întrebarea? interveni Shoat.

— A, cred că astea sunt numerele de pe ceafa episcopului, care se văd în poze...

— În poze le-ați văzut prima oară?

— Cre' că da...

— Și nu știți ce înseamnă?

— Nu-s sigur...

Venable simți că Aaron devenea evaziv și stânjenit. Se apropie de el, vorbindu-i cu voce aspră și autoritară.

— Aveți obiceiul să marcați în cărți pasajele care vă interesează, nu-i așa?

— Câteodată...

— Ați marcat pasaje în cărțile din biblioteca episcopului, nu-i așa? întrebă ea, din ce în ce mai agresivă.

— Câteodată...

Pe fruntea lui Aaron apărură broboane de sudoare. Buzele i se uscară, căci și le linse de câteva ori. Pentru un vânător antrenat cum era Venable, era cel mai bun semn. Stampler dădea semne de înfrângere. Doamna procuror se îndreptă spre masa ei, de unde luă o carte.

— Domnule judecător, aș dori ca această carte să fie consemnată ca proba numărul treizeci și doi a acuzării, vă rog, spuse ea, arătându-i volumul lui Vail.

Era exemplarul *Scrisoarea purpurie*, de Nathaniel Hawthorne, din biblioteca episcopului.

— Nu am obiecții, anunță Vail.

Venable se îndreptă spre banca martorilor și îi înmână volumul lui Aaron.

— Recunoașteți această carte, domnule Stampler?

— Cre' că este din biblioteca episcopului, răspunse el cu o voce îngroșată.

Venable îi luă cartea și o deschise la o pagină însemnată cu o fâșie de hârtie.

— Domnul Stampler, vorbi ea pe un ton și mai dur, vă rog să-mi răspundeți: ați marcat sau n-ați marcat un pasaj de la pagina 156 a acestui exemplar din *Scrisoarea purpurie*, indexat la numărul B32?

Aaron îi căută privirea lui Vail, dar avocatul își scria în agendă.

— Ăă... Îngăimă el, încet.

— Voi fi mai directă, domnule Stampler. Cunoașteți următorul citat din *Scrisoarea purpurie*, de Nathaniel Hawthorne: „Nici un om nu poate purta prea multă vreme două fețe, una pentru el, alta pentru ceilalți, fără a-și pierde până la urmă identitatea”? Recunoașteți citatul, domnule Stampler?

— Ăă...

— Îl recunoașteți? B32.156... nu vă poate spune nimic, domnule Stampler?

— Eu nu...

— Domnule Stampler, ați memorat pasajul și ați imprimat acele numere pe ceafa episcopului, când l-ați omorât?

Vail sări în picioare.

— Obiectez..., începu el, dar nu mai apucă să pronunțe vreun cuvânt.

Pe măsură ce interogatoriul se transformase într-un atac, Aaron se prăbușise. Când Vail se ridică pentru a obiecta, Stampler își ridică ochii din pământ, dând la iveală o față schimonosită de ură. Statura i se modifică, umerii i se traseră înapoi, gâtul i se îngroșă. Buzele îi dezgoliră dinții. Urlă ca un animal aflat în durere și se repezi înainte, sărind peste balustrada care separa locul martorului de cel al judecătorului de ins-trucție.

— Cățea mincinoasă, strigă el, vrei să mă omori...

Îngroziți de bruscă izbucnire violentă, jurații se retraseră ca la comandă.

Stampler se mișcă atât de rapid, încât gardienii și aprodul nu avură timp să intervină.

Oprindu-se la doi pași de Venable, o apucă de păr și-o răsuci brutal, trăgând-o spre el. Își încolăci un braț în jurul gâtului ei, în timp ce cu celălalt o înșfăcă de sub bărbie, sucindu-i capul. Venable țipă de durere!

Sala păru să explodeze. Mulți dintre spectatori strigau, alții se năpustiseră la uși, îmbulzindu-se afară, în hol. În sală domnea haosul.

Înmărmurit și mut, Shoat nici nu-ncerca să restabilească măcar ordinea cu ajutorul ciocănelului.

Stampler se feri din calea publicului, târând-o pe Venable de gât către scaunul judecătoresc.

— Doamne, zise Vail cu jumătate de gură, apoi strigă: Roy, dă-i drumul!

— O omor, urlă el, îi rup gâtul ăsta împuțit!

Vail alergă la câțiva pași de Stampler, unde se opri. Cu ochii bulbucăți de groază și cu limba pe jumătate ieșită din gură, Venable îl apucă de braț cu ambele mâini. Se uită la Vail, speriată și rugătoare. Stampler îi suci ușor gâtul.

— Nu te-apropia, porunci el.

Din vocea lui dispăruse orice urmă de accent sau omenie. Rămăsese doar ura lui Roy.

— Liniștește-te, Roy, îl abordă Vail, întinzând palmele către el, dă-i drumul, pentru Dumnezeu. Dă-i drumul!

— De ce? Ca să mă omorâți cu toții? Nici măcar n-ați pomenit despre mine, aveți de gând să mă ignorați, nu? Aveți de gând s-o lăsați pe cățeaua asta să mă distrugă?

În timp ce Stampler se retrăgea, printr-o ușă din spatele lui intră un polițist care se strecură spre el cu arma scoasă. Toată lumea aflată în sală își aținti privirile către noul personaj din spatele lui Stampler. Stampler se răsuci, izbind cu brațul care-i sucise gâtul lui Venable. Îl nimeri pe polițist cu cotul în față, zdrobindu-i nasul și făcându-l să se dea, amețit, îndărăt. Arma se descărcă, iar glonțul nimeri, din fericire, într-o grindă. Cei rămași în sală se repeziră, țipând, spre ușa din hol, ori se lăsară la pământ. Vail continua să-l implore:

— Las-o baltă, Roy, nu vrea nimeni să-ți facă rău.

— Mincinoșilor! Voi sunteți adevărații ucigași, voi o să înfăptuiți crima.

Deodată, Vail sări înainte, proptindu-și brațul între brațul lui Stampler și gâtul femeii. Un alt polițist împreună cu aprodul ajunseră la ei și îl apucară pe Stampler din spate, trăgându-l cu putere, în timp ce Vail îl desprinsese de Venable. Aceasta căzu în genunchi și, sprijinindu-se în mâini, se retrase din învălmășeală. Ținându-se de gât, privi îndărăt, uimită de scena pe care-o părăsise. Stampler părea un supraom. Îl împinse pe aprod cu un singur braț, expediindu-l pe omul masiv peste masa acuzării, care se prăbuși cu tot cu el. Hârtiile, servietele, agendele se împrăștiară, căzând pe jos, ori fâlfâind prin aer.

Shoat își reveni îndeajuns pentru a încerca să restabilească ordinea. Admonestările lui se pierdură în hărmălaie.

În vreme ce polițistul și cu Vail se luptau cu Stampler pentru a-l supune, un alt ofițer evacua juriul din sală. Stampler se smucea înainte și înapoi, încercând să-și înlăture adversarii. Un al treilea ofițer le veni în ajutor; îl apucă pe Stampler de brațe, trăgându-i-le îndărăt și apăsându-i corpul înainte. Vail își pierdu echilibrul și se prăvăli pe podea. Deasupra lui văzu fața lui Aaron, fața lui Roy, contorsionată de furie, şuierând ca un șarpe către el.

— *Aaron*, strigă Vail, Aaron, mă auzi?

Își regăsi poziția verticală, la un pas de acuzat. La fel de brusc precum îi atacase, Stampler rămase fără vlagă. Începu să tremure, apoi se prăbuși, fiind scos în pripă din sală de către aprod și polițist, urmați îndeaproape de Vail.

— Ordine! Ordine în sală! porunci Shoat spectatorilor, transformați într-o mulțime gălăgioasă. În cele din urmă, izbi cu ciocănelul în masă

— Ședința se suspendă, răcni el și porni spre biroul său.

TREIZECI ȘI ȘASE

Când ofițerii îl duseră pe Aaron, cu mâinile legate la spate, în celula adiacentă sălii de judecată, acesta se făcuse blând ca un miel. Era zăpăcit și speriat, lăsându-se târât spre un scaun din colțul încăperii și așezat. Vail îngenunche dinaintea lui, îi luă fața în palme și-l privi drept în ochi.

— Aaron?

Ochii lui Stampler rătăciră un moment prin cameră.

— Am pățit-o, nu-i așa? O, Doamne, am pățit-o chiar aici, în fața tuturor.

— E-n regulă, liniștește-te acum.

— Ce s-a întâmplat? Ce-am făcut?

— Nu-ți fă griji, zise Vail, i-am trimis vorbă lui Molly, vine imediat.

Stampler închise ochii. Își lăsă capul pe spate și oftă. Ușa se deschise, iar Vail o avu deodată în față pe Venable.

— De-a ce dracu te joci? se răsti ea.

Înainte ca el să-i poată răspunde, în spatele ei apăru un ofițer al curții.

— Judecătorul vă cheamă urgent în birou, anunță el.

— Vail... Începu Venable, dar el o ocoli zâmbind și zise:

— Judecătorul a spus „urgent”.

Tocmai când ieșeau din cameră, se năpusti spre ei Molly Arrington.

— Ce s-a întâmplat? strigă ea.

— Aaron a avut o criză la bara martorilor.

— La bara martorilor! repetă ea, surprinsă.

— Îți explic mai târziu. Acum du-te înăuntru și stai de vorbă cu el.

Liniștește-l. Pe noi ne-a chemat judecătorul la o discuție amicală.

Intrând în biroul lui Shoat, îl găsiră scoțându-și roba și aruncându-l furios pe scaun.

— Bun, vorbi el, roșu de furie, dacă nu vă supărați, ce-ar fi să-mi spuneți și mie ce mama dracului se petrece aici?

— E o cacealma, domnule judecător, izbucni Venable, a pus totul la cale.

— Domnule judecător, hotărâsem să nu mă folosesc de acest aspect în apărare, deoarece știam că juriului îi va fi greu să-l accepte. Dar nu mi-am închipuit că ea o să-l stârnească pe Roy.

— Roy! Doamne, e strigător la cer! N-am stârnit nici un *Roy*. Domnule judecător, astea sunt trucuri. Nimeni nu-și pune clientul în postură de martor. În bătaia puștii. Asta-i sinucidere curată. A fost totul o înscenare.

— Cine dracu e Roy? întrebă Shoat.

— Domnule judecător, îi răspunse Vail, de curând, după ce doamna Venable i-a luat doctorului Arrington depoziția, am descoperit că Aaron Stamper suferă de ceea ce se numește tulburări ale personalității multiple de tip dissociativ.

— Fii mai clar, te rog, zise Shoat încruntându-se.

— Are personalitate dublă.

— Pentru Dumnezeu, și mai ce? explodă Shoat, dându-și ochii peste cap.

— Nu este o glumă, domnule judecător. Aaron Stamper suferă de o formă gravă de comportament dissociativ. Intră în stare de refugiu, adoptând o altă personalitate, care este psihopată și comite acte de care Aaron e total inconștient. Există deja o depoziție în dosar în acest proces, care identifică dedublarea personalității ca pe o boală mintală.

— Astea-s baliverne! sări Venable.

— Ușor, doamnă Venable, o liniști Shoat.

— Domnule judecător, interveni Vail, dispunem de înregistrări ale schimbării de personalitate prin care trece Aaron. Fără nici o îndoială, puteți vedea cum se întâmplă totul, exact cum ați văzut adineauri în sală.

— V-am cerut acele înregistrări, dar ați refuzat să ni le dați, îi reproșă Venable.

— Înregistrările nu constituiau probe, deoarece, până acum, n-am intenționat să le folosim în proces. Nu ne putem da seama când are Roy de gând să apară. Jane l-a scos la iveală, nu eu. În plus, înregistrările sunt confidențiale. Reprezintă comunicarea confidențială dintre acuzat și psihiatrul său. Nu pot fi făcute publice decât dacă noi hotărâm să le folosim la proces, cu acordul lui Stamper. Până acum, am hotărât să nu le prezentăm.

— Vrei, te rog, să-mi explici cine dracu e Roy? insistă Shoat, energic.

— Este cealaltă personalitate a lui Aaron.

— Deci erai în cunoștință de cauză, domnule avocat? îl întrebă Shoat cu suspiciune în glas.

— Da, domnule, dar n-aveam cum dovedi acest fapt, decât dacă se petrecea efectiv, lucru de care, repet, nu sunt răspunzător.

— Sunt trucuri, domnule judecător, interveni Venable, nimeni nu expune în felul acesta acuzatul...

— Permiteți-mi să vă dezaprobat, ripostă Vail zâmbind.

Venable îl privi, cu fața înroșită de umilință.

— A fost o înscenare, repetă ea.

— Iar ceea ce facem noi aici e pură semantică, răspunse Vail.

Problema concretă este că dumneata ai deschis acest subiect, iar eu am dreptul să-l continui.

Judecătorul o privi pe Venable, ridicând o sprânceană:

— E rândul dumitale, doamnă procuror. Domnul Vail și-a spus punctul de vedere. Nu sunt sigur că voi înghiți povestea asta cu dubla personalitate, dar suntem datori să-i dăm curs.

— Cred că mi-a întins o capcană, ca să-i provoc criza lui Stampler, domnule judecător.

— Cum?

— Nu știu, murmură ea, am măcar dreptul să văd caseta aia, de vreme ce are de gând s-o expună în proces.

— Nu-i nici o problemă – încuviință Vail – n-are decât s-o vadă dacă dorește. Dar voi obiecta dacă intenționează să-și aducă un psihiatru care să-mi analizeze clientul pe baza filmului.

— Cum așa? Își arată judecătorul nedumerirea.

— Cea mai bună probă posibilă în acest caz este Aaron însuși.

Sunt de acord să fie examinat direct, în fața instanței.

— Prostii, sări Venable. Asta-i o situație fără câștig de cauză.

Dacă noi îi provocăm criza, voi învingeți. Dacă nu i-o provocăm, ne-atacați psihiatrul.

— Mi se pare că avem trei posibilități, spuse Vail: acuzarea poate continua interogatoriul încrucișat, urmând ca eu să-l preiau apoi, ori putem cădea la o învoială... ori se poate declara balotaj.

— Învoială? Niciodată, se răsti Venable.

— Scuzați-mă, domnule judecător, am eu vreo vină? Ea l-a provocat pe Stampler, nu eu.

— Ai fentat Curtea, zise ea.

— Nu tocmai, răspunse Vail.

— Stați puțin, interveni Shoat, nu v-am chemat aici ca să vă ascult ciorovăiala. Vreau să știu ce se petrece.

Își frecă bărbia, cu ochii la Vail. Era adevărat. Vail nu fentase curtea, o fentase pe ea. Acum trebuia să-l atragă pe Shoat de partea lui.

— Experții dumitale l-au considerat pe Stampler sănătos, doamnă procuror, zise Vail. Vi s-a părut adineauri sănătos? L-ați simțit sănătos când era cât pe ce să vă rupă gâtul?

— Doriți să declar procesul închis pentru a vă da posibilitatea să-l reexaminați, doamnă procuror; asta e linia pe care intenționați s-o adoptați?

— Eu, ăă...

Vail o întrerupse:

— Ea l-a declarat pe Stampler sănătos. Noi suntem de acord. Roy e adevăratul ucigaș. Forțându-l să se manifeste, și-a discreditat propriii experți. Insist să ducem acest proces până la capăt, lăsând juriul să decidă dacă acuzatul e sănătos sau nebun de legat.

— De ce nu ai informat curtea la timp, domnule avocat? întrebă judecătorul.

— Vă repet: n-aveam despre ce să vă informez. Nu mi-am

închipuit că puștiul își va pierde controlul în boxa martorilor. Dublura lui apare și dispare pe neașteptate. N-aș fi dezvăluit acest lucru fără să știu dacă-l pot dovedi.

— Deci, ce ai de gând să pledezi?

— Că nu Stamper a comis crima, ci Roy.

— Isuse Hristoase! exclamă Venable.

— Vrei să-l prăjești sau să-l vindeci, doamnă procuror? o înțepă Vail.

— Să-l vindec pe dracu'!

— Vă rog, calmați-vă, o temperă Shoat.

— Eu intenționez să continui. Ea și-a făcut rolul, acum e rândul meu, ceru Vail.

Shoat era încurcat de noua întorsătură. Ceea ce prevăzuse a fi un caz gălăgios, dar concis și normal, se transformase într-un proces ciudat, căruia ziarele aveau să-i dedice multă vreme prima pagină.

Hotărî că cea mai înțeleaptă atitudine era să se distanțeze de ambii juriști.

— Sunt nevoit să accept continuarea procesului, doamnă Venable, anunță el, în sfârșit. Mi se pare că ai în brațe un caz cu totul schimbat. La urma urmei, *dumneata* ai prezentat această nouă... persoană, cum naiba se numește, nu Vail. Oricum, fiind cea care ai produs complicația, nu poți solicita un balotaj.

— Nu pot să cred, strigă ea, pur și simplu, nu pot să cred. Vail a pretins că Stamper e nebun. Acum spune că n-ar fi.

— Nu, ceea ce spun este că Roy a comis crima, nu Stamper. Iar nebunul este Roy. Psihopat schizofren declarat.

— Și ce-ai vrea să facem, întrebă ea sarcastic, să-i dăm drumul lui Stamper și să-l electrocutăm pe Roy?

Vail dădu din umeri.

— Dacă aveți cum, sunt cu totul de acord.

— Ei bine, dacă Roy a făcut-o, atunci Aaron e complice, spuse Venable, străduindu-se să-și ascundă disperarea.

— Greșești din nou, o corectă Vail. Stamper n-a avut habar de ceea ce s-a întâmplat, până în momentul când i-a spus Molly. Nici nu e sigur că Roy există cu adevărat.

— Este Stamper capabil să înțeleagă acuzațiile care i se aduc sau nu? întrebă Shoat.

— Stamper e sănătos, exact așa cum a afirmat și Bascott, numai că Roy nu prea înțelege conceptul de lege, pentru că nu distinge diferența dintre bine și rău. Efectiv, nu concepe că trebuie să se supună legilor. Asta face parte din psihoză.

— Poate... cum îl cheamă... fi tratat și vindecăt? întrebă Shoat.

— Nu vă pot răspunde. Arrington sau Bascott ar fi în măsură să aprecieze situația.

— Dar zici că nu realizează că o crimă constituie un rău?

— Zic că nu realizează faptul că este rău ca el să comită o crimă. În mintea lui, legea e dictată de ceea ce gândește și simte. El își este judecător, juriu și călău totodată.

— Te referi la Stamper? întrebă Shoat.

— Din punct de vedere fizic, da. Dar nu mă refer strict la Aaron Stamper. Am aici niște casete video. Cred că, dacă le vizionați...

— Nici nu mă gândesc, oftă Shoat, punându-și haina. E problema voastră și sunt convins că o puteți rezolva între voi. Dar să fie clar, nu va exista balotaj în tribunalul meu. Ne-am implicat, deci vom îndeplini sarcina până la sfârșit, și dacă mai aud o vorbă despre balotaj, vor cădea capete. M-ați înțeles?

— Da, domnule.

— Perfect, domnule judecător.

— E aproape ora prânzului. Mă duc să iau masa. Îmi voi trimite secretara, să-i spuneți ce doriți să mâncați. Ședința se va redeschide la ora două. Sper că până atunci veți rămâne aici și veți lua o hotărâre. În ceea ce mă privește, optez ca și Vail pentru continuarea interogatoriului. Stampler să fie examinat pe viu, în boxa martorilor, sau deloc. Fără analize prin televizor. E clar?

Shoat părăsi încăperea.

Venable se ridică în picioare și merse la fereastră, oprindu-se acolo, cu spatele la Vail.

— Ești în stare de orice, ca să câștigi, nemernicule.

— Ei, haide, Janey...

Se întoarse spre el, punându-l la punct pe un ton înțepat:

— Nu-ți permit să-mi spui Janey!

— Putem rezolva ușor chestiunea, doamnă procuror, răspunse Vail, calm.

— Oho, de data asta sunt sigură.

— Uite, Jane: Bascott a declarat sub jurământ că Stampler nu suferă de nici o tulburare mintală disfuncțională. Acum însă întreaga lui depoziție s-a scufundat, iar tu ești conștientă de asta. A zbârcit-o, împreună cu colegii lui.

— L-ai strâns cu ușa.

— Nu, el și-a dat singur foc.

Doi ofițeri le întrerupseră discuția, aducând în cameră un televizor și un aparat video.

— Ce mai e și asta? mârâi Venable.

— Cred că ar fi bine să vezi ceva.

Cei doi avocați comandară sandvișuri, iar Vail instalează televizorul și aparatul video. Introduse prima casetă cu transformarea lui Aaron în Roy. O vizionară în timpul mesei. Iritarea și scepticismul încercate inițial de Venable făcură loc unei fascinații intense, care deveni la rândul ei o privire îngrozită. Când înregistrarea se termină, Vail scoase caseta, înlocuind-o cu cea pe care imprimase depoziția-probă a lui Molly Ar-rington. Venable se rezemă în scaun și, fumând țigară după țigară în stil Bette Davis, ascultă explicația dată de Molly în termeni medicali, sub formă de răspunsuri la întrebările lui Vail legate de soarta lui Aaron Stampler.

— Se prefacă! exclamă ea, când Vail opri aparatul.

— În regulă. De cum se redeschide ședința, ai ocazia s-o dovedești.

— Știi bine că s-a ajuns la balotaj!

— Dumneata l-ai scos pe Roy la iveală, doamnă procuror. Nu poți declara balotaj, *știi bine*.

— Nu-ți scapă nimic din ochi, constată ea pe un ton amar.

— Nu-mi pot permite, doamnă. Întrecerea-i prea strânsă.

— La dracu, nici n-o să mai ai pe cine apăra! Dacă începem un nou proces, voi asmuți armata de experți asupra lui Stampler și a domnișoarei Freud, care-i vor mânca de vii.

— Lucru pe care nu-l poți face, și, chiar dacă *ai putea*, treaba asta ți-ar lua un an, un an și jumătate. N-aș crede că noilor dumitale parteneri în drept le-ar conveni prea tare.

— Du-te-n p... mă-ti! slobozi ea, sărind în picioare și întorcându-i din nou spatele.

Fir-ar să fie, șopti apoi pentru sine, cu ochii pierduți pe fereastră.

— Îți dai seama că vei fi nevoită să rezolvi și chestiunea referitoare la mica pasiune a episcopului Rushman. Chiar *tu* vei aduce vorba.

— Ce tot spui?

— Haide, Jane, își încercă Vail norocul, știu că ai găsit caseta aia

cu ministranții. Ești prea deșteaptă să nu realizezi că-i o problemă mult prea delicată. Oricine o pomeneste calcă pe teren primejdios, căci n-o poți dovedi fără ajutorul lui Roy, iar până una-alta tu ești cea care-ai deschis porțița asta.

— Dacă va mai ieși la iveală, îmi va oferi un mobil perfect.

— Uiți că Aaron e nebun de legat. Mobilul nu mai are nici o importanță. În timpul ăsta îl vei distruge nu doar pe Rushman, ci vei distruge întreaga fundație.

— Ce faci, pezevenchiule, ții procesul în spatele ușilor? Vasăzică, de asta ți-a fost atât de indiferentă selectarea juriului. Știi ce urmează.

— Chiar mă crezi atât de viciat?

— Ha! Cuvântul ăsta a fost creat anume pentru tine.

— Ce-ar fi să ne oprim aici, propuse Vail, și să fii de acord să-mi axez pledoaria pe ideea că Roy este alienat mintal? Iar eu voi fi de acord ca Aaron Stampler și Roy să fie internați și tratați. Dacă Roy va fi eliminat sau vindecat, sau zi-i cum vrei tu, Aaron Stampler va fi liber.

— Liber să iasă pe străzi și să ciopârțească iar oamenii?

— Ți-am spus că n-am nimic împotriva internării. Dar fii obiectivă, gândește-te la adevăratul criminal, Roy. Restul vor hotărî medicii. Crezi că juriul îl va așeza pe Aaron Stampler în scaunul electric, după ceea ce s-a petrecut? De fapt, am chiar de gând să-ți ușurez treaba.

— Nu mai spune, ce-o să faci, o să mi-l trimiți la ușă să-mi cânte colinde de Crăciun?

— Voi admite nu numai uciderea lui Rushman, ci și pe celelalte două, ale lui Peter și Billy Jordan.

— Vei admite una ca asta? Întrebă Venable.

— Am spus că voi face față situației. În felul ăsta, tu rezolvi trei cazuri dintr-o dată. Altfel, voi insista să continuăm pe linia pe care-ai pornit și te voi obliga să stabilești adevăratul mobil al uciderii lui Rushman.

— Și să distrug astfel reputația victimei. Rushman e mort, nu se mai poate apăra. Omul ăsta a fost un sfânt.

— Nu și din punctul lui Roy de vedere. Nici prin prisma înregistrării cu ministranții.

— Poate fi oricine pe caseta aia.

— Numai că Roy va spune toată povestea. Va confirma că Rushman a fost pedofil.

— Nemernicule!

Venable tăcu o vreme. Vail o încolțise, îi era limpede. Dar revolta interioară nu-i permitea să se supună.

— E vorba de adevăr, Jane, îi explică Vail calm. Problema e de domeniul medical. Bagă-l la Daisyland, publicul îl va uita în câteva luni, iar noi ne vom duce cuminți acasă.

Venable se întoarce cu trupul țeapăn de furie și privi câteva minute lungi pe fereastră.

— Las-o baltă, dădu Vail din umeri, peste două luni, într-o seară, o să stăm împreună la un pahar și-o să facem schimb de secrete.

— Cunoști deja prea multe din secretele mele, constată ea mâhnită, răsucindu-se din nou spre el: de ce nu mi-ai împărtăși acum unul de-al tău?

— Vrei să afli de ce nu te-am dat de gol în cazul Castillo, spuse Vail. Mă refer la faptul că trăiai cu Mike Rodriguez.

— Ai fler. Nu înțeleg de ce nu m-ai desființat.

— M-a surprins comportarea ta, avocato.

Venable râse aspru.

— Îmi ceri cumva să te angajez ca dădacă? Cum Vail tăcu, conti-

nuă: Poate că eram îndrăgostită.

— Nu te-ndrăgostești niciodată de un client, replică el, e împotriva profesiei.

— Și ce, tu nu te abați niciodată de la linia profesională?

— Nu fac niciodată lucruri care m-ar împiedica să câștig, îi zâmbi.

Te-a măcinat tot timpul întrebarea asta, nu?

— Să zicem că eram curioasă.

— A trebuit să elimin înregistrările din strategia ta, apoi să le admit ca probe în favoarea mea; ce vrei, a fost un joc de noroc. M-am gândit că nu vei obiecta, de vreme ce știai că nu voi dezvălui legătura ta cu Rodriguez; și așa a și fost. O dată ce l-ai distrus pe Rodriguez, nu mai conta.

— Făcea parte din strategie, nu?

— Nu țineam să fii tu câștigătoarea.

— Mă bucur, răspunse ea acru, mă temeam că m-ai cruțat pentru că ai o inimă.

— Nu te mai teme, răspunse Vail zâmbitor. Ei, ce zici? Ne-am înțeles, nu-i așa?

— N-o să treci niciodată de Shoat, zise în sfârșit Venable cu voce slabă. Va dori să-l condamne la închisoare dacă și când va fi vindecat.

— Lasă-l pe Shoat în grija mea, replică Vail. Vreau să știu: ne-am înțeles?

La întoarcerea lui Shoat, televizorul, aparatul video și resturile prânzului fuseseră scoase din încăpere. Venable citea învoiala de pleoarie schițată de Vail pe o foaie de hârtie.

— Ei, întrebă Shoat, ați căzut la o-nțelegere?

— Așa cred, îl lămurii Vail. Îi luă lui Venable hârtia din mână și i-o întinse judecătorului peste birou. Shoat își puse ochelarii și începu să citească învoiala. Deodată se opri și-o privi intrigat pe Venable.

— Ai ajuns dumneata la o asemenea învoială, doamnă procuror?

— Da, domnule judecător.

— Asta nu-i nici măcar un compromis. Este exact ceea ce și-a dorit avocatul de la bun început, constată Shoat supărat, dai totul din mână. Abandonezi până și condamnarea la închisoare? Îi dai voie criminalului să recunoască trei crime violente și, pe urmă, după vindecare, să fie eliberat?

— E bolnav, domnule judecător, interveni Vail. Iar dacă va fi vindecat, ce rost ar avea după aceea să fie băgat la temniță grea?

Shoat se uită peste masă la Vail.

— A avut loc o crimă zguduitoare. O crimă zguduitoare se cere pedepsită.

— Adică răzbunată, nu-i așa? întrebă Vail sfidător.

Shoat îl fixă cu severitate.

— Nu voi fi de acord, răspunse el, vreau ca, după ce va fi declarat sănătos, să execute cel puțin zece ani, evident, dacă va deveni vreodată sănătos. Trebuie să plătească pentru crima comisă.

— Nu, zise Vail.

— Nu? întrebă judecătorul ridicând din sprâncene.

— În nici un chip, se împotrivi Vail. Altminteri vom merge înainte cu procesul. Însă trebuie să fiți conștient, domnule judecător, că până să se sfârșească, episcopul va fi trecut printr-o investigație minuțioasă.

— Cam ce-ai vrea să spui cu asta?

— Vom pune unele întrebări referitoare la mobil și va trebui să cercetăm fiecare fațetă din viața episcopului, să-i examinăm și fundația... Vail făcu o scurtă pauză, apoi adăugă: operațiunea Gudheim...

absolut totul.

Shoat abia reacționează. Ochii i se lărgesc aproape imperceptibil, maxilarele pârură a i se înclește, dar, în ansamblu, rămase rece.

— Crezi că e necesar?

— Dați-mi voie să spun ce cred, domnule judecător, zise Vail.

Doamna Venable aici de față este la curent cu o serie de probe distrugătoare împotriva episcopului. Știe, de asemenea, că, dacă vom continua pe aceeași linie, aceste probe vor fi expuse la proces. Consider că ar fi păcat să pătăm bunul renume al unui defunct, să lovim de pomană în Biserică, să punem Fundația Rushman sub semnul dubiului... pentru ce? Ca să mai stoarcem încă zece ani din viața unui tânăr bolnav? Și-a avut și el partea de suferință.

Shoat nu înțelegea pe deplin despre ce este vorba. Ce probe? Era clar că Vail aflate despre operațiunea Gudheim.

Ar fi oare în stare să deconspire fundația, doar pentru a-l discredita pe Rushman?

Răspunsul era evident afirmativ.

Mai era ceva despre care nu știa Shoat?

Cântări situația, privind fix învoiala scrisă de pe masă, ca și cum ar fi atârnat pe-un talger al balanței justiției. În final, Harry Shoat-Călăul luă o hotărâre și anume pe cea mai înțeleaptă, care însă nu avea nici o legătură cu legea, cu dreptatea ori cu pedeapsa meritată.

Era un răspuns simplu la o întrebare simplă:

De ce-aș risca?

— În regulă, anunță Shoat, dând din umeri, în interesul timpului și-al banilor plătiți de contribuabili, voi fi de acord cu învoiala. Să sperăm că micul asasin nu va scăpa niciodată de la Daisyland.

— Vă apreciez compasiunea, domnule judecător. La urma urmei, justiția are totuși un pic de suflet, răspunse Vail și râse. Și ție îți mulțumesc, Jane, pentru decizia ta profundă și ne hazardată.

— Mă pupi în fund, spuse Jane Venable.

TREIZECI ȘI ȘAPTE

Hotărârea luată surprinse întreaga instanță.

— Domnule judecător, anunță Venable fără vreo introducere, acuizarea a stabilit că domnul Stampler suferă de tulburări ale personalității multiple de tip disociativ și de schizofrenie psihotică, astfel încât am acceptat pledoaria „vinovat, dar nebun” în ceea ce privește uciderea arhiepiscopului Richard Rushman, a lui Peter Holloway și a lui Billy Jordan. Acuzarea propune ca numitul acuzat Aaron Stampler să fie internat la Institutul de Stat pentru Boli Mintale de la Daisyland, pe o perioadă nedeterminată, până când vom hotărî că este capabil de-a se reîntoarce în societate.

Shoat nu trase de timp.

— Instanța acceptă propunerea dumneavoastră. Acuzatul Aaron Stampler va fi imediat predat poliției, pentru a fi transferat la Daisyland. Ședința se suspendă până mâine dimineață, la ora nouă.

Cortina căzu. Aaron Stampler rămânea doar o amintire.

De cum se retrase Shoat în biroul său, presa năvăli ca o mare în timpul fluxului. Urmăriți de reporteri ai radioului, ziarelor și televiziunii, cu microfoanele întinse, Vail îl evacua pe Aaron din sala de judecată, ajutat de gardieni. Un ofițer stătea postat în fata ușii, ținând ziariștii la distanță. Câteva minute mai târziu, judecătorul o introduse pe Molly prin ușa din spate într-un birou gol, unde li se

alătură și Vail. Naomi și Tom porniră în căutarea unei săli libere, organizând în grabă o conferință de presă pentru tânăra specialistă în psihiatrie.

— Încă nu înțeleg ce s-a întâmplat, spuse Molly. Totul s-a terminat pe neașteptate.

— Marty i-a tras pe sfoară – o lămuri judecătorul – l-a adus pe Aaron în boxa martorilor, iar Venable l-a scos pe Roy la iveală. Și deodată Roy a sărit peste balustradă și-a încercat s-o sugrume. Judecătorul chicoti scuturând din cap.

— Doamne! exclamă ea.

— Cheia a fost depoziția ta, Molly, adăugă Vail rânjind cu gura până la urechi. Venable a clacat când și-a dat seama cu cine-și măsura forțele.

— Depoziția mea? Nici n-am apucat s-o fac, se plînse Molly.

— Ba ai făcut-o, o consolă Vail zâmbitor. În liniștea împărăției lui Shoat. Și a avut efectul dinamitei.

— Scuză-mă, spuse ea, dar am crezut că formăm o echipă. Am crezut că munca noastră era menită... menită...

— Menită cui? Menită victoriei, Molly.

— Îmi amintesc discursurile tale despre măreția justiției și...

— Ți-am spus printre altele că unicul mod de-a menține justiția puternică este de a o ataca. Noi am jucat cinstit, iar atuurile s-au aflat în mâna *lor*. Spune-i, judecătorule.

Judecătorul, care nu-și dezmințea niciodată firea cinstită, ridică din sprâncene și din umeri.

— Pe mine mă iertați – răspunse el – am niște probleme de rezolvat.

În clipa următoare, dispăru din cameră.

— Ai pus totul la cale, îl acuză Molly pe Vail.

— Ai dreptate. Totul a fost o strategie. Nu înțelegi, Molly? N-am fi câștigat în veci dacă am fi jucat cinstit. Ar fi urmat un nou proces. Acuzarea și-ar fi folosit artileria grea...

— Iar eu eram o armă destul de puternică împotriva lor...

— Nu, nu, nu m-ai înțeles...

— Ce să înțeleg, izbucni ea, că nu contează decât să câștigi?

— Exact, să câștig, ripostă Vail, să câștig viața lui Aaron

Stampler.

Răspunsul îi curmă atacurile verbale, dar nu și dezamăgirea.

— Instanța avea dreptul să afle toată povestea, zise ea în sfârșit, pentru binele lui Aaron, trebuia să audă întreaga depoziție.

— Bine-ai venit în lumea adevărată, Molly. Ți-a fost un concurs de popularitate, ci o luptă pe viață și pe moarte.

Naomi băgă capul pe ușă. Pregătise conferința de presă, iar acum mâna turma gălăgioasă de ziariști din sala de judecată de-a lungul holului.

— Conferință de presă? se miră Molly.

— Clipa ta de glorie, explică Vail. Ai ocazia să spui toată povestea. Presa va fi la picioarele tale.

— Vreau să mă-ntorc în lumea mea, replică ea, de îndată ce ia sfârșit manejul ăsta al presei. Dar vreau întâi să-mi iau rămas-bun de la Aaron. Pe urmă plec.

— Pleci?

— Mă întorc în lumea mea. La regulile mele de joc. La revedere, Martin.

— Cum așa? Nici nu mă lași să te invit la o cină de adio?

Molly zâmbi cu tristețe.

— Înțelegerea noastră a existat numai pe durata procesului, îți amintești? Procesul s-a sfârșit. Mă așteaptă pacienții mei.

— Molly...

Ajunghând la ușă, se întoarse către el, spunând:

— Măcar l-am salvat, nu-i așa? Măcar asta am reușit.

— Stai puțin, aş vrea să te mai sun, poate vin o dată la Winthrop, să petrecem împreună un week-end grozav.

— Nu, n-o vei face, îi zise ea zâmbind.

Apoi plecă.

Aaron şedea singuratic într-un colţ al arestului, cu mâinile şi picioarele încătuşate. Gardienii şedeau în colţul opus, sporovăind liniştiţi.

— Aş vrea să vă mulţumesc, domnişoară Molly, începu Aaron timid când o văzu intrând. Ăă... socot că vă datorez viaţa şi... se poticni, căutând cuvinte pentru a-şi exprima recunoştinţa.

— Nu-mi datorezi nimic, îl întrerupse ea. Ai grijă doar să te faci bine, ne-am înţeles?

— Sigur c-am să-ncerc. Tăcu câteva clipe, apoi adăugă, dus pe gânduri: Ştiţi ce-i mai rău ca toate?

— Ce, Aaron?

— N-am nici un viitor, continuă el trist, mă gândesc o grămadă la asta. Ani şi ani fără nici un viitor. Făcu o nouă pauză, înainte de-a adăuga: Da' e mult mai bine decât să mor.

Molly avea să se gândească mulţi ani la vorbele lui. Lipsa speranţei era probabil cel mai cumplit flagel. Cum îl putea consola pe Aaron, care urma să fie trimis într-un azil, probabil pentru totdeauna?

Se apropie de el, se aplecă şi-l sărută uşor pe obraz.

— Acum trebuie să plec, spuse ea. Promit c-am să vin să te văd. Am să-ţi aduc Coca-Cola şi prăjitură cu nucă de cocos.

— Mulţumesc, răspunse el zâmbind, în timp ce ea ieşi pe uşă.

Vail o privi cum se îndrepta grăbită pe hol, spre sala în care avea loc conferinţa de presă. Când uşa se închise în urma ei, îl cuprinse un sentiment viu al pierderii cuiva.

— De-a dreptul înduioşător, domnule avocat, se auzi o voce în spatele lui. O iubire lungă cât un proces?

Întorcându-se, îl văzu pe Shaughnessey în uşa încăperii lui Shoat.

— Hai înăuntru, îl invită bărbatul masiv, îţi fac cinste. O meriţi după un asemenea spectacol.

Vail îl urmă în birou. Shaughnessey porni spre chiuvetă, dar se opri pentru a-şi aprinde o ţigară de foi.

— Shoat va cădea secerat dacă află că fumaţi în sfântul lui sanctuar.

— Pot să-i aprind şi-un foc de tabără pe masă. Tot ce-o să-mi spună o să fie „mulţumesc”, răspunse Shaughnessey, în timp ce împingea uşa unui dulăpior aflat deasupra chiuvetei, dezvăluind un şir de sticle cu băutură.

— Obişnuieşti să bei bourbon? întrebă el.

— Da.

— Eram sigur.

Luă două pahare din sticlă mată, scăpă în fiecare câte un cub de gheaţă şi le umplu pe jumătate cu whisky. Se așeză pe locul lui Shoat şi făcu semn din cap spre scaunul aflat de cealaltă parte a biroului.

— Ia un loc, domnule avocat.

Shaughnessey îl fixă pe Vail cu o privire scrutătoare şi circumspectă, în timp ce acesta luă loc pe un scaun, sprijinindu-şi picioarele pe colţul biroului lui Shoat.

— Rezolvarea asta nu-i va plăcea prea tare publicului, te asigur, deschise Shaughnessey discuția.

— De ce? Pentru că nu l-au legat pe puști în scaunul electric și n-au apăsă pe buton? În șase luni, Aaron Stampller va fi uitat.

— Ne-ai împins în capcană, Martin. Cu personalitatea aia a ta dedublată. Și l-ai șantajat pe Shoat.

— N-am șantajat pe nimeni.

— Vreau doar să spun ca întorsătura pe care-au luat-o lucrurile nu mă satisface. Iar publicul va fi de aceeași părere cu mine.

— Ce-mi pasă de public? Doar vorbim despre justiție, nu despre o adunătură de psihopați cu spume la gură. Cei care vor să-l vadă pe Aaron Stampller prăjit sunt aceiași care adoră să asiste la execuțiile publice. Ar fi în stare să vândă cârnați și tricouri și să ofere la licitație privilegiul de-a apăsa pe buton.

— Episcopul a fost un om nobil, Martin. Era în stare să îmblânzească și un șarpe cu clopoței. În plus, nu cerea nimic pentru el. A fost un adevărat dar pentru orașul ăsta.

Vail îi râse în față puternicului om de afaceri.

— Ce minciuni sfruntate! Scoate-i mitra și roba; ce rămâne dedesubt? Un stereotip autentic al vânătorului de putere cu sânge rece. Se ridică deasupra regulilor. Era un porc arogant, rău și josnic, care nu se dădea în lături de la nimic pentru a-și sui cât mai sus propria persoană și itinerarul politic.

— Ia-o ușor...

— Dacă procesul ăsta ar mai fi durat o singură zi, numele lui Rushman ar fi ajuns acum la gunoi, îl întrerupse Vail, ar fi fost anihilat! Și-o grămadă de belferi umflați din oraș s-ar fi redus la dimensiunea unor nuci. Cruță-mă de sentimente nobile și înflorituri despre Rushman și nu-mi reproșa că am lovit în stânga și-n dreapta. Poate n-o să mă crezi, dar am făcut tuturor un mare serviciu jucând în acest fel.

— Shoat susține că l-ai strâns cu ușa. Pe el și pe Venable.

— N-am făcut decât să amintesc despre Fundația Gudheim. Știi totul despre ea, Roy, doar faci parte din consiliul de administrație.

— Și ce-i cu asta?

— E un mecanism ilegal. Toți cei implicați sunt delincvenți, iar Shoat știe asta.

— Și ce-ai să faci? Ai să dai iama în toată lumea? se încruntă Shaughnessey.

— Nu, dacă se pune capăt.

— Și cum crezi că s-ar putea face una ca asta?

— Simplu. Reorganizați totul, anulați stilul ăsta de lucru. Scăpați de mașinăria asta. Nu mă interesează cum, vă privește.

— Nu înțelegi? Așa se face totul în ziua de azi.

— Ajunge. Unul ca Harry Shoat contractează un fond de la tine sau de la știu eu ce grangur de avocat și i se pare că nu datorează nimic. Ei bine, se înșală. Datorează niște mulțumiri sincere, după cum știi prea bine.

— Drace, așa se lucrează, zise Shaughnessey cu năduf. Așa merge și țara asta, în caz că nu ești la curent.

— Când dai mâna cu diavolul, Roy, ești la jumătatea drumului spre iad. Nu mai ai cale de întoarcere. Faci ceea ce ți se spune, pentru că nu-ți mai aparții. Nu contează că ai fost cumpărat cu un milion de dolari sau cu cheia de la clădirea parlamentului. Contează doar prețul. E ca în Mafia. Unica diferență este că în cloaca voastră, dacă dai greș, mori falit. În Mafia, mori pur și simplu.

Shaughnessey își curbă buzele într-un zâmbet neîncrezător.

— Ești un șmecher cu nas de copoi. Vocea i se înăspri; străpunse

aerul cu degetul arătător: Dar dacă ai de gând să pătrunzi în lumea asta, trebuie să cunoști regulile.

— Nu știi sigur încotro vreau s-o apuc și n-am chef să cunosc regulile, replică Vail. Până una-alta, sunt în slujba clienților mei și-atât. Ei primesc tot ceea ce am de dat. Dacă cineva primește un glonț în spinare în timpul unui proces, nu mă interesează. Ce-ar fi să-mi spui și mie de ce mă aflu aici?

— Fir-ar să fie, nu poți niciodată să fii *amabil*? zise Shaughnessey cu voce schimbată.

Vail își expuse zâmbetul parșiv.

— Ia te uită, și eu care credeam că sunt.

— Am o ofertă fermă pentru tine, îl informă Shaughnessey.

— Nu mai spune! O ofertă legată de averi imobile sau de mașini uzate?

Shaughnessey nu luă în seamă aluzia ironică.

— Primești postul de procuror șef adjunct. Când pleacă Hardy, îi iei locul în frunte. Pe urmă devii ministrul justiției. Drace, până la patruzeci și cinci de ani ajungi guvernator. Fără nici o obligație.

— Fără nici o obligație?

— Doar m-ai auzit.

Vail se ridică să plece. Își termină băutura și puse paharul în chiuvetă.

— Pe dracu', nu-ți dorești tu să devin ministrul justiției.

— De ce, mă rog?

— Pentru că în cazul ăsta ai sfârși, probabil, în pușcărie, spuse Vail chicotind și ieșind pe ușă.

Pe hol, Vail îl întâlnește pe Jack Connerman șezând pe bancă și bând o cafea. Se ridică și îl însoțește pe Vail de-a lungul holului.

— Curată dinamită, domnule avocat, îl abordează el. A fost probabil cel mai strălucit spectacol pe care l-ați dat în ultimul timp. Arată spre o ușă cu mâna în care ținea ceașca de cafea: Ceilalți ziaristi au fugărit-o pe doctorița în camera asta.

— Și de ce nu ești înăuntru, cu ei? Are ce vă povesti.

— Povestea este aici, Martin. Tu ești *întotdeauna* povestea. Ai dat o lovitură de maestru așezându-l pe puști în boxa martorilor. Cum de-ai fost sigur că Venable îl va stârni?

— Nu te dai niciodată bătut, Jack, replică Vail zâmbind.

— Îmi place să admir priveliștea maestrului la muncă.

— Cu linguşelile nu ține. Ai mai încercat şmecheria asta.

— Nici tu nu te dai niciodată bătut, nu-i așa?

— Jack, eu n-am secrete, zâmbi Vail, joc totul pe față.

— Sigur că da, iar procesul ăsta a fost un exemplu viu.

Performanța de azi merită consemnată în cartea recordurilor. Ai fost bun în cazul „Băibăiete”, dar ăla a fost o simplă joacă în comparație cu acesta. Studenții din primul an la drept vor învăța ani de-a rândul despre cazul acesta.

— Ba din anul doi, îl corectă Vail, e prea complicat pentru începători.

Râseră amândoi de înfumurarea lui.

— Poți afla de la doctorița Arrington toate datele de care ai nevoie, îl informă Vail.

— Nu mă interesează jargonul psihiatric. Sunt sigur că explică totul în termeni specializați. Mă interesează cum ai manipulat cazul, ca să ajungi la învoială în pladoarie.

— N-am făcut-o eu, ci doamna procuror. Ea l-a provocat pe Aaron.

— Cum ai fentat-o?

— Despre ce vorbești?

— Haide, Marty, ți-am urmărit cariera timp de șase sau șapte ani. Ai împins-o pe Venable să-l provoace în boxa martorilor.

— Cine spune asta?

— E clar ca lumina zilei.

— E o presupunere.

— Da? Ei bine, o să citesc depoziția. Mă lămuresc eu. Adevărul e că puteai dezvălui chestia cu dedublarea personalității acum câteva săptămâni, dar ai folosit-o ca surpriză în instanță, ca să crezi impactul, așa-i?

— E versiunea ta, nu a mea.

— Ai strâns-o cu ușa pe Venable, continuă Connerman. Sunt sigur de asta. Când ați ieșit împreună din biroul lui Shoat, arăta de parcă înghițise un pumn de ciulin. Înainte de episodul ăsta, nu te bazai pe nimic... și, cu toate astea, i-ai desființat martorii. Connerman scutură din cap. Ești cel mai mare actor, Marty. Dar pe mine mă intrigi.

— De ce?

— Drace, băiatul ăsta nu-i un borfaș de mâna a doua. Când mă gândesc la ce-a făcut, mă trec sudorile.

— Când va încheia tratamentul - cu cuburi de gheață și șocuri electrice - băiatul va fi un mieluşel.

— Chiar crezi că puștiul înglobează în sine două persoane diferite?

— De ce n-o întrebi pe doctorița Arrington? Are dreptul să dea orice relație.

— Va voi să vorbească cu mine?

— Întreab-o, doar trăim într-o țară liberă.

Se opriă la rotondă și privi holul uriaș al tribunalului. Podeaua din marmură era plină de mucuri de țigară, ziare împrăștiate și alte resturi lăsate de mulțime.

— Nu și-a primit azi porția de sânge, murmură Vail.

— Cine?

— Mulțimea. Nu scrii niciodată despre mulțime, Jack, și, de fapt, mulțimea e actorul principal. Justiția nu e decât un spectacol menit să dea satisfacție mulțimii. Un spectacol în care se înghit capetele puilor de găină vii. Hoarda asta a așteptat câteva zile ca doamna procuror să-și măcelărească victima. Au vrut să fie cât mai aproape, ca să simtă mirosul sângelui. Când și-a dat în petic în boxa martorilor, a fost ca... ca la Cupa Mondială. Le plăcea să vadă nebunia în persoană, de la doi pași, trebuiau să-și ude pantalonii văzându-l cum sfâșie sala. Eu nu mulțumesc hoardele, Jack, nu sunt un actor; mulțimea se mulțumește pe sine. Vine la proces ca să se masturbeze. Uneori, este nevoie să crezi cadrul pentru starea asta.

— Îți voi reproduce cuvintele astea, orice ar însemna ele. Crezi că va ieși vreodată de-acolo?

Vail începu să spună ceva, dar se răzgândi.

— Să sperăm, răspunse el. Ar fi îngrozitor să se piardă o minte ca a lui.

— Dar ce crezi *tu*?

Vail îl privi o clipă, apoi zise:

— Eu cred că sunt avocat, nu psihiatru.

Connerman îl privi cum se îndepărtează pe hol, în direcția camerei de arest; își aruncă paharul gol de cafea într-un coș de gunoi și porni spre sala în care avea loc conferința de presă.

În câteva minute Aaron urma să fie dus la Daisyland. Ședea lângă o masă, într-un colț îndepărtat al încăperii, cu mâinile încătușate la

spate; cătușele de la picioare erau legate între el de un lanț scurt. Astfel îl găsi Vail când intră.

— Putem rămâne singuri un moment? îi întrebă el pe cei doi gardieni care se postaseră la ușă, fumând și glumind între ei.

— De ce nu, Marty, îi răspunse unul dintre ei, oricum, puștiul n-are pe unde ieși de-aici.

Gardienii ieșiră pe hol. Vail se așeză lângă Aaron.

— Știți ce i-am auzit spunând pe gardieni, zise Aaron, că donșoara Molly o să devină de-acum celebră.

— Tot ce se poate, constată Vail, o merită cu siguranță.

Zâmbindu-i, Aaron vorbi cu voce scăzută:

— Po' să vă spun ceva, domnule Vail? Așa, să rămână numa' între noi, da?

— Sigur.

— Mi-ați fost trimiși de Dumnezeu, știți asta? Dumneavoastră și donșoara Molly.

— Mulțumesc, Aaron.

— În seara când m-au găsit în confesional, eram scos din minți de groază.

— Sunt convins. Cred că a fost cumplit.

— Da, dar după ce v-am cunoscut, am știut că totul o să fie bine.

— Instinctul tău funcționează bine, îl laudă Vail.

— Așa cre' și eu. De cum v-am văzut, am știut c-o să câștigăm, orice-ar fi.

— Cum ți-ai dat seama?

— Din felul în care vorbeați – se aplecă spre Vail chicotind – aveți atitudinea potrivită.

Expresia îl surprinse pe Vail.

— Atitudinea potrivită? întrebă el.

— Mă înțelegeți, răspunse Aaron făcând cu ochiul.

— Ascultă, Molly va parcurge înregistrările împreună cu doctorul Bascott și personalul său. Îi va pune la curent cu ceea ce știe despre starea ta.

— Ei nu sunt la fel de deștepți ca ea.

— Sunt sigur că te vor trata cum trebuie. Sunt buni specialiști.

— Mie nu mi s-a părut. I-ați făcut de râs.

— Așa se-ntâmplă, uneori. Nu întotdeauna.

— Eu am să po' vedea vrodă înregistrările?

— Mai curând sau mai târziu, sunt sigur că vei putea. Asta va depinde de evoluția tratamentului.

— Și dacă nu vor fi de acord cu părerea doamnei doctor Molly, că eu sunt două persoane. Nu s-ar putea să mă trateze ea?

— Și mie mi-ar plăcea, Aaron. Din păcate, acum te afli sub jurisdicția statului. Vei urma tratamentul indicat de doctorii de-acolo.

— Cam idioată treaba, nu credeți?

— Cum așa?

— Păi, cum ea a lucrat destulă vreme cu mine, po' să crezi că ei vor să-i fure experiența...

În timp ce Aaron vorbea, ceva din comportamentul lui îi atrase atenția lui Vail. Ce putea fi? Privirea? O modificare imperceptibilă în expresia feței...

— ...ea îl știe bine și pe Roy, adăugă el.

Vail îl studie câteva clipe. Gânditor, își scoase o țigară din pachet și și-o aprinse.

— Ce spuneai despre Roy? întrebă el.

— Câteodată mă plictiseam, răspunse Aaron.

Vail simți deodată un fior. Ceva dinăuntru. Instinctul. Era pe cale să se petreacă ceva.

— Poftim? Întrebă el.

Brusc, dispăru orice urmă de accent appalachian, lăsând loc pronunției din Midwest a lui Roy. Vail fumă liniștit, suflând fumul spre tavan, în așteptare.

— Roy? spuse el într-un târziu.

— Depinde, îi răspunse vocea lui Aaron, cu cine vrei să vorbești? Cu mine? Atitudinea i se modifică pe loc. Ochii își pierdură expresia, vocea i se înăspri: Sau vrei să vorbești cu 'nea Roy? Vrei să-ți spun un secret? Din nou, comportamentul se schimbă, ochii i se luminau, accentul reveni în vorbire. Vei primi oșcum aceleași răspunsuri.

Și îi răsă lui Vail în față.

De astă dată, Vail simți cum îngheață. Gura i se uscă. Îl privi o clipă pe băiat, apoi porni spre ușă.

— Stai puțin, Marty. Nu fi prost, limbajul trupului virase din nou, liniștește-te și ascultă-mă.

Se ridică, își întinse brațele la spate și, fără a-și lua ochii de la Vail, păși poticnit până la capătul mesei și înapoi. Se opri la un pas în fața avocatului. Vail se așeză la loc. În timp ce vorbea, Stamper își modifica întruna mișcările și accentul. Înainte și înapoi. De la Roy la Aaron, de la Aaron la Roy... Era parcă ieșit dintr-un film suprealist de desene animate, sau dintr-unul de science-fiction. Era ca și cum Vail ar fi urmărit alunecarea mercurului dintr-o eprubetă.

— Ia gândește-te, Marty. Ce-o să le spui? Că au zbârcit-o? Nu uita, omule, ai măturat sala cu nasurile lor. L-ai făcut pe judecător să pară că a înghițit un pepene întreg. Se așeză pe marginea mesei, uitându-se la Vail prin ochii calzi ai lui Aaron: Nu mă mai pot judeca încă o dată, ar fi un dublu risc – ochii se stinseră din nou – în plus, dacă le mărturisești că te-am dus de nas, ajungi pe primul loc în topul fraierilor din țara asta. Cât despre doctoriță? Va fi plecată. Poate va afla cândva. Roy răsă: doar n-o să-i spui tu, ar fi o prostie, nu-i așa? Răsă din nou: Vor crede că ați înscenat totul împreună. Pe tine s-ar putea să te doară, dar pe ea o va *distruge* chestia asta.

Vail îl privi cu ochii măriți. Simțea că îl macină furia, dar își păstră calmul rece. Își termină țigara și se întinse spre scrumieră.

— Dă-mi voie, spuse Roy, luându-i mukul de țigară dintre degete. Trase cu sete în piept și suflă un cerc perfect de fum, care pluti prin cameră, apoi se destrămă. Mulțumesc, Martin; de fapt, nu mi-a fost prea greu... n-a trebuit decât să te păcălesc pe tine și pe Molly, ca și pe maimuțoi ai de la Daisyland, timp de câteva săptămâni. Atât, câteva săptămâni. Iar pe urmă, să-mi fac rolul în fața adunăturii ăleia din tribunal... să mă schimb cu Aaron pentru tine și Molly... să arăt autentic pe caseta ei... chicoti ușor.

Urmărindu-i transformările bruște și ușoare în mijlocul câte unei propoziții, Vail simți cum i se zbârlește părul de pe mâini și ceafă. Roy și Aaron îi apăreau și dispăreau pe rând în fața ochilor, într-un spectacol de neînchipuit.

— Eu i-am plasat minciuna, iar tu ai întărit-o. Nu mi-am dat seama cât sunt de norocos, până când i-am auzit pe gardienii de la Daisyland sporovăind despre experiența ei în domeniul dedublării personalității... de-aici mi-a venit ideea. Știam destul despre asta, ce dracu', doar am citit atâta, de ani de zile, chiar și manualul de psihiatrie, MDS 3... așa că, ce-aveam de pierdut? Gândește-te, Marty, riscam să fiu *prăjit*!

Vail îl fixă pe Aaron – și pe Roy – și spuse aspru:

— În regulă, ce vrei? De ce-mi spui toate astea?

— La dracu', trebuia să spun cuiva. N-ai fi vrut să afli?... Vreau să zic, nu poți ține pentru tine ceva așa grozav. Cui ai vrea să-i spun, lui Harcourt Bascott? Ha, precis își face iluzii că va deveni celebru când

va reuși să mă vindece... crede că va scăpa de bătrânul Roy și pe urmă voi fi sănătos... Să-ți spun un secret, Marty. 'Nea Roy o să mai bântuie o vreme. Mă-nțelegi, trebuie să știe cineva adevărul. Dacă nu, la ce bun să-mi dau silința?

Roy se aplecă înainte și-i șopti lui Vail:

— Ascultă, indiferent ce le spune doctorița, mă vor trata tot cum știi ei, acolo, în cutia de nebuni. Așa că, de ce-ai face o prostie? Ești un învingător, Marty. Ai învins. Nu-ți da victoria pe-un fleac neînsemnat.

— Neînsemnat, dar nu și pentru noi doi, răspunse Vail.

— Ai dreptate, replică Aaron, pentru noi doi. Șezând pe colțul mesei, continuă să se transforme succesiv, râzând de Vail, râzând de toată lumea, până când unul dintre gardieni își bagă capul pe ușă.

— E timpul s-o luăm din loc, fiule, anunță el.

— Așadar, Roy n-a existat niciodată - constată Vail pe un ton sec - asta ai încercat să-mi demonstrezi?

Stamper se aplecă încă o dată spre Vail.

— Vă mulțumesc pentru tot! vorbi Aaron, iar Roy adăugă o altă propoziție. Apoi începu să râdă. Încă mai râdea în timp ce ofițerul îl conducea către ușă. Vail îi putu auzi râsul din ce în ce mai îndepărtat, în timp ce-l duceau de acolo. Continuă să-l audă ani de zile după aceea, în liniștea nopților. Și-l amintea întruna. Își mai amintea și ultimele cuvinte ale lui Stamper.

„Și dacă, de fapt, Aaron n-a existat niciodată?”

— -----